

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना
(Disaster Preparedness and Response Plan)

कञ्चनपुर

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, कञ्चनपुर
२०७६/२०७७

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
कन्चनपुर

फोन: ०१९-५२०७०८
५२११७८
फ्याक्स: ५२४९९०

daokanchanpur75@gmail.com

प.सं. ०७६।७७

मिति: २०७७/०३/१२

मन्त्रालय

भूकम्प, बाढी (डुबान, कटान), आगलागी, हावाहुरी, महामारी, बन्यजन्तु आक्रमण आदिले कञ्चनपुरलाई बहुप्रकोप जोखिमयुक्त जिल्ला बनाएको छ । विपद्लाई रोक्न नसके पनि यसबाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्न सकिन्दै र यसका लागि सर्वपक्षीय सामूहिक प्रयासको आवश्यकता पर्दछ । विपद् पछि गरिने क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नुभन्दा विपद् पूर्वतयारी कार्यलाई व्यवस्थित गरिनु उचित हुन्छ । त्यसैले विपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी सञ्चालन गरी प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद्वाट सर्वसाधारणको जिउधन र सम्पत्तिको संरक्षण गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ जसले संघीय संरचनामा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी भूमिका र कार्य जिम्मेवारी स्पष्ट गरेको छ । उक्त ऐनको दफा १६ को उपदफा १ अनुसार जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको व्यवस्था गरी जिल्लाको विपद् प्रतिकार्य योजना तयार गरी लागू गर्ने गराउने काम यस समितिको रहेको सन्दर्भमा यो परिमार्जित जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ तयार पारिएको छ ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७६ लाई समयानुकूल अद्यावधिक र परिमार्जित गरी यो योजना तर्जुमा भएको हो । कञ्चनपुरका ९ वटै स्थानीय तहको प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक जोखिमहरूको विगतको अनुभव तथा सम्भावित जोखिम समेतका आधारमा प्रस्तुत योजना अद्यावधिक गरिएको हो । यस योजनामा नगरपालिका तथा गाउँपालिका, सुरक्षा निकायहरू, सरकारी कार्यालयहरू, रेडक्रस लगायत विपद्का क्षेत्रमा कार्यरत अन्य सहयोगी संघ संस्थाहरूमा मौज्दात रहेका सामग्रीहरू तथा बारुण्यन्त्र, एम्बुलेन्सको विवरण, सम्पर्क व्यक्तिहरूको नाम र सम्पर्क नम्बर लगायतका महत्वपूर्ण जानकारीहरू समावेश गरिएका छन् ।

अन्त्यमा, यस विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना परिमार्जन तथा अद्यावधिक गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउनु हुने जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख/उपप्रमुखज्यू, जिल्लास्थित नगरपालिका तथा गाउँपालिकाका प्रमुख/अध्यक्षज्यू एवम् उपप्रमुख/उपाध्यक्षज्यूहरू लगायत सरकारी कार्यालय तथा सुरक्षा निकायका प्रमुखज्यूहरू, सञ्चारकर्मी, समन्वयात्मक भूमिका र प्राविधिक सहयोग गर्ने जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था नेपाल राष्ट्रिय समाज कल्याण संघ (NNSWA) र यसका सम्पर्क व्यक्ति, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी कञ्चनपुर जिल्ला शाखा, निङ्गस नेपाल लगायत अन्य राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थालाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छ । साथै, यस योजनाले सबै निकायबीच समुचित समन्वय गरी पूर्व तयारी, विपद् क्षति न्यूनीकरण तथा विपद्को समयमा उद्धार कार्यमा मद्दत पुग्ने कुरामा विश्वस्त छु ।

.....
नूरहरि खतिवडा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी एवम्
अध्यक्ष, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

विषय सूची

खण्ड १

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको संक्षिप्त जानकारी

१-९

खण्ड २

योजनाको उद्देश्य र आवश्यकता

१०-१५

खण्ड ३

विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभ योजना

१६-२४

खण्ड ४

परिस्थिति तथा जोखिम विश्लेषण

२५-३७

खण्ड ५

क. परिस्थिति तथा योजना तर्जुमासम्बन्धी पूर्वानुमान

ख. कोरोना तथा महामारीजन्य रोगहरु

३८-४२

खण्ड ६

विषय क्षेत्रको परिचय र क्षेत्रगत अवधारणा

४३-४५

खण्ड ७

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी योजना

४६-७७

खण्ड ८

कार्यान्वयन रणनीति, पुनरावलोकन तथा समिक्षा

७८-८०

खण्ड ९

प्रतिवेदन, अभिलेखन र सूचना

८१-८३

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: खोज उद्धार सुरक्षा निकाय कार्यक्षेत्र

८४-९५

अनुसूची २: गा.पा./न.पा.स्तरीय सम्भावित जोखिम क्षेत्रहरू र पहिचान गरिएका आश्रयस्थलहरू

९५-९८

अनुसूची ३: जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरू, संघ संस्थाहरूसँग रहेका बन्दोबस्ती/खोज तथा उद्धार सामग्रीहरूको विवरण

९९-१२८

अनुसूची ४: सूचना संकलन फारामका नमूनाहरू

१२९-१३३

विपद् पूर्वतयारी योजनाको संक्षिप्त जानकारी

१.१ पृष्ठभूमि

विपद्को समयमा प्रभावितहरूलाई सहयोगको आवश्यकता पर्दछ, त्यो आवश्यकता कुनै एक निकायबाट मात्र पुरा गर्न सकिदैन। यस सहयोगलाई अझै चुस्त दुरुस्त रूपमा लक्षित समुहसम्म पुऱ्याउन सरकारी, अर्धसरकारी, गैर सरकारी निकायहरूको आपसी समन्वय जरुरी छ। यस जिम्मेवारीलाई बाँडफाट गर्न लिखित दस्तावेजको आवश्यकता महसुस भएको हुनाले र सरकारी तथा गैर सरकारी निकायको विशेष भूमिका बहन गराउने अभिप्रायले विपद् पूर्वतयारी योजना प्रकाशन गरिएको हो। मानवीय र प्राकृतिक प्रकोपबाट जोखिममा परेका नेपालका विभिन्न जिल्लाहरू मध्ये कञ्चनपुर जिल्ला पनि एक हो। समय, परिस्थिति र भौगोलिक विविधताको आधारमा यस जिल्लामा बाढी, आगलागी, र कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) जस्ता महामारी रोग प्रमुख प्रकोप हुन् भने यसका अतिरिक्त सडक दुर्घटना, शीतलहर, लू-लाग्नु, आँधीबेरी र जंगली जनावरको आक्रमण सहायक प्रकोप हुन्। भूकम्पको जोखिमलाई पनि नकार्न मिल्दैन।

आगलागी प्रकोपका मुख्य कारण जनचेतना वा सूचना जानकारीको कमी, लापरबाही, एकापसमा जोडेर फुसका घरहरू बनाउनु, खाना पकाउने कोठाका भित्ताहरू माटोले नपोल्तु, हावाहुरी चलेको बेला खाना पकाउनु र चुल्होमा आगो राख्ने चलन रहनु, चुल्होमा आगो सल्काउँदा मट्टितेलको प्रयोग गर्नु, सलाई लाइटर जस्ता आगो बाल्ने वस्तुहरू बच्चाले खेलाउँदा आगलागीका घटना बढी हुने गरेका छन्।

त्यस्तै यस जिल्लाको उत्तरी भूभाग भावर र चुरे पर्वत श्रृङ्खलामा पर्ने भएको कारणले दक्षिण तर्फको समथर भूमि भन्दा फरक अर्थात भिरालो किसिमको छ। भिरालो भएको तथा चुरे क्षेत्रको जंगल दिनादिन बिनास हुँदै गएका कारण वर्षातमा खहरे खोलाले एकातिर यस क्षेत्रको माटोलाई बगाएर लैजान्छ भने अर्कोतिर चुरे पहाडबाट बगाई ल्याएको वालुवा, गेग्रानहरू समथर क्षेत्रको भूमिमा नदीनालामा थुपारी दिने गर्दछन् जसले गर्दा उज्जाउ भूमिहरू दिन प्रतिदिन मरुभूमिमा परिणत हुँदै गएका छन्। यसका अतिरिक्त उत्तर चुरे पहाडबाट दक्षिणतिर बग्ने नदीहरू र कैयौं वर्षे खोलाहरूबाट बाढी प्रकोप हुने गरेका समुदायहरूमा ठूलो मात्रामा वर्षातको समयमा बाढी आई डुबान र कटानबाट धनजनको क्षति हुने गरेको छ। कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) जस्ता महामारीका कारण बन्दावन्दीको अवस्था सिर्जना भई सबै क्षेत्रमा नकारात्मक प्रभाव परेको छ।

कञ्चनपुर जिल्लामा ७ नगरपालिका र २ गाउँपालिका छन्। तीव्र बसाइँसराइँ, जनसंख्या वृद्धि र सवारी साधनको चापका काण सडक दुर्घटना दिनप्रतिदिन बढ्न गई मानिस अपाङ्ग हुनुका साथै मृत्यु समेत हुने गरेको छ। यस जिल्लामा मौसमअनुसार चिसो मौसममा शीतलहर हुने र यसबाट ठूलो क्षति नभएपनि मानवीय पीडा, कृषि उपजमा कमि र पशु चौपाया मर्ने गरेका छन् भने अत्यधिक गर्मीका कारण लु लाग्नु, सरुवा रोगहरू फैलिनु र हावाहुरीबाट घरहरूमा क्षति भई समुदायको बासस्थानमै असर पर्ने गरेको छ। यस्ता प्रकोपहरूको उचित व्यवस्थापनको अभावमा जिल्ला भित्रका प्रकोप पीडितहरूले वर्षेनी ठूलो जनधनको क्षति व्यहोर्नु परेको छ। विपद् व्यवस्थापनका प्रायः तीन चरण हुन्छन्। पहिलो, विपद् आउनु अघि गरिने व्यवस्थापनको चरण। दोस्रो प्रकोपका बखत मानवीय क्षतिबाट बचाउने चरण। तेस्रो विपद्पछिको उद्धार तथा राहत, पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माणको चरण। विपद्पछि पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण गर्न गरिने लगानी र प्रतिफलभन्दा विपद् पूर्व गरिने पूर्वतयारी कार्य ६ गुणा सस्तो र प्रभावकारी हुने कुरा अध्ययनहरूले देखाएका छन्। यद्यपि विपद्लाई कुनै

सावधानी वा लगानीले जोखिममुक्त बनाउन भने कठिन छ, तर पनि विपद् पूर्व गरिने न्यूनीकरण र पूर्वतयारीका कार्यहरूलाई महत्वका साथ कार्यान्वयन गरियो भने जोखिम न्यून हुने कुरामा विश्वास गर्न सकिन्छ।

१.१.१ अध्ययन प्रक्रिया/प्रकाशनका लागि अबलम्बन गरिएका प्रक्रियाहरू

विपद्को क्षेत्रमा काम गर्ने निकायहरूका लागि तयार भएको मानवीय घोषणा (स्पेयर) पत्रले निर्दिष्ट गरेको मार्ग निर्देशन र न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको प्रक्रियालाई समेटी यो योजना तयार गरिएको छ, साथै यसमा अरु समावेश गर्नुपर्ने विषयवस्तुलाई पनि समेट्ने प्रयास भएको छ। खासगरी यो दस्तावेज तयार गर्दा खण्ड ३ मा उल्लेखित प्रक्रिया अपनाइएको र विभिन्न प्रकाशन, सन्दर्भ/सामग्रीहरूको अध्ययन अबलम्बन गरिएको छ।

१.२ जिल्लाको परिचय

कञ्चनपुर जिल्ला नेपालको एकीकरण हुनुभन्दा पहिले बाइस-चौबिसे राज्य रहेका विषय डोटी राज्यको सीमा क्षेत्रमा पर्दथ्यो। त्यतिवेलासम्म यस जिल्लाको नामकरण भइसकेको थिएन। मल्ली माल र तल्ली मालको नामबाट चिनिने यस जिल्लाको भूभाग पनि कैलाली जिल्लाकै भूभागमा समावेश रहेको थियो।

सन् १८१४ देखि १८१५ सम्म अंग्रेजसँग भएको युद्धपछि सन् १८१६ मा गरिएको सुगौली सन्धिबाट काली नदी पश्चिमको सम्पूर्ण भू-भागसँगै तराईको कञ्चनपुर पनि इस्ट इण्डियामा गाभिएको थियो। सन् १८६० को प्रत्यावर्तन सन्धि भएपछि कैलाली, कञ्चनपुर, बाँके र बर्दियासम्मको तराई भूखण्ड नयाँ मुलुकको रूपमा नेपाललाई प्राप्त भयो। नयाँ मुलुक नेपालमा आवद्ध भइसकेपछि मात्र कैलाली र कञ्चनपुर छुट्टाछुट्टै जिल्ला बन्न पुगेका हुन्। कञ्चनपुर नयाँ जिल्लाको रूपमा स्थापित हुँदा यसको सदरमुकाम हालको बेलौरी नगरपालिकाको बेलौरी बजारमा रहेको र सोही बेलौरी नजिकको कञ्ज नामक ग्रामबाट कञ्चनपुर जिल्लाको नामकरण हुन गएको इतिहासका अध्येताहरूको भनाई पाइन्छ। यस जिल्लाको हालको सदरमुकाम २०१९ सालपछि कञ्चनपुरको बेलौरीबाट महेन्द्रनगर (भीमदत्त नगर पालिका) मा सारिएको देखिन्छ।

नेपालको संविधानबमोजिम संघीय गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना ३ तह (संघ, प्रदेश र स्थानीय तह) को हुने व्यवस्था छ। राज्य पुनर्संरचनाको क्रममा गठित सात प्रदेशमध्ये कञ्चनपुर जिल्ला सुदूरपश्चिम प्रदेशको तराईमा अवस्थित जिल्ला हो।

क) भौगोलिक अवस्थिति

अक्षांश: $२८^{\circ} ३५'$ ($२९^{\circ} ८'$ उत्तर)
देशान्तर: $८०^{\circ} २५'$ ($८०^{\circ} ३३'$ पूर्व)
क्षेत्रफल: १,६१,७४१ हेक्टर

ख) सिमाना

पूर्व: कैलाली जिल्ला
पश्चिम: भारतको उत्तराखण्ड
उत्तर: डडेलधुरा जिल्ला
दक्षिण: भारतको उत्तर प्रदेश

ग) भू-धरातल

अधिकतम उचाईः १,५२८ मि.(शुक्लाफाँटा भगवती स्थान)
न्यूनतम उचाईः १६० मिटर (परासन)
धरातल: चुरे, भावर र तराई मैदान (९०% तराई र १०% चुरे)

घ) जिल्लाको लम्बाइ:

औषत लम्बाइ (पूर्व-पश्चिम): ४४ कि.मि.
औषत लम्बाइ (उत्तर-दक्षिण): ३४ कि.मि.

ड) हावापानी

कञ्चनपुर जिल्ला तराई क्षेत्रमा पर्ने भएकोले उष्ण तथा उपोष्ण प्रकारका हावापानी पाईन्छन् । यस जिल्लाको औसत तापक्रम ३०.५ डिग्री सेल्सियस र आर्द्रता सरदर ७१.९६% रहन्छ । वैशाख र ज्येष्ठ महिनामा अत्यधिक गर्मी हुँदा अधिकतम तापक्रम ४३ डिग्री सेल्सियससम्म पुग्ने र पुस माघ महिनामा न्यूनतम तापक्रम २.८ डिग्री सेल्सियससम्म रहन्छ । त्यस्तै वायुको गति मंसिरमा १.५ कि.मि./प्रतिसेकेन्ड र चैत्र महिनामा ३.४ कि.मि./प्रतिसेकेन्ड रहने गरेको छ । मनसुनी वर्षा हुने भएकोले आषाढदेखि आश्विनसम्म प्रशस्त वर्षा हुने, मौसम प्रायः बदली रहने गर्दछ । आश्विनदेखि चैत्रसम्म मौसम निकै राम्रो र सफा हुने गर्दछ । विश्वव्यापी उष्णता, जलवायु परिवर्तनका कारण हिमरेखा माथि सदै गईरहेको र परिवर्तित जलवायुअनुसार अनुकूलित हुन मानिस, जीव जनावर, वनस्पतिहरूलाई कठिन भई जैविक विविधतामा समेत ह्लास आउन थालेको छ ।

च) नदीनाला, ताल तथा पोखरी

नेपाल भारतको सिमानाको रूपमा रहेको महाकाली नदी जिल्लाको प्रमुख नदी हो । भारत भई आउने जोगबुढा नदी र चुरेबाट बग्ने चौधर, राधा, स्याली, सुनवरा, वनरा, दोदा, मछेली, मोहना, बण्ड, बछेला, गौडी, सुतिया आदि अन्य नदीहरू हुन् । अन्य खहरे र सानातिना खोलाहरूमा कामीकाटे, खन्नीया खोला, कनकटटी, रौटेला, मुसेपानी, भासी, सुक्का नाला, गन्धा नाला, झौले खोला, गोबरिया, तिलाते, भुजेला, बगुन, काली, बछेला, वनगाउँ, भरना, बालुवा, विशुली, टोटी नाला, साजगाड, दैजी खोला, आदाल गाड, धारापानी, जडेपानी, गताडी, मलेरिया, पथरिया आदि रहेका छन् ।

सिद्ध सरोवर, झिलमिला, बेदकोट, बन्दाताल, सुन्देउ ताल, रानीताल, सोलुगौडी ताल, कालीकोंच ताल, लामाताल, बन्तरिया ताल, सोभाताल, ताराताल, कोटी होम ताल, प्याराताल, गढबिजला ताल, पुरैनाताल, पुरैनी तालहरू यस जिल्लाका पर्यटकीय एवम् धार्मिक आस्थाका केन्द्र हुन् ।

छ) धर्म, भाषा तथा जाति अवस्था:

धर्म	प्रतिशत	भाषाभाषी	प्रतिशत	जातजाति	प्रतिशत
हिन्दू धर्म	९५%	डोटेली	३९.७%	क्षेत्री	२८.९%
क्रिश्चयन	२.६५%	थारु	२५.४%	थारु	२५.७%
बौद्ध	१.१४%	नेपाली	१६.१%	ब्राह्मण	१६.०%
इस्लाम	०.१०%	बैतडेली	५.२%	कामी	७.०%
किराँत	०.००५	बभाङ्गी	४.०%	ठकुरी	५.६%
अन्य धम	०.९१%	अछामी	२.३%	मगर	२.८%
नखुलेका	०.१९५	बाजुरेली	१.५६%	दमाई	२.३%
		तामाङ	१.३९%	अन्य	११.७%
		दार्चुलेली	१.०५%		
		अन्य भाषा	३.३%		
जम्मा	१००%		१००%		१००%

ज) धार्मिक, सांस्कृतिक एवम् ऐतिहासिक स्थलहरू

विभिन्न जातजाति, भाषाभाषी, सम्प्रदाय र धर्मावलम्बीको बसोबास रहेको यस जिल्लामा धार्मिक एवम् सांस्कृतिक रूपले महत्वपूर्ण मठ मन्दिर/धाम, गुम्बा, चर्च, मस्जिदलगायतका स्थलहरू छन् ।

झ) मठ मन्दिर/धाम

साकेतधाम, शिव मन्दिर र बैजनाथ मन्दिर (रौटेला), सिद्धबाबा धाम, शिवधाम, वनदेवी मन्दिर बेलधारी र बैजनाथ मन्दिर (भि.न.पा.), निङ्गलाशैनी भगवती मन्दिर, कालिका मन्दिर, राम मन्दिर, सिद्धनाथ मन्दिर र केदार ब्रह्मराहु मन्दिर (भि.न.पा.), भम्केनी धाम र सिद्धनाथ मन्दिर (भि.न.पा.), त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर (भि.न.पा.), विष्णुधाम (भि.न.पा.), मुड्का धाम र सुनदेवी मन्दिर शुक्लाफाँटा, त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर सुडा, भम्केश्वर मन्दिर सुडा, राधाकृष्ण मन्दिर सुडा, घटालथान दैजी, त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर दैजी, बैजनाथ मन्दिर दैजी, वनदेवी मन्दिर कृष्णपुर, बाबाथान मन्दिर दोधारा, कोटीहोम पुनर्वास, सिद्धनाथ धाम र महाकाली मन्दिर।

(ज) गुम्बाहरू

कञ्चन व्यौम कुचुमा स्वर्णदिप गुम्बा भि.न.पा., बौद्ध थार्पालिङ थेक्पा सेम्वो गुम्बा बाईसे विचवा, कञ्चन छोईलिङ गुम्बा आई.वि.आर.डि., मन्जुश्री गुम्बा र थार्चिन गुम्बा पुनर्वास न.पा., बौद्ध विहार संरक्षण केन्द्र महाकाली न.पा।

(ट) चर्च

कञ्चन चर्च (भि.न.पा.), बेसरवा (भि.न.पा.), कनान चर्च (भि.न.पा.), होप एण्ड ग्रेस चर्च (भि.न.पा.), हेब्रोन चर्च (भि.न.पा.), जयमासी चर्च भि.न.पा. निम्बुखेडा, एफजिट चर्च (भि.न.पा.), सालुम चर्च (भि.न.पा.), गोबरिया, ज्योति मण्डली धरमपुर दैजी, बलिदान चर्च (बेलौरी), जैतुन चर्च (पुनर्वास), सिमोन चर्च (पुनर्वास), विजयगालीन चर्च (पुनर्वास), एलवेथेल चर्च (पुनर्वास), विलिभर चर्च (माहाकाली) लगायत अन्य ४१ वटा।

(ठ) मस्जिद: महेन्द्रनगर स्थित गल्ली नम्बर १ लाईन नम्बर २ मा रहेको गौसिया जामा मस्जिद।

(ड) भू-उपयोग

राष्ट्रिय जनगणना २०८८ अनुसार १,६९० व.कि.मि. क्षेत्रफल रहेको यस जिल्लाको भूउपयोग यसप्रकार रहेको छः कृषि, सिचाइ र अन्य

कृषि	सिचाइ	अन्य
<ul style="list-style-type: none"> कुल क्षेत्रफल: १,६९,७४१ हेक्टर कृषि जग्गा: ४९६९०.३ (९४%) खेती योग्य भुमि: ४९४६५.३ हे. (९४.४९%) कृषि पेशा: ६८.८० प्रतिशत गैरकृषि पेशा: ३१.२० प्रतिशत	<ul style="list-style-type: none"> महाकाली नदीको पानीबाट सिञ्चित: ११,६०० हे. हेक्टर/अन्यखोला समेत गरी १३,०६५ हे. जग्गाको औसत स्वामित्व: ०.९३ हेक्टर	<ul style="list-style-type: none"> आवादी तथा खेतीयोग्य: ५९५३२ हे. (३६.८९%) अन्य (नदी बगर चट्टान): १४००९ (८.६६%)

(ढ) वनजंगल र राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन:

वनजंगल	राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन
<ul style="list-style-type: none"> वनजंगल खोलानाला: ८८,२०० हे. (४९.८१%) बन्जर मैदान: ०.८ व.कि.मि. (०.०६%)	लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संघीय संरचनामा राज्यको पुनर्संरचना अनुरूप सुदूरपश्चिम प्रदेशमा पर्ने कञ्चनपुर जिल्लाको प्रशासनिक

<ul style="list-style-type: none"> • भाडी: ३०.३२ व.कि.मि. (१.८७%) • किलफ (भीर): ०.८ व.कि.मि. (०.०६%) • घाँसे मैदान: ६८.४२ व.कि.मि. (४.२३%) • नर्सरी: ०.९९ व.कि.मि. (०.०६%) • बगैचा: १८.२३ व.कि.मि. (१.१३%) • ताल: ०.७९ व.कि.मि. (०.०५%) • नदी क्षेत्र: १८.४९ व.कि.मि. (०.७९%) • बलौटे क्षेत्र: ८०.८५ व.कि.मि. (४.९७%) • सिमसार क्षेत्र: १.३४ व.कि.मि. (०.०८%) • वन कार्यालयले हेर्ने वनको क्षेत्र: ५७,७०० (६५.४२%) • निकुञ्जले हेर्ने क्षेत्र: ३०,५०० हे. (३४.५८%) • राष्ट्रिय वनको क्षेत्रफल: १२८९७.७५ • सामुदायिक वनको संख्या: १३९ वटा • सामुदायिक वनले समेटने: ३०,०२० घरधुरी • सामुदायिक वनको क्षेत्रफल: १५,५०३ हे. • सामुदायिक वनभित्र कबुलियत वन: २५ (२५६ घरधुरी) 	<p>विभाजन यसप्रकार रहेको छ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • सदरमुकाम - महेन्द्रनगर (भीमदत्त नगरपालिका) • प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र- ३ • प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र- ६ • स्थानीय तहहरू: <ul style="list-style-type: none"> • गाउँपालिका- २ • नगरपालिका- ७
--	--

(ण) जिल्लास्थित गाउँपालिका र नगरपालिकाको विवरण

क्र.सं.	गाउँ/नगरपालिका	केन्द्र	जनसंख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि)	वडा संख्या
१	लालभाडी गा.पा.	साविक शंकरपुर गा.पा.को कार्यालय	२२,५६९	१५४.६५	६
२	बेलडाडी गा.पा.	साविक बेलडाडी गा.पा.को कार्यालय	२१,९४९	३६.७	५
३	भीमदत्त न.पा.	साविक भीमदत्त न.पा.को कार्यालय	१०४,५९९	१७१.८	१९
४	पुनर्वास न.पा.	साविक पुनर्वास न.पा.को कार्यालय	५३,६३३	१०३.७१	११
५	बेदकोट न.पा.	साविक बेदकोट न.पा.को कार्यालय	४९,४७९	१५९.९२	१०
६	माहाकाली न.पा.	साविक दोधारा चाँदनी न.पा.को कार्यालय	३९,२५३	५६.८४	१०
७	शुक्लाफाँटा न.पा.	साविक भलारी पिपलाडी न.पा.को कार्यालय	४६,८३४	१६२.५७	१२
८	बेलौरी न.पा.	साविक बेलौरी न.पा.को कार्यालय	५३,५४४	१२३.३७	१०
९	कृष्णपुर न.पा.	साविक कृष्णपुर न.पा.को कार्यालय	५६,६४३	२५२.७५	९

(त) जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ बमोजिम कञ्चनपुर जिल्लाको कुल जनसंख्या ४,५१,२४८ छ। जसमध्ये महिला २,३५,२०६ (५२.१२ %) र पुरुष २,१६,०४२ (४७.८८ %) रहेका छन्। शहरी जनसंख्या २१,३९ प्रतिशत रहेको र वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर ३.८२ प्रतिशत छ। ५ वर्षमुनिको संख्या ४३,९६५ र ७५ वर्षभन्दा माथि ३,०२४ रहेको

छ। जिल्लामा जम्मा घरधुरी संख्या ८२,१५२, औषत परिवार संख्या ५.४९ जना छ, भने जनघनत्व २८० प्रति व.कि.मि. छ। विदेशमा भएको संख्या ०.४३% (९०% भारतमा) रहेको देखिन्छ।

(थ) अपांगताको आधारमा जनसंख्या

शारीरिक अपांगता ३,४३८ (महिला १,४९९, पुरुष १,९३९), दृष्टिविहीन १,८९० जना (महिला ९८६, पुरुष ९०४) बहिरा १,२८५ (महिला ६१५, पुरुष ६७०), दृष्टिविहीन बहिरा १८१ (महिला ९८, पुरुष ९३), बोल्न नसक्ने ९५० (महिला ४३५, पुरुष ५१५), मानसिक अपांगता ५०६ (महिला २३६, पुरुष २७०), बौद्धिक अपांगता: १५२ (महिला ६५, पुरुष ८७), बहुअपांगता: ६७० (महिला ३०८, पुरुष ३६२) रहेका।

(द) बसाइँ सराइ

समय	अवस्था (स्थान, कारण आदि)
वि.सं. २०१९	कञ्चनपुर जिल्लाको बसाइँसराइ
सदरमुकाम सरेको	वि.सं. २०१९ पछि जिल्ला सदरमुकाम बेलौरीबाट महेन्द्रनगरमा सरेको
वि.सं. २०१८ को जनगणना	अनुमानित कुल जनसंख्या ३७,७३० रहेको
वि.सं. २०२८ मा	कुल ६८,८६८ (वार्षिक ६.०२ प्रतिशतले वृद्धि)
वि.सं. २०२२ मा	मलेरिया उन्मूलनको व्यापक अभियान थालिएपछि भारतलगायत बर्मा प्रवासबाट समेत नेपालमा फर्किएका
वि.सं. २०२६ मा	दक्षिणपूर्वी पुनर्बास क्षेत्रमा १० हजार विधा सालको जंगल फडान गरी भापा, भोजपुर, धादिङ, चितवन र नवलपरासी आदि जिल्लाबाट आएका, बाढी पहिरोबाट पीडित एवम् अन्य विभिन्न कारणबाट सुकुम्बासी बनेका हजारौं परिवारलाई सरकारले कञ्चनपुरमा बसाइँसराइ गराएको।
	यसैरी भारतको सीमा नजिक यस जिल्लाको मध्यदक्षिणी भागमा जंगल कटाई ५४० विघामा १३५ परिवार भूतपूर्व सैनिकहरूलाई बसोबास गराइएको।
वि.सं. २०२८ मा	बेलडाँडी, रामपुर विलासीपुर क्षेत्रको ४ हजार हेक्टर वन संरक्षण गरी आरक्षण गर्न त्यस क्षेत्रका बासिन्दाहरूलाई महाकालीदेखि पश्चिम दोधारा र चाँदनी क्षेत्रमा सिसौ र जामुनका जंगल कटानी गरी बसोबास गराइएको।
वि.सं. २०५८ पछि	मुक्त कमैयाहरूको लागि ६८६ विधा वन बुट्यान क्षेत्र वितरण गरी बसोबास व्यवस्थापन गरेको, साथै क्षेत्रीय बसोबास समिति, पुनर्बास कम्पनी, वनक्षेत्र सुदृढीकरण आयोग, ग्रामीण आवास कम्पनी, सुकुम्बासी आयोग जस्ता आयोगहरू गठन गरेर र शुक्लाफाँटा आरक्ष क्षेत्र विस्तार गर्न जग्गाको मुआब्जा दिन समेत हजारौं हेक्टर जग्गा सरकारी निर्णयबाटै फँडानी गरिएको।
	बसाइँ सराइँको हिसाबले कञ्चनपुर जिल्ला देशमै चौथो स्थानमा रहेको छ।

(ध) सञ्चार (२०७७ ज्येष्ठ मसान्तसम्म):

स्थान	ल्याण्ड लाइन	सिडिएमए प्रिपेड	सिडिएमए पोस्ट पेड	C-Phone	ADSL	Y-Max	जिएसएम प्रिपेड	जिएसएम पोस्ट पेड
महेन्द्रनगर	४,१५७	२४,३२३	८४३	३,८८१	२,२८०	९५	१,२७,३२२	१,६७३
भासी	४६९				२५१			

भगतपुर	१७८				१२५		
बेलौरी	४३०	३,८९३			३२१		१४,३६८
आ बि आडी	१२८				१०७		
परासन	७३				७३		
भलारी	२२६				१४३		
वाणी	५१				४४		
गुलरिया	८८				६५		
ब्रह्मदेव	५२				१८		
त्रिभुवनबस्ती	२७९				११९		
चादनी	१५०				१२८		
गढ़डाचौकी	१५२				८६		
दैजी	१००				५८		
लालपुर	१४३				७९		
ऐरी	२७०				१७६		
जिमुवा	७९				५९		
सुकासाल	१८२				११७		
जम्मा	७,२०७	२८,०२४	८४३	३,८८१	४,२४९	९५	१,४१,७९३
							१,७२०

(न) शिक्षा

प्रा.वि.संख्या	: २०४ वटा (सार्वजनिक ९५, निजी १०९)
नि.मा.वि.संख्या	: ११९ वटा (सार्वजनिक ६१, निजी ५८)
मा.वि.संख्या	: १०५ वटा (सार्वजनिक ५४, निजी ५१)
उ.मा.वि.संख्या	: ७२ वटा (सार्वजनिक ५०, निजी २२)
क्याम्पस / स्नातक तह	: १६ वटा (सार्वजनिक १२, निजी ४)
क्याम्पस (स्नातकोत्तर तह)	: ३ वटा (सिद्धनाथ विज्ञान क्याम्पस, जनज्योति बहुमुखी क्याम्पस र कञ्चन सामुदायिक कलेज)
विश्वविद्यालय	: एउटा (सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालय),
प्राविधिक शिक्षा तथा तालिम केन्द्र	: ५ वटा
स्रोत केन्द्र	: ७ वटा
साक्षरता	: ७०.६७%
महिला साक्षरता प्रतिशत	: ६१.०२%
पुरुष साक्षरता प्रतिशत	: ८१.३५%

(प) स्वास्थ्य

उपप्रादेशिक अस्पताल १०० शैया	: १ (९० शैया चालु)
स्वास्थ्य कार्यालय	: १
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	: ३
स्वास्थ्य चौकी	: १८
आयुर्वेद अस्पताल	: १ (महाकाली आयुर्वेद औषधालय)

आँखा उपचार केन्द्र	: १ (गेटा आँखा अस्पतालको शाखा, भीमदत्त १८)
नगर स्वास्थ्य केन्द्र	: १०
सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	: ४
निजी अस्पताल	: २ (सेफर हस्पिटल र वाणी हस्पिटल प्रा.लि., कृष्णपुर २)
गाउँघर क्लिनिक	: २

(फ) एच.आई.भी. र एड्सको अवस्था:

एच.आई.भी. सइक्रमित:	: ५९६ (महिला २३६, पुरुष २७९, तेस्रो लिङ्गी १)
एच.आई.भी.बाट हालसम्म मृत्यु:	: १४७ (महिला ९५, पुरुष ५२)

(ब) खानेपानी तथा सरसफाई

खानेपानी पुगेको घरधुरी (५३,८१६)	: ७४.८८%
शौचालय भएका घरधुरी (८७,८२४)	: १००%
सरसफाई पुगेको घरधुरी (८७,८२४)	: १००%

(स्रोत: संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, २०७७)

तत्कालीन खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र जिल्ला विकास समितिको अगुवाईमा सन् २०१५ सम्म कञ्चनपुरलाई खुल्ला दिशा मुक्त क्षेत्र घोषणाको लागि ४ वर्षे रणनीतिक कार्ययोजना (Strategic Action Plan On Open Defecate Free (ODF), Kanchanpur (2012-2015), तय गरिएको । ५ औं जिल्ला परिषद् (मिति २०६८/११/१२ गते) मा पारित भई वि.सं. २०७४ मा जिल्लालाई खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा गरिएको ।

(भ) ऐतिहासिक, पर्यटकीय स्थल

रानी ताल, सोलगाडी ताल, जुद्ध शमशेरको शालिक, कालीकिच ताल, पार्क, फिलमिला ताल, बेदकोट ताल दैजी, गडबिजला ताल कृष्णपुर, तारा ताल पिपलाडी, राना थारु ग्राम शंकरपुर, शोभा ताल, लामा ताल बेलौरी र बन्दा ताल बेलौरी, प्यारा ताल र काकडी ताल पुनर्वास, शुक्लाफाँटा आरक्ष, मल्टीस्पान झोलुंगे पुल दोधारा-चाँदनी आदि यस जिल्लाका प्रमुख पर्यटकीयस्थल हुन् ।

(म) बजार उन्मुख क्षेत्र

ब्रह्मदेव र गङ्गाचौकी बजार, दैजी, बाबाथान, चाँदनी हाटबजार, भलारी-कलुवापुर बजार, श्रीपुर-बेलौरी बजार, बेलडाडी-चवन्नी बजार, आइ.बि.आर.डी. कालिका बजार, त्रिभुवनबस्ती टाउन र कलकत्ता बजार ।

(य) गैरसरकारी संस्था

जिल्लामा विभिन्न उद्देश्य लिएर राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू कार्य गरिरहेका र दर्ता भएका गैरसरकारी संस्था ७ सय ५० भएता पनि सक्रिय गैरसरकारी संस्था करिब ४० देखि ५० ओटा छन् ।

(र) पत्रपत्रिका/रेडियो:

राजधानीबाट प्रकाशित हुने पत्रपत्रिका:

कान्तिपुर, नागरिक दैनिक, हिमालय टाईम्स, काठमाण्डौ पोष्ट, गोरखापत्र, नयाँ पत्रिका आदि ।

जिल्लामै प्रकाशन हुने पत्रपत्रिका

दैनिक: मानस खण्ड दैनिक, पश्चिम नेपाल दैनिक, अभियान नेपाली दैनिक, नयाँ जनक्रान्ति नेपाली दैनिक, अपि टुडे दैनिक, महाकाली टुडे दैनिक, जनसरोकार पोष्ट, पश्चिम सन्देश, एन्जल टाईम्स, विकल्प दैनिक, आभाष कुञ्ज दैनिक, दैनिक सञ्चार, सुदूर दर्पण नेपाली दैनिक, फारवेष्ट टाईम्स, सेतीकाली राष्ट्रिय दैनिक, पहिचान खबर नेपाली दैनिक, शुक्लाफाँटा क्षेत्रीय दैनिक, हेलो पुनर्वास, सुदूर खबर, शुक्लाफाँटा खबर, कञ्चन टुडे, रैकवार खबर आदि ।

साप्ताहिक: सुदूरपश्चिम पोष्ट साप्ताहिक, श्री सार्थक साप्ताहिक, बेलडाँडी पोष्ट साप्ताहिक, कञ्चनपुर खबर साप्ताहिक, बेलौरी पोष्ट, हाम्रो साभा पत्रिका, पुनर्वास टाईम्स, जनरल टाईम्स, नागरिक आवाज खबर संग्रह, दिशा निर्देश साप्ताहिक, नयाँ अभिमत साप्ताहिक, भीमनगर पोष्ट आदि ।

एफ.एम.: शुक्लाफाँटा एफएम ९९.४, बाह्लिङा एफ.एम. १०२.२, रेडियो माहाकाली एफ.एम. ९६.२, रेडियो कञ्चनपुर ९०.२, राष्ट्रिय एफ.एम. ८९.८, प्रभु एफ.एम. १०२.५, रेडियो भलारी १०५.९, रेडियो बेलौरी एफ.एम. १०५, रेडियो सुदूर सञ्चार १००.४, सामुदायिक रेडियो फिलमिला १०७.८ र रेडियो जनबोली ८९.२ ।

२.२.२ सहायक उद्देश्य:

- क) विगतका अनुभवलाई लेखाजोखा गरी जिल्लाको विपद् जोखिम नक्शांकन गरी संकटासन्ताको अवस्था पहिचान, स्तरीकरण मार्फत जोखिमयुक्त क्षेत्रका व्यक्ति, परिवार र समुदायको जीउ, धन तथा प्राकृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण गर्नु,
- ख) विपद् जोखिमबाट हुन सक्ने सम्भावित क्षति न्यूनीकरणका लागि जनचेतना अभिवृद्धि गर्नु,
- ग) विपद् व्यवस्थापनमा सरोकारवाला निकाय तथा संघ संस्थाहरूबाट मानवीय सहायता तथा आर्थिक स्रोत नक्शांकन गरी परिचालनमा समन्वय गर्नु,
- घ) उपलब्ध न्यूनतम साधन स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै विपद् पूर्व तयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभका गतिविधिहरू सञ्चालन गर्नु ।

२.३ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाबाट विपद् प्रतिकार्यलाई व्यवस्थित गर्नुका साथै सरोकारवाला निकायहरूले निम्न बमोजिमको उपलब्धि हासिल गर्नेछन्:

- क) विपद् जोखिम र संकटासन्ताको अवस्थाको आधारमा जोखिम विश्लेषण हुनेछ र विपद् पूर्व, विपद्का समयमा र विपद्पछि गर्नुपर्ने कार्यहरूको पूर्वतयारी भएको हुनेछ ।
- ख) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सरोकारवाला निकाय तथा संघ संस्थाहरूसँग प्रभावकारी सहयोग, समन्वय र सहकार्य भई विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सेवा पुऱ्याउने कार्यमा सहजता आएको हुनेछ ।
- ग) विपद्को समयमा स्थानीय निकाय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधिलाई अधि बढाइनेछ ।
- घ) विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्लामा कार्यरत सबै सरकारी, गैरसरकारी संस्था लगायत निजी क्षेत्रहरूबाट समेत विपद् व्यवस्थापनका लागि समन्वयात्मक सहयोग उपलब्ध भएको हुनेछ ।
- ड) विपद् प्रतिकार्यका सन्दर्भमा खोज तथा उद्धार लगायतका लागि आवश्यक दक्ष जनशक्ति तयार हुनेछन् ।
- च) विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभका लागि विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रको संलग्नतामा गठित विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरूबाट मानवीय सहयोग मानवीय सिद्धान्त अर्थात् मानवता, निष्पक्षता तथा तटस्थता बमोजिम विशिष्ट तथा प्रभावकारी कार्यसम्पादन हुनेछ ।
- छ) आपतकालीन सहयोग तथा विपद्को रोकथाम, न्यूनीकरण, पूर्व-तयारी, सहयोग तथा पुनर्लाभका लागि सबै गतिविधिहरूको समन्वय गर्ने अन्तिम निकायका रूपमा संघीय सरकार जिम्मेवार रहेको हुनेछ ।
- ज) जिल्लास्तरमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र जिल्लामा मानवीय सहयोगका क्षेत्रमा क्रियाशील अन्य निकायहरूको पहिचान भई सबै निकायहरूको सहभागिताको माध्यमबाट आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना अनुरूप कार्य भएको हुनेछ ।

२.४ योजनाको सीमितता

यस योजनाका निम्नानुसार सीमितता रहेका छन्:

- क) संकटासन्नताको अवस्थालाई वैज्ञानिक सर्वेक्षणका आधारमा नभई विपद्को प्रवृत्ति, गाँउपालिका स्तरमा जनप्रतिनिधिहरू तथा विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा कार्यरत गैसससँगको छलफल अन्तरक्रियाका साथै विगतका योजना, तथ्यांकहरूका आधारमा अवस्था पहिचान गरिएको ।
- ख) सबै स्थानीय तहको योजनाको आधारमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण गर्न नसकिएको ।
- ग) जोखिम तथा प्रकोपहरूको स्तरीकरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना, यसअधिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मनसुन आपत्कालिन कार्ययोजनाहरूको अध्ययन एवम् विभिन्न सरोकारवालासँगको छलफल तथा प्रतिवेदनलाई आधार मानी तर्जुमा गरिएको ।
- घ) योजना मुताबिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न पर्याप्त आर्थिक तथा मानवीय स्रोतको कमी भएमा योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा प्रभाव पर्न सक्नेछ ।

२.५ विपद् व्यवस्थापनका लागि अवलम्बन गरिने रणनीति, मान्यता

क) एकद्वार नीति

जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत एकद्वार नीति अनुरूप समग्र समन्वय र व्यवस्थापनको काम हुनेछ । प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले कुनै सरकारी निकायलाई समन्वयका लागि जिम्मेवारी दिन सकिनेछ ।

ख) विषयगत समन्वय

विभिन्न कारणबाट हुन सक्ने विपद् व्यवस्थापनका लागि सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रको सहभागितामा विभिन्न ७ (सात) वटा विषयगत क्षेत्र तोकिनेछ । ती विषयगत क्षेत्रहरूसँगको समन्वयमा विपद् व्यवस्थापनका कार्यहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

ग) मानव स्रोत व्यवस्थापन

विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा कार्य गर्ने सबै सरकारी, गैरसरकारी संघ संस्था तथा निजी क्षेत्रहरूले विपद् पूर्व, विपतको समय तथा विपद् पश्चातको समयमा कार्य गर्न सक्ने जनशक्ति तयार गरी जुनसुकै समयमा परिचालन हुन सक्ने गरी व्यवस्था मिलाउने । जनशक्ति तयार गर्दा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँगको समन्वयमा सकेसम्म विपद् व्यवस्थापनका सबै क्षेत्र समेट्ने गरी जस्तै खोज तथा उद्धार, मनोसामाजिक परामर्श, स्वास्थ्य परीक्षण सेवा, द्रूत/आकस्मिक प्रतिकार्य टोली, अग्नी नियन्त्रक तथा स्वयम्सेवक लगायतको क्षमता विकास गर्नुपर्नेछ ।

घ) विपद् व्यवस्थापन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी

जुन स्थानीय तह अन्तर्गत विपद्जन्य घटना घटेको छ, सोही स्थानीय तह विपद् व्यवस्थापन गर्न मुख्य जिम्मेवार हुनुका साथै अन्य स्थानीय तहहरूले समेत सहयोगी भूमिका निर्वाह गर्नेछन् । विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीय तहहरू तथा संघीय र प्रदेश सरकारका विभिन्न निकायबीच समन्वय गर्ने जिम्मेवारी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र जिल्ला समन्वय समितिको हुनेछ ।

ड) DLSA को भूमिका

कञ्चनपुर जिल्लाको विपद् व्यवस्थापन तथा विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी योजना तर्जुमा तथा अद्यावधिक गर्ने कार्यमा NNSWA ले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मुख्य सहयोगीको (District Lead Support Agency-DLSA) भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ । विपद् व्यवस्थापन कार्यमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीसँगको समन्वयमा विभिन्न गैरसरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय गरी स्रोत व्यवस्थापन, विपद् व्यवस्थापन सामग्री व्यवस्थापन, विपद्जन्य घटना र त्यसको व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित

तथ्यांकहरूको नियमित अद्यावधिक गर्ने विषयगत क्लष्ट्रहरूसँग समेत समन्वय सहकार्य गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई आवश्यक सहयोग गर्नु DLSA को प्रत्यक्ष जिम्मेवारी हुनेछ । जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले सबै क्लष्ट्रहरूसँग आवश्यक समन्वय, सहयोग, समझदारी, विपद् व्यवस्थापन समितिको सहकार्य हुनेछ, साथै विपद् व्यवस्थापनमा सबै सरकारी, गैरसरकारी, निजी क्षेत्रले सहयोग गर्नु कर्तव्य हुनेछ ।

२.६ विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी संवैधानिक कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरू

२.६.१ नेपालको संविधान

नेपालको संविधानमा प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्नु पूर्व सूचना, तयारी, उद्धार राहत एवम् पुनर्स्थापना गर्ने कार्यलाई प्राकृतिक साधन स्रोतको संरक्षण सम्बद्धन र उपयोगसम्बन्धी नीतिमा समावेश गर्नुका साथै प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद् पूर्व तयारी उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभ संघ र प्रदेशको साभा अधिकारको रूपमा परिभाषित गरिनुका साथै विपद् व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साभा अधिकार तथा स्थानीय तहको अधिकार सूचीमा समेत समावेश गरी विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई संवैधानिक रूपमै सुनिश्चित गरेको छ ।

२.६.२ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ऐन अनुसार स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी देहाय बमोजिमको विभिन्न जिम्मेवारी निर्धारण गरेको छ:

- क) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति कानुन मापदण्ड योजनाको कार्यान्वयन अनुगमन र नियमन गर्ने,
- ख) स्थानीय स्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पूर्व सूचना प्रणाली खोज तथा उद्धार राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण वितरण र समन्वय गर्ने,
- ग) स्थानीय तटबन्ध नदी र पहिरोको नियन्त्रण तथा नदीको व्यवस्थापन र नियमन गर्ने,
- घ) विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्सांकन तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण गर्ने,
- ड) विपद् व्यवस्थापनमा संघ प्रदेश र स्थानीय समुदाय संघ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँगको सहयोग समन्वय र सहकार्य गर्ने,
- च) विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन गर्ने,
- छ) विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी स्थानीय स्तरका आयोजनाको तर्जुमा कार्यान्वयन अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने,
- ज) विपद् पश्चात स्थानीय स्तरको पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण,
- झ) स्थानीय स्तरको विपद् सम्बन्धी तथ्यांक व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान गर्ने,
- ञ) स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन,
- ट) समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको सञ्चालन लगायत विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने ।

२.६.३ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको व्यवस्था गरी विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा तयारी, प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभका विभिन्न जिम्मेवारी तोकिएको छ ।

२.६.४ पन्थाँ योजना (२०७६/०७७-२०८०/०८१)

विपद् जोखिमबाट सुरक्षित र उत्थानशील समाज बनाउन:

- क) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न उत्थानमैत्री शासनको सुदृढीकरण गर्नु,
- ख) तीन तहमा बहुप्रकोप जोखिम नक्शांकन तथा सूचनामा आधारित विपद् जोखिम पूर्वानुमान, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभसम्बन्धी क्षमता विकाससँगै विपद् जोखिम संवेदनशील योजना तथा पूर्वाधार निर्माण प्रक्रिया सुनिश्चित गर्नु,
- ग) विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक, निजी तथा सामुदायिक लगानी वृद्धि गरी समुदायस्तरदेखि नै उत्थानशील क्षमता अभिवृद्धि गर्नु,
- घ) विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनका लागि बृहत् सहभागिता सुनिश्चित गरी सचेतना अभिवृद्धि गर्दै विपद् प्रश्चातको पुनर्लाभ, पुनर्स्थापना, पुनर्निर्माण र नवनिर्माणका कार्यलाई सबल र उत्थानशील बनाउनु ।

२.६.५ विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७४

- क) पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माणमा अङ्गै राम्रो र अङ्गै बलियो बनाओ (Build Back Better) भन्ने अवधारणा अबलम्बन गर्ने,
- ख) संघ प्रदेश स्थानीय र समुदाय स्तरमा विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गर्ने,
- ग) संघदेखि स्थानीय तहसम्म उद्धार टोली स्थापना गर्ने,
- घ) विकाससँग सम्बन्धित प्रत्येक सार्वजनिक संस्थाहरूले कम्तिमा पाँच प्रतिशत वार्षिक बजेट स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि छुट्याउनु पर्ने,
- ड) बैक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट विपद् प्रभावित समुदायलाई सहुलियत कर्जाको व्यवस्था गर्ने,
- च) विपद् का कारण हुनसक्ने क्षतिलाई सम्बोधन गर्न जीवन र गैर जीवन बीमा योजना प्रवर्द्धन गर्ने।
- छ) स्थानीय तह समुदाय सामुदायिक संस्था विद्यालय तथा अस्पतालहरूमा समावेशी विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिहरू गठन गर्ने ।
- ज) असुरक्षित स्थानहरूमा बस्ती विस्तार नियन्त्रण गर्ने तथा असुरक्षित बस्तीहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरणका लागि प्रोत्साहन गर्ने लगायतका नीतिहरू समावेश गरेको ।

२.६.६ राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्यको कार्यदाँचा, २०७०

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहायता तथा समन्वयको ढाँचा उल्लेख गर्नुका साथै विपद् प्रतिकार्यका लागि तोकिएका जिम्मेवार नेतृत्वदायी निकायहरूले तोकिएको समयावधिभित्र सञ्चालन गर्नुपर्ने गतिविधिहरू समेत उल्लेख गरेको छ ।

२.६.७ दिगो विकास लक्ष्यहरू (२०१५-२०३०)

सुरक्षित पूर्वाधार निर्माण गर्ने, जलवायु परिवर्तन र यसका प्रभावको न्यूनीकरण गर्ने, समावेशी सुरक्षित दिगो सहरीकरण र बस्ती विकास गर्ने जस्ता लक्ष्यहरू समावेश गरेको छ ।

२.६.८ विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना:२०१७-२०३०

प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद्वाट जीवन तथा सम्पत्ति, स्वास्थ्य, जीविकोपार्जन तथा उत्पादनका साधनहरू, भौतिक एवम् सामाजिक पूर्वाधार, सांस्कृतिक एवम् वातावरणीय सम्पदामा हुने क्षतिको उल्लेख्य रूपमा न्यूनीकरण गर्न विभिन्न रणनीतिक क्रियाकलापहरूको पहिचान गरी आवधिक तथा वार्षिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्दै विपद् जोखिम रोकथाम, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य एवम् पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माणको सुदृढीकरण र उत्थानशीलता अभिवृद्धि गरी विद्यमान विपद् जोखिम तथा क्षतिको न्यूनीकरण र नयाँ जोखिमको रोकथाम गर्नु यो रणनीतिक कार्ययोजनाको उद्देश्य छ ।

२.६.९ महामारी रोग जन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण:

विश्वका धेरै देशहरुमा विभिन्न प्रकारका महामारीजन्य रोगले आक्रान्त हुँदा नेपाल पनि अछुतो छैन । विगतमा देखिएका महामारी रोगहरु हैजा, कलेरा, कालाजार, मलेरिया, विफर, दादुरा आदि रोगहरुले मानिसहरुको मृत्यु भएको देखाएको छ । यस्तै प्रकारले पशुपन्थीजन्य महामारीका रोगहरु विश्वमा देखिएका हुन र देखिदैछन् ।

सन् २०१९ डिसेम्बरमा चीनको वुहानबाट सुरु भई विश्वलाई नै आक्रान्त बनाउने महामारी रोग नोभेल कोरोना भाईरस (कोभिड १९) का बारेमा यस जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा समेत ध्यानाकर्षण गरिएको छ र संघीय सरकारको नीतिमा रही महामारी रोग पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउन समेत सरोकारवालालाई प्रोत्साहित गरेको छ ।

क) महामारी रोग नोभेल कोरोना भाईरस (कोभिड १९):

नोभेल कोरोना भाईरस (कोभिड १९) रोग अहिलेसम्म मानिसबाट मानिसमा सर्वे रोगका रूपमा लिईएको छ । ज्वरो आउनु, खोकी लाग्नु तथा श्वास प्रश्वास गाहो हुनु यस रोगका मुख्य लक्षण मानिएको छ । मानिसबाट मानिसमा सर्वे रोग भएकाले भौतिक दुरी, मास्कको प्रयोग तथा पटक पटक हात धुने प्रक्रिया यस भाईरसबाट बच्चे महत्वपूर्ण उपायहरु हुन् ।

स्थानीय सरकार तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तरगतका क्लस्टरहरुले योजना बनाउँदा तपशिलका विषयमा आधार भई पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउन सक्नेछन् ।

- व्यक्तिगत सुरक्षा तथा सरसफाई,
- स्वास्थ्य सुरक्षाका उपकरणहरु,
- स्वास्थ्यकर्मी तथा सुरक्षा निकायको उपलब्धता र सुरक्षा,
- अन्य स्थान अर्थात जिल्ला बाहिरबाट आउन सक्ने व्यक्तिहरुको आँकलन तथा नीति अनुसार क्वारेनटीनको व्यवस्था,
- कोरोना संक्रमितहरुलाई आईसोलेशनको उपचार सहितको व्यवस्था,
- बन्दाबन्दी वा लकडाउनको नीति निर्देशिका तयारी,
- दैनिक अति आवश्यक पर्ने खाद्य तथा उपभोग्य सामग्रीको आपूर्ति व्यवस्था,
- बन्दाबन्दी वा लकडाउनका कारण हातमुख जोर्न गाहो हुने समुदायलाई राहत व्यवस्थापन ।

माथिका विषयलगायत अन्य स्थानीय अवस्था अनुसार गर्न गराउन सकिने छ । साथै अनुगमन गर्ने निकाय समेतले अनुगमनको योजना गर्न सक्ने छन् ।

विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभ योजना

३.१ योजना निर्माणको प्रक्रिया

जिल्लामा विद्यमान र सम्भावित जोखिमहरूको विस्तृत विश्लेषण गरी स्थानीय तह, सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय एवम् निजी क्षेत्रहरूबाट विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका सम्बन्धमा पृष्ठपोषण संकलन गरी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ अद्यावधिक गरिएको छ। विपद्को क्षेत्रमा काम गर्ने निकायहरूका लागि तयार भएको मानवीय घोषणापत्रले निर्दिष्ट गरेको मार्ग निर्देशन र न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको प्रक्रियालाई समेटेर योजना तयार गर्ने गरिएको छ साथै यस योजनामा समावेश गरिएका सूचना तथा तथ्यांकहरूलाई समयानुकूल परिमार्जन गरी प्रकाशन गर्ने प्रयास गरिनेछ।

यो दस्तावेज तयार गर्दा देहायको प्रक्रिया अपनाई विभिन्न प्रकाशन, सन्दर्भ/सामग्रीको अध्ययन गरिएको छ;

- क) वि.सं. २०६६ मा तयार भएको प्रकोप पूर्वतयारी योजनाको विश्लेषण र क्रमिक अद्यावधिक गरिएका दस्तावेजको अध्ययन।
- ख) अन्य जिल्लाहरूले तयार गरेका विपद् पूर्वतयारी कार्ययोजनालाई पनि सन्दर्भ सामग्रीको रूपमा लिईएको।
- ग) स्थानीय तह (२ वटा गाउँउपालिका र ७ वटा नगरपालिका) का जनप्रतिनिधिहरू तथा विपद् व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रका पदाधिकारीहरूसँग छलफल गरी पृष्ठपोषण लिइएको।
- घ) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरी तयार गर्न विभिन्न मितिमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी सबै सरोकारवालाहरूको समन्वयमा DLSA लाई जिम्मेवारी दिइएको,
- ड) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम विषयगत क्षेत्रहरूलाई ७ वटा क्षेत्रहरूमा समायोजन गरी अगुवा निकाय तथा सदस्यहरू तोकी विषयगत क्षेत्रहरूसँग छलफल गरी आ-आफनो क्षेत्रको क्षमता पहिचान तथा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरिएको,
- च) जिल्लामा कार्यान्वयनमा रहेको मनसुन आपतकालीन कार्ययोजना २०७५, आगलागी पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७५, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूद्वारा प्रकाशित विभिन्न अध्ययन प्रतिवेदनहरू तथा तथ्यांकको आधारमा जोखिमको प्रवृत्ति एवम् परिणाम पहिचान,
- छ) जिल्ला विपद् जोखिम पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक मस्यौदा तयारी,
- ज) क्लष्टर प्रमुख, एवम् जिल्लाका सरोकारवालाहरूको बैठकमा जिल्ला विपद् जोखिम पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक मस्यौदा उपर छलफल गरी पृष्ठपोषण संकलन,
- झ) गत वर्ष स्वीकृत विपद् पूर्वतयारी योजना २०७५/२०७६ अद्यावधिक गरी मिति २०७७ आषाढ १२ गते तदनुसार २६ जुन, २०२० मा बसेको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६/२०७७ लाई स्वीकृत गरी प्रकाशन गरिएको।

३.१.१ सिकाई/असल अभ्यासहरू

यो विपद् पूर्वतयारी कार्ययोजना एघारौं कार्ययोजना हो। यस अधिका कार्ययोजनाहरूलाई समेत सिकाइको माध्यम बनाईएको छ भने यस योजनामा समावेश गरिएका विषयवस्तु समय-समयमा परिमार्जन गरिनेछ। तथ्यांकहरू आउँदा दिनमा समेत प्राप्त हुन सक्ने भएको र जरुरी तथ्यांकलाई मध्यावधि मूल्यांकनको बेलामा समेत समावेश गरी यो दस्तावेजलाई पूर्णता दिइनेछ।

सन्दर्भ सामग्रीहरूको विवरण

क्र.सं.	अध्ययन प्रक्रिया/प्रकाशन	सिकाई/असल अभ्यासहरू
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका वार्षिक प्रतिवेदनहरू	जिल्लामा हुने गरेको विपद्का घटनाहरू र समाधानका उपायहरूबाटे जानकारी भएको
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तथा अन्य निकायहरूको विपद् क्रियाकलाप सम्बन्धी प्रतिवेदनहरू	जिल्लामा विपद्मा प्रतिकार्य गर्दाका प्रयास र राहत वितरणको अवस्था
३	जिल्ला प्रशिक्षक प्रशिक्षण अवधारणा मार्फत यस जिल्लामा परीक्षण गरिएको समुदायमा आधारित समावेशी विपद् पूर्व तयारी मोडल प्रतिवेदन	समुदाय तहदेखि जिल्ला तहसम्मका विपद् संरचनाहरूको प्रभावकारी समन्वय, यसबाट आएका उपलब्धि र पहिचान गरिएका खाडलहरू
४	विभिन्न गा.पा र न.पा. का स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्य योजनाहरू	स्थानीय निकायले गरेको प्रयास र सफलताका कथाहरू एवम् पालिकास्तरमा योजना निर्माण गर्ने प्रक्रिया स्थानीय समुदायको प्राथमिकताहरूबाटे जानकारी भएको विपद्को स्थिति र स्थानीयस्तरबाट गर्न सक्ने सम्भावित उपायहरूको बारेमा जानकारी
५	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ तथा २०७४ (संशोधित)	राष्ट्रिय स्तरमा तयार भएको नीतिबाटे जानकारी र जिल्ला स्तरमा समायोजन गर्ने प्रक्रियाबाटे स्पष्टता
६	नेपालको संविधान	प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्व सूचना, तयारी, उद्धार राहत एवम् पुनर्स्थापना गर्ने कार्यलाई संवैधानिक रूपमै सुनिश्चिता
७	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७	योजना निर्माण निर्देशिका
८	राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्यको कार्यदाँचा, २०७०	विपद् प्रतिकार्यका लागि तोकिएका जिम्मेवार नेतृत्वदायी निकायहरूले तोकिएको समयावधिभित्र सञ्चालन गर्नुपर्ने गतिविधिहरू समेत उल्लेख गरेको।
९	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४	स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न जिम्मेवारी निर्धारण गरेको
१०	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको व्यवस्था गरी विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा तयारी, प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभका विभिन्न जिम्मेवारी
११	१५औं योजना (आ.व. २०७६/७७-२०८०/८१)	विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई समन्वयात्मक ढंगले एकीकृत रूपमा सञ्चालन गर्ने
१२	दिगो विकास लक्ष्यहरू (२०१५-२०३०)	पूर्वाधार निर्माण गर्ने, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण गर्ने, समावेशी, सुरक्षित र दिगो सहरीकरण र बस्ती विकास गर्ने
१३	स्फेयर परियोजना	राहत मापदण्ड र न्यूनतम आवश्यकताबाटे जानकारी भएको
१४	सेन्डाई कार्य संरचना (सन् २०१५-२०३०)	विपद्लाई प्राथमिकता क्षेत्र अन्तर्गत समावेश गर्ने
१५	प्रकोप पीडितलाई राहत प्रदान गर्ने मापदण्ड २०४५, तेस्रो संशोधन २०६९	राहतसम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरिएको पाँचौ संशोधन २०७३/१०१४
१६	राहत वितरण मापदण्ड, २०७६	राहत वितरणको व्यवस्थापन २०७६ बमोजिम विपद् प्रभावितलाई तत्कालको गुजारा र उत्थानशीलताको लागि प्र.जि.अ.ले राहत उपलब्ध गराउने व्यवस्था

क्र.सं.	अध्ययन प्रक्रिया/प्रकाशन	सिकाई/असल अभ्यासहरू
१७	विपद् पश्चात्को शब्द व्यवस्थापनसम्बन्धी मार्गदर्शन, २०६८	विपद् पश्चात गरिने वातावरणीय व्यवस्थापनबारे स्पष्टता
१८	स्थानीय स्तरको अनुकूलन योजना तथा स्थानीय विपद् योजना (LAPA/LDCRMP) स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका LDCRMP २०७४	जिल्लामा देखिएका जलवायु उत्पन्न प्रकोप र विपद्को सन्दर्भ आँकलन गर्न
१९	पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्यसञ्चालन विधि, २०७४	पूर्वानुमानमा आधारित लगानीले जोखिम कम गर्दछ, तयारी तथा प्रतिकार्य वृद्धि गर्दछ साथै विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी र सक्षम बनाउँदछ
२०	विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना: २०१७-२०३०	विभिन्न रणनीतिक क्रियाकलापहरूको पहिचान गरी आवधिक तथा वार्षिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न
२१	कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) सँग सम्बन्धित कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरू।	जिल्लामा देखिएका विपद्को सन्दर्भ आँकलन गर्न।

३.२ पूर्व तयारी योजना

३.२.१ मानवीय सहायतामा संलग्न हुन सक्ने साझेदार निकायहरूको पहिचान

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम कञ्चनपुर जिल्लामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति क्रियाशील रहेको छ। विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई आवश्यक सहयोग, समन्वय तथा सहकार्यका लागि निम्नानुसार स्थानीय तह, सरकारी तथा गैसस एवम् निजी क्षेत्र, नागरिक समाज सहितको साझेदार निकायहरू क्रियाशील रहनेछन्। विपद् जोखिमका आधारमा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय गैसस तथा अन्य संस्थाहरूको समेत सहभागिता हुन सक्नेछ।

- क) ७ वटा नगरपालिका र २ वटा गाउँपालिकाहरू
- ख) जिल्लामा रहेका सबै सरकारी कार्यालयहरू (संघ र प्रदेश सरकार मातहतका कार्यालयहरू),
- ग) जिल्लामा कार्यरत सामाजिक संस्थाहरू, व्यवसायिक हकहितका लागि क्रियाशील संस्थाहरू, वैक तथा वित्तीय संस्थाहरू, होटल, रेस्टुरा तथा अन्य व्यवसायीहरू,
- घ) जिल्लामा कार्यरत अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरू तथा राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू।

३.२.२ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सम्पर्क विवरण:

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	मोबाइल	कार्यालय नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ. श्री नूरहरि खतिवडा	९८५८७७७७७७७	०९९-५२११०९
२	जिल्ला समन्वय समिति	जि.स.अ. श्री हरिदत भट्ट	९८४८४२११३५	०९९-५२३७७८
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.उ.श्री मुकन्द मरासनी	९८५८७३५५५५	०९९ -५२१२००
४	देवी दल गण, मझगाउ	प्रमुख सेनानी राजु बस्नेत	९८४३०५३०७१	०९९४१४१५०
५	श्री सिंह शार्दुल गुल्म भगतपुर	सेनानी श्री प्रणयजंग मल्ल	९८५८३२१११५	०९९५२१२४०
६	श्री नं. २५ वाहिनी अड्डा भगतपुर	सहायक रथी श्री शंकर बहादुर पाण्डित	९८४९१७३०४२	०९९५२५४४४,
७	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल,	स.प्र.उ. श्री वीर सिंह शाहु	९८५९२७२१४१	०९९५४०९३३

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	मोबाइल	कार्यालय नं.
	नं. ३५ गण भलारी			
८	जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र	श्री खेम प्रसाद भण्डारी	९८४८४४९५०९	०९९५२५२४५
९	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, महाकाली बेसिन फिल्ड कार्यालय अत्तरिया	श्री गोविन्द भा	९८५२०३४७४१	०९९५५०६२२
१०	भिमदत्त नगरपालिका	प्रमुख श्री सुरेन्द्र बिष्ट	९८५८७५०२९३	०९९५२१३२२
११	बेलौरी नगरपालिका	प्रमुख श्री पोतीलाल चौधरी	९८०९४५४६७१	०९९५८०२१५
१२	पुनर्वास नगरपालिका	प्रमुख श्री जीवन राज थापा	९८४८६६४०६८	०९९५६०२५४
१३	शुक्लाफाँटा न.पा.	प्रमुख श्री दिल बहादुर ऐर	९८४८७५२५३६९	०९९५४००१०
१४	माहाकाली न.पा.	प्रमुख श्री बीर बहादुर सुनार	९८४८७४८४३५७	०९९४०००३०
१५	कृष्णपुर न.पा.	प्रमुख श्री कर्णबहादुर हमाल	९८६५९२१०९५	
१६	बेदकोट न.पा.	प्रमुख श्री अशोक कुमार चन्द	९८५११७८४४५	०९९४९१३१२१
१७	बेलडाँडी गा.पा.	प्रमुख श्री धन बहादुर थापा	९८०६४६२१४०	
१८	लालझाडी गा.पा	प्रमुख श्री मदन सेन बडायक	९८१४६५२१०९	
१९	डिभिजन वन कार्यालय	प्रमुख श्री अजयविक्रम मानन्धर	९८५८७५०९८१	०९९५२११२८
२०	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	प्रमुख श्री किरण आचार्य	९८४९५१८४४४	०९९-५२११३४
२१	स्वास्थ्य कार्यालय	प्रमुख श्री शिवराज सुनार	९८५८७७६५०९	०९९-५२३११६
२२	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	प्रमुख डा. पान सिंह ठगुन्ना	९८५८७५०३७९	०९९५२५६५७
२३	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	प्रमुख श्री भरत बाबु सुबेदी	९८५८७५२८८८	०९९-५२१२२४
२४	कृषि ज्ञान केन्द्र	प्रमुख श्री रामचन्द्र भट्ट	९८५८५००५२	०९९५२१२५२
२५	महाकाली सिंचाइ व्यवस्थापन कार्यालय	प्रमुख श्री ताराप्रसाद भट्ट	९८५८७५००३५	०९९२११९०
२६	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन	प्रमुख श्री महादेव बिष्ट	९८५८७५०२९९	०९९५२१३०८
२७	महाकाली सिंचाइ आयोजना तेश्रो चरण	प्रमुख श्री प्रचण्ड देव बिष्ट	९८५८७५१०६२	०९९५२११९१
२८	जनताको तटबन्ध कार्यालय फिल्ड नं. ७	प्रमुख श्री राम प्रसाद आर्याल	९८५८७५२३२७	०९९५२०५५९
२९	सडक डिभिजन, महेन्द्रनगर	प्रमुख श्री अर्जुनकुमार बम	९८५१२४९३७५	०९९५२१३२६
३०	सु.प्र.विपद व्य.गुल्म, महेन्द्रनगर	प्र.नि. राम बहादुर चन्द	९८५१२२९१०७	९८५८७५१०५०
३१	नेपाल खाद्य संस्थान	श्री तपेन्द्र प्रसाद उपाध्याय	९८४३६७५३१५	०९९-५२१३१०
३२	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, वितरण केन्द्र	श्री जंग बहादुर चन्द	९८४१५००२६८	०९९५२१३१३
३३	नेपाल टेलिकम	श्री मनिष आचार्य	९८५१२४१२३२	०९९५२३८८८

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	मोबाइल	कार्यालय नं.
५८	CARE Nepal			
५९	MercyCorps			
६०	American Red Cross			
६१	Save the Children			
६२	Humanity & Inclusion (HI)			
६३	CARITAS -Nepal			
६४	DAN CHURCH AID	जगदीश भट्ट	९८५८४२४०८८	
६५	Hellen Keller	श्री विकास देउजा	९८०९२४९३४७	०९९-५२४२२७
६६	UN			
६७	USAID			
६८	IDE Nepal			
६९	UN HIBITAT			
७०	UNICEF			
७१	HELVATAS			
७२	World Food Program			

३.२.३आपत्कालिन अवस्थामा: (एम्बुलेन्स, ब्लड बैंक, दमकल, शव वाहन)

सि.नं.	स्थानीय तह/निकाय	संचालन गर्ने संस्था	एम्बुलेन्स नं.	चालक		फोन नं.
				नाम,थर	फोन नं.	
१	भीमदत्त	नेरेसो, कञ्चनपुर शाखा	म.१च.५३६	गणेशराज जोशी	९८४८७३५०४५	०९९-५२३९८३
२	भी.न.पा	सेती महाकाली यातायात बहुउद्देशीय प्रा.लि.	म.१च.२५३	सहदेव राना	९८४८८९७०९०	
३	भी.न.पा. ६	हाडासैन परोपकार सेवा समिति	म.१च.१९९	टेक कुँवर	९८५८८५००७४	
४	भी.न.पा. १८	महाकाली अस्पताल, महेन्द्रनगर	म.१झ.७८	रनबहादुर विष्ट	९८६५९४२०३५	०९९-५२११११
५	भी.न.पा. १८	महाकाली अस्पताल, महेन्द्रनगर	०१-००१झ ३७८	दिपक विष्ट	९८४८९७५२९३	०९९-५२११११
६	भी.न.पा. १२	नेरेसो, महाकाली उपशाखा, बासखेडा	म.१च.२८८	गणेश विष्ट	९८६८७२७३७४	
७	भी.न.पा. ४	नेपाल परिवार नियोजन संघ	म.१च. २१३	संजिव भण्डारी	९८४८७८९७००	०९९-५२१२७२
८	भी.न.पा. १८	कञ्चनपुर उद्योग वाणिज्य संघ	म.१च. २३९	दिपकराज पडाल	९८६५६६३१५५	
९	भी.न.पा. १५	निडलाशैनी भगवती सेवा समिति	से१च.१५१३	निरन्जन प्र. भट्ट	९८६५०९९०७०	
१०	भीमदत्तन.पा	जिमुवा स्वास्थ्य चौकी	म.१झ.९९	हरेन्द्र धामी	९८४८७८९७६३	०९९-४९५०९६
११	माहाकाली	दोधारा चाँदनी प्रा.स्वा.केन्द्र	बा.१झ. ८४०२	दुरपालसिंह राना	९८१२७८५८९०	०९९-४०००९६
१२	माहाकाली	दोधारा चाँदनी प्रा.स्वा.केन्द्र	बा.२झ. १७४६	करन भण्डारी	९८०६४८९७७२	०९९-४०००९६
१३	माहाकाली	चाँदनी स्वास्थ्य चौकी		विरबहादुर खड्का	९८६८७७२६४४	०९९-४०००८८
१४	वेदकोट	नेरेसो, वेदकोट उपशाखा	म.१च. १६२	प्रकाश ब. थापा	९८६८७२९५५	
१५	शुक्लाफाँटा	लायन्स क्लब अफ झिलारी	म.१च ४९७	डम्भर सिंह सावद	९८६८८९६६६६	
१६	शुक्लाफाँटा	सुनवरा कृषि सहकारी संस्था लि. झिलारी	म.१च.४४६	राजेन्द्र ऐर	९८४८७५११८८	
१७	शुक्लाफाँटा	पिपलाडी स्वास्थ्य चौकी	म.१झ. १००	गोरे लुहार	९८४८८८९६९३	

१८	कृष्णपुर,वाणी	नेरेसो, बैजनाथ उपशाखा	म. १च. २५२	विरबहादुर रावल	९८४८९९४०७७	९८०५७७३४९९
१९	बेलडॉडी गा.पा.	बेलडॉडी प्रा.स्वा. केन्द्र	स. १ङ्ग २४४	उत्तम धामी	९८०६४४७२१३	
२०	बेलडॉडी गा.पा.	रोतेली विचवा स्वास्थ्य चौकी	स. १ङ्ग १०९	चेतन बुढा	९८१०७५४३२१	
२१	बेलोरी न.पा	श्रीपुर प्रा.स्वा.केन्द्र	म. १ङ्ग. १०६	अर्जुन चौधरी	९८२३३८८८०१	
२२	बेलोरी न.पा.	नेपाल वातावरणीय स्वचेतना तथा संरक्षण समाज	म. १च. २५८		९८०९३७७६३९	
२३	बेलोरी न.पा.	लक्ष्मीपुर स्वास्थ्य चौकी	बा. १ङ्ग. १७३०	सुभाष चौधरी	९८०५७९८१३१	
२४	बेलोरी न.पा.	रामपुर विलासीपुर स्वास्थ्य चौकी	म. १ङ्ग. १०७	तिलक चौधरी		
२५	पुनर्वास न.पा.	त्रिभुवनबस्ती स्वास्थ्य चौकी	म. १च. १८३	बालिक राम राना	९८०९४८९०६२	
२६	पुनर्वास ,११	पुनर्वास पोलिक्लिनिक, आई.बि.आर.डि.			९८१२७६९९२५	०९९-५६०२५५
२७	पुनर्वास न.पा.	परासन स्वास्थ्य चौकी		राम बहादुर थापा	९८०६४७०२९९	
२८	पुनर्वास न.पा.	पुनर्वास रेडक्रस एम्बुलेन्स		खडक ब. खड्का	९८१०७४७४८८७	९८६२७१५९५९
२९	पुनर्वास न.पा.	पुनर्वास पोलिक्लिनिक एम्बुलेन्स			९८०६४३४४६१	
३०	पुनर्वास न.पा.	रेडक्रस वडा नं. १०		राजेन्द्र तामाङ	९८१२७५०३२०	९८६८८०५०२२
३१	कृष्णपुरन.पा.	एम्बुलेन्स	म. १ङ्ग. ११५	पुष्कर ताम्कार	९८६५९४४५०१	
३२	कृष्णपुरन.पा.	नेरेसो, रैकवार विचवा उपशाखा		दिनेश राना	९८०४६०७४४४	
३३	नेपाल परिवार नियोजन संघ			संजीव भण्डारी	९८४८७६५५७	०९९५२१२७५

३.२.४ अत्यन्त जरुरी फोन नम्बरहरू:

निकाय	फोन	निकाय	फोन
प्रहरी कन्ट्रोल	१००	टेलिफोन सोधपुछ	९९७
जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०९९-५२१२००	महाकाली उपप्रादेशिक अस्पताल	०९९-५२११११
वडा प्रहरी कार्यालय, महेन्द्रनगर	०९९-५२१२२२	बस पार्क दिवा सेवा	०९९-५२१२८९
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	०९९-५२११०९	बस पार्क रात्रि सेवा	०९९-५२२४९९
ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	०९९-५२२०१७	पवनदूत यातायात	०९९-५२४९७५
दमकल वारुण यन्त्र	०९९-५२१३२२	भन्सार गेट	०९९-५२१२३६
विद्युत फ्युज सेवा	०९९-५२११९९	मोबाइल सोधपुछ	०९९-५२२४७
जिल्ला आपत्कालिन सेवा कार्य सञ्चालन केन्द्र	०९९-५२५२४५	जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (DLSA) NNSWA	०९९५२२१८२, ९८५८७५००३८ ९८४८७५९३२८, ९८४८७२१५४७

३.२.५ विभिन्न बैठकका निर्णयहरू:

कञ्चनपुर जिल्लामा आ.व. २०६६/६७ देखि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले गैससहरूको सहकार्य एवम् प्राविधिक र आर्थिक सहयोगमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्दै आईरहेको छ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा DPRP पुनरावलोकनबाटे छलफल हुनुका साथै क्षेत्रगत बैठक गरी आवश्यक सूचना संकलन गर्दै पुनरावलोकन कार्यशालाको आयोजना समेत गरी तयार भएको DPRP स्वीकृत गरिएको छ।

- क) विगतका सिकाइ, समस्या र चुनौतिलाई आधार मान्दै आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि एघारै DPRP पुनरावलोकन तथा निर्माणका लागि निर्णय गरिएको।
- ख) आ.व. २०७६/७७ का लागि DPRP पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गर्न NNSWA लाई जिम्मेवारी दिइएको।
- ग) जिल्लामा हालसम्म प्रकोपबाट बढी प्रभावित हुने बाढी, महामारी र नेपाल सरकारले प्राथमिकतामा राखेको भूकम्पको प्रकोपलाई समेत क्षेत्रगत रूपमा प्रतिकार्य योजनामा एकिकृत गरिएको छ।
- घ) जिल्लाका संकटासन्ता अवस्थामा रहेका सबै बस्तीहरूको विश्लेषण गरी प्रभावित हुन सक्ने संख्या अनुमान गरी सोको प्रतिकार्य गर्न सक्ने योजना तय गरिएको छ।
- ड) DPRP जिल्ला विकास परिषद्बाट यसअघि अनुमोदन भई आवश्यक परिमार्जन कार्य भएको।
- च) जिल्ला प्रशासन कार्यालयको पत्रानुसार ७ वटै कलष्टरहरूको विभिन्न मितिमा बैठक बसी क्षेत्रगत विषयवस्तु माथि छलफल गरी DPRP का लागि सूचना पुनरावलोकन गरिएको।
- छ) विश्व खाद्य कार्यक्रमको आयोजनामा विभिन्न मितिमा कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गरी पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि तयार पारिएको कार्य सञ्चालन विधि लागू गरिएको।
- ज) मिति २०७५/७६ गते जि.वि.व्य. समितिको बैठकले विद्यमान ९ वटा कलष्टरलाई ७ वटा कलष्टरमा समायोजन गर्ने निर्णय गरेको।
- झ) मिति २०७७ आषाढ १२ गते जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले परिमार्जित विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६/७७ स्वीकृत गरेको।

३.६ विपद्का समयमा राहत सहयोग प्रदान गर्ने मापदण्डः

विपद्का समयमा प्रभावित क्षेत्रमा आपत्कालिन राहत सहयोग पुऱ्याउन नेपाल सरकारको निर्देशनबमोजिम राहत सहयोग प्रदान गरिनेछ र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले जिल्लाको स्रोतको अवस्था र स्फेयर मापदण्डलाई समेत मध्यनजर गरी DDMC को बैठकको निर्णयबाट आवश्यक राहत सहयोगको मापदण्ड समेत तोक्नेछ।

क) तत्काल अवस्थाको राहत

विपद्का समयमा घरछोडी अन्यन्त्र गई बसेको अवस्था वा आफ्नै घरमा पनि खाद्य तथा गैरखाद्य वस्तुको क्षति भई तत्काल खान र बासको कुनै व्यवस्था नभएको अवस्थामा वा आफ्नो घरमा फर्की नसकदासम्मका लागि मानवीय राहत उपलब्ध गराईनेछ।

ख) क्षतिपूर्ति राहत

क्षतिपूर्ति राहत विपद्को समयमा भएको सम्पूर्ण क्षतिको विवरण सर्वेक्षण पश्चात गरिने राहत सहयोगलाई जनाइन्छ। प्रदेश विपद् व्यवस्थापन तथा राहत वितरण व्यवस्थापन, २०७६ अनुसार विपद् प्रभावितलाई तत्कालको गुजारा र उत्थानशीलताको निमित्त प्र.जि.अ.ले देहायबमोजिम राहत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

१. विपद्को घटनामा परी मृत्यु भएका व्यक्तिको आश्रित परिवारलाई प्रति मृतक रु. १ लाख।
२. विपद्को घटनामा परी बेपत्ता भएका व्यक्तिको आश्रित परिवारलाई प्रतिव्यक्ति रु. १ लाख।

३. विपद्वाट घर वा बहाल बसेको आवास नष्ट भएका वा खाद्यान्न बाली तथा जग्गा जमिन वा पसल व्यवसाय समेत नोक्सान भई तत्काल गुजाराको लागि खाद्यान्न समेत नभएका वा दुवै अवस्थाका पीडित परिवारलाई तत्काल आवश्यक व्यवस्थाको लागि प्रति परिवार रु. १० हजारसम्म ।
४. विपद्वाट घाइते भएकाहरूको जीवन रक्षाका लागि सरकारी वा नजिकको अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थामा निःशुल्क औषधोपचारको तत्काल व्यवस्था मिलाउने ।

ख१) आंशिक क्षति

१. घरभित्र ३ फिट उचाइँसम्म बाढी पसेर खाद्यान्न तथा गैर खाद्यान्न सबै नष्ट भएको र घर तत्काल बस्नयोरय नरहेको र पछि फर्की बस्न सक्ने अवस्था रहेको ।
२. घरलाई २५ प्रतिशत मर्मत गर्नुपर्ने देखिएको ।
३. खेती गरिएको जग्गाको २५ प्रतिशतसम्म कटान, पटान वा बाली नष्ट देखिएको ।

ख२) पूर्ण क्षति

१. घरमा बाढी पसेर घर पूर्ण रूपले नष्ट भएको ।
२. कटान वा पटानले गर्दा ५ कट्टासम्म मात्र जग्गा बाँकी रहेको अवस्था ।

ख३) विस्थापित तथा पुनर्स्थापिता स्तरको क्षति

१. जग्गा घर सबै बगाएको वा पूर्ण रूपमा बगार वा नदीमा परिणत भएको अवस्था ।

ख४) मानवीय क्षति

१. विपद्का कारण मानवको अवस्था वेपता वा पत्ता नलागेको तथा मानवीय क्षति भएको ।
२. विपद्का कारण मानवको अंगभंग भएको वा अपांगता भएको वा क्षतिका कारण मानसिक अपांगता भएको ।

परिस्थिति तथा जोखिम विश्लेषण

४.१ कञ्चनपुर जिल्लाको प्रकोप जोखिम विश्लेषण:

यस जिल्लाको उत्तरतर्फको भूभाग भावर र चुरे पर्वत शृंखलामा पर्ने भएका कारण दक्षिणतर्फको सम्थर भूमिभन्दा भिरालो किसिमको छ । भिरालो भएको तथा चुरे क्षेत्रको जंगल विनास हुदै गएका कारण एकातिर वर्षातिमा खहरे खोलाले यस क्षेत्रको माटो बगाएर लैजान्छ, अर्कोतिर चुरे पहाडबाट बगाई ल्याएको वालुवा, गेग्रानहरू सम्थर क्षेत्रको भूमिमा नदीनालामा ल्याई थुपार्ने गर्दछ । जसले गर्दा उब्जाउ भूमिहरू दिन प्रतिदिन मरुभूमिमा परिणत हुदै गएका छन् । यसका अतिरिक्त उत्तर चुरे पहाडबाट दक्षिणतिर बग्ने नदीहरू र वर्षे खोलाहरूमा बाढीजन्य प्रकोपबाट जिल्लाको नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरूमा ठूलो मात्रामा हुने डुबान र कटानले धेरै धनजनको क्षति हुने गरेको छ ।

जिल्लामा तीव्र बसाइँसराइँ, जनसंख्या वृद्धि र सवारी साधनको चापले गर्दा सडक दुर्घटना दिनप्रतिदिन बढौदै गएकोले मानिस दुर्घटनामा परी अपांग हुनुका साथै मृत्युसमेत हुने गरेको छ । यस जिल्लामा मौसम अनुसार चिसो मौसममा शीतलहर भई यसबाट मानवीय पीडा, कृषि उपजमा कमि र पशु चौपाया मर्ने गरेका छन् भने अत्यधिक गर्मीका कारण लु लाग्नु, सरुवा रोगहरू फैलिनु र हावाहुरीबाट घरगोठमा क्षति पुगी समुदायको बासस्थानमा असर पर्ने गरेको यथार्थ छ ।

४.२ जिल्लामा हुन सक्ने संभावित प्रकोपका प्रकारहरू:

क्र.सं	संभावित प्रकोप	विद्यमान अवस्था	समय
१	भूकम्प	भूकम्पीय जोखिममा नेपाल ११औं स्थानमा रहेको र जिल्लामा भूकम्प प्रतिरोधात्मक भवन नभएको, भि.न.पा.ले भवन आचारसंहिता लागु गरेको।	जुनसुकै समयम
२	बाढी	चुरेक्षेत्र भएर १२ भन्दा बढी नदी बग्ने गरेको र जसमध्ये महाकाली, दोदा, बनरा, चौधर, मोहना, सुनवरा र जोगबुडाजस्ता ७ भन्दा बढी ठूला नदीले जिल्लाका सबै स्थानीय तहका भूभागहरू वर्षेनी डुबान र कटानबाट क्षति पुऱ्याइरहेका छन् । वर्षेनी हजारभन्दा बढी परिवारहरू प्रभावित भैरहेका छन् ।	ज्येष्ठ - असोज
३	आगलागी	जिल्लामा धेरै जसो भूभागमा घनाबस्ती रहेका, सुकुम्बासी, आरक्ष विस्थापित, मुक्त कमैया, बाढी विस्थापितलगायत अति विपन्न समुदायमा कच्ची तथा फुसका घर हुनु, सचेतना अभाव, अग्नी नियन्त्रण यन्त्रको अभाव, हावाहुरी चलिरहँदा असुरक्षित रूपले खाना पकाउनु र चुल्होमा आगो राख्ने चलन रहनु, आगो सल्काउँदा मट्टितेलको प्रयोग गर्नु र आगो बाल्ने वस्तुहरू बच्चाले खेलाउँदा आगलागीका घटना बढी हुने गरेको ।	चैत्र - ज्येष्ठ
४	महामारी	बाढी पश्चात प्रकोपका रूपमा झाडापखाला लगायत पानीजन्य रोग बढ्ने गरेको, सोत साधन, जनचेतना र अनुकूल धमताको अभाव ।	विपद्पछि, अन्य समयमा
५	बर्ड फ्लु	भारतीय खुल्ला सिमाना, अव्यवस्थित कुखुरा पालन ।	जुनसुकै समयमा
६	शितलहर	चिसोको मात्र बढौदै गएको विपन्न बस्ती बढी प्रभावित	पुष - माघ

क्र.सं	सम्भावित प्रकोप	विद्यमान अवस्था	समय
७	जंगली जनावर आतंक	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज र भारतीय सीमा क्षेत्रमा पनि आरक्ष रहेको, चुरेक्षेत्रमा रहेका जनावरले पनि आतंकित पार्ने गरेका ।	जुनसुकै समयमा
८	मौसमी सुख्खा	नहरको सिचाइ नपुरेका र चुरे क्षेत्रका गा.पा. र न.पा.को उत्तरी भेगमा पानी नपरेमा सुख्खा खडेरी पर्ने गरेको	असार - भदौ
९	किट आतंक	जलवायु परिवर्तन, बढी विषादी प्रयोगका कारण लाभकारी चरा, किरा लोप	खेती मौसम
१०	चट्याड, असिना	बढी जसो वर्षायाम र पानी परेका समयमा	जुनसुकै समयमा
११	नोभेल कोरोना भाईरस (कोभिड -१९)	विश्वभरी महामारीको फैलिएको यो महामारीका कारण बन्दावन्दी भई ज्वरो लगायतका रोग बढ्ने गरेको, सोत साधनको कमी भएको जनचेतना र अनुकूलन क्षमताको अभाव । <u>कोभिड १९ सम्बन्धी तथ्यांक: (२०७७ असार ११ गतेसम्म)</u> भारतलगायत अन्य देशबाट फर्किएका व्यक्तिहरू: १८,५९० क्वारेन्टीनको सङ्ख्या: १७२ क्वारेन्टीनको वेड सङ्ख्या: ८०९४ क्वारेन्टीनमा बसेका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या: २४८२ आइसोलेसनमा रहेका सङ्ख्या: १३८ कोरोना पुष्टि भएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या: १९८	जुनसुकै समयमा

४.३ बाढी प्रभावित क्षेत्र विश्लेषण:

४.३.१ नदीबाट प्रभावित क्षेत्र:

क्र.सं.	नदी	प्रभावित नपा/गाविस	बस्ती	असर क्षेत्र
१	जोगबुडा	माहाकाली न.पा.चाँदनी	वडा ३ र ४	<ul style="list-style-type: none"> • अत्यधिक रूपमा कटान • आंशिक डुबान
		माहाकाली न.पा.दोधारा	माहाकाली नपा वडा ६ पुरानो बस्ती, वडा ७ कन्जभोज, वडा ९ दानुटोल, वडा ८ जरखाटोल, धामिटो, सुन्दरनगर, टिपिनटोल बाँसघाडी, वडा १० खड्काटोल आमभोज, गिरीटोल, वडा १० कतियाकवर, सुर्खेती टोल	
२	माहाकाली	माहाकाली न.पा.चाँदनी	वडा १ स्याउलेबजार, वडा ४ झोलुंगे पुल, वडा २ मायापुरी	• अत्यधिक रूपमा कटान

क्र.सं.	नदी	प्रभावित नपा/गाविस	बस्ती	असर क्षेत्र
		माहाकाली न.पा.दोधारा	वडा ६ गुरुड टोल, बादी टोल, वडा ७ जंगलाट, संसारीमाई टोल, वडा १ ढकना घाट, माता टोल, वडा ५ कुतियाकवर	
		भि.न.पा.	वार्ड ११ भुजेला, वडा १२ ऐरी, ओदाली, वडा १३ बडैपुर, पिपरैया, वडा १० जिमुवा श्रीलंका टोल, वडा ९ ब्रह्मदेव	
		दक्षिण क्षेत्रका गा.पा. तथा न.पा.	बेलडाँडी गा.पा., बेलौरी न.पा. र पुनर्वासको दक्षिणी क्षेत्रमा भारतिय सीमा क्षेत्रवाट पानी भरिएर आउने र अन्य नदीको बहाव अवरुद्ध भई डुवान हुने ।	• डुवान
३	चौधर	बेदकोट न.पा.दैजी	३, ४, ५ र १०	• अत्यधिक कटान
		बेदकोट न.पा. सुडा	६, ७ र १०	• अत्यधिक कटान
		बेलडाँडी गा.पा.	वडा ४ वैवाह, वडा ३ वैवाह, वडा ३ खेरीघाट, वडा १ रतनपुर, वडा २ ढकनीया, वडा २ चवन्नी खल्ला	• डुवान
		बेलडाँडी गा.पा.	वडा ४ बाह्जाला, भुडा, वडा २ कानपुर, वडा २ बीचपुरी, वडा ३ भेटघाट, वडा १ गौडी, वडा ५ इमिलिया, वडा ५ झिलमिला, वडा ५ झिलमिला	• डुवान
४	राधा	बेदकोट न.पा.दैजी	१	• अत्यधिक कटान
५	स्याली	शुक्लाफाँटा न.पा.	८, ९ सिमलफाँटा, कसरौल, जुडा, सिसैया	• अत्यधिक कटान
		शुक्लाफाँटा न.पा.	वडा ५	• अत्यधिक कटान
६	गौडी	शुक्लाफाँटा न.पा.	वडा ८ र ९	• अत्यधिक कटान
७	सुनवरा	शुक्लाफाँटा न.पा.	टोटी फुलेली, पारीफाँटा, नौखुरी, अमरपुर, कलुवापुर, भलारी बजार ।	• अत्यधिक कटान
		शुक्लाफाँटा न.पा.	गुलरपटटी, वैशाखा शिविर, जोनापुर, ढकनिया, आसापुर	• अत्यधिक कटान • आंशिक डुवान
		शुक्लाफाँटा न.पा. तथा लालभाडी गा.पा.	कालागौडी, जाईजाला, जाई (दोदा नदीमा मिसिने)	• अत्यधिक कटान • आंशिक डुवान
८	वनारा	कृष्णपुर न.पा.	खल्लागोठ, गुन्यालफाँटा, वनरा मुक्त कमैया शिविर	• अत्यधिक कटान
		शुक्लाफाँटा न.पा. र लालभाडी गा.पा.	कटान, तिल्कीपटटी	• अत्यधिक कटान
९	वण्ड	कृष्णपुर न.पा.	दोमिल्ला	• अत्यधिक कटान
१०	दोदा	शुक्लाफाँटा न.पा. तथा लालभाडी गा.पा.	कटान, तिल्कीपटटी, चित्रपुर, जाईजाला	• अत्यधिक कटान • डुवान
		लालभाडी गा.पा.	१ देखि ६ वडा	• अत्यधिक कटान-डुवान
		बेलौरी न.पा.	वडा ५ उदयपुर, सोभाता, रामनगर, सुर्देशनपुर, वडा ५ भकुण्डा, वडा ६,७	• अत्यधिक डुवान-कटान
		बेलौरी न.पा.	श्रीपुर भएर न.पा. क्षेत्रमा पस्ने	• अत्यधिक डुवान
		पुनर्वास न.पा.	सबै वडाहरू	• अत्यधिक कटान • आंशिक डुवान
११	मछेली	कृष्णपुर न.पा.	बेलकुण्डी, वाणी शिविर,	• अत्यधिक कटान • आंशिक डुवान
१२	मोहना	कृष्णपुर न.पा	दयाअमरपुर, मौरीफाँटा	• कटान, डुवान
		कृष्णपुर न.पा	वार्ड ७, ८, ९ रैकवार	• कटान, डुवान

४.३.२ खोलाहरूबाट प्रभावित क्षेत्रः

क्र.सं.	खोला	प्रभावित क्षेत्र	बस्ती	असर क्षेत्र
१	कामीकाटे	भि.न.पा.	वडा ९, १०	अत्यधिक रूपमा कटान
२	खनीया	भि.न.पा.	वार्ड ६, ७, ८, ९, १०, १८	अत्यधिक कटान, आशिक डुबान
३	कनकटी	भि.न.पा.	वार्ड २, ४, ५ र १९	अत्यधिक कटान
४	रौटेला	भि.न.पा.	वडा १	अत्यधिक कटान
५	मुसेपानी	बेदकोट न.पा.	सुडा ६, ७ (चौधरमा मिसिने)	अत्यधिक कटान
६	भासी	भि.न.पा.	वार्ड ३	अत्यधिक कटान
७	सुखानाला	भि.न.पा.	वार्ड २ र १८	अत्यधिक कटान, आशिक डुबान
८	गन्धानाला	भि.न.पा.	वार्ड ४ र १३, १५ (३ वटा)	डुबान
९	भलेखोला	बेदकोट न.पा.	वार्ड ४ र ५ दैजी	अत्यधिक कटान
१०	गोवरिया	भि.न.पा.	वार्ड १५, १८ र १९	डुबान
११	तिताले र गताडी	भि.न.पा.	वार्ड ९	अत्यधिक कटान पटानी
१२	भुजेला	भि.न.पा.	वडा १० र ११	डुबान
१३	वगुन	बेदकोट न.पा.	वडा ४ दैजी	अत्यधिक कटान
१४	काली	भि.न.पा.	वडा १९	अत्यधिक कटान
१५	वछेला	बेदकोट न.पा.	वार्ड ६ सुडा	अत्यधिक कटान
१६	वनगाउ	भिनपा	वडा ५ र ६	कटान र डुबान
१७	मछेली	कृष्णपुर न.पा.	वडा ३	अत्यधिक कटान
१८	भरना	बेलडाँडी गा.पा.	वार्ड १	अत्यधिक कटान र डुबान
१९	वालुवा	कृष्णपुर न.पा.	वडा ४, ७ (रैकवार) र ९	डुबान
२०	त्रिशुली	बेदकोट न.पा.	वडा ७ सुडा	अत्यधिक कटान
२१	टोटीनाला	शुक्लाफाँटा न.पा.	वडा ७ र १० भलारी	अत्यधिक कटान
२२	साजगाड	बेदकोट न.पा.	वडा ३ दैजी	अत्यधिक कटान
२३	दैजीखोला	बेदकोट न.पा.	वडा ६ सुडा	अत्यधिक कटान
२४	ओदालगाड	कृष्णपुर न.पा.	वडा १	अत्यधिक कटान
२५	खारखोला	कृष्णपुर न.पा.	वडा १	अत्यधिक कटान
२६	धारापानी	कृष्णपुर न.पा.	वडा १	अत्यधिक कटान
२७	वछेला	कृष्णपुर न.पा.	वडा १	अत्यधिक कटान
२८	जडेपानी, पथरैया	बेदकोट न.पा.	वडा २ र ३	अत्यधिक कटान
२९	मलेरीया	माहाकाली न.पा.	वडा ४ र ५ चादनी	डुबान
३०	पथरिया	कृष्णपुर न.पा.	वडा ७, ८, ९ रैतेली	डुबान
३१	जोगबुडा खोला	माहाकाली न.पा.१	वडा नं ३, ४ वडा ६ गुरुड टोल, बादीटोल, वडा ७ जंगलाट, संसारीमाई टोल, वडा १ ढकनाघाट, माता टोल, वडा ५ कुतियाकवर	अत्यधिक कटान तथा डुबान

(स्रोत: जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय)

४.४ गा.पा./न.पा.को जोखिम तथा संकटासन्नता विश्लेषण:

समुन्द्री सतहदेखि १६० मि. देखि १,५२८ मि.सम्मको उचाइँमा रहेको कञ्चनपुर जिल्लाको पूर्वमा कैलाली, उत्तरमा डडेलधुरा तथा पश्चिम र दक्षिणमा भारत रहेको छ। यस जिल्लामा राना थारु, डगौरा थारुलगायत अन्य आदिवासी जनजातिहरू, अल्पसंख्यक समुदाय, दालित, ब्राह्मण, क्षेत्री, ठकुरी आदिको मिश्रित बसोबास छ। बाढी, महामारी, हुरीबतास, आगलागी कोरोना भाईरस (कोभिड -१९) लगायतका ठूला महामारी यस जिल्लाका प्रमुख प्रकोप हुन् भने सडक दुर्घटना, शितलहर, लु-लाग्नु र जंगली जनावरको आतंक जस्ता प्रकोपहरू पनि बारम्बार देखिने गर्दछन्। यो जिल्ला बाढीको दृष्टिले उच्च जोखिममा छ। महाकाली, चौधर, सुनवरा, मोहना, स्याली, जोगबुढा र दोदा नदी यसको प्रमुख कारक तत्व हो जसले गर्दा वर्षेनी करोडौको क्षति व्यहोर्नु परेको छ। यस जिल्लामा २०६४ सालदेखि २०७० सालसम्मको संकलित तथ्यांकलाई आधार मान्ने हो भने बाढी, आगलागी, जंगली जनावर आतंक, चट्याड आदिवाट २९ जनाको मृत्यु, करिब ६२७ घर पूर्ण क्षति, ८,०४२ घर पूर्ण प्रभावित र वार्षिक रूपमा १० हजार घरपरिवार प्रभावित भएको देखिन्छ।

यस्तै सामुदायिक प्रकोप व्यवस्थापन समितिको जिल्ला संजाल (NCDMC) का अनुसार करिब ४०० परिवार बाढीबाट विस्थापित भएका छन्। यसै अवस्थालाई मध्यनजर गाई २०६५ सालदेखि विपद् व्यवस्थापनका लागि ३ वटै चरणहरूमा पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माणमा सरकारी र गैरसरकारी निकायहरूले काम गाई आएका छन्। जिल्लास्तरीय विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना बमोजिम पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य भईरहेको छ। जसमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) स्थापना भएको छ।

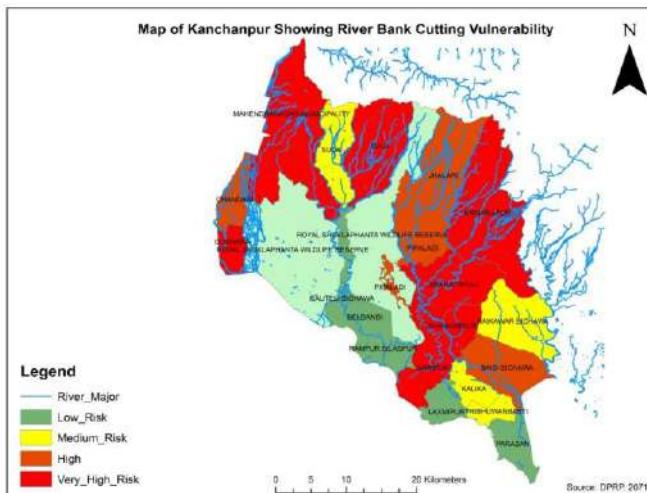
विगतमा प्रकोपबाट भएको मानवीय क्षति, प्रभावित परिवारको सङ्ख्या, घरको क्षति, बालीनाली तथा पशुधनमा पुगेको आर्थिक क्षति र नदी कटानबाट भएका क्षतिमा आधारित रही जिल्लाका गा.पा. तथा न.पा.हरूको सङ्कटासन्नता वर्गीकरण गरिएको छ। संकटासन्नता वर्गीकरणका लागि अझै धेरै कार्य गर्नुपर्ने अवस्था रहेको भए पनि विगतको अनुभव, सिकाई र अवस्थालाई आधार मानी आपतकालीन योजना तयार गर्ने प्रयोजनका लागि भएपनि विगतको क्षति र संकटासन्नतालाई हेरी स्तरीकृत गरिएको छ। जसअनुसार २ गा.पा. र ७ न.पा.लाई प्रकोपका प्रकारका आधारमा अति उच्च, उच्च, मध्यम र न्यून जोखिम वर्गीकरण गरी नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराएको ढाँचामा तयार गरिएको छ।

देशका अन्य स्थानमा जस्तै यस जिल्लामा पनि महामारीको रूपमा रहेको कोरोना भाईरस (कोभिड १९) को संक्रमण बढेको छ। जसका कारण जिल्ला लगायत सबै पालिकाहरूमा बन्दाबन्दीका कारण स्रोत साधन तथा अन्य कार्यहरूमा अन्यौलता आएको छ। कोरोना भाईरस (कोभिड-१९) को महामारीका कारण बन्दाबन्दीको कारणले आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा नराम्रो असर परेको छ। पालिकाहरूले स्थानीय स्तरमा रहेका स्रोत साधनको प्रयोग गरी यसको रोकथामको लागि पहल गरेको भएता पनि कतिपय क्षेत्रमा अपुग छ। स्थानीय विद्यालयहरूलाई क्वारेन्टीन बनाई बाहिरबाट आएका मानिसहरूलाई व्यवस्थापन गरेको भएता पनि धेरै मानिस भएका कारण विद्यालयहरु पनि एकान्त बासको लागि पर्याप्त तथा व्यवस्थित नभएको देखिन्छ।

४.४.१ प्रकोपबाट प्रभावित गा.पा./न.पा.को सङ्कटासन्नता वर्गीकरण विवरण:

(बाढी नदी कटानका आधारमा)

क्र.सं.	अति उच्च जोखिम	क्र.सं	उच्च जोखिम	क्र.सं.	मध्यम जोखिम	क्र.सं	न्यून जोखिम
१	लालझाडी गा.पा.	१	शुक्लाफाँटा न.पा.	१	कृष्णपुर न.पा.	१	बेलडाँडी गा.पा.
२	कृष्णपुर न.पा.	२	माहाकाली न.पा.	२	पुनर्वास न.पा.		
३	भिमदत्त न.पा.	३	बेलौरी न.पा.				
४	बेदकोट न.पा.						

जिल्लामा नदीबाट कटान संकटासन्नता हुने क्षेत्रहरू देखाईएको नक्सा

४.४.२ प्रकोपबाट प्रभावित गा.पा./न.पा.को सङ्कटासन्नता वर्गीकरण विवरण:

(बाढी छुबानका आधारमा)

क्र.सं.	अति उच्च जोखिम	क्र.सं.	उच्च जोखिम	क्र.सं.	मध्यम जोखिम	क्र.सं	न्यून जोखिम
१	लालझाडी गा.पा.	१	शुक्लाफाँटा न.पा.	१	कृष्णपुर	१	बेदकोट न.पा.
२	बेलडाँडी गा.पा.	२	भी.न.पा.	२	पुनर्वास न.पा.		
३	बेलौरी न.पा.						
४	पुनर्वास न.पा.						
५	माहाकाली न.पा.						

४.४.३ बाढीबाट (कटान, डुबान) प्रभावित हुन सक्ने पूर्वानुमान गरिएको घरधुरी र परिवार संख्या:

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.	वडा	उच्च जोखिम रहेका बस्ती तथा समुदाय	परिवार
१	माहाकाली न.पा.	१	स्याउले बजार र कार्की टोल	१२२
			डाँडा टोल	११५
			पशुपति टोल र खैराड	३०५
	माहाकाली न.पा.	२	हुनैनाथ टोल, कृष्णनगर, कमशा टोल, पूर्णा टोल	८७
	माहाकाली न.पा.	३	मोहन मिस्त्रीको घरदेखि जमुनाघाडी टोल	२५०
	माहाकाली न.पा.		शिवनगर जिरो पोइन्ट टोल	१४२
	माहाकाली न.पा.	४	सुर्खेती टोल	१२
	माहाकाली न.पा.		मालिका टोल	१८
	माहाकाली न.पा.		मालिका टोल र डाँडा टोल	२५
	माहाकाली न.पा.	५	शिवनगर टोल	१००
			मालिका स्कुल टोल	१००
			इन्द्रावन सामुदायिक वन	१००
	माहाकाली न.पा.	६	शान्ति टोल	११२
	माहाकाली न.पा.		कालागाड पत्थरटोल	२००
	माहाकाली न.पा.		गुरुड टोल सनाखरी टोल	७०
	माहाकाली न.पा.	७	मुसिकोटे टोल टापु	३६
	माहाकाली न.पा.		सिसमघाडी टोल ढकनाघाट	६०
	माहाकाली न.पा.	८	सुन्दरनगर	१३५
	माहाकाली न.पा.		जर्का टोल	३०
	माहाकाली न.पा.		धामी टोल बाँसघाडी	८८
	माहाकाली न.पा.	९	ढकनाघाट	५०
	माहाकाली न.पा.		ताराघाट भुजेला टोल	३०
	माहाकाली न.पा.		सिर्जनाघाट	९०
	माहाकाली न.पा.	१०	कुतियाक्वर, प्रतिमा टोल	४४
	माहाकाली न.पा.		शान्ति टोल, गुरुड टोल	१२
			जम्मा	२,३३३
२	पुनर्वास न.पा.	१	गणेश बस्ती पुरैना भकुण्डा	४००
			बलभद्र बस्ती, अंशुवर्मा बस्ती, ढक्का शिविर टोल	१९०
		२	इटाभट्टा सिमरी टोल	३०
	पुनर्वास न.पा.		मोती बस्ती, अरनिको बस्ती	३०
			दशरथ बस्ती	१२
		३	पल्टेन लामाको घरतिरको टोल जित ब. तामाङ्को घरसम्म	१०
	पुनर्वास न.पा.		थप्पल्लोट	४
	पुनर्वास न.पा.		भै बहादुरको टोल	५
	पुनर्वास न.पा.	४	काफ्ले चोकदेखि शहिद गोविन्दगौतम चोकसम्मको बस्ती	२००
	पुनर्वास न.पा.		आचार्यको घरदेखि शिवहरी सामुदायिक वनको बस्ती	२००
	पुनर्वास न.पा.	५	रातो ताल	२२
	पुनर्वास न.पा.		सिमरी	१००
	पुनर्वास न.पा.		चन्द्रवाल स्कुल रातो ताल	६
	पुनर्वास न.पा.		मदन टोल	७

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.	वडा	उच्च जोखिम रहेका बस्ती तथा समुदाय	परिवार
	पुनर्वास न.पा.		सिमरी रातो ताल	११४
	पुनर्वास न.पा.	६	थप प्लड लाइन सुकम्बासी टोल र नयाँ भन्सार	१६०
	पुनर्वास न.पा.		१९७ देखि १९८ नं सीमा पिलर	२००
	पुनर्वास न.पा.	७	परासन राना टोल	२५०
	पुनर्वास न.पा.		बुद्ध बस्ती	३५०
	पुनर्वास न.पा.		पदना टोल	५
	पुनर्वास न.पा.		१ नं लाइन च गाऊँ	३
	पुनर्वास न.पा.	८	कंकड	९२
	पुनर्वास न.पा.		खड्डा	३५
	पुनर्वास न.पा.		क गाऊँ	३०
	पुनर्वास न.पा.	९	बीचफाँटा	९००
	पुनर्वास न.पा.		कीर्तिपुर धनसिन्ना	४०१
	पुनर्वास न.पा.	१०	मदन टोल	६
	पुनर्वास न.पा.		चक्मेली टोल	१६०
	पुनर्वास न.पा.		वन विभाग टोल	७
			जम्मा	३,९२९
३	बेलौरी न.पा.	१	मटैया	५०
	बेलौरी न.पा.		उडियाफाँटा, फटिया गोकुलपुर	१२
	बेलौरी न.पा.	२	कटान, टेडुवा वैजुडाँडा, दिनापुर खैरानी	१०००
	बेलौरी न.पा.		दिनापुर खैरानी	३००
	बेलौरी न.पा.		चारधरुवा गोकुलपुर	१०००
	बेलौरी न.पा.	३	मोतीपुर	५५
	बेलौरी न.पा.		बन्दा ताल, कर्णाली टोल र प्रगती टोल	१४२
	बेलौरी न.पा.		खिरिया टोल पडाव र रानीताल	२५०
	बेलौरी न.पा.	४	बुटावारी मोतीपुर, चप्परतला, मोतीपुर शान्तिपुर र रिक्षा	५००
	बेलौरी न.पा.		मोतीपुर बुटावारी	५५
	बेलौरी न.पा.		शान्तिपुर	१००
	बेलौरी न.पा.	५	सुदर्शनपुर, उदयपुर, रामनगर र शोभाताल देखि पुरै वडामा	५००
	बेलौरी न.पा.		बन्दतियादेखि शोभाताल, मैनाहा तथा छोटी सिहपुर	४००
	बेलौरी न.पा.	६	बोटी गाउँ, नयाँ गाउँ वैशाखा र भुडाकोट	३००
	बेलौरी न.पा.		बजार क्षेत्र र शान्तिपुर	१८५
	बेलौरी न.पा.		हातीबोझा शान्तिपुर	१५०
	बेलौरी न.पा.	७	टेडिया, पौलाहा, भगतपुर र आधा गणेशपुर	३००
	बेलौरी न.पा.		भगतपुर, बरैया, खप्टी नदीको किनार	२००
	बेलौरी न.पा.		रामधाट, सिंहपुर सानो सिहपुर भरी	२००
	बेलौरी न.पा.	८	कानपुर	६८
	बेलौरी न.पा.		कलकत्ताको टि.सि.एन. टोल	५०
	बेलौरी न.पा.		खजुवा पचुई	५०
	बेलौरी न.पा.	९	भदपुरी, अण्डैया, दरख टोल र कुण्डा	३००
	बेलौरी न.पा.		रामधाट, डाँडाकुण्डा, खजुवा भदपुरी, आण्डैया र दरख टोल, राधापुर	३५०
	बेलौरी न.पा.		आदर्शमीलन टोल, लक्ष्मीनगर, खजुवा कुण्डा र घुर्पा	४००
	बेलौरी न.पा.	१०	कानपुर	१००

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.	वडा	उच्च जोखिम रहेका बस्ती तथा समुदाय	परिवार
	बेलौरी न.पा.		भुडा खल्ला टोल, गौडी, सडकघाट, भुडा चौराहा र शिवनगर	५००
	बेलौरी न.पा.		निर्मल आर्यघाटदेखि काली नालासम्मको बस्ती	५००
			जम्मा	८,०१७
४	बेलडाँडी गा.पा.	१	झरना टोल, दुई कटा टोल	५००
	बेलडाँडी गा.पा.	२	सिहापाल टोल, रैलेश्वर, चवन्नी, ढकनिया	१६००
	बेलडाँडी गा.पा.	३	गडा टोल, वनपुरुवा	१२००
	बेलडाँडी गा.पा.	४	गडा, कान्धी बजार	५००
	बेलडाँडी गा.पा.	५	ईम्लिया, बरमेली टोल, गौडी, मथुरा टोल, तिलक नगर टोल	२५००
			जम्मा	६,३००
५	लालझाडी गा.पा.	१	खल्ला टोल, विनवारी टोल, वाण नाला टोल,	१६१५
	लालझाडी गा.पा.	२	कन्ज, कस्वा	२८०
	लालझाडी गा.पा.	३	नन्दगाउँ, पर्सिया, बल्मी	३०५
	लालझाडी गा.पा.	४	सिकलपटी, डंगा जाई	१६१५
	लालझाडी गा.पा.	५	देउवा टोल	१००
	लालझाडी गा.पा.	६	चानदेव	२८०
			जम्मा	४,१९५
६	कृष्णपुर न.पा.	१	दोमिला	१२०
	कृष्णपुर न.पा.		पहरिया	१२०
	कृष्णपुर न.पा.		सुन्दरीफाँटा	२१०
	कृष्णपुर न.पा.	२	मुक्त कमैया शिविर, सत्यालफाँटा, वनरा आरक्ष पीडित टोल, खल्ला टोल, मुक्त कमैया टोल	६००
	कृष्णपुर न.पा.		गुन्याफाँटा	२२५
	कृष्णपुर न.पा.		अटनीफाँटा	१००
	कृष्णपुर न.पा.		ओखलफाँटा	१००
	कृष्णपुर न.पा.		नन्दीपुर	७५
	कृष्णपुर न.पा.		सत्यालफाँटा	२२५
	कृष्णपुर न.पा.		खल्याकोट बस्ती	११२०
	कृष्णपुर न.पा.		मछली टोल	७५
	कृष्णपुर न.पा.		बंडा टोल	१०५
	कृष्णपुर न.पा.	३	चित्रपुर	२५५
	कृष्णपुर न.पा.		वनरा बबईघाट	२६०
	कृष्णपुर न.पा.	४	बेलकुडी	३८०
	कृष्णपुर न.पा.		दयाअमरपुर	२९०
	कृष्णपुर न.पा.		खल्ला दाँया	२२५
	कृष्णपुर न.पा.	५	पवित्रा	२७५
	कृष्णपुर न.पा.		सुदर्शनपुर, गुलारिया	३७५
	कृष्णपुर न.पा.		सार्की टोल	६८०
	कृष्णपुर न.पा.	६	मौरीफाँटा, बलुवाफाँटा, सानो बझरिया	२४०
	कृष्णपुर न.पा.	७	शान्तिपुर	१३५
	कृष्णपुर न.पा.		गौरी घाट	७५०
	कृष्णपुर न.पा.		मट्या कटान	७५
	कृष्णपुर न.पा.	८	शान्तिपुर	२१०
	कृष्णपुर न.पा.		मजगाई	२३५

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.	वडा	उच्च जोखिम रहेका बस्ती तथा समुदाय	परिवार
	कृष्णपुर न.पा.		राजधाट	३७८
	कृष्णपुर न.पा.		गौडी	३०४
	कृष्णपुर न.पा.		रतासी	३००
	कृष्णपुर न.पा.		बिचवा	५७
	कृष्णपुर न.पा.	१	कोठार टोल	९९
	कृष्णपुर न.पा.		अछामी टोल	११५
	कृष्णपुर न.पा.		चपर तोला	१२३
	कृष्णपुर न.पा.		साना गाउँ	१५४
	कृष्णपुर न.पा.		नारायण खेडा	१००
			जम्मा	९,०९०
७	शुक्लाफाँटा न.पा.	१	बैशाखा शिविर, खजुवापटी	६००
	शुक्लाफाँटा न.पा	२	लक्ष्मीपुर, सुनवरा नदी किनाराको बस्तीहरू	१०८०
	शुक्लाफाँटा न.पा		गुलरपटी	१४५
	शुक्लाफाँटा न.पा	३	पिपलाडी, जोनापुर	४००
	शुक्लाफाँटा न.पा	४	सिकलपटी, आशापुर	१९०
	शुक्लाफाँटा न.पा	५	सिकलपटी, आशापुर	४८०
	शुक्लाफाँटा न.पा	६	६ न. पूर्व पश्चिम	२२०
	शुक्लाफाँटा न.पा		वडा न ६ र १० जोड्ने वुढीनाला किनारका बस्ती	२२०
	शुक्लाफाँटा न.पा		वडा न.६ र १० जोड्ने नदी	३८०
	शुक्लाफाँटा न.पा	७	सिमलफाँटा	१५०
	शुक्लाफाँटा न.पा	८	पारिफाँटा	५२०
	शुक्लाफाँटा न.पा		नौखरी	४५०
	शुक्लाफाँटा न.पा		पिलरीफाँटा	२५०
	शुक्लाफाँटा न.पा		वेलडांडी	१५०
	शुक्लाफाँटा न.पा		बरेडाडा	३०
	शुक्लाफाँटा न.पा		फुलेली	३०
	शुक्लाफाँटा न.पा	९	वडा न.९	७५
	शुक्लाफाँटा न.पा	१०	खल्ला बस्ती	५५०
	शुक्लाफाँटा न.पा		सिमल खेत	१२५
	शुक्लाफाँटा न.पा		झलारी मिलन चौक	३५
	शुक्लाफाँटा न.पा		टोटीनाल शिव मन्दिर पूर्वदेखि जगदासम्म	४९३
	शुक्लाफाँटा न.पा		बन्जरिया नाला खानेपानी टंकी नजिक	२२०
	शुक्लाफाँटा न.पा	११	अमरपुर, दीपनगर र कलुवापुर चितउरा नाला	५८०
	शुक्लाफाँटा न.पा	१२	तिल्की, आदरा जाला, दुवाउ, आँपघाट, मरघट्या, डम्वरपटि र कुण्डा टोल	३४०
			जम्मा	७,७१३
८	बेदकोट न.पा.	१	हातीथला, चम्फापुर, रडाह	४५०
	बेदकोट न.पा.	२	बसन्तथला, जडेपानी, मुक्ति टोल	९००
	बेदकोट न.पा.	३	सिद्रनाथ टोल, भम्का, शान्तिपुर, सामादैजी, पेलीताल, डगोरा दैजी	८००
	बेदकोट न.पा.	४	सार्की टोल, पार्की, घटाल टोल, सिमल टोल, ठगुरी टोल, बगुन टोल, बीच टोल	१०५०
	बेदकोट न.पा.	५	धरमपुर	७५०
	बेदकोट न.पा.	६	ओझाखाली टोल, मुसेपानी, धुसवा	३५२

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.	वडा	उच्च जोखिम रहेका बस्ती तथा समुदाय	परिवार
	बेदकोट न.पा.	७	गौजी टोल, पशुपति टोल	४००
	बेदकोट न.पा.	८	शुभकामना टोल	९५
	बेदकोट न.पा.	९	बुढा वैजनाथ, आदर्श टोल, प्रगति टोल	१००
	बेदकोट न.पा.	१०	अछामी टोल नयाँगाउँ, अछामी टोल चतरी, सार्की टोल, हरपाल टोल	५५०
				जम्मा ५,४४७
९	भीमदत्त न.पा.	२	स्वस्थानी टोल	११०
	भीमदत्त न.पा		सहस्रलिंग	१६०
	भीमदत्त न.पा		भानुभक्त	१८५
	भीमदत्त न.पा		सरस्वती	२०५
	भीमदत्त न.पा		शिवशक्ति	१३५
	भीमदत्त न.पा		पृथ्वी	१०५
	भीमदत्त न.पा		मिलन	११९
	भीमदत्त न.पा		प्रगती	१०६
	भीमदत्त न.पा		शिवटोल	८९
	भीमदत्त न.पा		भगवती	९४
	भीमदत्त न.पा		सिद्धनाथ	५५
	भीमदत्त न.पा		पशुपति	८२
	भीमदत्त न.पा	३	राधाकृष्ण टोल	११०
	भीमदत्त न.पा		विष्णु टोल	८५
	भीमदत्त न.पा		श्री केदार टोल	८५
	भीमदत्त न.पा		आनन्द टोल	३८०
	भीमदत्त न.पा		सम्फना टोल	२७५
	भीमदत्त न.पा		भासीनहर भन्दा माथि	५८०
	भीमदत्त न.पा	४	भगतपुर	११७
	भीमदत्त न.पा		गोबरैया	१११
	भीमदत्त न.पा	५	आदर्श टोल	११३
	भीमदत्त न.पा		प्रगती टोल	१०७
	भीमदत्त न.पा		तीनतारा टोल	११०
	भीमदत्त न.पा		ध्रुवतारा टोल	१०९
	भीमदत्त न.पा	६	महादेव टोल	२००
	भीमदत्त न.पा		भूमिराज टोल	२०५
	भीमदत्त न.पा		भगवती टोल	२५०
	भीमदत्त न.पा		पूर्णागिरी टोल	२०५
	भीमदत्त न.पा		नागार्जुन टोल	१५०
	भीमदत्त न.पा		जगदम्बा टोल	१७६
	भीमदत्त न.पा		कालिका टोल	३००
	भीमदत्त न.पा		जागृति टोल	३१०
	भीमदत्त न.पा		बैजनाथ टोल	१५५
	भीमदत्त न.पा		शान्ति टोल	२४५
	भीमदत्त न.पा		दुर्गाभवानी टोल	१५०
	भीमदत्त न.पा	७	बैजनाथ टोल	७००
	भीमदत्त न.पा		अस्मिकेदार टोल	२४७
	भीमदत्त न.पा		दउले केदार	२६१

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.	वडा	उच्च जोखिम रहेका बस्ती तथा समुदाय	परिवार
	भीमदत्त न.पा		शिव टोल	२५०
	भीमदत्त न.पा		लक्ष्मी टोल	१३२
	भीमदत्त न.पा		प्रगती टोल	३४२
	भीमदत्त न.पा		राधाकृष्ण टोल	३५४
	भीमदत्त न.पा	८	ब्रह्म टोल	१२५
	भीमदत्त न.पा		जानकी टोल	९०
	भीमदत्त न.पा		शान्ति टोल	१५५
	भीमदत्त न.पा		सिद्धनाथ टोल	१६०
	भीमदत्त न.पा	९	मछेटी	१६५
	भीमदत्त न.पा		खल्ला	१३२
	भीमदत्त न.पा		ब्रह्मदेव बजार	१३७
	भीमदत्त न.पा		रिगौना	११५
	भीमदत्त न.पा		शिव टोल	१०५
	भीमदत्त न.पा		बैजनाथ	१२३
	भीमदत्त न.पा		निगलाशैनी	१५७
	भीमदत्त न.पा		महाकाली टोल	१७३
	भीमदत्त न.पा	१०	संगम टोल	१२७
	भीमदत्त न.पा		अमरज्योति	१५२
	भीमदत्त न.पा		स्मृति टोल	१५५
	भीमदत्त न.पा		विष्णु टोल	१५१
	भीमदत्त न.पा		श्रीकृष्ण टोल	३२६
	भीमदत्त न.पा		महाकाली टोल	४५०
	भीमदत्त न.पा	११	जनज्योति टोल	४३०
	भीमदत्त न.पा		विष्णु टोल	२५१
	भीमदत्त न.पा	१२	श्रीनारायण टोल	११०
	भीमदत्त न.पा		बैजनाथ	९९
	भीमदत्त न.पा		सोनापुर टोल	१०८
	भीमदत्त न.पा	१३	विजय टोल	२१५
	भीमदत्त न.पा		बैजनाथ	९८
	भीमदत्त न.पा		लक्ष्मीनगर	८४
	भीमदत्त न.पा		शिवनगर	११३
	भीमदत्त न.पा		सरस्वती टोल	१०८
	भीमदत्त न.पा	१४	चाहना टोल	८३
	भीमदत्त न.पा	१५	सत्यआदर्श टोल	८५
	भीमदत्त न.पा		रामजानकी टोल	८६
	भीमदत्त न.पा		कालिका टोल	८८
	भीमदत्त न.पा		राधाकृष्ण टोल	११५
	भीमदत्त न.पा		हरित टोल	८०
	भीमदत्त न.पा		शारदा टोल	६९
	भीमदत्त न.पा		आदिबासी टोल	१२५
	भीमदत्त न.पा	१६	अमर टोल	१६३
	भीमदत्त न.पा		शान्ति टोल	११५
	भीमदत्त न.पा		श्रीकृष्ण टोल	११७
	भीमदत्त न.पा		रत्न टोल	११७

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.	वडा	उच्च जोखिम रहेका बस्ती तथा समुदाय	परिवार
	भीमदत्त न.पा		बैजनाथ प्रगती	८३
	भीमदत्त न.पा	१७	जानकी टोल	८६
	भीमदत्त न.पा		महाशक्ति	८७
	भीमदत्त न.पा		जनज्योति टोल	८८
	भीमदत्त न.पा	१८	हरियाली टोल	८४
	भीमदत्त न.पा		शिवशंकर टोल	८८
	भीमदत्त न.पा		शान्ति टोल	८३
	भीमदत्त न.पा		प्रगती टोल	८३
	भीमदत्त न.पा		एकता टोल	८६
	भीमदत्त न.पा		शिव पावर्ती टोल	८३
	भीमदत्त न.पा		बागवाणी	८६
	भीमदत्त न.पा		जनज्योति टोल	८३
	भीमदत्त न.पा		सरस्वती टोल	७०
	भीमदत्त न.पा		राधेराधे टोल	८१
	भीमदत्त न.पा		विष्णु टोल	८६०
	भीमदत्त न.पा		आदर्श टोल	४१०
	भीमदत्त न.पा		धर्मभक्त टोल	५००
	भीमदत्त न.पा	१९	गंगालाल टोल	५००
	भीमदत्त न.पा		दशरथ टोल	११००
				जम्मा १८,०९३
जिल्लामा सम्भावित विपद् प्रभावित कुल जनसंख्या				६५,०३५
कुल जम्मा घरधुरी संख्या (प्रति घर ५.५ जना)				११,८२५

स्रोत: स्थानीय विपद् तथा जलवायु अनूकूल उत्थानशील योजना, २०७५

खण्ड ५

परिस्थिति तथा योजना तर्जुमा सम्बन्धी पूर्वानुमान

५.१ विपद्को अवस्था र मान्यता योजना:

जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी एवम् गैरसरकारी निकायहरूबीच विभिन्न औपचारिक तथा अनौपचारिक छलफल पश्चात् जिल्लामा हालसम्म देखिँदै आएका प्रकोपहरूमध्ये बाढी, आगलागी, महामारी, झाडापखाला र कोरोना भाईरस (कोभिड-१९) महामारी आदिलाई मध्यनजर गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, कञ्चनपुरको आयोजनामा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन गरिएको छ। योजना निर्माण प्रक्रियामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी एवम् गैर सरकारी संघ संस्था, सुरक्षा निकाय, राजनैतिक दल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, समुदायका प्रतिनिधिहरू र पत्रकारहरूको प्रत्यक्ष सहभागितामा स्फेयर मापदण्डलाई समेत मध्यनजर गरी विभिन्न चरणहरू पूरा गरी एककृत तथा सामुहिक रूपमा सम्पन्न गरिएको छ; विपद्को अवस्था र मान्यता योजना निम्न अनुरूप रहेको छ:

- बाढीले बगाउने, मानिसको मृत्यु हुन सक्ने, चोटपटक लाग्न सक्ने, घाईते हुन सक्ने।
- उच्च जोखिममा रहेका (नदी आसपासका) बस्तीमा बाढीबाट कटान भई घर खेत बगेर विस्थापित हुने।
- नदी कटानका साथै ढुवान हुँदा मानवीय क्षति हुन सक्ने र बाढी पश्चात झाडापखाला, टाइफाइड, हैजा, भाईरल फिवर जस्ता महामारीजन्य र पानीजन्य रोगहरू फैलिन सक्ने अवस्था।
- खेतीबाली, अन्न तथा भण्डारण गरिएको बीउ नष्ट भई बीउको अभाव, लगानीका लागि पुँजीको अभाव भई खाद्य संकट हुन सक्ने। भूमिहीन, साना कृषक र विपन्न समुदाय बढी प्रभावित हुन सक्ने।
- उर्वर जमिन कटानबाट अनुत्पादक हुन सक्ने। पशु, चौपाया र ग्रामीण जीविकोपार्जन कठिन हुन सक्ने।
- बाढीबाट शहरी तथा ग्रामिण पूर्वाधार संरचना भत्किन गई तत्कालिन सेवाबाट समुदाय बञ्चित हुन सक्ने। आवागमन अवरुद्ध हुने, सञ्चार, पुल, सिचाइ र खानेपानी सरसफाईको अवस्था बिग्रन सक्ने।
- मुख्य सडक, बाटो, पुल क्षति भई आवतजावत गर्न नसक्नु र सञ्चारमा समेत विच्छेद हुनु।
- न.पा./गा.पा.स्तरबाट पूर्वतयारीका कार्य हुन नसक्नु र सुरक्षित आश्रयस्थलको अभाव।
- बाढीका समयमा जिल्लाको टोली प्रभावित स्थानमा पुग्न २ देखि ३ दिन लाग्नु।
- महिला, वृद्ध, फरक क्षमता भएका, विपन्न, उपेक्षित, गरीब, भूमिहीन, मुक्त कमैया, हलिया परिवार बढी प्रभावित हुने।
- कोरोना भाईरस (कोभिड -१९) महामारीको कारण रोग बढ्ने गरेको, स्रोत साधनको कमी हुने जनचेतना र अनुकूल क्षमताको अभाव।
- जलवायु परिवर्तनको कारण सिर्जित विपद्हरूबाटे समुदायलाई कम जानकारी हुनु वा जानकारी नै नहुनु।
- विपद्को समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र न.पा./गा.पा., र समुदाय स्तरमा पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र मानवीय सहायताको लागि पर्याप्त स्रोत र साधन नहुनु।

५.२ निकायगत भूमिका र जिम्मेवारी:

५.२.१ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको कार्य जिम्मेवारी:

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी (अध्यक्ष, जि.वि.व्य.स.)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय बैठक आयोजना गर्ने ▪ जानकारीको संकलन र परिस्थितिको अद्यावधिक गर्ने

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ DEOC/DDRT को प्रभावकारी सञ्चालन एवं परिचालन गर्ने ▪ क्षेत्रगत क्लष्टरलाई सक्रिय पार्ने ▪ कार्यविभाजन गरी सबै क्षेत्रगत कार्य समुहलाई जिम्मेवारी सुमिने ▪ खोज तथा उद्धार कार्यमा सुरक्षा निकायको परिचालन गर्ने । ▪ प्रदेश तथा संघ स्तरमा सहयोग (मानवीय, आर्थिक, भौतिकको लागि समन्वय) गर्ने ।
२	जिल्ला समन्वय समिति	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	<ul style="list-style-type: none"> ▪ समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने ▪ आवास तथा पुनःस्थापना कार्य गर्ने ▪ स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानवीय स्रोत) परिचालन तथा समन्वय गर्ने ।
३	सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल), राष्ट्रिय अनुसन्धान	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	<ul style="list-style-type: none"> ▪ मुख्यतः खोज तथा उद्धार कार्यको नेतृत्व गर्ने ▪ सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ▪ विषयगत समितिमा रही सहयोग गर्ने
४	राजनीतिक दलहरू	दलका प्रमुखहरू	<ul style="list-style-type: none"> ▪ समन्वय ▪ स्रोत संकलनमा सहयोग ▪ जनपरिचालन गर्ने
५	सबै स्थानीय तहहरू	प्रमुख तथा सम्पर्क व्यक्ति	<ul style="list-style-type: none"> ▪ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ▪ आवश्यकता अनुसार प्रदेश तथा संघमा समन्वय (मानवीय, आर्थिक, भौतिक) ▪ सूचना सञ्चारका लागि स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याउने
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	<ul style="list-style-type: none"> ▪ प्रबन्धकारी भूमिका निर्वाह गर्ने ▪ खाद्य गैर खाद्य सामग्री तथा अस्थायी आवासको व्यवस्थापन ▪ सूचना सङ्कलन तथा सर्वेक्षण कार्यमा स्वयंसेवक परिचालन गर्ने ▪ प्रकोपको समयमा आपत्कालीन आवास तथा बन्दोबस्ती व्यवस्थापन गर्ने
७	विषयगत सरकारी कार्यालयहरू	कार्यालय प्रमुखहरू	<ul style="list-style-type: none"> ▪ विषयगत समितिमा रही क्षेत्रगत अगुवाको भूमिका निर्वाह गर्ने ▪ कार्यालयको आपतकालीन योजना बनाउने
९०	उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> ▪ सुख्खा तथा तयारी खाना (RTE) जस्तै, चिउरा, भुजा, बिस्कुट आदि, खाद्य सामग्री संकलन वितरण र व्यवस्थापनमा सघाउने
९१	यातायात व्यवसायी	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> ▪ राहत तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरू र जनशक्ति

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१२	सञ्चार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चारकर्मीहरू	<ul style="list-style-type: none"> ■ सही सूचना संकलन तथा सम्प्रेषण
१३	नागरिक समाज	संयोजक	<ul style="list-style-type: none"> ■ राहत तथा उद्धार कार्यमा सहयोग, समन्वय ■ मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धनमा सहयोग
१४	पेशागत व्यवसायी (निर्माण र काष्ठ व्यवसायी तथा जल उपभोक्ता महासंघ/समिति, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ र समितिहरू)	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> ■ राहत, उद्धार तथा संरक्षण कार्यमा सहयोग
१५	लोकतान्त्रिक /गै.स.स.महासंघ, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	<ul style="list-style-type: none"> ■ मानव स्रोत परिचालन गर्ने ■ स्रोत संकलनमा सहयोग गर्ने ■ गै.स.स. बीच समन्वय ■ क्षमता विकास तथा सहजीकरण गर्ने
१६	जिल्ला अगुवाई सहयोगी संस्था	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	<ul style="list-style-type: none"> ■ सबै निकायहरूको सहकार्यमा जिल्ला विपद् पूर्व तयारी योजना तर्जूमा गर्न सहयोग गर्ने ■ प्रभावकारी प्रतिकार्य पूर्व तयारीका लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका बारेमा जानकारी गर्ने। ■ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जूमा प्रक्रियामा सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्था र सरोकारवालाको सहभागिता सुनिचित गर्ने। ■ DEOC/DDMC सँग समन्वय गरी विपद्का सबै चरणमा सूचना प्राप्त गर्ने निकायको रूपमा कार्य गर्ने र प्राप्त सूचनाहरू DDMC मा समयमै जानकारी गराउने। ■ जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा कार्यरत निकायहरूमा सूचना प्रवाह गर्ने। ■ जिल्लास्तरमा DDMP, DPRP, DRR नीति र रणनीति बनाउने कार्यमा DDMC लाई सहयोग पुऱ्याउने।

५.२.२ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्व तयारी गतिविधि:

क्र.सं.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	समयावधि
१	समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने (सबै क्षेत्रको सहभागितामा पूर्वतयारी छलफल गर्ने)	जि.वि.व्य.स.	बाढी: बैशाखको पहिलो हप्ता शितलहर: मंशिर आगलागी: फागुन पहिलो हप्ता भूकम्प: जुनसुकै समयमा
२	समग्र सूचना सहित DPRP अद्यावधिक	जि.वि.व्य.स.	माघदेखि फागुनभित्र वार्षिक
३	अद्यावधिक भएको DPRP स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने	जि.वि.व्य.स.	फागुनदेखि आषाढ मसान्त भित्र
४	जिल्ला आपत्कालिन सूचना केन्द्र स्थापना र परिचालन	जि.वि.व्य.स. (जिल्ला प्रशासन)	नियमित
५	समिक्षा बैठकको आयोजना गरी सिकाई आदान प्रदान र नया योजनामा सुधार।	जि.वि.व्य.स.	बाढी: असोज पहिलो हप्ता शितलहर: फागुन पहिलो हप्ता आगलागी: असार पहिलो हप्ता
६	बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (MIRA) बारे कार्यसमुह सम्मिलित DDRT समुह गठन र तालिम दिई क्षमता विकास	जि.वि.व्य.स. DLSA	ज्येष्ठ
७	सबै कार्यालयमा विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्ति (फोकल पर्सन) तोक्न र अद्यावधिक गर्न लगाउने	जि.वि.व्य.स.	DPRP अद्यावधिक हुनु अगावै
८	बाढी जान सक्ने गा.पा.सँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्यांक संकलन गर्ने र सङ्टासन्न क्षेत्रको नक्सा तयार गर्ने	जि.वि.व्य.स. (क्लस्टर मार्फत)	DPRP अद्यावधिकका समयमा
९	सबै कार्यालयमा आपत्कालिन कोष स्थापना गर्न लगाउने	जि.वि.व्य.स.	योजना तर्जुमा अवधि
१०	विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने पोष्टर पम्फलेट बनाई वितरण गर्ने र स्थानीय एफ. एम., पत्रपत्रिकाबाट प्रकोपसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिका सूचना जानकारी प्रसारण गराउने	जि.वि.व्य.स. DEOC सूचना कार्य समुह मार्फत	आवश्यकता अनुसार निरन्तर

५.३. सूचना व्यवस्थापन:

आपत्कालिन पूर्वतयारीका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत ७ वटा कार्य समुह (क्लस्टर) छन्। पहिलो, खोज तथा उद्धार र समन्वय तथा सूचना कार्य समुह क्लस्टर, जसले सूचना समन्वयको कार्य गर्नेछ र यसको नेतृत्व जिल्ला प्रशासन कार्यालयका विपद् सम्पर्क व्यक्तिले गर्नेछ। यस समितिले निकायगत स्रोत साधनको आँकलन, उक्त निकायको पहिचान र आवश्यक सामग्रीको भण्डार भए नभएको सूनिश्चित गर्नेछ। र तत्कालका विपद्का घटनाको सूचना संकलनमा जिल्ला प्रहरी, नेपाल रेडक्स सोसाइटीका उपशाखाहरू, जिल्ला

अगुवा सहयोगी संस्था र यथार्थ/आधिकारिक सूचना अद्यावधिक गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गत रहेको आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC) बाट उपलब्ध सूचनाहरू रहनेछन् भने दिगो रूपमा थप कार्यका लागि यिनै सूचनालाई अभिलेखीकरण गरी थप स्रोत, क्षमता, संकटासन्ताका सूचना विपद् व्यवस्थापन स्रोत केन्द्रमा राखिनेछन् । आवश्यक सूचना संकलन फारामका नमूना अनुसूची-४ मा रहेको छ ।

५.४ आवश्यकताको लेखाजोखा र खाडल पहिचानः

जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन कार्यशालाका सहभागीहरूबीच समुह निर्माण गरी २०७४/७५ का लागि तयार भएको DPRP माथि अधिल्ला वर्षको प्रयोगबाट प्राप्त अनुभवका आधारमा आवश्यकताको लेखाजोखा, किमि कमजोरी को खाडल पहिचान निम्नानुसार गरिएको थियोः

क) आवश्यकता लेखाजोखा

- सूचना संकलन र प्रवाह विषयमा आवश्यक अभिमूखीकरण/तालिम,
- DPRP प्रयोगबारे वार्षिक रूपमा कृत्रिम पूर्व अभ्यास
- वार्षिक रूपमा बाढीका कारण बाटोघाटो लगायत भौतिक संरचना क्षति हुने गरेको विपद्का समयमा तत्काल कार्य सञ्चालन गराउन आवश्यक बजेटको पूर्वानुमान गर्ने ।
- विपद्का समयमा तत्कालीन यातायात सुचारू गर्न जेसिबी/स्काभेटरजस्ता साधनको व्यवस्था हुनुपर्ने,
- पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापनका लागि क्षेत्रगत जिम्मेवारी बाँडफाँट
- जिल्लाको भौगोलिक ईलाका वा क्षेत्रगत रूपमा सामग्री भण्डारण
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना (DDMP) अनुरूप सबै कार्यालयले DRR लाई मूल प्रवाहीकरण ।
- सबै निकाय र समुदाय स्तरमा आपत्कालिन कोष स्थापना र परिचालन ।

ख) खाडल पहिचान

- विपद्को प्रतिकार्यपछि समिक्षा गर्ने कार्य ।
- संस्थागत जिम्मेवारी तथा कार्य अभै विशिष्ट गर्दै लैजानुपर्ने ।
- विपद्का समयमा प्रतिकार्यका लागि आवश्यक सामग्री भण्डारणको व्यवस्था ।
- स्थानीय तहले आपत्कालिन कोष परिचालन गाईडलाईनको व्यवस्था ।
- सबै क्लस्टरको नियमित बैठक बस्ने र प्रगति पेश गर्ने व्यवस्था ।
- सबै कार्यालयमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्पर्क व्यक्ति फोकल पर्सन को व्यवस्था ।
- गा.पा.र नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रतिकार्यबारे अभिमूखीकरणको व्यवस्था ।
- समुदाय र वडास्तरीय सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिहरूको नक्शांकन ।
- DEOC तथा समुदायमा रहेका खोज उद्घारकर्ताहरूका लागि आवश्यक पर्ने सूचना प्रवाह सुविधा जस्तैः रिचार्ज कार्ड को व्यवस्था समयमै नहुन सकेको ।

विषय क्षेत्रको परिचय र क्षेत्रगत अवधारणा

६.१ विषय क्षेत्रको परिचय (क्षेत्रगत अवधारणा)

जिल्लामा आपत्कालीन कार्ययोजनाको प्रभावकारिताका लागि राष्ट्रिय र जिल्लास्तरमा गठन भएका क्षेत्रगत समुह कलस्टरहरूलाई आधार मानेर कार्य विभाजन गर्नु उपयुक्त हुने देखिएको छ । विद्यमान ७ वटा विषयगत क्षेत्रहरूलाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकको निर्णय बमोजिम ७ वटा क्षेत्रहरूमा समाहित गरी क्षेत्रहरू निर्धारण गरिएको छ । यस अवधारणाको कार्यान्वयन गर्न नपा/गा.पा.का लागि वर्तमान समयमा चुनौती देखिए पनि कार्यविभाजनको स्वरूपलाई स्वीकार गर्दा प्रभावकारिता र जिम्मेवारी बोध हुने भएकोले क्षेत्रगत अवधारणा अनुरूप योजना तर्जूमा गरिएको छ । अतः विपद्का समयमा प्रभावित तथा पीडितहरूलाई मानवीय सहायता उपलब्ध गराउने विशेषज्ञता अनुरूप कार्यविभाजनको स्वरूपलाई क्षेत्रगत समुह भन्नु उपयुक्त हुनेछ । अन्तर्राष्ट्रिय/राष्ट्रिय स्तरबाट समेत मान्यता प्राप्त क्षेत्रगत अवधारणाका विशेषता निम्नानुसार रहेका छन्:

- विशेषगरी ठूलो विपद्को अवस्थामा सक्रिय रहने भए पनि क्षेत्रगत अवधारणाले समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।
- विपद् प्रतिकार्य (खोज, उद्धार र राहत) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग गर्ने भूमिका निर्वाह गर्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस अनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमि कमजोरीको निराकरण गरी कार्ययोजनाको समिक्षा गर्दै आवश्यकता अनुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०७५/१०/२८ को निर्णयानुसार जिल्लास्थित सरकारी निकायहरूको पुनर्संरचना पश्चात विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा विषयगत क्षेत्रको क्षेत्रगत समुह निर्धारणबारे छलफल हुँदा समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन र खोज तथा उद्धार, शिक्षा तथा संरक्षण विषयगत क्षेत्रहरूलाई समायोजन गरी जिल्लामा विद्यमान ९ वटा विषयगत क्षेत्रहरूलाई निम्न ७ वटा विषयगत क्षेत्रहरूः क्षेत्रगत अगुवा र क्षेत्रगत सदस्य निकाय तोकी सम्पर्क व्यक्तिहरूको विवरण समेत आगामी योजनामा समाविष्ट गर्ने निर्णय गरियो ।

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र	क्षेत्रगत अगुवा	क्षेत्रगत सदस्यहरू
१	समन्वय, सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस, नेपाल पत्रकार महासंघ, एफ.एम. रेडियो, स्थानीय तहहरू, तालिम प्राप्त कार्यदल, वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति/कार्यदल, नेपाल स्काउट, नागरिक समाज, गै.स.स. महासंघ, NNSWA/DLSA, NEEDS, NCDMC जिल्ला समाज, भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र
२	खाद्य	कृषि ज्ञान केन्द्र	स्थानीय तह, उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल खाद्य संस्थान, नेपाल रेडक्रस, साल्ट ट्रेडिङ, NCDMC, गै.स.स महासंघ, NEEDS, NNSWA/DLSA,

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र	क्षेत्रगत अगुवा	क्षेत्रगत सदस्यहरू
३	आवास तथा गैर खाद्य	नेपाल रेक्रेटरी सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, सुरक्षा निकाय, स्थानीय तहहरू, गै.स.स महासंघ, NEEDS, NNSWA/DLSA
४	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू, खानेपानी संस्थान, नेपाल रेडक्रेटरी, गै.स.स महासंघ, NEEDS, NNSWA/DLSA
५	स्वास्थ्य तथा पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, खानेपानी संस्थान, नेपाल रेडक्रेटरी, महाकाली अञ्चल अस्पताल, आयुर्वेदिक औषधालय, नेपाल परिवार नियोजन संघ, साल्ट ट्रेडिङ, गै.स.स महासंघ, NEEDS, NNSWA/DLSA
६	शिक्षा तथा संरक्षण	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, पत्रकार महासंघ, NNSWA/DLSA, NEEDS
७	पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण	जिल्ला समन्वय समिति	स्थानीय तहहरू, डिभिजन सडक, सिचाइँसम्बद्ध कार्यालय, विद्युत प्राधिकरण, खानेपानी, नेपाल टेलिकम, यातायात व्यवसायी, गै.स.स महासंघ, NNSWA/DLSA

६.२ विषय क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सूची:

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र कलस्टर	क्षेत्रगत अगुवा	फोकल पर्सन	सम्पर्क नम्बर
१	समन्वय, सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	गोकर्ण प्र. उपाध्याय	का. ०९९-५२४९९० मो. ९८५८७७५६६६
२	खाद्य	कृषि ज्ञान केन्द्र	रामचन्द्र भट्ट	का. ०९९-५२१२५२ मो. ९८५८५००५२
३	आवास तथा गैर खाद्य	नेपाल रेडक्रेटरी सोसाइटी	टेकराज उप्रेती	का. ०९९-५२३९८३ मो. ९८४८७२२३६१
४	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	किरण आचार्य	का. ०९९-५२११३४ मो. ९८४९५९८४४४
५	स्वास्थ्य तथा पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय	शिवराज सुनार	का. ०९९-५२१२९० मो. ९८५८७७६५०९
६	शिक्षा तथा संरक्षण	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	भरत वाबु सुवेदी	का. ०९९-५२१२२४ मो. ९८५८७५२८८८
७	पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण	जिल्ला समन्वय समिति	हरिदत्त भट्ट	९८४८४२११३५

६.३ जिल्ला स्थित सरोकारवालाको स्रोत एवम् क्षमता विश्लेषणः

विपद्का घटनाबाट हुन सक्ने क्षति कम गर्न वा सामना गर्न क्षमता अभिवृद्धि गरी जिल्लाभित्र उपलब्ध स्रोत साधनको उचित विश्लेषणको साथै बन्दोबस्त गर्नु आवश्यक हुन्छ । त्यसकारण स्थानीय स्रोतको अधिकतम् उपयोग गरी विपद् व्यवस्थापनलाई विकास प्रक्रियामा समायोजन गरेर जोखिम कम गर्नु र आपत्कालिन समयमा स्रोत साधनको उचित उपयोग गरी प्रभावित समुदायलाई सुरक्षा तथा राहतको न्यायोचित वितरण गर्नु राज्यको प्रमुख दायित्व हुन्छ ।

जिल्लामा उपलब्ध स्रोत र क्षमताबाट स-साना विपद्को सामना गर्न र जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न सकिएमा ठूला खालका घटनाको सामना गर्न मात्र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगको आवश्यकता पर्छ । तसर्थ, जोखिम न्यूनीकरण र घटना पूर्व र पश्चात् उपलब्ध गराईने सहयोगका लागि जिल्लाको आन्तरिक क्षमता नै महत्वपूर्ण रहने हुँदा यसको अवस्थाको विश्लेषण गर्नु जरुरी छ । जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन गर्ने क्रममा भएका छलफल, सूचनाको आधारमा जिल्लाको अवस्था निम्नानुसार रहेको छः

- जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी निकायहरूमा आपत्कालिन अवस्थाको लागि पूर्वतयारी रूपमा खाद्य सामग्रीको सञ्चिती तथा भण्डारण गर्न सकिएको छैन ।
- गैर खाद्य तथा अन्य खोज उद्धारको सामग्रीहरू सरकारी तथा केही गैर सरकारी संघ संस्थासँग भएको अवस्था देखिन्छ ।
- क्लस्टर लिड कार्यालयहरूले छुटै आपत्कालिन योजना बनाउन सकेको देखिदैन र केही गैससहरूले तयार गरेको देखिन्छ ।
- आकस्मिक तथा विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था जिसस, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नगरपालिका र गा.पा.हरूमा तर्जुमा गरिएको छ, र धेरैजसो नगरपालिकाले उक्त कोष परिचालन गाईडलाईन समेत तयार गरेको देखिन्छ ।
- आपत्कालिन अवस्थामा कार्यालयमा रहेका सवारी साधन उपलब्ध गराउन सकिने अवस्था छ ।
- खोज तथा उद्धारको लागि पर्याप्त जनशक्ति भएको (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी) ।
- प्राविधिक तथा सहयोगी जनशक्ति सम्पूर्ण कार्यालयबाट र गैससहरूबाट उपलब्ध हुनसक्ने अवस्था छ ।
- आवश्यकता पहिचान, परामर्श र तालिम, निर्माण कार्य, अनुगमन र राहत वितरण कार्यमा समेत धेरैजसो कार्यालयमा अनुभव भएको ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत सूचना व्यवस्थापनको लागि दक्ष तथा प्रतिबद्ध जनशक्ति र भौतिक सामग्रीको आवश्यकता देखिएको छ ।
- योजना तर्जुमा गर्दा उच्च जोखिममा रहेको जनसंख्याको पूर्वानुमान गरिएको छ ।
- विपद् पूर्व र पश्चातका घटनासम्बन्धी सूचना एकिकृत रूपमा सम्प्रेषण गर्न तथा खोज तथा उद्धार कार्यमा सहजीकरण गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तरगत जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र DEOC सञ्चालन भएको छ । साथै सबै स्थानीय तहमा LEOCको स्थापना हुनु जरुरी छ ।

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी योजना

७.१ विषयगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

विपद् प्रभावित समुदायलाई आईपर्ने विपद्को बारेमा सचेत गराउन अपनाइने सूचना माध्यम नै विपद् पूर्वसूचना प्रणाली हो । यसका लागि जिल्ला तहमा जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रले जल तथा मौसम विज्ञान विभागका विभिन्न स्टेसनहरूबाट, सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रसमा स्थापना भएको विपद् स्रोत केन्द्र र स्थानीय तहमा गठन भएका पूर्व सूचना प्रणाली कार्यदलहरूबाट सूचना लिई प्रभावित समुदायमा समयमै सूचना प्रवाहका लागि सूचना प्रवाह र आवश्यक परेमा जिल्लामा रहेका खोज तथा उद्धार र प्राथमिक उपचार टिमलाई समयमै परिचालन गरी उद्धार तथा राहत कार्य गर्नेछ । प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि सूचना व्यवस्थापन, कार्यदलहरूको परिचालनका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई सहयोग पुऱ्याउन जिल्ला विपद् प्रतिकार्य समुह DDRT गठन गरी तालिम प्रदान गरिएको छ । उक्त समितिले जिल्ला तहमा प्रतिकार्यको पूर्वतयारीका लागि समन्वय सहकार्य र विपद्को समयमा कार्यदलहरूको परिचालन गर्नेछन् ।

आपत्कालिन अवस्थामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले स्थानीय तहमा समन्वय गर्छ, स्थानीय तहले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई खबर गर्नेछ । जिल्लाले प्रदेश तथा केन्द्रसँग आवश्यक समन्वय गरी विपद् व्यवस्थापन कार्य द्रूत रूपमा अगाडि बढाउनेछ । अतः विपद् प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी समन्वय तथा कार्यान्वयनका निमित्त गा.पा. तथा न.पा.का अध्यक्ष/प्रमुखहरूलाई सातवटै विषयगत क्षेत्रहरूमा सम्पर्क व्यक्ति रहने गरी निजहरूको सम्पर्क नम्बर तल समाविष्ट गरिएको छ:

स्थानीय तहका प्रमुख/अध्यक्षको सम्पर्क

क्र.सं.	गा.पा./न.पा..	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	भिमदत्त नगरपालिका	श्री सुरेन्द्र बिष्ट	प्रमुख	९८५८७५०२१३
२	बेलौरी नगरपालिका	श्री पोतीलाल चौधरी	प्रमुख	९८६८७२७९८०
३	पुनर्वास नगरपालिका	श्री जीवन राज थापा	प्रमुख	९८५८७३६९९९
४	शुक्लाफाँटा नगरपालिका .	श्री दिल बहादुर ऐर	प्रमुख	९८५८७५०९८६
५	माहाकाली नगरपालिका .	श्री वीर बहादुर सुनार	प्रमुख	९८४८७२४३५७
६	कृष्णपुर नगरपालिका	श्री कर्ण बहादुर हमाल	प्रमुख	९८५८७५०६२१
७	बेदकोट नगरपालिका .	श्री अशोक कुमार चन्द	प्रमुख	९८५९१७८४४५
८	बेलडाँडी गाउँपालिका.	श्री धन बहादुर थापा	अध्यक्ष	९८०६४६२९४०
९	लालझाडी गाउँपालिका.	श्री मदन सेन बडायक	अध्यक्ष	९८५८७४५५९८

७.१.१ समन्वय, सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार

समन्वय, सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण:

क्र.सं.	निकाय/संस्था	प्रमुखको नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री नूरहरि खतिवडा	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०९९-५२९९०९, ९८५८७३७७७७
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री गोकण प्रसाद उपाध्याय	स.प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०९९-५२४९९०, ९८५९४२७२५
३	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	श्री टेकराज उप्रेती	सभापति	०९९-५२३९८३, ९८४८७२२३६१
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	श्री मुकन्द मरासनी	प्रहरी उपरिक्षक	०९९५२१२०० ९८५८७३५५५५
५	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं. ३५ गण, भलारी	श्री विर सिंह साहु	स.प्र.ब. उपरिक्षक	०९९-५४०९३३, ९८५१२७१४१
६	सिंह शार्दुल गुल्म, भगतपुर	श्री प्रणयजंग मल्ल	सेनानी	०९९५२०९३२, ९८५१२७१२०
७	रा.अ. जिल्ला कार्यालय	श्री रमेश सिंह डांगा	उ.अ.नि.	९८५८७६६४२, ०९९५२९३४२
८	नागरिक समाज कञ्चनपुर	श्री भवराज रेग्मी	संयोजक	९८५८५०९२८
९	NNSWA/DLSA	श्री राज कुमार सुनार	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७९९२८०९९५२२९८२,
१०	DEOC	श्री खेम प्रसाद भण्डारी	सम्पर्क व्यक्ति	०९९५२५२४५, ९८४८४४९५०९
११	पत्रकार महासंघ	श्री विष्णु अवस्थी	अध्यक्ष	९८५८५३२१५
१२	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, महाकाली वेसिन फिल्ड कार्यालय अत्तरिया	श्री गोविन्द भा	सम्पर्क व्यक्ति	९८५२०३४७४१ ०९९५५०६२२
१३	गै.स.स. महासंघ	श्री नरेश सिलाल	अध्यक्ष	९८४८७२६८१०
१४	नेपाल स्काउट	श्री गोमती भट्ट	अध्यक्ष	९८४८७२४२८१
१५	NCDMC जिल्ला समाज	श्री दिवाकर भट्ट	अध्यक्ष	९८६८७१५०४४
१६	भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	श्री डा. पान सिंह ठगुन्ना	प्रमुख	०९९५२५६५७ ९८५८७५०३७९
१७	NEEDS नेपाल	श्री ईश्वर उपाध्याय	सम्पर्क व्यक्ति	०९९४९८१०५० ९८४८८९९६९५
१८	लोकतान्त्रिक गै.स. महासंघ	श्री गिरीराज शर्मा	अध्यक्ष	९८४८७२१५९९
१९	सबै राजनैतिक दलहरु			

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजना:

- यातायात (आवतजावत) र पहुँचमा कठिनाई,
- विपद्बाट प्रभावितहरूको प्रारम्भिक विवरण, सूचना प्राप्तिमा कठिनाई,
- स्रोत साधन पहिचान, परिचालन र व्यवस्थापनको समस्या,
- संस्थागत समन्वयको अभाव,
- सही तथ्यांक संकलनमा कठिनाई,
- राहत वितरणमा समस्या (जनशक्ति, ढुवानी र व्यवस्थापन खर्च),

- भवनहरू क्षति भई व्यक्तिको अवस्था पत्ता नलाग्नु वा पुरिनु,
- गाउँबस्ती बगाउनु, डुबान भई प्रभावित हुनु,
- भूकम्प, बाढीबाट हुने प्रति हिंसा र अन्य अपराधिक गतिविधिहरू बढ्नु,
- अत्यावश्यक सरसामानको आपूर्तिमा अवरोध हुनु,
- सार्वजनिक पूर्वाधारहरू (सडक, पुल, विद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) मा क्षति,
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पति अस्थायी रूपमा क्षति, बालबालिका, महिला, वृद्धवृद्धा तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरू मुख्य रूपमा प्रभावित हुने गरी मानिसहरू विस्थापन,
- विद्यालयमा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य संस्थाहरूमाथि अधिक चाप र नियमित सेवामा अवरोध,
- अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्य सम्बन्धी उपचारमा देखिएका समस्या/चुनौती र वातावरणमा नकारात्मक असरका कारण दीर्घकालीन स्वास्थ्य तथा विकासमा समस्या,
- विपद्बाट मानवीय क्षति हुने मृत्यु घाईते ।
- कोरोना भाइरस महामारीको अवस्था देखिएमा आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य मानव स्रोत, सुरक्षाकर्मी, औषधि तथा स्वास्थ्य उपकरणहरू, क्वारेन्टीन, आईसोलेसन कक्षको उचित व्यवस्थापन गर्ने गराउने ।

क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्य:

- सूचना संकलन एवम् व्यवस्थापनका लागि उचित ढाँचा सहितको ठोस संयन्त्र निर्माण गरी सूचना प्रवाहक लागि वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गर्ने तथा सूचना विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा उपलब्ध गराई प्रभावकारी प्रतिकार्य प्रणाली सुनिश्चित गर्ने ।
- भूकम्प बाढी पहिरो प्रकोप प्रभावित व्यक्तिहरूलाई छिटोभन्दा छिटो उद्धार गरी सहज तरिकाले सुरक्षित स्थानसम्म पुऱ्याउने ।

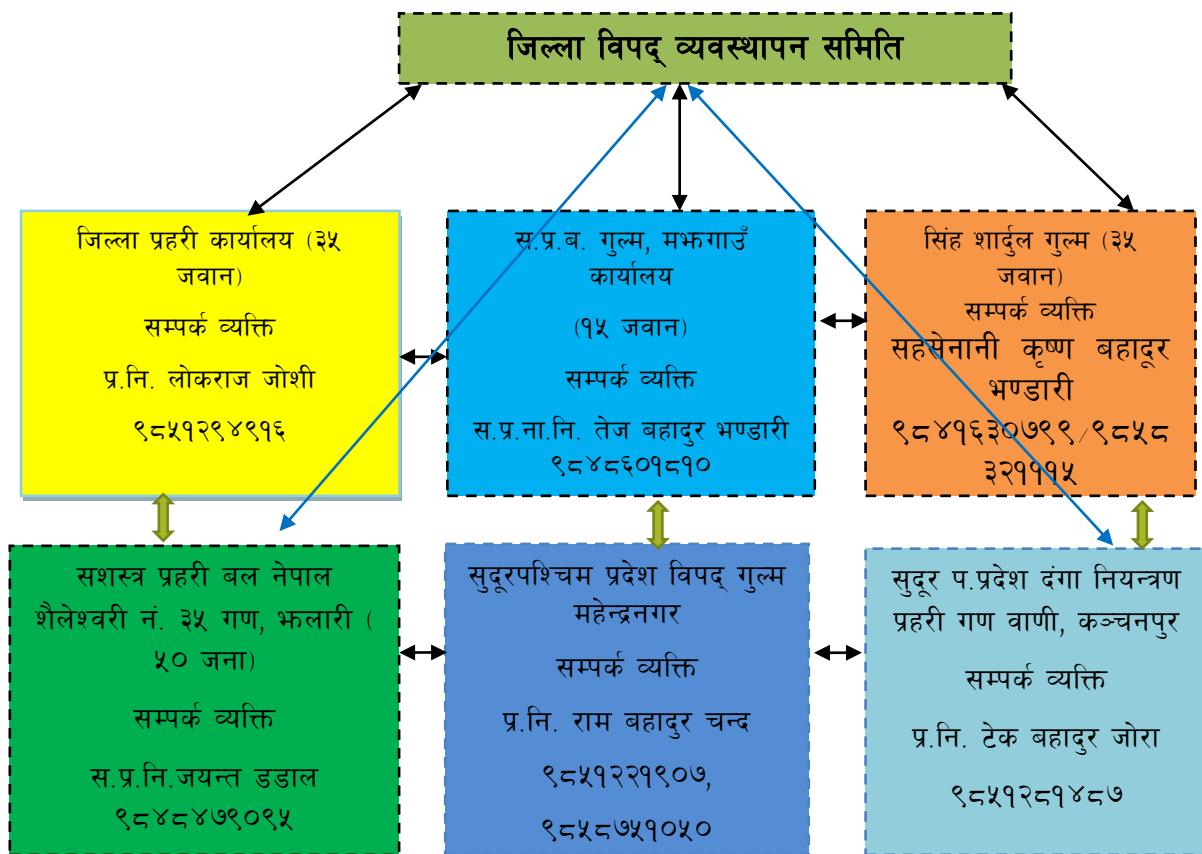
योजनाको समर्पित उद्देश्य:

- समन्वय बैठक विपद्को समयमा २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा १ दिन बिराएर र दोस्रो हप्ताबाट हप्तामा १ पटक बस्ने ।
- जिल्ला र गा.पा. एवम् न.पा. तहमा सूचना संकलन टिम तयार गरी सूचना संकलन र संप्रेषण गर्ने ।
- जोखिममा परेका समुह तथा जनसंख्यालाई न्यायोचित रूपमा उद्धार तथा राहत सामग्रीको वितरण तथा सहयोग गर्ने ।
- अवस्था तथा आवश्यकताको आधारमा रहेर-ईरा तथा मिरा IRA and MIRA टिम परिचालन गर्ने ।
- विपद्को स्तर मूल्यांकन गरी ३-५ दिनभित्र बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा Multisectoral Initial Rapid Assessment, MIRA गरी क्षति र पीडितको विवरण तयार गर्न समुह परिचालन गर्ने
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन तयार गर्ने । क्रमशः आवश्यकता अनुसार हरेक २ दिन तथा साप्ताहिक रूपमा निरन्तरता दिने ।
- विपद्को अवस्था, क्षति तथा प्रभावित विवरण सहितको प्रारम्भिक सूचना विपद्को २४ घण्टाभित्र सञ्चार माध्यममा समाचार पठाउने र पहिलो हप्तामा हरेक दिन समाचार पठाउने ।
- सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गरी सूचना प्रवाह सुनिश्चित गर्ने ।
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गर्दै कार्य गर्ने ।
- समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गरी सबैलाई जानकारी गराउने
- प्राप्त स्रोतको वितरण तथा व्यवस्थापनमा आपत्कालिन बन्दोबस्ती को व्यवस्थापन गरी प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक सामग्रीहरू पुऱ्याउने ।

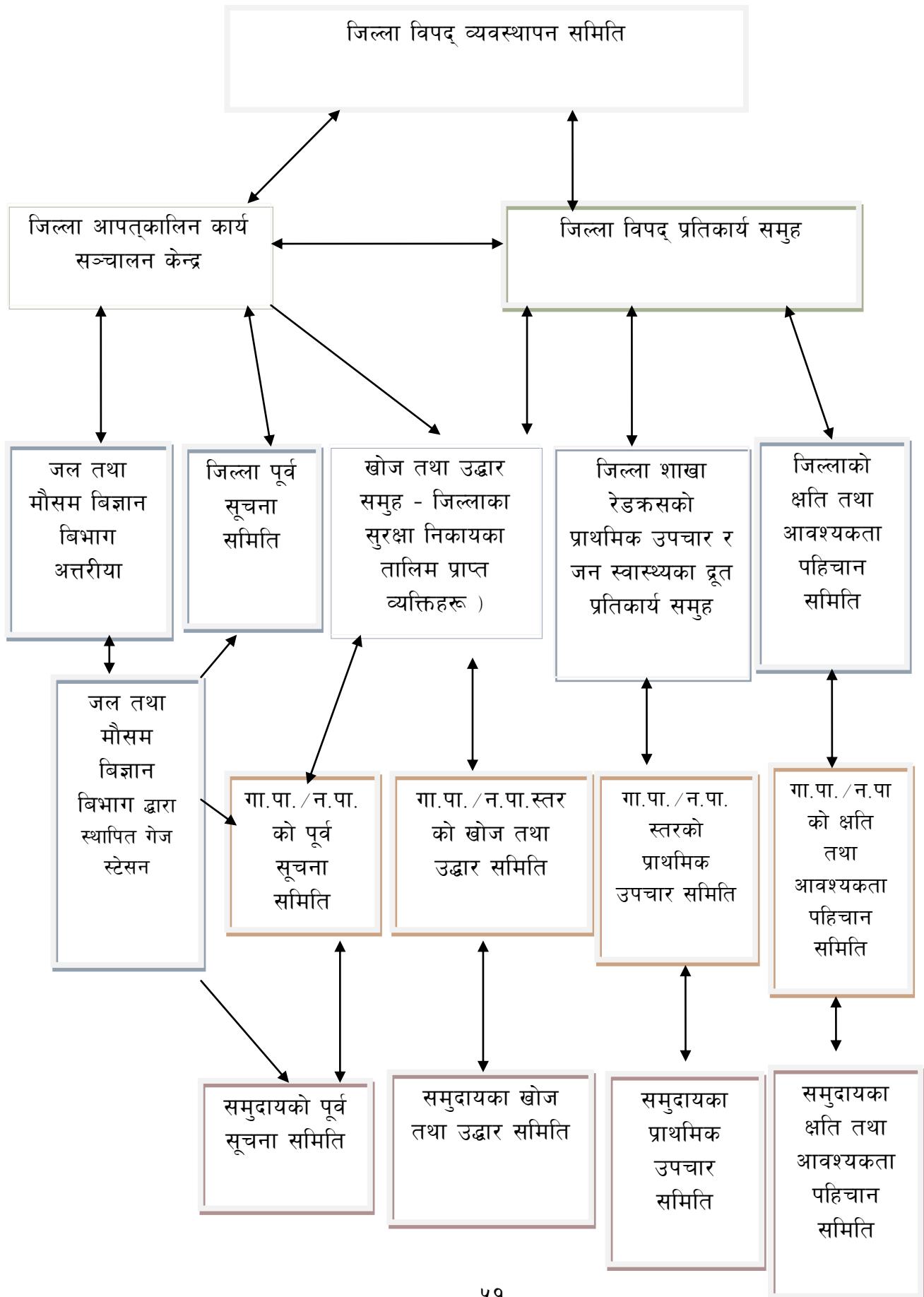
- विपद्को बेला तत्काल खोज तथा उद्धारको आवश्यकता परेका व्यक्ति, परिवार वा समुदायलाई तत्काल खोज तथा उद्धार गरी मानवीय क्षति र हुन सक्ने अन्य जोखिम न्यूनीकरण गर्ने ।
- तयारी अवस्थाको अनुगमन गर्नका लागि अनुगमनसम्बन्धी बैठक नियमित रूपमा विपद्को समय पूर्व राख्नु पर्ने ।
- खोजी तथा उद्धार सम्बन्धी टोलीको गठन र आवश्यक पूर्वाभ्यास सञ्चालन ।
- खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक उपकरण तथा औजारहरूको उचित भण्डारण, व्यवस्थापन र परिचालन विधिवारे सम्बन्धित जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि तथा शीघ्र पहुँचको स्थापना व्यवस्था ।
- विपद्मा परेका विशेष गरी महिला, बालबालिका र असहायको खोज तथा उद्धारमा प्राथमिकता दिने ।
- प्रभावितहरूको तत्काल जीवन बचाउन र सम्भावित मानवीय क्षति कम गर्ने ।
- उद्धार टोलीमा प्राथमिक उपचारका सामग्री लैजाने सम्भव भए स्वास्थ्यकर्मी समेत समावेश गर्ने ।
- सम्भावित खोज तथा उद्धारको आवश्यकता पर्न सक्ने समुदायको नक्शांकन, सुरक्षित स्थानको खोजी तथा त्यस क्षेत्रमा पहुँचसम्बन्धी वैकल्पिक बाटो वा उपाय सहितको योजना र त्यसबारे सो क्षेत्रका लागि जिम्मेवार व्यक्ति वा संस्थालाई अभिमूखिकरण ।
- कञ्चनपुर जिल्लाको समग्र तराई क्षेत्र विपद्वाट प्रभावित हुने हुनाले क्षेत्रगत हिसाबले खोज तथा उद्धार टोलीको जिम्मेवार कार्य विभाजन र थप सहयोगका लागि आवश्यक प्रक्रियाहरूको जानकारी ।
- खोज तथा उद्धारको आवश्यकता भएका प्रभावितहरूको जीवन रक्षासँगै प्रभावित समुदायमा अनावश्यक तनाव सिर्जना हुन नदिने हेतुले विपद्को मानवीय क्षति र यसका लागि गरिएका प्रयास सम्बन्धी उपलब्ध सूचना व्यवस्थापन र सम्प्रेषण सम्बन्धी आवश्यक व्यवस्था ।
- गाउँपालिका, नगरपालिका तथा प्रदेश स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी कार्य गर्ने ।

जिल्ला तहदेखि समुदाय तहसम्म प्रभावकारी र समन्वयात्मक प्रतिकार्यका लागि तल तालिकामा उल्लेख गरिएको चार्ट अनुरूप विभिन्न तहका संरचनाहरू कार्यरत रहनेछन् ।

प्रारम्भिक द्रूत खोज तथा उद्धार टोली

समन्वय र सूचना व्यवस्थापन संरचना

समन्वय, सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चात	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था सम्बोधन गर्ने गरिने पूर्व तयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्ने खाडल पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	<p>जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय बैठक आयोजना गर्ने:-</p> <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त जानकारी र परिस्थितिको अद्यावधिक गर्ने, सबै क्षेत्र (Cluster) लाई सक्रिय पार्ने र कार्य जिम्मेवारी सुम्प्ने, विपद् जन्यस्थलतर्फ खोजतलास तथा उद्धार टोली परिचालन गर्ने, प्रभावित स्थलको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने, स्थानीय तहसँग समन्वय गरी खोज तथा उद्धार गर्ने, अन्य निकायसँग समन्वय गर्ने, आवश्यकता अनुसार आपत्कालिन सहयोगको लागि मानवीय सहयोगमा कार्य गर्ने विभिन्न पक्ष वा निकायसँग अनुरोध गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापन समितिको नियमित बैठक तथा वि.व्य. तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक भएको। खोज तथा उद्धार सामग्रीको पूर्व भण्डारण गर्ने, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा आपत्कालीन कोष खडा गर्ने, स्थानीय स्तरमा खोजतलास तथा उपलब्ध उद्धार सामग्रीको विवरण राख्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ बजेटको व्यवस्थापन, ✓ सूचना प्रवाहमा ढिलाई, ✓ आवश्यक मात्रामा खोजतलास तथा उद्धार सामग्री नहुनु, ✓ भौगोलिक विकटताको कारण समयमै घटना स्थलमा पुग्न कठिनाई। 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, खोजतलास तथा उद्धार क्षेत्र तथा मानवीय सहयोगी संस्थाहरू र सुरक्षा निकाय	
	<ul style="list-style-type: none"> सर्वेक्षण टोली परिचालन 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापनसँग समन्वय गरी सर्वेक्षण टोलीको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ भौगोलिक एवम् प्राविधिक कठिनाई पर्न सक्ने 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	<ul style="list-style-type: none"> सूचना डेक्स निर्माण गर्ने (रेडियो टेलिमिजन, SMS का माध्यमबाट सूचनाहरू प्रवाह गर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सम्पर्क व्यक्तिको विवरण अद्यावधिक, स्थानीय स्तरमा आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरूको स्थापना 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ बजेटको व्यवस्थापन 	जि.वि.व्य. समिति, जिल्ला समन्वय समिति र नेपाल प्रहरी	
	<ul style="list-style-type: none"> कमाण्ड पोष्ट खडा गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक सामग्रीको पूर्व भण्डारण 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ सही स्थान छनौट तथा सामग्रीमा कमी हुन सक्ने 	खोजतलास तथा उद्धारमा संलग्न हुने क्षेत्रहरू	
	<ul style="list-style-type: none"> तत्काल प्रकोप न्यूनीकरण गर्ने उपाय अवलम्बन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> तालिम प्राप्त जनशक्ति तयार पार्ने (तालिम तथा पूर्व अभ्यास) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ स्रोत साधन, प्रशिक्षकको अभाव 	खोजतलास तथा उद्धारमा संलग्न हुने क्षेत्रहरू	
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> विषयगत अगुवा संस्था तथा सहयोगी संस्थाहरूको बैठक (आवश्यकता अनुरूप बस्ने) 			जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सबै विषयगत क्षेत्रहरू	
	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय स्रोत र साधनको समिक्षा गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> सबै क्षेत्रगत निकाय र सहयोगीसँग उपलब्ध स्थानीय स्रोत साधन याकिन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ स्रोत साधन अपर्याप्तता 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	<ul style="list-style-type: none"> प्रकोप प्रभावितको लागि राहत वितरण 	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावितहरूको विवरण तथा सूचना 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ वास्तविक प्रभावितहरूको 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन	

विपद् पश्चात	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था सम्बोधन गर्ने गरिने पूर्व तयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्ने खाडल पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
		लिने	पहिचानमा कठिनाई	समिति	
	• आवश्यक स्रोत/साधनको उपलब्धता यकिन गर्ने र सहयोगको माग गर्ने	■ आवश्यक सामग्रीको पूर्व भण्डारण	✓ स्रोत साधनको अपर्याप्तता	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
पहिलो हप्ता	• MIRA सर्वेक्षण टोली परिचालन	■ अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरेर: IRA अभिमुखिकरण गर्ने	✓ MIRA अभिमुखिकरण गर्ने दक्ष जनशक्तिको अभाव, समय व्यवस्थापन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	• MIRA सर्वेक्षणका आधारमा कार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने	■ सुरक्षित स्थानको नक्सांकन, गोदामको नक्सांकन	✓ स्रोत साधन भण्डारणको व्यवस्थापनमा कमी र कठिनाई	नेपाल रेडक्रस, गै.स.स., विषयगत कार्यालयहरू	
	• प्रभावितलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	■ सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी राख्ने		जिल्ला समन्वय समिति	
	• क्षेत्रगत सबै सदस्यहरू तथा सम्बन्धित अन्य सरोकारहरूलाई सर्वेक्षणको निष्कर्ष उपलब्ध गराई जानकारी गराउने			सर्वेक्षण टोली	
५	• राहत वितरणलाई निर्विवाद बनाउन जिल्ला तथा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूको अनिवार्य सहभागिता गराई सहयोग उपलब्ध गराउने	■ जिल्ला तथा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूको सहभागितामा राहत वितरण योजना निर्माण	✓ पूर्व तयारी चरणमा समेत संलग्नता नहुनु	जिल्ला समन्वय समिति	
पहिलो महिना	• विस्थापित र घाइतेहरूलाई परिचय पत्र वितरण	■ परिचय पत्रको छपाई	✓ वास्तविक प्रभावितहरूको पहिचानमा कठिनाई	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	• विस्थापित शिविरमा शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने			सुरक्षा निकायहरू	
दोस्रो महिना	• संकलित तथ्याङ्क विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने	■ तथ्यांक विश्लेषणको अभिमुखिकरण	✓ स्रोत व्यक्ति, सही तथ्याङ्कको अभाव	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	• प्रभावितहरूलाई पुनः निर्माण एवम् पुनःस्थापना गर्न सहयोग गर्ने	■ सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्ने	✓ स्रोत साधनको कमी	क्षेत्रगत सबै निकाय	
तेस्रो महिना	• प्रभावितहरूको सुरक्षित पुनर्स्थापनाको लागि कार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने	■ दीर्घकालीन सुरक्षित स्थानको पहिचान	✓ पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण रणनीतिको अभाव	जि.वि.व्य.समितिको नेतृत्वमा जि.स.स., सुरक्षा निकाय, विषयगत क्षेत्रहरू, ने.रे.सो. र गै.स.स.लगायत सहयोगी निकाय	
	• प्रभावितहरूलाई पुनर्स्थापना गरी टोली फिर्ता हुने			क्षेत्रगत सबै निकाय	

७.१.२ खाद्य कार्य समुहः

खाद्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरणः

क्र.सं	सम्पर्क व्यक्ति	निकाय	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री रामचन्द्र भट्ट	कृषि ज्ञान केन्द्र	प्रमुख	०९९५२९२५२, ९८५८७५००५२
२	श्री केशवदत्त भट्ट	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रतिनिधि	०९९५२०७०८, ९८४९७००२५०
३	श्री जंगबहादुर मल्ल	उद्योग वाणीज्य संघ	अध्यक्ष	०९९५२२०५९, ९८५८७५१०८६
४	श्री मनोज प्रसाद उप्रेती	नेपाल रेडक्स सोसाईटी	प्रतिनिधि	०९९५२३९८३, ९८६५६५१९९९
५	डा. पान सिंह ठगुन्ना	भेटनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र	प्रमुख	०९९५२५६५७, ९८५८७५०३७९
६	श्री टपेन्द्र प्रशाद उपाध्याय	नेपाल खाद्य संस्थान	शाखाप्रबन्धक	०९९५२९३१०, ९८४८७५५९३१
७	श्री भवराज रेग्मी	निङ्स नेपाल	कार्यकारी निर्देशक	०९९५२५१५०, ९८५८७५०९२८
८	श्री टेक बहादर बुढा	NNSWA	कार्यक्रम संयोजक	०९९५२२१८२, ९८५८७५०९८२
९	श्री रेखा रोकाया	सुआहारा (HKI)	प्रतिनिधि	०९९५२४२२७, ९८०९२४१३०८
१०	श्री नरेश सिलाल	गै.स.स. महासंघ	अध्यक्ष	९८४८७२६८१०
११	श्री दिवाकर भट्ट	NCDMC जिल्ला संजाल	संयोजक	९८६८७१५०४४
१२	श्री दिपक भट्ट	साल्ट ट्रेडिङ	प्रमुख	९८५८७५०५६५
१३	श्री कोमल निरन्जन भाट	जिल्ला खाद्य अभिकार सञ्जाल	अध्यक्ष	९८५८७५०६९६
१४	श्री गिरीराज शर्मा	लोकतान्त्रिक.गै.स.महासंघ	अध्यक्ष	९८४८७२९५९९

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजना:

- भण्डारण गरेको खाद्यान्त नष्ट हुने, खाद्यबाली कटान र पटानका कारण क्षति र कम उत्पादन,
- बजारमा खाद्यान्त सामग्री अभाव,
- खाद्य भण्डारणको व्यवस्था नहुनु, दुवानीमा भर पर्ने,
- भण्डारण गरिएको बीउको क्षति र खाद्यान्त बाली नोक्सान भई बीउ उत्पादन नहुनु,
- बीउ भण्डारणका लागि बीउभण्डार घर तथा बीउ बैंकको अभाव,
- बालबालिकामा कुपोषण, अशक्त, दिर्घ रोगी, सुत्करी, गर्भवती, हजार दिनका आमा र ज्येष्ठ नागरिक बढी प्रभावित, दैनिक मजदुरी गर्ने मजदुरहरू,
- उत्पादनमूलक जमिन बगरमा परिणत हुने।
- सम्पत्तिमा क्षति, जीविकोपार्जनमा क्षति, बालीको नोक्सान, पशुधनको क्षति, सामना गर्ने रणनीतिको अभाव र खाद्य असुरक्षा।
- नदी कटान भई विस्थापीत परिवारको संख्या वृद्धि
- कोराना लगायतका महामारीको रोकथाम प्रतिकार्यमा १ महिनौं बन्दाबन्दी हुने अवस्थामा असहाय, मजदुर लाई खाद्यान्त अभाव,
- महामारीमा संक्रमित भएकाहरूलाई एकान्तबास (क्वारेन्टीन) मा राख्दा खाद्यान्त माग बढने।

- विपद्को अवस्थाको खाद्य र वित्रुको संकट न्यून गर्न प्रत्येक स्थानीय तहमा खाद्य बैंक र वित्रुबैंकको स्थापना ।

क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्यः

प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमै खाद्यान्तको उपलब्धता तथा खाद्यान्तमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवम् जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्यः

- जीवन रक्षा सम्बन्धी रणनीतिहरू का लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्न खाद्य सम्बन्धी पर्याप्त स्रोत उपलब्ध गराउने ।
- स्फेयर मापदण्डअनुरूप प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी खाद्यान्त व्यवस्था गर्ने ।
- प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक राशनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
- निश्चित समूहका व्यक्तिहरू (साना बालबालिका, एचआईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्ति आदि) को आवश्यतालाई पूरा गर्न सामान्य राशनका अतिरिक्त परिपूरक राशनको व्यवस्था गर्ने ।

स्फेयर मापदण्ड बमोजिमको खाद्य किट (Kit)

क्र.सं.	विवरण	मापदण्ड	कैफियत	
१	चामल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम,	विस्थापितलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिने छ,	
२	दाल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम		
३	वनस्पति तेल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि.		
४	नुन	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम		

खाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्‌ पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्ने गरिने पूर्व तयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	<p>खाद्य विषयगत क्षेत्रको समन्वय बैठकको आयोजना</p> <ul style="list-style-type: none"> जि.वि.व्य.स. बैठकमा सहभागी जानकारी संकलन तथा परिस्थिति विश्लेषण तयारी खाना वितरणका लागि कार्ययोजना तयार गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विपद्‌ पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्ने 	☒ मानवीय र भौतिक स्रोतको कमी	<p>गा.पा. तथा न.पा., कृषि ज्ञान केन्द्र, खाद्य व्यवस्थापन तथा व्यापार कम्पनी लि, साल्ट ट्रेडिङ, उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल रेडक्रस, गैससहरु, सहकारीहरु, भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित स्थानीय तह विषयगत कृषि तथा पशु विकास शाखाबाट क्षतिको जानकारी लिने 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह विषयगत कृषि तथा पशु विकास शाखाबाट विवरण अद्यावधिक गर्ने 	☒ जनशक्तिको कमी	<p>कृषि ज्ञान केन्द्र, गाँउपालिका तथा नगरपालिका</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> विस्थापितहरुको लागि पहिलो ७ दिनसम्मको लागि तयारी खाना (Dry food) वितरण गर्ने (चाउचाउ, चिउरा, भुजा, विस्कुट, नुन) 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक तयारी खाद्य सामग्रीको पूर्व भण्डारण खाद्य सामग्री विक्रेताको सूचीकरण, नक्शांकन 	☒ उपयुक्त गोदाम र भण्डारणमा समस्या	<p>उद्योग वाणिज्य संघ, गाँउपालिका तथा नगरपालिका</p>	
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय स्रोत साधनको समिक्षा गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> सबै क्षेत्रगत निकायसँग उपलब्ध स्थानीय स्रोत र साधनको सूचीकरण सबै स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका खाद्य बैंक तथा बिउ बैंकको मौज्जात विवरण आँकलन। 	☒ स्रोत र साधनको उपलब्धतामा कमी	<p>जिल्ला विपद्‌ व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरु कृषि ज्ञान केन्द्र</p>	
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> MIRA सर्वेक्षण टोली परिचालन 	<ul style="list-style-type: none"> सबै क्षेत्रगत निकायसँग समन्वय गरेर: MIRA वारे तालिम/अभिमुखिको आयोजना गर्ने 		<p>जिल्लाविपद्‌ व्यवस्थापन समिति</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक पर्ने खाद्य सामग्रीको व्यवस्था र भण्डारण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> गोदाम तथा वितरण केन्द्रहरुको नक्साड्कन 		<p>उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल खाद्य संस्थान, गा.पा. तथा न.पा., गैसस</p>	

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्व तयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> मापदण्डमा उल्लेख भएनुसार खाद्य सामग्री वितरण गर्ने (चामल, दाल, तेल, तुन, मसला) 	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित व्यक्तिहरुको पहिचानका साथै परिचयपत्र प्रदान गरी समुचित वितरण व्यवस्था मिलाउने 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ सामग्रीहरुको अपर्याप्तता हुन सक्ने ✓ ढुवानी भाडा, गाडी को अभाव, क्षेत्रगत भण्डारण अभाव 	उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल खाद्य संस्थान, गा.पा. तथा न.पा., गैसस	
	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> छोटो अवधिको खेती प्रवर्द्धनः मुग, हरियो साग आदि 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ तत्कालीन खाद्य संकट न्यून र पोषण वृद्धि 	स्थानीय तह कृषि शाखा र कृषिज्ञान केन्द्र, गैससहरु	
	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> अमेरिकन फौजी किराको प्रकोप न्यूनीकरण अवस्था आँकलन र न्यूनीकरण अभियान सञ्चालन 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ किसानको बाली संरक्षण गरी खाद्यान्न संकट जोगाउने 	स्थानीय तह कृषि शाखा र कृषि ज्ञान केन्द्र, लगायतका निकायहरु	
दोस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यकता अनुरूप जीविकोपार्जनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने (कृषि र पशुपालन) 	<ul style="list-style-type: none"> विपद् प्रभावित क्षेत्रहरुमा कृषि समुह, सहकारी, सामुदायिक वन, महिला समुह, लगाएतका विभिन्न समुहहरुलाई विपद् प्रभावितहरुको पुनर्नाभिका कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने वातावरण सिर्जना गर्ने बाली विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाउने 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ सबै समुहहरुलाई एकिकृत रूपमा परिचालन गर्न नसकिने 	स्थानीय तहहरु, विमा कम्पनी, कृषि ज्ञान केन्द्र र पशु सेवा कार्यालय, डिभिजन वन तथा अन्य सहयोगी संघ संस्थाहरु	

खाद्यान्न राहतको आवश्यकता र स्रोतः

घरधुरी	आवश्यक पर्ने रकम	अपेक्षित स्रोत
<ul style="list-style-type: none"> बाढी लगायतको विपद्मा कम्तीमा १० हजार घरधुरी 	८०,००,०००।	स्थानीय तह, उद्योग वाणिज्य, सहकारी लगायत निजी क्षेत्र,
कोभिडलगायतका महामारीमा असहाय तथा मजदुरका लागि कम्तीमा १५ हजार घरधुरी	१,२०,००,०००।	गैर सरकारी तथा सामाजिक संघ संस्थाहरु

७.१.३ आवास तथा गैर खाद्य

आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरणः

क्र.सं.	नाम	निकाय/संस्था	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री टेक राज उप्रेती	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सभापति	०९९-५२३९८३, ९८४८७२२३६९
२	श्री खगेन्द्र भारती	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रशासकीय अधिकृत	९८४९९६३८९६ ०९९-५२०७०८
३	श्री हरिदत्त भट्ट	जि.स.स.	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८४८७२०६२६
४	श्री कृष्ण बहादुर भण्डारी	सिंह शार्दुल गुल्म	सह सेनानी	०९९५२०९३२, ९८५८३२९११५
५	श्री सुरेश बोहरा	नेपाल प्रहरी	प्रहरी नायव निरीक्षक	१००,९८५९२९४९९६
६	श्री कमल प्रसाद जोशी	स.प्र.वल,नेपाल नं ३५ गण	स.प्र.ना.नि.	९८४८७६२९२८
७	श्री अजय विक्रम मानन्दर	डिभिजन वन कार्यालय	डिभिजनल वन अधिकृत	०९९५२९९२८, ९८५८७५०९८१
८	श्री किरण आचार्य	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	आयोजना प्रमुख	०९९५२९९३४, ९८४९५९८४४४
९	श्री राजेन्द्र प्रसाद भट्ट	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	शाखा अधिकृत	०९९५२९२२४, ९८४८७८२४७३
१०	श्री प्रभु निधि पन्त	NNSWA	सम्पर्क व्यक्ति	०९९५२२१८२, ९८४८७२१५४७
११	श्री भवराज रेग्मी	निझ्स नेपाल	कार्यकारी निर्देशक	०९९४९८१०१, ९८५८७५०१२८
१२	श्री दिवाकर भट्ट	NCDMC जिल्ला संजाल	संयोजक	९८६८७५०४४
१३	श्री नरेश सिलाल	गै.स.स. महासंघ	अध्यक्ष	९८४८७२६८१०
१४	श्री गिरीराज शर्मा	लोकतान्त्रिक.गै.स.महासंघ	अध्यक्ष	९८४८७२१५९९

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजना::

- विस्थापित परिवारलाई कम्तीमा १ महिनाको लागि आवास तथा गैरखाद्य सामग्रीको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- विस्थापितहरु तत्काल आवासको लागि वैकल्पिक रूपमा स्थानीय विद्यालय, लगायतका सार्वजनिक स्थानमा हुने र उनीहरूलाई गैर खाद्य सामग्रीको आवश्यकता ।
- आवासको अस्थायी क्षति तथा मुख्य रूपमा बालबालिका, १ हजार दिनको आमा, महिला, ज्येष्ठ नागरिक र विभिन्न किसिमले असहाय मानिस (अपांग) हरूको विस्थापनसहित व्यक्तिगत सामानहरूको क्षति ।
- आकस्मिक आवासका लागि विद्यालयका कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि दबावको सिर्जना गर्ने ।
- कोभिड १९ लगायतका महामारीमा महामारी अनुसारको सुरक्षित एकान्तबासको व्यवस्था गर्ने ।

क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्यः

- **सुरक्षित आश्रय स्थलः** प्रभावितको अवस्था, संख्या र विपतको प्रकृतिअनुसार सुरक्षित आश्रय स्थल तथा एकान्तबास (आवश्यक सम्पूर्ण व्यवस्थापन) गर्ने ।
- **शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनः** प्राकृतिक विपद्का कारणले घरवारविहीन बनेकाहरूका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तर उठाई शिविरहरूमा जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।
- **आवासः** विपद्का कारण प्रभावित भएका आवासहरूलाई सुरक्षित तथा न्यूनतम मानवीयस्तरको बस्ने ठाउँको सुनिश्चित गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्यः

- जलवायुका प्रतिकूल असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि मानिसहरूसँग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ तयार गर्ने ।
- हरेक खालका विपद्वाट आवासलाई संरक्षण प्रदान गर्न र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्न प्रभावित व्यक्तिहरूलाई पर्याप्त आवास तथा गैर खाद्य सामग्री व्यवस्था गर्ने ।
- एकान्तबासका साथै घरायसी भाँडाकुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु जस्तै साबुन आदिको व्यवस्था गरी मानवीय मर्यादा तथा कल्याणका लागि न्यूनतम औजारहरूमा पीडित परिवारहरूको पहुँच पुऱ्याउने ।

स्फेयर मापदण्ड बमोजिमको किट

क्र.सं.	विवरण	मापदण्ड
१	आपतकालीन आवास	१ औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ व.मि.को छाना भएको क्षेत्र २ औसतमा ५ सदस्यको एक परिवारका लागि कम्तीमा ४x५ मिटरको डोरीसहितको प्लाष्टिक सिट र सहायता सामग्री
२	कम्बल	परिवारका सबै सदस्यहरूलाई पुग्ने गरी
३	लुगा कपडा	दुई वर्षसम्मका बालबालिकाका लागि कम्तीमा एक पुरा सेट कपडा । महिला, पुरुष, बालबालिका, युवाहरूको लागि कम्तीमा एक पुरा सेट कपडा ।

एक घरपरिवार (६ जना) लाई उपलब्ध गराइने गैरखाद्य सामग्रीहरु

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	थान/मिटर	विवरण
१	कम्बल	२ थान	५० प्रतिशत उनी (उलन)
२	त्रिपाल	१ थान	१२ फिट चौडाई १८ फिट लम्बाई/५ केजी
३	भाडाकुँडा	१ सेट	१. ठूलो डेक्ची १ वटा २. सानो डेक्ची १ ३. कराही १ ४. थाली ३ ५. कप २ ६. डाङू १ ७. पनियो १ ८. गिलास २
४	प्लाष्टिक बाल्टी	१	१५ लिटरको ढक्कन सहित वा जर्किन
५	मग	१	१ लिटरको

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	थान/मिटर	विवरण
६	प्याक गर्ने व्याग (बोरी)	१	प्लास्टिक
७	जिन कपडा	५ मि.	कालो वा निलो
८	छिट कपडा	५ मि.	कालो वा निलो
९	पाप्लीन कपडा	६ मि.	कुनै पनि रंग
१०	पिन्ट भएको जनाना धोती	२	कुनै पनि रंग
११	मर्दाना धोती वा लुंगी	१ थान	कुनै पनि रंग
१२	कालो प्लास्टिक	१ थान	१० फिट चौडाई र १२ फिट लम्बाई

बालकेन्द्रित सामग्रीहरुको सूची

क्र.सं.	सामग्रीहरुको नाम	न्यूनतम परिमाण	क्र.सं.	सामग्रीहरुको नाम	न्यूनतम परिमाण
१.	बेबी कम्बल	१ थान	४	डिटोल साबुन	१ वटा
२.	रंगीन फलाटीन कपडा	१.५ मि.	५.	कचौरा र चम्चा	१ सेट
३.	भोटो, सुरुवाल, बेबीक्याप	१ सेट	६	बेबी मोजा	२ जोर

कोभिडजस्ता महामारीको हकमा

क्र.सं.	विवरण	मापदण्ड
१	एकान्तबास	<ul style="list-style-type: none"> ☞ प्रत्येक बडामा कम्तमा १०० जना क्षमताको एक/एक वटा एकान्तबासको व्यवस्था । ☞ एकान्तबासका लागि स्थानीय स्तरमा व्यवस्थापन गर्न उपलब्ध स्रोत साधनको प्रयोग गर्दा अन्यलाई असर नपर्ने गरी गर्नुपर्ने । ☞ कदाचित विद्यालयको गर्नुपर्ने भएमा विद्यार्थीलाई भविष्यमा समस्या नपरोस् भन्न पुरानो भवनलाई एकान्तबास हुने गरी सुदृढीकरण गर्ने । ☞ एकान्तबास वा आवास क्षेत्रमा सुरक्षाकर्मी, स्वास्थ्यकर्मीहरु सहित विभेद रहित तथा महिलामैत्री हुने गरी व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।
२	व्यक्तिगत स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्रीहरु	मास्क, स्यानिटाईजर, ग्लोभ्स, पीपीई सेट (विशेष अवस्थामा), साबुन, स्यानिटरी प्याड, डिसइन्फेक्सन सामग्री लगायत महामारी अनुसारका सामग्रीहरु ।

आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला वि. व्य.स.को बैठकमा सहभागी विषयगत क्षेत्रको बैठकको समय तोक्ने, आ-आफ्नो क्षेत्रबाट क्षतिको विवरणको प्रारम्भिक आँकलन संकलन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने सदस्यहरुको सम्पर्क सूची तयारी गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ सञ्चारको समस्या भई सम्पर्क विच्छेद हुन सक्ने 	जि.वि.व्य.समिति, नगरपालिका/गाउँपालिका	
	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित क्षेत्रको निरीक्षण 	<ul style="list-style-type: none"> द्रूत सर्वेक्षण (IRA) टोली खटाई क्षतिको विवरण अद्यावधिक गर्ने 		सम्बन्धित गाउँपालिका तथा नगरपालिका	
दोश्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> खोज तथा उद्धार परिचालन NFRI व्यवस्थापन प्राथमिक उपचार, अस्थायी आवास, WASH सामग्री तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्रीको व्यवस्था 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ खोज तथा उद्धार सामग्री, WASH सामग्री,व्यक्तिगत सुरक्षाका सामग्रीहरुको कमी 	जि.वि.व्य.समिति, नगरपालिका/गाउँपालिका, रेडक्रस, गैरसरकारी संस्थाहरु	
	<ul style="list-style-type: none"> कलस्टर बैठक आपतकालिन आवासको लागि तोकिएको स्थानको अवलोकन, राहत सामग्री वितरण 	<ul style="list-style-type: none"> आपतकालिन आश्रय स्थल नक्शांकन, पूर्व भण्डारण तथा संस्थाहरुको स्रोत साधन आँकलन 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ खानेपानी तथा चर्पीको WASH व्यवस्था अपर्याप्त ✓ सीमित परिवारका लागि मात्र पूर्वभण्डारण ✓ प्रत्येक पालिकामा गैरखाद्य सामग्री भण्डारण केन्द्रको अभाव रहेको । 	गाँउपालिका तथा नगरपालिका र सम्बन्धित क्षेत्रगत निकायहरु	
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> एकान्तबास, आपतकालिन आवास निर्माण तथा थप सामग्री व्यवस्थापन 	<ul style="list-style-type: none"> पूर्व भण्डारण दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन 	<ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक बडामा एक/एक वटा एकान्तबास तथा आपतकालिन आवासको अभाव । 	प्रदेश सरकार, न.पा.,गा.पा.	

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्ने खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक बर्ष
	● विस्थापित परिवारहरूको दर्ता	■ जनशक्तिको विवरण व्यवस्थापन		गाँउपालिका तथा नगरपालिका, सुरक्षा निकाय	
	● क्षेत्रगत विवरण तथा आवश्यकता पहिचान	■ दक्ष जनशक्ति अद्यावधिक गर्ने		गाँउपालिका तथा नगरपालिका र क्षेत्रगत सदस्यहरू	
	● आपतकालिन आवासमा रहेका विस्थापित परिवारहरूलाई NFRI वितरण	■ पूर्व भण्डारण तथा सामग्रीहरूको उपलब्धता	✓ ५०० परिवारका लागि मात्रै पूर्व भण्डारण हुन सक्ने	गाँउपालिका तथा नगरपालिका सुरक्षा निकाय, रेडक्स लगायत गैरसरकारी निकायहरू	
१०	पहिलो महिना	● पहिलो हप्ता गरिएको कार्यलाई निरन्तरता	■ माथि लेखिएअनुसार	■ माथि लेखिएअनुसार	माथि लेखिएअनुसार
	● फर्केका विस्थापित परिवारहरूको विवरण संकलन (बाढीको हकमा)	■ विवरण संकलन ■ फाराम छपाइ	✓ विवरण संकलन नभएको ✓ फाराम निर्माण नभएको	गाँउपालिका तथा नगरपालिका	
दोश्रो महिनाभूकम्प, बाढीको हकमा	● पुर्नस्थापना र पुनर्निर्माण क्षेत्रसँग समन्वय गरी विस्थापितहरूलाई फर्काउन पहल गर्ने	■ पुर्नस्थापना र पुनर्निर्माण क्षेत्रसँग समन्वय गरिएको	✓ विपद् पूर्व पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण क्षेत्रको निष्कृयता	प्रदेश, गाँउपालिका तथा नगरपालिका	
	● निरीक्षण तथा अनुगमनबाट प्राप्त खाडल परिपूर्ति गर्न सम्बन्धित क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने	■ विवरण संकलन तथा विश्लेषण तालिम	✓ विवरण संकलन विधिमा एकरूपता	प्रदेश, गाँउपालिका तथा नगरपालिका	

७.१.४ खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्र:

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरणः

क्र.सं	सम्पर्क व्यक्ति	निकाय	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री किरण आचार्य	खानेपानी तथा ढल व्य. आयोजना	आयोजना प्रमुख	९८४९५१८४४४
२	श्री सिद्धराज भट्ट	स्वास्थ्य कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८५८४०७३
३	श्री राज कुमार सुनार	NNSWA	सम्पर्क व्यक्ति	९८०९४०५९६७
४	श्री किसन खडका	NEEDS Nepal	सम्पर्क व्यक्ति	९८५८७५०३८४
५	श्री रघुनाथ भट्ट	NRCS Kanchanpur	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८८७८४९७
६	श्री अमिर तिरुवा	SWEET Nepal	अध्यक्ष	९८४८७२०८५९
७	श्री मदन चन्द	Help Nepal	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७२०८४३
८	श्री हरि कुमार श्रेष्ठ	खानेपानी संस्थान	प्रमुख	९८४७०२७००२
९	श्री पुष्प राज भट्ट	भिमदत्त नगरपालिका	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७५०१११
१०	श्री गोमती भट्ट	नेपाल स्काउट	अध्यक्ष	९८४८७२४२८१
११	श्री रेखा रोकाया	सुआहारा कार्यक्रम	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८४०६०१७
१२	श्री दिपक भट्ट	साल्ट ट्रेडिङ	प्रमुख	९८५८७५०५६५
१३	श्री नरेश सिलाल	गै.स.स. महासंघ	अध्यक्ष	९८४८७२६८१०
१४	डा.श्री हरि कुमार श्रेष्ठ	महाकाली उपप्रादेशिक अस्पताल	मे.सु.	९८४३२४७००९
१५	श्री ओम प्रकाश कलौनी	महाकाली आर्युर्वेद औषधालय	प्रमुख	९८४९९२११४०
१६	श्री कृष्ण प्रशाद पाठक	नेपाल परिवार नियोजन संघ	सभापति	९८५८७५१३३६
१७	श्री गिरीराज शर्मा	लोकतान्त्रिक.गै.स.महासंघ	अध्यक्ष	९८४८७२१५९९

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजना:

- प्रकोपको कारणबाट सुरक्षित खानेपानीको मुहान अवरुद्ध हुने साथै खानेपानीका मुहानसमेत नष्ट हुने ।
- प्रकोपले गर्दा शौचालय भूतिकएर वातावरणमा प्रतिकूल असर पुऱ्याउने । शौचालयको अभावका कारण खुल्ला स्थानमा दिशा हुन सक्ने ।
- ढलबाट निष्कासित फोहर पानी वा खुल्ला स्थानमा भएको दिशा खानेपानीका स्रोत वा खानेपानीका पाईपमा छिर्न गई पानीजन्य रोगको जोखिम बढने ।
- खानेपानी तथा सरसफाईका संरचनाहरूमा क्षति भई सेवा अवरुद्ध हुन सक्ने ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा ढलबाट दूषित वातावरणले गर्दा भाडा तथा हैजा फैलिने जोखिम बढने
- स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरूमा पहुँच आवश्यक हुनु पर्ने ।

क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्यः

- प्रभावित व्यक्ति तथा परिवारहरूको जीवनयापन सुचारू गर्न अत्यावश्यक खानेपानी एवं स्वच्छता संगासम्बन्धित न्यनूतम सेवाहरू सुनिश्चित गर्ने र पानी जन्य रोग फैलिन नदिन उपयुक्त रोकथामका उपाय समेत अपनाउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्यः

- विस्थापित/प्रभावित समुदायका लागि सुरक्षित खानेपानी, शौचालय, हात धुने एवम् नुहाउने सुविधामा पहुँच उपलब्ध भएको सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित/प्रभावित व्यक्तिहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्य सामग्री उपलब्ध गराउने र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यावहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित/प्रभावित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफासुग्घर (Cleanliness) कायम गर्न सचेतना बढाइएको र तिनको सशक्तिकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र वातावरणीय सरसफाई कायम गर्ने ।

स्फेयर मापदण्ड बमोजिमको किट (Kit)

स्वास्थ्य सरसफाई सामग्री	अतिरिक्त सामग्री
<ul style="list-style-type: none"> ■ १०-२० लि. पानी बोक्ने भाडा प्रति घरधुरी १ ■ १०-२० लि. पानी संचय गर्ने भाडा प्रति घरधुरी १ ■ नुहाउने साबुन प्रतिव्यक्ति प्रति महिना २५० ग्राम ■ लुगा धुने साबुन प्रतिव्यक्ति प्रति महिना २०० ग्राम ■ महिनाबारी भएको समयमा प्रयोग गर्ने कपडा 	<ul style="list-style-type: none"> ■ दन्तमन्जन - ७५/१०० ग्राम ■ दन्त ब्रस - १ ■ सेम्पु २५० मि.लि. ■ जिउमा लगाउने तेल/लोसन २५० मि.लि. प्रतिबच्चा २ वर्षसम्म ■ दाढी काट्ने ब्लेड/मेसिन ■ महिलाका लागि भित्री कपडा ■ काइयो, नेल कटर
पानीको परिमाण	धारा
<ul style="list-style-type: none"> ■ २.५ - ३ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन - खान र पिउन ■ २-६ लि. प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन-सामान्य सरसफाईका लागि ■ ३-६ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन - खाना पकाउन ■ ७.५-१५ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन सामान्य आवश्यकता 	<ul style="list-style-type: none"> ■ अपांगता भैत्री ■ वातावरण, प्रकोप भैत्री ■ प्रति धारा २५० व्यक्ति ■ प्रति हाते कल ५०० व्यक्ति ■ प्रति इनार ४०० व्यक्ति ■ पानी संकलनका लागि हिँडने दूरी ५०० मिटर ■ पानी संकलनका लागि पर्खिने समय ३० मिनेट
शौचालय	
<ul style="list-style-type: none"> ■ पानीको स्रोतभन्दा टाढा ३० मिटर ■ पानीको सतहभन्दा १.५ मि. माथि ■ २० जनालाई - १ शौचालय 	<ul style="list-style-type: none"> ■ घरभन्दा ५० मि.भन्दा टाढा हुनु हुदैन । ■ महिला पुरुषलाई भिन्ना भिन्नै (३:१)

कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) जस्ता महामारीका लागि व्यक्तिगत स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री मास्क, स्यानिटाइजर, ग्लोभ्स, पीपीई सेट (विशेष अवस्थामा), साबुन, स्यानिटरी प्याड, डिसइन्फेक्सन सामग्रीलगायत महामारी अनुसारका सामग्रीहरू विपद् पहिले र विपद्पछि सबै क्लस्टर, पालिकाहरू योजनाबद्ध हुन र बजेट समेत विनियोजित गर्ने गराउन समन्वय गर्ने ।

खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्व तयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	WASH कलस्टर को बैठक आयोजना गर्ने, सरोकारवालासँग समन्वय गर्ने सूचना संकलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्ने	क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर	
	स्वयंसेवक परिचालन गर्ने	स्वयंसेवकहरू पहिचान भएका		जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर	
दोस्रो दिन	स्वयंसेवक परिचालन गर्ने			जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर	
पहिलो हप्ता	विस्थापित/प्रभावितलाई स्वास्थ्य सरसफाई किट वितरण	पूर्व भण्डारण तथा स्रोत नक्साङ्कन	आवश्यक पर्ने सामग्रीको पूर्व भण्डारण नभएका	जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर	
	जि.वि.ब्य. समितिसँग समन्वय गरी: IRA सर्वेक्षण टोली परिचालन	बहुप्रकोप सन्दर्भमा: IRA निर्माण	बहुप्रयोग सन्दर्भमा MIRA निर्माणको लागि आवश्यक जनशक्ति नभएको	जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर	
	विस्थापित/प्रभावितहरूको शिविर/एकान्तबास (Quarantine) स्थलमा अस्थायी चर्पी, तथा खानेपानी व्यवस्था गर्ने	पूर्व भण्डारण तथा श्रोत नक्साङ्कन	आवश्यक पर्ने सामग्रीको पूर्व भण्डारण नभएका, स्रोत साधनको कमी	जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर खा.पा. तथा ढल व्य.आ.	
	विस्थापित/प्रभावित शिविर/एकान्तबास (Quarantine) स्थलमा फोहर व्यवस्थापनको कार्य कार्यान्वयन गर्ने गराउने	जनशक्ति व्यवस्थापन		जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर	
पहिलो महिना	प्रभावित विद्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र/एकान्तबास (Quarantine) स्थलमा चर्पी र पानीका धाराको मरम्त गरी पानी सुचारू गर्ने			जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर खा.पा. तथा ढल व्य.आ.	
	हेल्थ कलस्टरसँग समन्वय गरी स्वास्थ्य तथा सरसफाईबारे सचेतना कार्यक्रम गर्ने			जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर	
दोश्रो महिना	Hygiene promotion को लागि माइक्रो, FM, Poster, सडक नाटक आदिबाट प्रचार प्रसार गर्ने			जिल्ला तथा स्थानीय WASH कलस्टर	

७.१.५ .स्वास्थ्य र पोषण क्षेत्रः

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं	सम्पर्क व्यक्ति	निकाय	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री शिवराज सुनार	स्वास्थ्य कार्यालय	प्रमुख	९८५८७७६५०९ ०९९-५२३१९६
२	डा. श्री हरि कुमार श्रेष्ठ	महाकाली उपप्रादेशिक अस्पताल	मे.सु.	९८४३२४७००९
३	श्री किरण आचार्य	खानेपानी तथा ढल व्य.आयोजना	आयोजना प्रमुख	९८४९५९८४४४
४	श्री मञ्जु जोशी (दाहाल)	नेपाल रेक्रेट सोसाईटी	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८९६६७११
५	श्री नवराज पाण्डे	NNSWA	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७२४७९८
६	श्री ईश्वर उपाध्याय	NEEDS Nepal	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८८१९६९५
७	श्री सिद्धराज भट्ट	स्वास्थ्य कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८८५८०७३
८	श्री सुर्य उपाध्याय	आयुर्वेदिक अस्पताल	सम्पर्क व्यक्ति	९८४९१३७२०८
९	श्री नरेश सिलाल	गै.स.स. महासंघ	अध्यक्ष	९८४८७२६८१०
१०	श्री हरि कुमार श्रेष्ठ	खानेपानी संस्थान	प्रमुख	९८४८०२७००२
११	श्री पुष्प राज भट्ट	भिमदत्त नगरपालिका	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७५०९९९
१२	श्री सन्तोष सूनाम	सेवक मित्र	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७२२४६०
१३	श्री रेखा रोकाया	सुआहारा कार्यक्रम	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८४०६०९७
१४	श्री शिवसिंह बलायर	नेपाल परिवार नियोजन संघ	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७८९७९७
१५	श्री गिरीराज शर्मा	लोकतान्त्रिक.गै.स.महासंघ	अध्यक्ष	९८४८७२९५९९

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजना:

- बाढीपश्चात पानीजन्य रोग र महामारीजन्य रोगहरू फैलिन सक्ने । जस्तै: भाडापखाला, आउँ/रगतमासी, हैजा, टाईफाईड, ज्वरो, जन्डिस, आदि ।
- हावाको माध्यमबाट ठूलो महामारीका रूपमा स्वाईन फ्ल्यू, श्वासप्रश्वास प्रणाली संक्रमण, निमोनिया, आदि फैलिन सक्ने ।
- विपद्का समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी आवश्यक सेवाहरू जस्तै: मातृसेवा, खोप, पोषण, क्षयरोग, कुष्ठरोग, परिवार नियोजन सेवा आदि अवरुद्ध हुन सक्ने ।
- विपद्को असामान्य अवस्थामा कर्मचारीको अभाव, औषधी उपकरण नष्ट हुने, उपचार केन्द्र क्षतिग्रस्त हुनु आदि,
- ५ वर्षमुनिका बालबालिका, असक्त, एचआइभी संक्रमित, वृद्धवृद्धा, दीर्घरोगी आदिलाई पोषण अभाव भई विरामी संख्या वृद्धि र जोखिम बढ्न सक्ने ।
- कोरोना भाइरस कोभिड- १९ को महामारी फैलिई स्वास्थ्य मानवस्रोत तथा साधनको कमी हुने ।

क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्य:

- जस्तोसुकै आपतकालीन अवस्थामा मानव जीवन सुरक्षित स्वस्थ र भरपर्दो, खासगरी एकदमै जोखिममा रहेका समुहको स्वास्थ्य एवम् पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएको सुनिश्चित गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य (स्वास्थ्य):

- भाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानी एवम् कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गरी सहयोग गर्ने ।
- अरू द्रूत लेखाजोखा सँगै एकीकृत गरी स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरूको द्रूत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलिन गएका खण्डमा प्रभावकारी प्रतिकार्य तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र को विकास गर्ने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य (पोषण):

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एवम् ५ वर्षमुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न सहयोग गर्ने
- गम्भीर कुपोषण को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पको वितरणमा रोक लगाउन मद्दत गर्ने ।
- भिटामिन ए को वितरण, जुका मार्ने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गरी सहयोग गर्ने ।

स्फेयर मापदण्ड बमोजिम पोषणयुक्त खाना

क्र.सं.	खाद्य सामग्री	ग्राम	कैफियत
१.	अन्न	४००	
२.	दाल, गेडागुडी	६०	
३.	तेल	२५	
४	पोषण पिठो	५०	
५.	चिनी	१५	
६.	आयो नुन	५	
७.	हरियो ताजा तरकारी, फलफूल	-	
८.	आवश्यक मसला	-	
९	प्रतिदिन कुल तौल (ग्राममा)	५५५	
१०	शक्ति किलो क्यालोरी	२११३	

कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) जस्ता महामारीका लागि व्यक्तिगत स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री मास्क, स्यानिटाइजर, ग्लोभ्स, पीपीई सेट (विशेष अवस्थामा), साबुन, स्यानिटरी प्याड, डिसइन्फेक्सन सामग्रीलगायत महामारी अनुसारका सामग्रीहरू विपद् पहिले र विपद्पछि सबै क्लस्टर, पालिकाहरू योजनाबद्ध हुन र बजेट समेत विनियोजित गर्न गराउन समन्वय गर्ने ।

स्वास्थ्य र पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् पछिको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्थामा सम्बोधन गर्ने गरिने पूर्व तयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्ने Gap Analysis	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत (वार्षिक)
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी गराउने । RRT लाई प्रतिकार्य योजनाको जानकारी दिने, भूमिका र जिम्मेवारी बाटफाँड गर्ने, कार्यक्षेत्रको निर्धारण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ मानवीय स्रोतको कमी, छिटो र भरपर्दो सञ्चार साधनको व्यवस्था नहुनु र RRT लाई विशेष तालिम तथा अनुभव नहुनु । 	स्थानीय तथा जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> स्वयंसेवक तथा RRT परिचालन 	<ul style="list-style-type: none"> स्वयंसेवकहरूको सूची तयार गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ RRT लाई विशेष तालिम तथा अनुभव नहुनु । 	स्वा.का., रेडक्रस, स्वास्थ्य कलस्टर	
	<ul style="list-style-type: none"> अस्थायी शिविरमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक सामग्री पूर्व भण्डारण 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ पर्याप्त साधन स्रोतको कमी 	स्वा.का., रेडक्रस, स्वास्थ्य कलस्टर	
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> भाडापछाला, श्वासप्रश्वास, मलेरिया नियन्त्रण (गर्भवती, सुत्केरी, ५ वर्षमुनिका बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अपांगता भएकाहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिने 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक सामग्री र जनशक्ति व्यवस्थापन HospitalMaster Preparedness & Response Plan तयार गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ महाकाली उपप्रादेशिक अस्पतालमा अत्यावश्यक उपकरणहरू नभएको ✓ HMPRP जनशक्तिको अभावमा कार्यान्वयनमा नआएको 	स्वा.का.तथा स्थानीय स्वा.का. रेडक्रस, स्वास्थ्य कलस्टर, महाकाली उपप्रादेशिक अस्पताल, स्वास्थ्य चौकीहरू	
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> संरक्षण क्षेत्रसँग समन्वय गरी मनोसामाजिक विमर्श सेवा उपलब्ध गराउने 	<ul style="list-style-type: none"> संरक्षण क्षेत्रमा संलग्न सम्पूर्ण निकायहरूको सम्पर्क सूची तयार गरी राख्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ व्यवसायिक मनोविमर्शकर्ताको कमी 	स्वा.का., रेडक्रस, स्वास्थ्य कलस्टर	
	<ul style="list-style-type: none"> भाडापछाला, श्वासप्रश्वास, मलेरिया नियन्त्रण (गर्भवती, सुत्केरी, ५ वर्षमुनिका बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अपांगता भएकाहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिने 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक सामग्री तथा जनशक्तिको पूर्व व्यवस्थापन 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ पर्याप्त साधन स्रोतको कमी (दक्ष जनशक्ति, औषधि, उपकरण, यातायात आदि) 	स्वा.का., रेडक्रस, स्वास्थ्य कलस्टर	
	<ul style="list-style-type: none"> नियमित PHC/ORC/EPI क्लिनिक 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक सामग्री तथा जनशक्तिको पूर्व व्यवस्थापन 		स्वा.का., रेडक्रस, स्वास्थ्य कलस्टर	
दोश्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरी चेतना अभिवृद्धि गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> IEC सामग्रीको छपाइ तथा व्यवस्थापन गर्ने 		स्वा.का., रेडक्रस, स्वास्थ्य कलस्टर	
	<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी, संरक्षण, शिक्षा क्लस्टरसँग समन्वय गरी पुनर्स्थापना कार्यमा स्वास्थ्य सम्बन्धी सहयोग गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित क्लस्टर सदस्यहरूको सम्पर्क सूची अद्यावधिक गरी राख्ने 		स्वा.का., रेडक्रस, स्वास्थ्य कलस्टर	

७.१.६ शिक्षा तथा संरक्षण क्षेत्रः

शिक्षा तथा संरक्षण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं	सम्पर्क व्यक्ति	निकाय	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री राजेन्द्र प्रशाद भट्ट	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	नि.प्रमुख	९८४९८५०७८७
२	श्री गोर्क्ष प्रसाद उपाध्याय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	स.प्र.जि.अ.	९८५८७७५६६६
३	श्री हरीदत्त भट्ट	जि.स.स./गा.पा.न.पा.	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८४८४२११३५
४	श्री थिरेन्द्र चन्द्र भट्ट	नेपाल रेक्रेट सोसाइटी	सम्पर्क व्यक्ति	९८६८८७४८८७६
५	श्री विनोद विक्रम जैरु	NNSWA, कञ्चनपुर	सम्पर्क व्यक्ति	९८५८७५०२०६
६	श्री अन्जु भट्ट	NEEDS Nepal	अध्यक्ष	९८४८९९४१३३
७	श्री विष्णु अवस्थी	पत्रकार महासंघ	सभापति	९८५८७५३२१५
८	श्री भगवती थापा	महिला रक्षक संजाल	सम्पर्क व्यक्ति	९७४९५०६०३१
९	रनी विवश	पत्रकार	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७४९१२
१०	शारदा चन्द्र	महिला तथा वृद्धा सेवा केन्द्र	सम्पर्क व्यक्ति	९८५८७५१२६६
११	सीता बोहरा	द्वन्द्व पीडित तथा एकल महिला	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७२०३८१
१२	अनिता ढुंगाना	अपांग महिला संघ	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७१५५६१
१३	उपेन्द्र खड्यायत	सु.प.राष्ट्रिय अपांग महासंघ	सम्पर्क व्यक्ति	९८४८७२०३०४

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजना:

- कोभिड १९ को कारण विद्यालयहरु बन्द भई विद्यार्थीहरु शिक्षावाट केही समयका लागि बच्चित भएका ।
- कक्षा १० र माथिल्लो कक्षाका परीक्षाहरु सञ्चालन हुन नसकेको, भै रहेका परीक्षा बिचमै स्थगित भएको
- अतिउच्च जोखिम रहेका डुवान र कटान, कोभिड १९ जस्ता माहामारीको कारणले विस्थापित हुने क्षेत्रहरुमा बाढीका समयमा हप्तौसम्म विद्यालय बन्द हुने गरेको।
- भूकम्प र आगलागीबाट शैक्षिक संस्थाहरु जेखिममा रहने अवस्था ।
- विद्यालयका कक्षा कोठा, दराज, बेन्च, टेबल र पाठ्यपुस्तक जस्ता भौतिक सामग्रीको आंशिक रूपमा क्षति भई पठनपाठनलाई असर पुऱ्याएको ।
- विद्यार्थीका शैक्षिक सामग्रीहरु नष्ट हुने गरेको ।
- शिक्षकहरु स्वयं विपद्वाट प्रभावित भै विद्यालय आउन नसक्ने अवस्था।
- शिक्षण सिकाइमा अनुपस्थिति, अनुत्तीर्ण हुने, विद्यालय छाड्ने
- माथिका अवस्थाहरुले गर्दा विद्यार्थीहरुमा मनोवैज्ञानिक समस्या उत्पन्न हुने
- जनधनको क्षति, घाइते बालबालिका, पिछडिएका तथा एकल बालबालिका वा ज्येष्ठ नागरिक, तथा अनाथहरुको सझायामा वृद्धि
- बढ्दो दुर्घटनाहरु र शोषण, भेदभाव, सम्भावित मानसिक आघात तथा मनोवैज्ञानिक त्रास
- लिङ्गमा आधारित हिंसा (Gender-Based Violence - GBV) को बढ्दो जोखिम
- सामना गर्ने संयन्त्र (Coping Mechanism) मा अवरोध तथा सामान्य असुरक्षाको वातावरण,
- केही समुदाय अथवा समूहहरुका लागि मानवीय प्रतिकार्यमा पहुँच नहुनु अथवा पहुँच अपर्याप्त हुनु ।

क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्यः

- प्रभावित विद्यार्थीहरुको मनोवैज्ञानिक तथा शैक्षिक अवस्था बुझी सोही अनुसार उनीहरुको शैक्षिक परामर्श गर्ने तथा शैक्षिक क्षति न्यून गरी विद्यार्थीहरुको सिकाई घरमै भए पनि निरन्तरता दिई राख्ने ।
- प्रभावितहरुको जीवनयापनलाई सुचारू गरी शैक्षिक अधिकारको संरक्षण गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण बालबालिकाको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने,
- सुरक्षित सिकाइको वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्वाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा बालबालिकाहरु र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुऱ्याउने,
- बालबालिकालगायत जोखिममा रहेका विभिन्न समूहहरूले आपतकालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण प्राप्त गर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीको निर्दिष्ट सेवा प्राप्त गरी न्यूनतम स्तरीय मानवीय जीवनयापनको प्रत्याभूति दिने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य

- विपद्वाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण तयार पार्ने ।
- विपद्वाटको घटना घटेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी पूर्वाधार र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूको अवस्थाका बारेमा द्रूत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने ।
- शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, सम्बन्धित स्थानीय तहको शिक्षा शाखा र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बालबालिकाको शिक्षालाई जारी राख्नका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पता लगाउने ।
- सम्भव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्यूनतम मापदण्डबोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्यूनतम पूर्वाधार सहित विद्यालय जाने बालबालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बालबालिकाहरूका लागि सुरक्षित स्थान स्थापना गर्ने ।
- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको उल्लङ्घन भएमा वा दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई परिचालन गर्ने ।
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरीब तथा पछाडी पारिएका वा सीमान्तकृत समूहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुविधामा समान पहुँच प्रतिकार्य पाए/नपाएको अनुगमन गर्ने,
- बालमैत्री ठाउँलगायत बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने ।
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बालबालिकाहरू बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने ।
- परिवारबाट बिछोड भएमा तथा साथमा नरहेका बालबालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समूह जस्तै: परिवार नभएका, वृद्ध, अपांग तथा दीर्घ रोगबाट पिडित समूहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (बास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था) ।

शिक्षा तथा संरक्षण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्ने गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्ने खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	क्षेत्रको समन्वय बैठक: <ul style="list-style-type: none"> जिम्मेवारी बाँडफाँट, सूचना तथा जानकारी संकलन, प्रतिवेदन तयारी जस्ता विषयमा निर्णय गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> क्षेत्रगत सदस्यहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ तथा स्थानीय शिक्षा ईकाइ	
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित विद्यार्थी एवम् शिक्षकहरूलाई सुरक्षित स्थानमा व्यवस्थापन गर्ने सेल्टर कलष्टरसँग समन्वय गर्ने परिस्थितिअनुसार DDMC र सम्बन्धित निकायमा जानकारी गर्ने र गराउने	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन गर्ने शिक्षकहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ तथा स्थानीय शिक्षा ईकाइ लगायत संरक्षण क्षेत्र	
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> विपदका समयमा काम गर्ने सक्ने गरि शैक्षिक क्षेत्रका जनशक्तिको कलष्टर निर्माण गर्ने र उनिहरूको क्षमता विकास गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा क्षेत्र संग सम्बन्धित जनशक्तिको तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ तथा स्थानीय शिक्षा ईकाइ लगायत संरक्षण क्षेत्र	
६	<ul style="list-style-type: none"> लामो समयदेखि विद्यालयहरू बन्द रहने जस्तो अवस्थामा विद्यार्थीहरूमा मनोवैज्ञानिक समस्था आउन सक्ने भएका कारण स्थानीय एफ. एम. रेडियोहरू मार्फत विद्यार्थीहरू र निजका अभिभावकहरू लक्षित रेडियो कार्यक्रम तथा जिङ्गल प्रशारण गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय संचया, विद्यार्थी संचया तथा एफ.एम. रेडियो प्रशारण पहुँचको अवस्था अद्यावधिक गर्ने	✓ सम्पूर्ण विद्यार्थी तथा अभिभावकले एफ तथा रेडियो सुन्न नसक्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ तथा स्थानीय शिक्षा ईकाइ, शिक्षा तथा संरक्षण क्षेत्र क्लस्टरका सदस्य निकायहरू	
	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावितहरूलाई राहत वितरणको लागि सम्पर्क र समन्वय गर्ने, प्रारम्भिक जानकारीको आधारमा आपतकालिन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन गर्ने शिक्षकहरूको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने आपतकालिन कोषको व्यवस्था		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ तथा स्थानीय शिक्षा ईकाइ लगायत संरक्षण क्षेत्र र जि.स.स.को समन्वय	
	<ul style="list-style-type: none"> हराएका, तनावग्रस्त, घाइते, अशक्त आदिको तथ्याङ्क संकलन गर्ने र भेटिएकालाई पारिवारिक पुनर्मिलन गराउने	<ul style="list-style-type: none"> सम्पर्क डेस्क सञ्चालन	✓ सञ्चार अवरुद्ध हुने	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ, स्थानीय शिक्षा शाखा (संरक्षण क्षेत्र)	
	<ul style="list-style-type: none"> जि.वि.व्य.समितिसँग समन्वय गरी: IRA सर्वेक्षणको टोली परिचालन	<ul style="list-style-type: none"> भूकम्प र बाढीपहिरोको सन्दर्भमा: IRA निर्माण सर्वेक्षणको लागिव्यक्तितोक्ति		जि.वि.व्य.समिति, स्थानीय तहत थाजि.स.स. तथा स्था. वि.व्य. समिति	
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> अस्थायी अध्यायन केन्द्र सञ्चालन गर्न वाभत्केका विद्यालयको पुनर्निर्माण गर्ने पुनर्निर्माण गर्न नसके स्थानीयतह, प्रदेश तथा			शिक्षाविकास तथा समन्वय ईकाइ,	

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था सम्बोधन गर्ने गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य सम्बोधन गर्ने खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
	केन्द्रमासिफारिस गर्ने			स्थानीयशिक्षाशाखा	
	• बालबालिकाको लागिवालविकास केन्द्र (ECDC) स्थापना र सञ्चालन गर्ने			शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु	
	• बाल संरक्षण, महिला हिंसा तथा ढन्द जस्ताकार्यको नियमितअनुगमन गरी आवश्यकप्रतिकार्य गर्ने	■ सम्बन्धिततथ्याङ्कहरु अद्यावधिक गर्ने	✓ सही सूचना प्राप्तिमा कठिनाई	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ (संरक्षण क्षेत्र), स्थानीय तह	
	• लामो समयसम्म विद्यालय बन्द रहन सक्ने अवस्थामा भैसकेको हुनाले विद्यार्थीहरुको छरछिमेकमा आफूभन्दा माथिल्लो कक्षाको विद्यार्थी पुरानो पाठ्यपुस्तक तथा आफुसँग भएका पुराना पाठ्यपुस्तक, सन्दर्भ सामग्री तथा सकारात्मक सोच भएका कथा कविताका पुस्तक पढ्ने र सोका लागि अभिभावकहरुले सही मार्गदर्शन र सकारात्मक वातावरण बनाई दिने कार्यका लागि सन्देश प्रवाह गर्ने ।	• पुराना पुस्तकहरुको संकलन • शिक्षकको प्रत्यक्ष सम्पर्क विना अध्ययन		शिक्षा तथा संरक्षण कलष्टरका सदस्य निकायहरु, स्थानीयशिक्षा शाखाहरु र स्थानीय संचार माध्यम	
दोस्रो महिना	• अस्थायी अध्यायन केन्द्रमा खाजा तथा औषधिको व्यवस्थापन गर्ने	• IEC छपाई तथा व्यवस्थापन गर्ने		शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ तथा स्थानीय शिक्षा ईकाइ	
	• स्वयंसेवकहरुको परिचालन गरी आवश्यकताअनुसार परामर्श गर्ने	• उपलब्ध मनोसामाजिक विमर्शकर्ताको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने	• मनोविमर्शकर्ताको संख्या कमी हुन सक्ने तथा उनीहरुले समय उपलब्ध नगराउने	स्थानीय तह, संरक्षण क्षेत्र तथा सो क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न गैसस	
	• लामो समयसम्म विद्यालय बन्द रहने अवस्थामा शिक्षकहरु फुर्सीदिला र उनीहरुको पनि ज्ञान र सिपलाई अद्यावधिक गरी राख्नका लागि अनलाइनमा आधारित पुनर्ताजीगी तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	• विषयगत शिक्षकहरुको तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने • अनलाइनमा सम्पर्क हुन सक्ने शिक्षकहरुको तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने	• ICT का सामग्री सिप र इन्टरनेटको समस्या	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ र स्थानीय तह शिक्षा शाखा	
तेश्रो महिना	• आवश्यकताअनुसार सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	• IEC सामग्रीको छपाई तथा व्यवस्थापन गर्ने		स्थानीय तह, संरक्षण क्षेत्र	
	• शैक्षिक संरचनाहरु निर्माण गर्दा विपद्को समयमा आश्रयस्थलको राम्रो बन्दोबस्ती हुने तवरले निर्माण गर्ने (प्रत्येक वडामा कम्तिमा १)	• संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरु समन्वय • शिक्षामा कार्य गर्ने गैससबीच समन्वय		स्थानीय तह, गै. स. स.	
	• अधिकांश विद्यालयहरु एकान्तवास मा प्रयोग भएका अवस्थामा विद्यालयहरुमा विद्यार्थीहरु आइ शिक्षण हुनपर्व नै Sanitize गर्ने	■ एकान्तवास मा प्रयोग भएका विद्यालय ■ सेनिटाइजर सामग्री		स्थानीय तह, गै. स. स.	

७.१.७ पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माण क्षेत्रः

विपद्का कारण नष्ट भएका सामुदायिक सेवाहरूको पुनःसञ्चालन तथा आपतकालीन राहत सहयोगको लागि आधारभूत भौतिक पूर्वाधारहरूको प्राप्ति गरी अस्तव्यस्त जनजीवनलाई सामान्य अवस्थामा फर्काउन आवश्यक भौतिक तथा मानवीय क्षमता वृद्धि गर्ने । कुनै पनि कार्यलाई प्रभावकारी तरिकाले सञ्चालन गर्न भौतिक पूर्वाधारले प्रमुख भूमिका खेल्ने हुनाले सबै सहयोगी निकायहरू, विशेष गरी सञ्चार, सडक यातायात तथा विद्युत क्षेत्रले यस कार्यमा थप जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं	सम्पर्क व्यक्ति	निकाय	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री हरीदत्त भट्ट	जि.स.स./गा.पा.न.पा.	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८४८४२९९३५
२	श्री प्रदीप वान्तवा	महाकाली सिंचाइ व्यवस्थापन कार्यालय	डिभिजनल इन्जिनियर	९८५८७५००३५
३	श्री महादेव विष्ट	जलस्रोत तथा सिंचाइ डि.वि.	डिभिजनल इन्जिनियर	९८५८७५०२१९
४	श्री प्रचण्ड देब विष्ट	महाकाली सिंचाइ आयोजना तेश्रो चरण	डिभिजनल इन्जिनियर	९८५८७५१०६२
५	श्री राम प्रशाद अर्याल	जनताको तटबन्ध कार्यालय फिल्ड नं. ७	डिभिजनल इन्जिनियर	९८५८७५२३२७
६	श्री अर्जुन कुमार बम	डिभिजन सडक कार्यालय	डिभिजनल इन्जिनियर	९८५१२४९३७५
७	श्री जंग बहादुर चन्द	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	प्रमुख	९८४९५००२६८
८	श्री श्याम अधिकारी	नेपाल टेलिकम	प्रमुख	९८५११०५१२३
९	श्री किरण आचार्य	खा.पा. तथा ढल व्य. आयोजना	आयोजना प्रमुख	९८४९५१८४४४
१०	श्री अजय विक्रम मानन्द्यर	डिभिजन वन कार्यालय	डि.एफ.ओ.	९८५८७५०९८१
११	श्री डम्बर पन्त	बस व्यवसायी	अध्यक्ष	९८५८७५०९१२
१२	श्री नरेश सिलाल	गैर सरकारी महासंघ	अध्यक्ष	९८४८८७२६८१०
१३	श्री अशोक विक्रम जैरू	NNSWA (जि.अ.सहयोगी संस्था)	कार्यकारी निर्देशक	९८५८७५००३८
१४	श्री टेकराज उप्रेती	NRCS	सभापति	९८४८७२२३६१
१५	श्री भवराज रेग्मी	NEEDS	कार्यकारी निर्देशक	९८५८७५०१२८
१६	श्री गिरीराज शर्मा	लोकतान्त्रिक गैर सरकारी महासंघ	अध्यक्ष	९८४८८७२१५९९

ख) विपद्को अवस्था तथा मन्यता योजना

- भौतिक एको सडक, यातायात अवरुद्ध भई आवतजावत सुचारु गर्ने पुनर्निर्माणको आवश्यकता ।
- अस्थायी पुलहरूको व्यवस्था गर्नु ।
- अवरुद्ध टेलिफोन तथा क्षतिग्रस्त विद्युत लाईनहरूको पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना ।
- राहत वितरणको लागि आवश्यक यातायात साधनहरूको आवश्यकता ।
- बस्ती समुदायमा निरन्तर कटानी भई तत्काल रोकथामको अवस्था ।
- विस्थापित परिवारहरूका लागि अस्थायी रूपमा पुनर्स्थापनाको आवश्यकता ।

क्षेत्रगत उद्देश्यः

- विपद्का समयमा क्षतिग्रस्त संरचनाको तत्काल मर्मत सम्भार गरी आवतजावतको सूनिश्चितता गरी पूर्न निर्माणको लागि आवश्यक स्रोत साधन आकलन गर्नुका साथै पूनर्निर्माण र पुनर्स्थापनाको कार्य गरी सहयोग पुऱ्याउने ।

समष्टिगत उद्देश्यः

- क्षतिग्रस्त भौतिक संरचना संरक्षणका लागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी पूर्व तयारीका लागि योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
- प्रकोपपश्चात् मानवअधिकार रक्षा तथा सुविधाको लागि अत्यावश्यक पर्ने क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाको तत्काल निर्माणका लागि सरोकारवालासँगको समन्वयमा निर्माण तथा सञ्चालन गर्ने ।
- प्रत्येक वर्ष गरिएको कार्यको समिक्षा गरी आगामी वर्षको लागि बाढी पूर्व बैठक बसी प्रकोप पूर्व तयारी योजना तयार गर्ने गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।
- प्रकोप प्रभावित सबै स्थानीय निकायले विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयन गर्नका लागि विशेष पहल गर्ने ।

पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण प्रतिकार्य योजना

विपद् पछिको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था सम्बोधन गर्ने गरिने पूर्व तयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडल पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत (वार्षिक)
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला वि.व्य.स.को बैठकमा सहभागी Cluster बैठकको समय तोक्ने, आ-आफ्नो क्षेत्रबाट क्षतिको विवरणको प्रारम्भिक आँकलन संकलन गर्ने । 	सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने सदस्यहरूको सम्पर्क सूची तयारी गर्ने	सम्पर्क विच्छेद हुन सक्ने	जिसस, गाउँउपालिका तथा नगरपालिका	
	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित क्षेत्रको निरीक्षण 	द्रूत सर्वेक्षण टोली खटाइ विवरण अद्यावधिक गर्ने		जिसस, गाउँउपालिका तथा नगरपालिका	
दोश्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> कलस्टर बैठक आपत्कालिन आवासको लागि तोकिएको स्थानको अवलोकन, राहत सामग्री वितरण अति आवश्यक सेवा प्रदायक निकाय र संरचनाको न्यूनतम पुनर्स्थापना गर्ने आपत्कालिन आवास निर्माण तथा थप सामग्री व्यवस्थापन सहज पहुँचका लागि अस्थायी रूपमा पुल, सडक तथा गोरेटो बाटो निर्माण गर्न तथा सहज पहुँचका लागि डेविस सफा गर्ने । 	आपत्कालिन आश्रयस्थल नक्शांकन, पूर्व भण्डारण तथा संस्थाहरूको स्रोत साधन आँकलन संकटासन्न भौतिक संरचनाको पहिचान र यसका लागि आवश्यक स्रोत साधनको नक्शांकन गरी पूर्व तयार पारिएको हुनेछ ।	स्रोत साधनमा कमी हुन सक्ने, बाटोघाटो, सञ्चार आदिमा समस्या	गाउँउपालिका, नगरपालिका, जिल्ला समन्वय समिति तथा संघ र प्रदेशका विषयगत कार्यालयहरू	
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात प्रभावितहरूको तथ्यांक विश्लेषण गर्ने । मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्य सेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने । कटान, डुवान र पटानको विस्तृत सर्वेक्षण 	विस्तृत सर्वेक्षणका लागि जिम्मेवारीसहित टोली गठन गरी उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरिएको हुनेछ ।	क्षमता अभिवृद्धिमा कमी स्थानहरूको पहिचान	जिसस, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति ने.रे.सो. र अन्य सम्बन्धित निकायहरू तथा संघ र प्रदेशका विषयगत	

विपद् पछिको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्व तयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडल पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत (वार्षिक)
	<ul style="list-style-type: none"> घुँयान तथा थुप्रिएको फोहोरहरू व्यवस्थापन मरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने 			कार्यालयहरू भेटनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा, विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अधिक बढाउने। 	सम्भावित विपद्वाट विस्थापित हुन सक्ने परिवार आँकलन गरी अस्थायी स्थलको पहिचान गर्ने।	सबैको पहिचान नभएको हुन सक्ने	गाउँपालिका तथा नगरपालिका जिल्ला समन्वय समिति	
	<ul style="list-style-type: none"> खेतीबाली पूर्ण वा आंशिक नष्ट भएका परिवारलाई कृषि कार्यालयसँग समन्वय गरी सहुलियत रूपमा बीउ विजन उपलब्ध गराउने। कृषि उत्पादन गराउन तालिमहरू सञ्चालन गर्ने। 	सम्भावित क्षतिको अनुमान गरी बीउ विजनको स्टक पाइलिङ गरी राख्ने	समयमै तथ्यांक संकलनमा कठिनाई	कृषि ज्ञान केन्द्र लगायत अन्य निकायहरू	
	<ul style="list-style-type: none"> पूर्वाधारहरू पुनर्निर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इस्टिमेट गर्ने र सम्बन्धित कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने 	विस्तृत प्राविधिक इस्टिमेटका लागि टिम गठन र जिम्मेवारी दिइभएको हुनेछ	विपद्कै लागि भनेर टिम र बन्दोबस्तीका सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा नराखिएको	गाउँपालिका तथा नगरपालिका जिल्ला समन्वय समिति तथा संघ र प्रदेशका विषयगत कार्यालयहरू	
दोश्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> उपलब्ध बजेटको आधारमा पूर्वाधारहरू निर्माण प्रक्रिया प्रारम्भ गर्ने। विपद् पश्चात भूतिकैका अस्पताल (Hospital Safer from Disaster) विद्यालयहरू लगायतका सार्वजनिक सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था लगायतका अन्य संरचनाहरू नभूतिकैन् वा कम क्षतिका 	पुनर्निर्माणका लागि जि.स.स.,गा.पा./न.पा.मा जगेडा कोषको स्थापना। सम्भावित विपद्को कारण हुन सक्ने संरचनागत क्षतिको पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापनाका क्रियाकलापलाई जिल्ला विकासको वार्षिक योजनामा समावेश गराउने, भवन आचारसंहिताको प्रभावकारी कार्यान्वयन र	नियमित बजेटलाई परिचालन गर्ने यसका सम्बन्धित निकायसँग अनुमति लिने प्रक्रिया नभएको। विपद् व्यवस्थापनलाई	गाउँपालिका तथा नगरपालिका जिल्ला समन्वय समिति तथा संघ र प्रदेशका विषयगत कार्यालयहरू	

विपद् पछिको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपत्कालिन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्व तयारी कार्य	पूर्व तयारी कार्य सम्बोधन गर्न खाडल पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत (वार्षिक)
	दृष्टिकोणबाट निर्माण गर्ने ।	उत्थानशीलता मापदण्डको निर्धारण गरी लागु गर्न सबै सरोकारवालासँग जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिससले समन्वय गर्ने ।	विकास योजनामा मूल प्रवाहीकरणबाटे व्यवस्था, जिल्लाको वार्षिक योजना र विषयगत योजनामा अझै पर्याप्त मात्रामा प्राथमिकता पाउन सकेको छैन ।		
७ तेशो महिना र सो भन्दा बढी	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयगत आकस्मिक योजना समय सापेक्ष परिमार्जन गर्ने । विपद् जोखिम न्यूनीकरणको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आर्थिक स्रोत व्यवस्थापन गर्ने एकद्वार संयन्त्रको बनाउने । सबै प्रमुख परियोजनाहरूमा वातावरणीय प्रभाव लेखाजोखा तथा विपद् प्रभावको लेखाजोखा गर्ने । दिगो विकासमा पुनर्निर्माणका क्रियाकलाहरूलाई लिंक गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> सबै तहमा आपतकालीन प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा तथा क्षमताको अभिवृद्धि तत्काल गर्नु जरूरी छ । विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने छुट्टै कोषको व्यवस्था गर्ने र यस्तो कोषको आर्थिक स्रोत संकलन र खर्च एकद्वार प्रणालीमा आधारित भएको हुनेछ । दाता, निजी क्षेत्रबाट आर्थिक स्रोत जुटाउने छुट्टै संयन्त्र जस्तै वास्केट फण्ड) को स्थापना गरिने र प्रभावित क्षेत्र एवम् समुदायलाई आर्थिक स्रोत उपलब्ध गराउने व्यवस्थाको विकास गरिएको हुनेछ । EIA कार्य समावेश गर्न आवश्यक संस्थागत संयन्त्रको विकास गरिने । विपद्पछि गरिने पुनर्लाभ तथा पुनःस्थापना कार्यक्रममा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका प्रयासलाई समावेश गर्ने संस्थागत प्रक्रियाको स्थापना र विकास गरिएको हुनेछ । 	दीर्घकालीन बजेटको व्यवस्था नभएको	DDMC, जिल्ला समन्वय समिति, न.पा. तथा गा.पा तथा संघ र प्रदेशका विषयगत कार्यालयहरू	

खण्ड

८

कार्यान्वयन रणनीति, पुनरावलोकन तथा समिक्षा

८.१. कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति:

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा जिल्लाका सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूको संलग्नतामा गरिएको छ। यो योजना तर्जुमा विगत १० वर्षको अवधिमा गएका प्रकोपबाट परेका प्रभावहरूको विश्लेषणमा आधारित छ र योजना तर्जुमाको प्रयोजनमा निम्न परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिएको छ।

- जिल्लामा क्रियाशील विभिन्न निकायहरूको क्षमता विश्लेषणका आधारमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यक्रमका लागि भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गरिएको।
- “पूर्वतयारी” तथा “प्रतिकार्य कार्यक्रम” सम्बन्धी दुवै योजना आपत्कालिन योजनामा उल्लेखित प्रमुख गतिविधि र कार्यान्वयनमा सहयोग उपलब्ध गराउने उपयुक्त निकायको पहिचान गरिएको।
- विगतका वर्षको प्रकोपको अनुभवबाट सिकिएका पाठ तथा सिफारिसहरूलाई हरेक क्षेत्र का लागि पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्ययोजना तर्जुमा गर्दा ध्यानमा राखिएको।
- जिल्ला पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाअन्तर्गत जिल्लाको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी योजनाको व्यवस्थापन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समष्टिगत समन्वयमा गरिएको।
- हरेक क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकायको अगुवाइमा क्षेत्रगत हरेक समुह ले सो क्षेत्रमा संलग्न विभिन्न निकायहरूका बीचमा समन्वय गरेको।
- पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अन्तिम रूप दिइसकेपछि पूर्वतयारी सम्बन्धी कदमहरूमा भएको प्रगतिलाई सुनिश्चित गर्न सो योजनाको समिक्षा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा हुने व्यवस्था गरिएको।

८.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने

यो प्रतिकार्य योजना प्रत्येक वर्ष श्रावण १ देखि असार ३० सम्म नेपाली आर्थिक वर्ष अनुरूप क्रियाशील हुने छ र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत समेत गरिनेछ।

८.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना

हरेक योजनालाई सम्बन्धित निकायले कार्यान्वयनमा त्याउनुपर्ने हुन्छ अन्यथा तोकेको लक्ष्य र उद्देश्य बमोजिम कार्य गर्न सकिदैन र सफलता पनि हासिल नहुने हुन्छ। तसर्थ, यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि पनि निम्न कार्ययोजना तयार गरिएको छ।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	निकाय	कार्यान्वयन अवधि
१	बाढीभन्दा पहिलेको पूर्व तयारी अवस्थामा बस्ने (समन्वय बैठक, नक्शांकन, भण्डारण आदि)	जि.वि.व्य.स. र सबै क्लस्टर	वैशाखदेखि ज्येष्ठ
२	बाढीका समयमा आवश्यक प्रतिकार्य	जि.वि.व्य.स.र सबै	असारदेखि असोज

क्र.सं.	क्रियाकलाप	निकाय	कार्यान्वयन अवधि
	सहयोग गर्ने	क्लस्टर	
३	महामारी हुनु पूर्वतयारी र प्रतिकार्य	जि.वि.व्य.स.स्वास्थ्य क्लस्टर	बाढी, भूकम्प, शीतलहर, खडेरी आदिका समयमा
४	शीतलहरका समयमा आवश्यक पूर्व तयारी र प्रतिकार्य (समन्वय बैठक आदि)	जि.वि.व्य.स.र सबै क्लस्टर	मंसिरदेखि माघ १५
५	आगलागी हुन सक्ने जोखिम क्षेत्रमा पूर्वतयारी र प्रतिकार्य	जि.वि.व्य.स.सम्बन्धित क्लस्टर	फागुनदेखि ज्येष्ठ
६	भूकम्पीय जोखिम पूर्वतयारी र प्रतिकार्य	जि.वि.व्य.स. सबै क्लस्टर	जुनसुकै सयमा निरन्तर
७	कोरोना भाइरस कोभिड १९	जि.वि.व्य.स. सबै क्लस्टर	जुनसुकै सयमा निरन्तर

८ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समिक्षा तथा अद्यावधिक

विपद् पूर्वतयारी योजना कार्यान्वयनका नियमित प्रत्येक क्षेत्र वा कार्यालयले विपद् सम्बन्धी पूर्व तयारी योजना निर्माण गर्ने र आवश्यक बजेट अनुमोदन गराई विपद् आउनु पूर्व सबै कार्यालयले प्रत्येक वर्षको वार्षिक कार्यक्रममा राख्नु अनिवार्य रहेको छ । सबै कार्यालयले विपद् व्यवस्थापन योजना बनाउनु र प्रतिकार्यको लागि आवश्यक सामग्री भण्डारण गर्ने र परिचालन गर्ने नीति लिनु नितान्त जरुरी देखिएको छ । उक्त कार्यका लागि सम्बन्धित कार्यालयले एक जना फोकल व्यक्ति तोक्नुपर्ने र जसले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी समन्वय तथा योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनमा विशेष जोड दिनुपर्ने हुन्छ ।

प्रत्येक वर्ष यस योजनाको पुनरावलोकन तथा समिक्षा गर्ने र आवश्यकतानुसार परिमार्जन तथा अद्यावधिक गर्नु जरुरी हुन्छ । जसले गर्दा विगतमा विपद् व्यवस्थापनमा आईपरेका समस्याका आधारमा विपद् व्यवस्थापन न्यूनीकरणका कार्यमा सहयोगी हुनेछ ।

क) विपद्का समयमा DDMC ले ध्यान दिनुपर्ने विषयहरू

१) कार्यकर्ताको सुरक्षा

प्रकोपको समयमा परिचालित स्वयंसेवक तथा कर्मचारीको सुरक्षा प्रमुख विषय हो । सुरक्षाको अनुभूतिले परिचालित व्यक्तिहरूको कार्यदक्षता तथा चुस्ततामा वृद्धि ल्याउँछ । आफ्नो स्वयंसेवक तथा कर्मचारीको सुरक्षा सबै निकायका प्रमुखहरूको जिम्मेवारी हो तर सञ्जाल मार्फत परिचालित स्वयंसेवक तथा कर्मचारीको सुरक्षा गर्नु सञ्जालको आफ्नो जिम्मेवारी हो ।

२) पूर्व चेतावनी पद्धति

राज्य तथा जिल्लाको स्थानीय क्षमता सापेक्षिक रूपमा कम रहेको अवस्थामा पूर्व चेतावनी कठिन हुन्छ । अपितु उपलब्ध साधन स्रोतको अधिकतम् परिचालन गरी सम्भावित जोखिम कम गर्ने र मानिसलाई प्रकोपको सम्भावित जोखिमबाट बचाउनु सबैको जिम्मेवारी हो । सामान्य विषयहरूमा समयमै ध्यान दिन सके साधन स्रोतका अभावका बाबजुद पनि मानिसहरूलाई सम्भावित जोखिमबाट बचाउन सकिन्छ । तसर्थ उपलब्ध स्रोत र सूचनाको अधिकतम् प्रयोग गरी संकटाभिमुख समुदायहरूलाई प्रकोपको पूर्व चेतावनी दिनु पर्दछ ।

३) सुरक्षित स्थानान्तरण (Evacuation) प्रक्रिया

सम्भावित प्रकोपबाट बचाउन संकटाभिमुख समुदायलाई पर्याप्त पूर्वतयारीका साथ सुरक्षित स्थानान्तरण गर्दै सुरक्षित स्थानमा लैजानुपर्छ । सुरक्षित स्थानान्तरण जटिल कार्य भएकोले यसका सबै प्रक्रियामा सरकारको निर्णायक तहको संलग्नता हुनु पर्दछ । तसर्थ यस प्रक्रियामा सरकारलाई सहयोग गर्नु सबै मानवीय नियोगहरूको जिम्मेवारी हो । सुरक्षित स्थानान्तरण प्रक्रिया संकटाभिमुख समुदायमा व्यापक मानवीय क्षति हुने निक्यौलको अवस्थामा मात्र गरिने छ ।

४) विशेष परिस्थितिका व्यक्ति तथा समुदायहरूको सुरक्षा

प्रकोप तथा विपद्को अवस्थामा विशेष परिस्थितिका व्यक्ति तथा समुदायहरू यस अन्तर्गत विशेष गरी तपशिलका व्यक्ति तथा समुदायलाई उचित सुरक्षा तथा सुरक्षित स्थानान्तरण (Evacuation) प्रक्रियामा विषेश ध्यान दिनुपर्ने तथा पहिलो प्राथमिकतामा राखिनु पर्दछ । बालबालिकाहरू, गर्भवती सुत्केरी, २ वर्ष मुनीका बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति, दीर्घरोगीहरू, जेष्ठ नागरिकहरू, भौगोलिक दृष्टिकोणले जोखिममा रहेका समुदायहरू जस्तै नदि किनारमा र चुरेको फेदीमा बस्नेहरू ।

५) मृत्यु संस्कार

प्रकोपको कारण, मृत्यु भएकाहरूको मृत्युपछि गरिने धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पारम्परिक संस्कार अनुरूप आफन्तहरूको दाह संस्कार गर्न पाउने अधिकारलाई सुरक्षित गर्ने । तर कोरोना भाइरसको सन्दर्भमा भने यो कुरा लागु हुने छैन । प्रकोपको कारण मानिसहरूको आम मृत्यु भई स्थानीय समुदायले मृतकहरूको पहिचान तथा दाह संस्कार गर्न सक्ने क्षमता नभएको तथा मृतकहरू बेवारिसे अवस्थामा रहिरहँदा सामाजिक तथा वातावरणीय असर आउने अवस्थामा मात्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति वा यस अन्तरगतका निकाय यस कार्यमा सक्रिय हुनेछन् ।

६) आपतकालीन शिक्षा

शिक्षा प्राप्त गर्नु बालबालिकाको अधिकार हो । प्रकोपको कारण क्षति भएका शैक्षिक संरचना तथा पूर्वाधारहरूको पुनर्स्थापना गरी प्रभावितहरूलाई औपचारिक तथा अनौपचारिक शिक्षा लिन पाउने हकको सुनिश्चित गर्ने । प्रकोपको अवस्थामा विद्यालय र शैक्षिक वातावरणमा प्रत्यक्ष असर पर्दछ, र ती असरहरू कम गरी शिक्षालाई पूर्ववत सामान्य अवस्थामा फर्काउन सहयोग गर्नु सबै मानवीय निकायहरूको जिम्मेवारी हो । यस कार्यको नेतृत्व समन्वय अधिकारी शिक्षा इकाइले गर्नेछ ।

७) मनोसामाजिक परामर्श

प्रकोपको कारण घरबार, आफन्त गुमाएका तथा आकस्मिक घटनाको कारण मानसिक सन्तुलन गुमाउन पुरेका पीडितहरूलाई मानसिक, सामाजिक तथा नैतिक सहयोग मार्फत पूर्ववत सामान्य मानसिक अवस्थामा पुन्याउनु आवश्यक छ । प्रकोपको कारण मानसिक सन्तुलन गुमाउन पुरेका पीडितहरू र विशेष गरी १६ वर्षभन्दा मुनिका बालबालिका पहिचान गरी जोखिमको आधारमा अन्तरव्यक्ति परामर्श, सामुहिक परामर्श गरिने । चरम मानसिक आघात (Trauma) स्तरमा पुरेका बालबालिकाको हकमा मेडिकल परामर्शका लागि प्रेषित गर्न सकिनेछ ।

प्रतिवेदन, अभिलेखन र सूचना

९. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

९.१ अनुगमनः

जिल्लामा विपद् पूर्व र विपद्का अवस्थामा मानवीय सहयोग तथा प्रतिकार्यका लागि निम्न ६ सदस्य रहेको अनुगमन मूल्यांकन समितिको व्यवस्था गरिएको छ । उक्त समितिमा सम्बन्धित निकायहरूका सम्पर्क व्यक्ति (Focal Person) रहने छन् ।

१. जिल्ला प्रशासन कार्यालय DRR फोकल पर्सन	संयोजक
२. नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सदस्य
३. राष्ट्र संघीय निकायका प्रतिनिधि	सदस्य
४. नागरिक समाज अध्यक्ष	सदस्य
५. जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्थाको प्रतिनिधि	सदस्य
६. जिल्ला समन्वय समिति फोकल पर्सन	सदस्य-सचिव

यस अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिका कार्य तथा जिम्मेवारी निम्नानुसार हुनेछन्:

- क) यस समितिले जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि भएको पूर्व तयारीको अवस्थाको जानकारी लिई अद्यावधिक अवस्थामा रहनेछ ।
- ख) विपद्का समयमा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुरूप सम्बन्धित सरोकारवाला निकायले कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्नेछ ।
- ग) विपद्का समयमा सो योजना अनुरूप मानवीय सहयोगका क्षेत्रमा कार्य गर्ने निकायहरूलाई कार्यगत समन्वय समेत गर्नेछ ।
- घ) विपद्का समयमा मानवीय सहयोगमा कार्य गर्ने संस्था, निकायहरूले समितिसँग नियमित समन्वयमा रही नदोहोरिने गरी तोकिएको मापदण्ड अनुरूप कार्यगरी समय समयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ड) अनुगमन मूल्यांकन समिति जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको उपसमितिको रूपमा कार्य गर्नेछ ।

९.२ प्रतिवेदन तथा सञ्चार

प्रकोपबारे भरपर्दो सूचना (क्षति, सोको प्रभाव, सहयोगको आवश्यकता र उपलब्धता आदि) सरोकारवालामाझ पुऱ्याउन सके थप सहयोग जुटाउन सकिन्छ । विपद्मा सहयोग गर्नु सबै सरकारी, गैर सरकारी तथा व्यापारिक निकायहरूको साझा जिम्मेवारी भएपनि सबै निकाय स्थानीयस्तरमा पुगी आफै सूचना संकलन गर्न नसकदा दोस्रो तहको सूचनाको आधारमा सहयोगको निर्णय गर्दछन् । तसर्थ प्रकोपको वास्तविक सूचनालाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले निश्चित ढाँचामा संगठित गरी वितरण गर्नेछ ।

९.३ संस्थागत व्यवस्था

विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ को प्रावधानबमोजिम विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्ला र स्थानीय (गा.पा., न.पा.) स्तरमा छुटाछुटै संस्थागत संरचना तयार भएको छ। प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन संस्थागत रूपमा गरिनेछ। यसको संयोजन जिल्लास्तरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र गा.पा./न.पा.हरूमा जिल्ला समन्वय समितिको समेत सहयोग लिई सम्बन्धित गा.पा./न.पा.हरूले गर्नेछन्।

९.४ अभिलेखीकरण

सबै कार्यालयले विपद्का समया गरिएको सर्वेका आधारमा आएका तथ्यांकको लेखाजोखा आफ्नो कार्यालयमा अभिलेखीकरण गर्नुपर्नेछ, साथै आएका तथ्यांकको एकीकरण गरी वास्तविकता पहिचान गरी विवरण अनुमोदनका लागि विभिन्न क्लस्टरले सामुहिक निर्णय गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्नुपर्नेछ। उक्त तथ्यांक व्यवस्थापनका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले एक जना तथ्यांक व्यवस्थापक तोकेको हुनेछ जसले जिल्लाभरी भएको क्षति तथा घटनाको विवरण अभिलेख गर्ने कार्य गर्नेछ। साथै विभिन्न क्षेत्रबाट गरिएको सहयोगको विवरणको पनि अभिलेखीकरणको व्यवस्था गरिनेछ।

९.५ अनुमोदन

मिति २०७६ आषाढ १२ गतेका दिन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विषयगत क्षेत्रका अगुवा र सहयोगी संस्था एवम् निकायहरूको सहभागितामा कार्यशालाको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६/७७ स्वीकृत गरियो।

८. सन्दर्भ सामग्री

- क) विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६,
- ख) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा २०७४/७५,
- ग) गत विगतको विपद् पूर्व तयारी योजना तथा क्षेत्रगत आकस्मिक योजना,
- घ) जिल्लाको विपद्को इतिहास (बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी आदि),
- ङ) विपद् व्यवस्थापनको विगतको मुख्य सिकाइ तथा असल अभ्यास,
- च) जिल्लाको प्रकोप तथा जोखिम मूल्यांकन,
- छ) विपद् प्रभावित गा.पा., न.पा. र क्षेत्रको नक्शांकन
- ज) पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य सञ्चालन विधि २०७४,
- झ) कोरोना भाइरस (कोभिड १९) सम्बन्धी कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरु, २०७६।

९. पुनरावलोकन कार्यशालामा उपस्थित सहभागी विवरणः (२०७७ आषाढ १२ गते)

क्र.सं.	नाम	कार्यालय	पद
१	श्री नरहरि खतिवडा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ.
२	श्री फैरु तामाङ्ग	जि.स.स.कञ्चनपुर	प्रमुख
३	श्री अशोक कुमार चन्द	बेदकोट नगरपालिका	नगर प्रमुख
४	श्री कर्ण बहादुर हमाल	कृष्णपुर नगरपालिका	नगर प्रमुख
५	श्री दिल बहदुर ऐर	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	नगर प्रमुख
६	श्री विर बहादुर सुनार	माहाकाली नगरपालिका	नगर प्रमुख
७	श्री जीवन राज थापा	पुनर्वास नगरपालिका	नगर प्रमुख
८	श्री पोतीलाल चौधरी	बेलौरी नगरपालिका	नगर प्रमुख
९	श्री शुसिला चन्द सिंह	भिमदत्त नगरपालिका	नगर उपप्रमुख
१०	श्री मदन सेन वडायक	लालझाडी गाउपालिका	अध्यक्ष
११	श्री विर बहादुर थापा	ने.क.पा.	अध्यक्ष
१२	श्री शंकर चन्द	ने.का.	कोषाध्यक्ष
१३	श्री सिद्ध राज सोती	समाजवादी पार्टी नेपाल	व्यव. प्रमुख
१४	श्री भक्ति प्रसाद उपाध्याय	रा.प्र.पा.	सचिव
१५	श्री सिता देवी नागरी	रा.ज.पा.	अध्यक्ष
१६	श्री गोकर्ण प्र. उपाध्याय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	स.प्र.जि.अ.
१७	श्री मुकुन्द मरासनी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.उ.
१८	श्री विर सिह शाह	शास्त्र प्रहरी बल ३५ न.गण	स.प्र.उ.
१९	श्री रमेश सिह डाँगा	राष्ट्रिय अनुसन्धान	उप.अ.नि.
२०	श्री प्रणयजंग मल्ल	सिह सार्दुल गुल्म	सेनानी
२१	डा. श्री अल्का मजगैया	२५ फि.ए भगतपुर	सह सेनानी
२२	श्री रामचन्द्र भट्ट	कृषि ज्ञान केन्द्र	निमित्त कार्यालय प्रमुख
२३	श्री टेक राज उप्रेती	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापती
२४	श्री किरण आर्चाय	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन	कार्यालय प्रमुख
२५	श्री शिव राज सुनार	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख
२६	श्री राजेन्द्र प्रसाद भट्ट	शिक्षा विकास तथा सम. इकाइ	शाखा अधिकृत
२७	श्री हरि दत्त भट्ट	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय अधिकारी
२८	श्री खगेन्द्र भारती	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रशासकीय अधिकृत
२९	श्री दुर्गा उपाध्याय	नेपाल पत्रकार माहासंघ	उपाध्यक्ष
३०	श्री पिताम्बर जोशी	कञ्चनपुर उद्योग वाणिज्य संघ	उपाध्यक्ष
३१	श्री भव राज रेग्मी	गै.स.स.महासंघ	प्रदेश इन्चार्ज
३२	श्री अशोक बिक्रम जैरु	NNSWA/ DLSA	कार्यकारी निर्देशक
३३	श्री ईश्वर उपाध्याय	NNEDS, Nepal	सम्पर्क व्यक्ति
३४	श्री राजकुमार सुनार	NNSWA/ DLSA	सम्पर्क व्यक्ति
३५	श्री प्रभु निधी पन्त	NNSWA/ DLSA	सम्पर्क व्यक्ति
३६	श्री पदमराज भट्ट	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	ना.सु
३७	श्री निर बिक्रम सिंह	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	खरिदार
३८	श्री खेम प्रशाद भण्डारी	DEOC	H/C
३९	श्री महेश घिमिरे	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	परियोजना संयोजक
४०	श्री विनोद बिक्रम जैरु	NNSWA/ DLSA	सम्पर्क व्यक्ति
४१	श्री टेक बहादुर बुढा	NNSWA/ DLSA	सम्पर्क व्यक्ति
४२	श्री नवराज पाण्डेय	NNSWA/ DLSA	परियोजना संयोजक
४३	श्री राजीव अवस्थी	NNSWA/ DLSA	परियोजना संयोजक
४४	श्री हरीस बहादुर सिह	DEOC	H/C

खोज उद्घार सुरक्षा निकाय कार्य क्षेत्रः

क) नेपाल प्रहरीः

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	कार्यालयको टेफोन.	कार्यालयप्रमुखले प्रयोग गर्ने सम्पर्क नं.	
				CUG नम्बर	ब्यक्तिगत नं.
१	जि.प्र.का.क.पु	प्र.उ. मुकुन्द मरासिनी	०९९५२९२००	९८५८७३५५५५	९८५९०९८३३५
२	जि.प्र.का.क.पु	अम्मर बहादुर थापा क्षेत्री	०९९५२९२००	९८५८७५०९९७	९८५९२८९२६५
३	जि.ट्रा.प्र.का. क.पु	प्र.नि.प्रकाश कुमार के.सी.	०९९५२२०९७	९८५९२८९४६८	९८५८०९०३४३
४	जि.प्र.का.क.पु.	प्र.नि. लोकराज जोशी	०९९-५२९२००, ९८५८७५२२००	९८५८७३५५५५	९८५९०९९९०
५	व.प्र.का. म.न.	प्र.नि.मोहनजंग बुढथापा	०९९-५२९२२२	९८५८७९०४९३	९८५८४९०९९९
६	ई.प्र.का.झलारी	प्र.नि.धर्मेन्द्र रावल	०९९-५४००९२	९८५८७९०४०९	९८५९०४९८७४
७	ई.प्र.का.विभुवनवस्ती	प्र.नि.वकिल बहादुर सिंह	०९९-५६०००२	९८५८७९००६३	९८५९०७९३७३
८	ई.प्र.का. बेलौरी	प्र.नि.रण बहादुर चन्द	०९९-५८०२७७	९८५८७९०४०४	९८५९१९९५३२
९	ई.प्र.का. बेलडाडी	प्र.नि.राजेन्द्र बहादुर सिंह	०९९-६९९३९०	९८५८७९०४०७	९८६५६९००७५
१०	ई.प्र.का. दोधारा	प्र.नि.लाल बहादुर बम	०९९-४०००९९	९८५८७९०४०६	९८५९२८९९०५
११	ई.प्र.का. गुलारिया	प्र.ना.नि. भरत सिंह धामी	०९९-४०२०९३	९८५८७९०४९०	९८५८७९००९४
१२	ई.प्र.का. रैकवार	प्र.ना.नि.भिम सिंह धामी		९८५८७९०४९१	९८४९६७६६३४
१३	ई.प्र.का.शंकरपुर	प्र.ना.नि.शंकर सिंह बिष्ट		९८५८७९०४९२	९८६५८७९६१०
१४	ई.प्र.का.गड्ढचौकी	प्र.ना.नि.नरेन्द्र बहादुर चन्द		९८५८७९०४०८	९८४९६९४४५५
१५	सि.प्र.चौ. ब्रह्मदेव	प्र.ना.नि.जिवन गुरुङ		९८५८७९०४९४	९८४८०७९५१६
१६	प्र.चौ.परासन	प्र.स.नि राजेश चौधरी		९८५८७९०४९६	९८६३२७४०८५
१७	प्र.चौ.खड्ढाकेकड	प्र.स.नि .तैज सांह भाट		९८५८७९०४२१	९८४८८७५२२६
१८	प्र.चौ. टेडुवा	प्र.स.नि तुलाराम गिरी		९८५८७९०४२०	९८४८५८९३३१
१९	प्र.चौ. पचुई	प्र.स.नि.पदम सिंह बिष्ट		९८५८७९०४२२	९८५८७९०३१५
२०	प्र.चौ. भुडा	प्र.स.नि.डम्बर सिंह कार्की		९८५८७९०४५१	९८६८४९१४७४

२१	प्र.चौ. झिलमिला	प्र.स.नि.मान सिंह कार्की		९८५८७९०४१९	९८४८८१४९७९
२२	प्र.चौ. झोलुङ्गे	प्र.स.नि.बिरेन्द्र सिंह धानुक		९८५८७९०४२५	९८४८७२९२०२
२३	प्र.चौ. बाबाथान	प्र.स.नि.दान सिंह धामी		९८५८७९०४१८	९८४८८४७३०२
२४	प्र.चौ. जिमुवा	प्र.स.नि.जनक सिंह कार्की		९८५८७९०४२३	९८४८७३१७४८
२५	प्र.चौ. बागफाटा	प्र.स.नि. उद्धव ब. बुढाएर		९८५८७९०४१७	९८४८८०४२७६
२६	प्र.चौ. सुडा	प्र.स.नि.शंकर प्रसाद चौधरी		९८५८७९०४२४	९८६८७७०२७३
२७	प्र.चौ. फटैया	प्र.स.नि.रतन बहादुर मल्ल		९७४९०१८७५९	९८४८२२७८९८
२८	का.सु.गार्ड क.पु.	प्र.ना.नि.लक्ष्मण बहादुर महरा	०९९-४१८१४७		९७४९५३२७९७
२९	पु.वे.अ.गार्ड क.पु.	प्र.ना.नि.राजेन्द्र बहादुर चन्द			९८५१२८३७२८
३०	जि.अ. गार्ड क.पु.	प्र.ना.नि.दिपक सिंह कार्की			९८४८८२२१८५
३१	अ.प्र.पोष्ट IBRD	प्र.स.नि.दान बहादुर साउंद			९८४८८०२०५८
३२	अ.प्र.पोष्ट बाणी	प्र.ना.नि.नन्दराज बदु			९८४८७३३७७९
३३	अ.प्र.विट बसपार्क	प्र.स.नि. नरेन्द्र बहादुर रोकाया			९८४८८४५१३४
३४	अ.प्र.विट भासी	प्र.स.नि.दिपकराज जोशी			९८४८७७११६९
३५	अ.प्र.विट सालघारी	प्र.स.नि.पदम सिंह बडाल			९८६४८०१७७७
३६	अ.प्र.विट सुकासाल	प्र.स.नि.खडकजंग शाही			९८४८३८२६७८
३७	अ.प्र.विट नौलाखेत	प्र.स.नि.प्रमानन्द धामी			९८४९५८३९५५
३८	अ.प्र.विट दैजी	प्र.ना.नि.विर सिंह धामी			९८४८९०२४१५
३९	अ.प्र.विट बन्साह	प्र.स.नि.जनक सिंह ऐर			९८४८८२८५६६
४०	अ.प्र.विट झोलुङ्गे	प्र.ना.नि. कासिनाथ योगी			९८४८७८०९१९
४१	अ.प्र.विट पुष्पलालचोक	प्र.स.नि. कल्यान सिंह बडाल			९८६५७४६१६२
४२	महाकालीअ.अस्पताल	प्र.ह.भान देव भट्ट			९८४८८५५७१९
४३	अ.प्र.विट मझगाउ	प्र.ह.धन बहादुर पाली			९८६३१०९५६३
४४	प्र.जि.अ.नि.गार्ड	प्र.ह.दान सिंह धामी	०९९-५२५४७६		९८४८७८०७८६
४५	प्र.विट चम्फापुर	प्र.स.नि.कृष्ण बहादुर कार्की			९८४८७५९२०३
४६	स.का.गार्ड गड्ढा क.पु.	प्र.ह.भक्त बहादुर बोहरा			९८६६५०७५१५

ख) सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल सीमा सुरक्षा:

सि.नं.	युनिटको नाम	दर्जा	कमाण्डरको नाम	अफिस	सम्पर्क नम्बर
१.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३५ गण हे.क्वा. शैलेश्वरी कञ्चनपुर	सप्रत	विर सिंह शाहु	०९९-५४०३३३	९८५१२६६५९६
२.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३५ गण हे.क्वा. शैलेश्वरी "क" गुल्म मझगाउँ	सप्रनाउ	प्रेम प्रकाश पाण्डेय	०९९-५२९९०९	९८५८०२५८५५
३.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ५६(राजस्व भन्सार गस्ती सुरक्षा) गुल्म गडाचौकी	सप्रनाउ	केशव राज प्याकुरेल	९८५१२७२२६५	९८५१२०७९०७
४.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट ब्रह्मदेव	सप्रनि	राम राज खनाल	-	९८०५७९९६५७
५.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट दोधाराचाँदनी	सप्रनि	राम सिंह भण्डारी	-	९८५१२५८६९६
६.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट बेलडाँडी	सप्रनि	योगेन्द्र भण्डारी	-	९८६८०४२९४२
७.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट बिचकाँटा	सप्रनि	हरिचन्द्र खड्का	-	९८४३१७२४१७
८.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट बेलौरी	सप्रनि	रोशन राज नाथ	-	९८४३०८७३४७
९.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल बोर्डर आउट पोष्ट पुनर्वास	सप्रनि	जगदिश सिंह विष्ट	-	९८४८१६५७३९
१०.	अस्थायी पोष्ट पुर्नवास १० दोधा	सप्रनि	शैलेन्द्र सिंह चैसीर	-	९८५१२६०२९१२ ९८०५७९८४३७
११.	अस्थायी पोष्ट पुर्नवास न.पा. ८ खड्काङ्कड	सप्रसनि	उत्तर सिंह विष्ट	-	९८४८५६८११७ ९८०५७९८५७६
१२.	अस्थायी पोष्ट बेलौरी न.पा. ४ आपताल	सप्रनानि	नरेन्द्र विष्ट	-	९८४८४५५९२६ ९८०५७९८६७७
१३.	अस्थायी पोष्ट बेलौरी न.पा. १ बैशाखी	सप्रनानि	जय बहादुर महरा	-	९८४९२६७३४६ ९८०५७९८८२७
१४.	अस्थायी पोष्ट बेलौरी न.पा. २ थापाचोक	सप्रनि	सुदिप कार्कि	-	९८५११०३६२६ ९८०५७९७७९४
१५.	अस्थायी पोष्ट बेलौरी न.पा. ६ भुराकोट	सप्रसनि	नरेन्द्र बहादुर ऐर	-	९८४८८५५९१११
१६.	अस्थायी पोष्ट बेलौरी न.पा. ८ कलकत्ता	सप्रनानि	दल जित सिंह डोबाल	-	९८६८८४३९६६ ९८०५७९८७५८
१७.	अस्थायी पोष्ट बेलौरी न.पा. १० भुडा	सप्रनानि	विक्रम सिंह विष्ट	-	९८६९८००३४७ ९८०५७९८९४७
१८.	अस्थायी पोष्ट महाकाली न.पा. १० कुतियाकभर	सप्रसनि	रघु सिंह महता	-	९८६५७३६०२१ ९८०५७९९९६३
१९.	अस्थायी पोष्ट महाकाली न.पा. ८ सुन्दरनगर	सप्रसनि	झपेन्द्र थापा	-	९८१०६५०९५२ ९८०५७९९०८३
२०.	अस्थायी पोष्ट महाकाली न.पा. १ गढिगोठ	सप्रसनि	मोहन देव पन्त	-	९८४८७५४८५० ९८०५७९९९०९
२१.	अस्थायी पोष्ट महाकाली न.पा. १ बयलबन्दा	सप्रसनि	किशन सिंह साउँद	-	९८६८१६००४४ ९८०५७९९९२४
२२.	अस्थायी पोष्ट भिमदत्त न.पा. १३ झोलुङ्गे पुल	सप्रनानि	तेज बहादुर भण्डारी	-	९८४८६०९८१० ९८०५७९९९२८९
२३.	अस्थायी पोष्ट भिमदत्त न.पा. १२ एरीघाट	सप्रनानि	राम बहादुर श्रेष्ठ	-	९८४८७२९०४४ ९८०५७९९३३९
२४.	अस्थायी पोष्ट भिमदत्त न.पा. १० जिमुवा	सप्रनानि	सागर सिंह धामी	-	९८०५७९९३३६
२५.	अस्थायी पोष्ट भिमदत्त न.पा. ९ खल्ला मछेटी	सप्रनि	गजेन्द्र बहादुर चन्द	-	९८५१२५९४५३ ९८०५७९९३३४
२६.	अस्थायी पोष्ट कृष्णपुर न.पा.६ गजरौला	सप्रनानि	करन सिंह धामी	-	९८४८७७०९१४ ९८०५७९७८०८
२७.	अस्थायी पोष्ट पुनर्वास न.पा.६ मिलन बजार	सप्रनानि	यादव पाली बोगटी	-	९८०५७९८७९६
२८.	अस्थायी पोष्ट पुनर्वास न.पा.६ जमुनाघारी	सप्रसनि	धनिदत्त अवस्थी	-	९८०५७९७८४०
२९.	अस्थायी पोष्ट पुनर्वास न.पा.७ परासन	सप्रसनि	टेक राज पन्त	-	९८०५७९७८४२

ग) नेपाली सेना:

क्र.सं.	यूनिटको नाम	यूनिट इन्वार्जको नाम	कार्यालय	मोबाइल नं.
१.	सिंह शार्दुल गुल्म, भगतपुर	सेनानी प्रणय जंग मल्ल	०९९५२९२४०	९८५८३२११५
२.		सह सेनानी कृष्ण बहादुर भण्डारी	०९९५२०९३२	९८४९६३०७९९

घ) जिल्ला विपद् प्रतिकार्य समिति

सि.न	नामथर	निकाय	सम्पर्क नम्बर
१	पदम राज भट्ट	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८४८७२५५०९
२	खेम प्रसाद भण्डारी	जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र	९८४८४४९५०९
३	मोहन दत्त जोशी	जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र	९८४८६३२१०९
४	हरि दत्त जोशी	कृषि ज्ञान केन्द्र	९८४८७७२४७०
५	जनक बहादुर सिंह	कृषि ज्ञान केन्द्र	९८४८५८४३१३
६	वासुदेव अवस्थी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटि	९७४९५७३४५३
७	नर बहादुर राना	नेपाल रेडक्रस सोसाइटि	९७४९५०५१३०
८	कलावती भट्ट	नेपाल रेडक्रस सोसाइटि	९८४८७३४४९७
९	गोमती भट्ट	नेपाल स्काउट	९८४८७२४२८१
१०	पुष्पराज भट्ट	भीमदत्त न पा	९८४८७५०९९९
११	रघुविर दत्त भट्ट	स्वास्थ्य कार्यालय	९८४८७२५६६७
१२	सिद्धराज भट्ट	स्वास्थ्य कार्यालय	९८४८५८४०७३
१३	प्रभु निधि पन्त	NNSWA	९८४८७२१५४७
१४	राजकुमार सुनार	NNSWA	९८४८७५९३२८
१५	ईश्वर उपाध्याय	NEEDS Nepal	९८४८८१९६९५
१६	अभय खड्का	सिंह शार्दुल गुल्म	९८४३६५२६८०
१७	चन्द्र रिमाल	सिंह शार्दुल गुल्म	९८४९१२३३८१
१८	तेज सिंह भण्डारी	स.प्र.वल क गुल्म मझगाउ	९८४८६०९८१०
१९	शंकर वडु	स.प्र.वल क गुल्म मझगाउ	९८४८७७८४२३
२०	राजेश शाही	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	९८५१२८४९१०
२१	जय बहादुर डागा	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	९८६९९७२५९९
२२	हेमराज भट्ट	पुर्वाधार विकास कार्यालय	९८४८६१७५६९
२३	राम बहादुर थापा	संघिय खानेपानि तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	९८४८८३७९००
२४	गिता भण्डारी	जिल्ला समन्वय समिति	९८४८९७१२९७

ड) जिल्लास्थित Master Trainer (MT) हरूको नाम, निकाय तथा सम्पर्क नम्बर

सि.न	नाम	निकाय	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	खिमानन्द पाठक	अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	९८४८७४७६०५	सेवा निवृत्त
२	सिद्धराज पन्त	भिमदत्त नगरपालिकाको कार्यालय	९८४८७३१७१४	
३	मोहन बहादुर चन्द	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	९८४८७२७०७८	सेवा निवृत्त
४	विनोद विक्रम जैरु	NNSWA	९८५८७५०२०६	
५	उमा चौधरी	NNSWA	०९९५२२१८२	

च) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरूको विवरण

क्र.सं.	ने.रे.सो युनिट	सम्पर्क व्यक्ति/अधिकारी	मोबाइल नम्बर
१	वाणी उपशाखा कृष्णपुर-२	सुरेन्द्र बम	९८४८४२४९९०
२	पुनर्वास उपशाखा	युवराज सुयल	९८४८७७४५६३
३	इन्द्रेणी उपशाखा रैकवार विचवा	शुभाष पन्त	९८६८८९७०५२
४	झलारी उपशाखा झलारी - ७,	शेर बहादुर साउद	९८४८७९१८७०
५	सिद्धनाथ उपशाखा भि.न.पा.-२, उल्टाखाम	ओम प्रकाश जोशी	९७४९५०४३८९
६	सुडा उपशाखा, लालपुर	भरत बहादुर रोकाया	९८४८७४४२३३
७	महेन्द्रनगर उपशाखा	लालमनि पाण्डेय	९८५८७५०६४४
८	बेदकोट उपशाखा दैजी	राजेन्द्र प्र.पाण्डेय	९८४८७२७३५०
९	त्रिपुरा उपशाखा कलकत्ता	धोके राना	९८०९४२३९४४
१०	बेलौरी उपशाखा	विष्णु प्रसाद तिवारी	९८४८८२०६०८
११	झिलमिली उपशाखा, तिलाचौर	डम्बर सिंह विष्ट	९८६८७४७०१५
१२	दोधारा उपशाखा	राजेन्द्र मल्ल	९८०६४९३५९२
१३	चाँदनी उपशाखा	जित ब. जिसि	९८०६४४२२६३
१४	बाइसे विचवा उपशाखा	बाल कृष्ण घिमिरे	९८४८४५१७८९
१५	महाकाली उप शाखा बाँसखेडा	जनकराज जोशी	९८४८७४४३६५

छ) बाढी प्रभावित समुदायका सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण

क्र.सं.	समितिको नाम	नपा./गा.पा	समुदाय	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	चेतना सा.वि.व्य.स.	लालभाडी गा.पा.	सिखलपट्टि	कृसन राना	९८०५७६७७१४
२	जनजीवन सा.वि.व्य.स.	लालभाडी गा.पा.	अग्लीपट्टि	सोभा राना	९८०५७७५१३५
३	दोदा सामुदायिक वि.व्य.स.	लालभाडी गा.पा.	विचपट्टि	भग्नु प्रसाद राना	९८०९४७८१५०
४	त्रिशक्ति सा.वि.व्य.स.	लालभाडी गा.पा.	बल्मी	हरि नारायण राना	९८१०६१८९९७
५	स्वतन्त्र सा.वि.व्य.स.	लालभाडी गा.पा.	पर्सिया	राम सिह राना	९८१२५०६८८
६	झटाहा सा.वि.व्य.स.	शुक्लाफाँटा न.पा.	तिल्की	बाल शुक्रिव राना	९८०९४१८९४५

क्र.सं.	समितिको नाम	नपा./गा.पा	समुदाय	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
७	दुर्गा सा.वि.व्य.स.	शुक्लाफाँटा न.पा.	दुवाहा	शिवचरण राना	९८०६४८७७९४
८	नवज्येति सा.वि.व्य.स.	शुक्लाफाँटा न.पा.	दमलपट्टि	लोकराज भट्ट	९८०५७८०१४२
९	शुनबरा सा.वि.व्य.स.	शुक्लाफाँटा न.पा.	ढकनिया	कमल चौधरी	९८०५७५८०४२
१०	हलदुघाट सा.वि.व्य.स.	शुक्लाफाँटा न.पा.	पिपलाडी	चेत राज चौधरी	९८१०६८२२८१
११	जीवनज्येति सा.वि.व्य.स.	शुक्लाफाँटा न.पा.	जेनापुर	लक्ष्मन चौधरी	९८०६४५०८०८
१२	कालिका सा.वि.व्य.स.	कृष्णपुर न.पा.	बनहर	धन सिंह धामी	९८११६५६९५३
१३	पशुपति सा.वि.व्य.स.	कृष्णपुर न.पा.	सत्यालफाटा	करन चन्द्र	९८६४६२४८८३
१४	कोशेली सा.वि.व्य.स.	कृष्णपुर न.पा.	बेलकुन्डी	कृष्ण व चौधरी	९८००६८९४९२
१५	सृजनशिल सा.वि.व्य.स.	कृष्णपुर न.पा.	कटान	गंगा राम चौधरी	९८१२७७३५३७
१६	श्रीलंका सा.वि.व्य.स.	भी.न.पा. १०	श्रीलंका	गोमती कार्कि	९८१०७६०९८९
१७	सन्तनगर खल्ला सा.वि.व्य.स.	भी.न.पा. ९	खल्ला	अञ्जली देवीबोहरा	९९७६७६१०७५३
१८	लालीगुराँस सा.वि.व्य.स.	भी.न.पा. ९	टुडीखेल	विसन सिंह खत्री	९९९७९९५८५८०२
१९	भिमकुण्ड सा.वि.व्य.स.	भी.न.पा. ९	मुसेटी	खिम सिंह साउद	९९९९९३६९२५४९७
२०	स्याउलेबजार सा.वि.व्य.स.	माहाकाली न.पा. १	स्याउले बजार	तारा प्रसाद भट्ट	९८४८७९४९४८
२१	मालिका सा.वि.व्य.स.	माहाकाली न.पा. ४	मालिका टोल	पुष्पा सिंह	९८०५७५२४८९
२२	शान्तिटोल सा.वि.व्य.स.	माहाकाली न.पा.६	शान्ति टोल	गणेश ब. मगर	९८०६४३२९४८
२३	प्रगति सा.वि.व्य.स.	माहाकाली न.पा. ९	ढकनाघाट	कमलादेवी चदारा	९८०४०६२८१
२४	महाकाली सा.वि.व्य.स.	माहाकाली न.पा.१०	बैधीफाटा	विस्ना शाही	९८६५९९९०४
२५	कुतियाकवर सा.वि.व्य.स.	माहाकाली न.पा.१०	कुतियाकवर	टेक ब. सुनार	९८०९४३६४२९
२६	मोतीपुर सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ४	मोतीपुर	प्रमान्द पाण्डेय	९७४९५०८२२६
२७	बन्तरिया सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ४	बन्तरिया	मनी राम गिरि	९८०५७४४९४९
२८	पडाउ सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ४	पडाउ	फुलराम चौधरी	९८६८४६९१२६
२९	खप्तडटोल सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ४	खप्तडटोल	मन्जु बोहरा	९८६८५४८८५६
३०	सुदर्शनपुर सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	सुदर्शनपुर	क्रिस चौधरी	९८०५७७९३६७
३१	बन्तरिया सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	बन्तरिया	मिना चौधरी	९८०५७७९३६७
३२	रामनगर सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	रामनगर	मंगल चौधरी	९८०५७५२६९६
३३	भकुण्डा सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	भकुण्डा	विसराम राना	९८०९३८७६८५
३४	भत्तपुरी सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ४	भत्तपुरी	मायाराम सर्मा	९८४८७९९६९३
३५	मुलीराना सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ४	खिरिया रानाटोल	मुलीराना	९८०६४००९१२
३६	नयाँ बन्दाताल खिरिया सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ४	नयाँ बन्दाताल खिरिया	तिलक भट्ट	९८४८४६७७९१
३७	उदयपुर सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	उदयपुर	रुक्मणी चौधरी	९८०६४७६६९४

क्र.सं.	समितिको नाम	नपा./गा.पा	समुदाय	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर
३८	सोभाताल सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	सोभाताल	मोतीकला चौधरी	९८०५७५८१४५
३९	बन्तरिया सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	बन्तरिया	मीना चौधरी	९८१०६४५२०१
४०	रामनगर सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	रामनगर	दीपा चौधरी	९८१२७६२७३३
४१	भकुण्डा सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	भकुण्डा	विश्राम राना	९८०१३८७६८५
४२	महुलिया सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	महुलिया	जंगु चौधरी	९८०९४९४६२६
४३	अनामनगर सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	अनामनगर	गंगा शाही	९८०९४३२८०२
४४	श्रीरामनगर सा.वि.व्य.स.	बेलौरी न.पा. ७	श्रीरामनगर	मंगललाल चौधरी	९८०५७५२६९६
४५	लालभाडी सा.वि.व्य.स	लालभाडी गापा.४	चन्दपुर	अनु चौधरी	९८१०६००५३८
४६	कञ्जन सा.वि.व्य.स	लालभाडी गापा४	खल्लाजाइ	दर्शन राना	९८१८२३९४४८
४७	पचपर्किया सा. वि.व्य.स.	लालभाडी गापा ३	नन्दगाउ	सन्धु राना	९८१०६३५१४५
४८	कञ्ज सा.वि.व्य.स.	लालभाडी गापा २	कञ्ज	खुशि राम राना	९८०६४५३९९८
४९	वैजनाथ सा.वि.व्य.स.	शुक्लाफाँटा न.पा.२	लक्ष्मीपुर	हरि दत्त भट्ट	९८०६४७४६५२
५०	सिद्धनाथ सा.वि.व्य.स.	शुक्लाफाँटा न.पा.११	कलुवापुर	पवेन्द्र हमाल	९८४८७२९३२५
५१	जनजागरण सा.वि.व्य.स.	कृष्णपुर न.पा.३	वडवैकाटोल	आशाराम वडायक	९८१२७४२७७०

ज) प्राथमिक उपचार कार्यदलहरूको विवरण

क्र.सं.	न.पा./गा.पा	समुदाय	संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर	उपलब्ध सामग्रीहरू
१	लालभाडी गा.पा.	सिकलपट्टि	यशोदा राना	९८२४६१९१७२	प्राथमिक उपचार वाक्स
२	लालभाडी गा.पा.	अग्लीपट्टि	गंगा राना	९८०६४५०८०८	प्राथमिक उपचार वाक्स
३	लालभाडी गा.पा.	विचपट्टि	मिना राना	९८०६४६४७९१	प्राथमिक उपचार वाक्स
४	लालभाडी गा.पा.	बल्मी	लक्ष्मी राना	९८१२७०९४४७	प्राथमिक उपचार वाक्स
५	लालभाडी गा.पा.	पर्सिया	महेश्वरी राना	९८१२७९१३२५	प्राथमिक उपचार वाक्स
६	शुक्लाफाँटा न.पा.	तिल्की	विम्ला राना	९८०४६४९२८०	प्राथमिक उपचार वाक्स
७	शुक्लाफाँटा न.पा.	दुवाहा	मयामति चौधरी	९८१०६५६७४८	प्राथमिक उपचार वाक्स
८	शुक्लाफाँटा न.पा.	दमलपट्टि	रमेश ऐरेर	९८०९४६२६३२	प्राथमिक उपचार वाक्स
९	शुक्लाफाँटा न.पा.	ठकनिया	लक्ष्मी विष्ट	९८०६४९२६०९	प्राथमिक उपचार वाक्स
१०	शुक्लाफाँटा न.पा.	पिपलाडी	सिता चौधरी	९८१२७१४९२५	प्राथमिक उपचार वाक्स
११	शुक्लाफाँटा न.पा.	जोनापुर	विस्ना चौधरी	९८०५७९९९९८	प्राथमिक उपचार वाक्स
१२	कृष्णपुर न.पा.	बनहर	नविनचन्द्र राना	९८०६४४०८२९	प्राथमिक उपचार वाक्स
१३	कृष्णपुर न.पा.	सत्यालफाटा	मिना चन्द	९८१०६३६७५५	प्राथमिक उपचार वाक्स
१४	कृष्णपुर न.पा.	बेलकुडी	लखनि राना	९८०६४०३४९९	प्राथमिक उपचार वाक्स
१५	कृष्णपुर न.पा.	कटान	माया चौधरी	९८१२७३५३७	प्राथमिक उपचार वाक्स
१६	भीमदत्त न.पा.- १०	श्रीलंका	प्रेम सार्कि	९८१०७०६३९३	प्राथमिक उपचार वाक्स
१७	भीमदत्त न.पा.- ९	खल्ला	प्रमाश व. पाल	९९८६६६८८७२९४	प्राथमिक उपचार वाक्स
१८	भीमदत्त न.पा.-९	टुडीखेल	विजया सिजाली		प्राथमिक उपचार वाक्स
१९	भीमदत्त न.पा.-९	मुसेटी	राम व. अधिकारी	९९९६२७७९९९७२	प्राथमिक उपचार वाक्स
२०	माहाकाली न.पा. - १	स्याउले बजार	ममता पुजारा	९८०९४८५५०४	प्राथमिक उपचार वाक्स
२१	माहाकाली न.पा.-४	मालिका टोल	तेज व. धार्मी	९८०९४२२२९१	प्राथमिक उपचार वाक्स

क्र.सं.	न.पा./गा.पा	समुदाय	संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर	उपलब्ध सामग्रीहरू
२२	माहाकाली न.पा.-६	शान्ति टोल	सजना सुनार	९८९२७४७९९६	प्राथमिक उपचार वाक्स
२३	माहाकाली न.पा.-९	ढकनाघाट	पदमा रावत	९८०९४२२३५२	प्राथमिक उपचार वाक्स
२४	माहाकाली न.पा.-१०	बैधीफाटा	धनसरी वृद्धा	९८०९४०६९९७	प्राथमिक उपचार वाक्स
२५	माहाकाली न.पा.-१०	कुतियाकवर	सन्त व. सुनार	९८०६४३६४२९	प्राथमिक उपचार वाक्स
२६	शुक्लाफाँटा न.पा. ११	लक्ष्मीपुर	विस्ना डंगौरा	९८०६४६७९६२	प्राथमिक उपचार वाक्स
२७	लालझाडी गापा ३	नन्दगाउ	सुनिता वडायक	९८०५७६७३९८	प्राथमिक उपचार वाक्स
२८	लालझाडी गापा २	कञ्ज	अनारकलि वडायक	९८०९४४४४५२५	प्राथमिक उपचार वाक्स
२९	लालझाडी गापा ४	चन्दापुर	धना नाथ	९८०५७६६०६७	प्राथमिक उपचार वाक्स
३०	लालझाडी गापा ४	खल्लाजाई	पार्वति राना	९८०६४२५०२६	प्राथमिक उपचार वाक्स
३१	कृष्णपुर न.पा. ३	वडवैकाटोल	मानमति राना	९८६५९९६६३५	प्राथमिक उपचार वाक्स
३२	शुक्लाफाँटा न.पा. २	कलुवापुर	वृक्षा राना	९८९२७९८२८८	प्राथमिक उपचार वाक्स

भ) खोज तथा उद्धार कार्यदलहरूको विवरण

क्र.सं.	न.पा./गा.पा	समुदाय	संयोजक का नाम	सम्पर्क नम्बर	उपलब्ध सामग्रीहरू
१	लालझाडी गाउँपालिका	सिकलपट्टि	लाल वहादुर राना	९८९०२५८६४६	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२	लालझाडी गाउँपालिका	अगलीपट्टि	नरेश राना	९८९२७७३८३१	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३	लालझाडी गाउँपालिका	विचपट्टि	रामचन्द्र राना	९८९२७०४००४	खोजउद्धार सामग्रीहरू
४	लालझाडी गाउँपालिका	बल्मी	छटक वहादुर चौधरी	९८९१८५५५३६	खोजउद्धार सामग्रीहरू
५	लालझाडी गाउँपालिका	पर्सिया	किरन राना	९८९२७३०१७	खोजउद्धार सामग्रीहरू
६	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	तिल्की	जगत वहादुर राना	९८९२६८०६९३	खोजउद्धार सामग्रीहरू
७	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	दुवाहा	मनिराम राना	९८०६४६८०६०	खोजउद्धार सामग्रीहरू
८	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	दमलपट्टि	जित व राना	९८९२७३५७१	खोजउद्धार सामग्रीहरू
९	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	ठकनिया	मिमता पनेरु	९८४०५२७३३८	खोजउद्धार सामग्रीहरू
१०	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	पिपलाडी	नरेस चौधरी	९८०४६०४९५५	खोजउद्धार सामग्रीहरू
११	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	जेनापुर	सागर चौधरी	९८१०६०५४५९	खोजउद्धार सामग्रीहरू
१२	कृष्णपुर नगरपालिका	बनहर	सन्दीप राना	९८२३६८१३०४	खोजउद्धार सामग्रीहरू
१३	कृष्णपुर नगरपालिका	सत्यालफाटा	रोसन राना	९८०६४७८२५७	खोजउद्धार सामग्रीहरू
१४	कृष्णपुर नगरपालिका	बेलकुन्डी	चन्द्रलाल चौधरी	९८२४६३८८५७५	खोजउद्धार सामग्रीहरू
१५	कृष्णपुर नगरपालिका	कटान	रामलाल चौधरी	९८०९४२८८७	खोजउद्धार सामग्रीहरू
१६	भीमदत्त नगरपालिका- १०	श्रीलंका	नैन सार्कि	९८१२७९१५८	खोजउद्धार सामग्रीहरू
१७	भीमदत्त नगरपालिका - ९	खल्ला	रुप सिंह पाली	९९९६२७१२२७९८	खोजउद्धार सामग्रीहरू
१८	भीमदत्त नगरपालिका -९	टुडीखेल	राकेश टमाटा	९९७८३९५७५२०	खोजउद्धार सामग्रीहरू
१९	भीमदत्त नगरपालिका - ९	मुसेटी	कालु चन्द्र	९९७६६९८४९४९	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२०	माहाकाली नगरपालिका - १	स्याउले बजार	अमृता सार्कि	९८१०६४६२७८	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२१	माहाकाली नगरपालिका -४	मालिका टोल	शान्ति शाही	९८०६४७३४२६	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२२	माहाकाली नगरपालिका -६	शान्ति टोल	विक्रम गुरुङ	९८०६४९०९७४	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२३	माहाकाली नगरपालिका-९	ढकनाघाट	प्रगतरु रावत	९८०६४५७०६०	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२४	माहाकाली नगरपालिका-१०	बैधीफाटा	धन व सार्कि	९८९४०९५९७	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२५	माहाकाली नगरपालिका-१०	कुतियाकवर	बविता खडका	९८०६४७९९६२	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२६	शुब्लाफाटा न.पा. २	लक्ष्मीपुर	कालुराम डंगौरा	९८०९४७९७५८	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२७	लालझाडी गापा ३	नन्दगाउ	सर्व सिंह राना	९८०६४९९६५०	खोजउद्धार सामग्रीहरू
२८	लालझाडी गापा २	कञ्ज	गयादिन राना	९८०६४०६९९०	खोजउद्धार सामग्रीहरू

२९	लालझाडी गापा ४	चन्दपुर	राजा राना	१८१०१९४१६	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३०	लालझाडी गापा ४	खल्लाजाई	मोले राना	१८१०६३७९१०	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३१	कृष्णपुर न.पा.३	वडवैकाटोल	उद्धन राना	१८०६४८२५५५	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३२	शुक्लाफाँटा न.पा.११	कलुवापुर	मान व. राना	१८२४८१९१४५	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३३	बेलौरी नगरपालिका	शोभाताल	राधे श्याम चौधरी	१८०९४०६९६७	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३४	बेलौरी नगरपालिका	महोलिया	आशा राम चौधरी	१८०५७६७०५४	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३५	बेलौरी नगरपालिका	रामनगर	हरिदास चौधरी	१८०६४५१२८६	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३६	बेलौरी नगरपालिका	उदयपुर	लछु राना	१८०६४७९६७५	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३७	बेलौरी नगरपालिका	सुर्देशनपुर	राज कुमार चौधरी	१८०६४२०१३८	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३८	बेलौरी नगरपालिका	भकुण्डा	बल वहादुर राना	१८२३४०१५७	खोजउद्धार सामग्रीहरू
३९	बेलौरी नगरपालिका	अनाम नगर	ईश्वरी विष्ट	१८४८८१५६५०	खोजउद्धार सामग्रीहरू
४०	बेलौरी नगरपालिका	मोतिपुर	मान वहादुर चौधरी	१८११६४५१०६	खोजउद्धार सामग्रीहरू
४१	बेलौरी नगरपालिका	खप्तड	गम्भीर सिंह बोहरा	१८६८५४८८५६	खोजउद्धार सामग्रीहरू
४२	बेलौरी नगरपालिका	प्रगतीटोल	अमर वहादुर खत्री	१८१०८७०१९००	खोजउद्धार सामग्रीहरू
४३	बेलौरी नगरपालिका	कर्णाली टोल	रमेश राना	१८०६४५७९६२	खोजउद्धार सामग्रीहरू
४४	बेलौरी नगरपालिका	पडाव	खेम राज राना	१८०६४५६७२७	खोजउद्धार सामग्रीहरू
४५	बेलौरी नगरपालिका	वन्धाताल	हर्क वहादुर सिंह	१८४८८२०६२	छैन।
४६	बेलौरी नगरपालिका	खिरिया	मन्तोरा राना	१८०६४८०१२	छैन।

(ज) पूर्व सूचना कार्यदल

क्र.स	न.पा./गा.पा	समुदाय	संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर	उपलब्ध सामग्रीहरू
१	लालझाडी गा.पा.	सिकलपट्ठि	जोसब राना	१८०६४५२२३२	हाते साइरन, हाते माइक
२	लालझाडी गा.पा.	अरलीपट्ठि	भेली राना	१८०४६३०४८०	हाते साइरन, हाते माइक
३	लालझाडी गा.पा.	विच्चपट्ठि	शकंर शत्री	१८१२७९३६५५	हाते साइरन, हाते माइक
४	लालझाडी गा.पा.	बल्मी	पवित्रा राना	१८०९४७६६६८	हाते साइरन, हाते माइक
५	लालझाडी गा.पा.	पर्सिया	मोहन राना	१८०९४९२७९९	हाते साइरन, हाते माइक
६	शुक्लाफाँटा न.पा.	तिल्की	मंगल प्रसाद चौधरी	१८०६४९९८५५	हाते साइरन, हाते माइक
७	शुक्लाफाँटा न.पा.	दवाहा	ओम प्रसाल राना	१८०६४९१७७	हाते साइरन, हाते माइक
८	शुक्लाफाँटा न.पा.	दमलपट्ठि	हेमलाल चौधरी	१८०९४८२०५८	हाते साइरन, हाते माइक
९	शुक्लाफाँटा न.पा.	ढकनिया	यज्ञ राज पनेरु	१८४८७२५१०४	हाते साइरन, हाते माइक
१०	शुक्लाफाँटा न.पा.	पिपलाडि	कलावती चौधरी	१९८०६५२०७३	हाते साइरन, हाते माइक
११	शुक्लाफाँटा न.पा.	जोनापुर	टिकुराम दहित डंगौरा	१८०९४१३८११	हाते साइरन, हाते माइक
१२	कृष्णपुर न.पा.	कटान	सिताराम चौधरी	१८०६४६०७७	हाते साइरन, हाते माइक
१३	कृष्णपुर न.पा.	वनरा	कृष्णा राना	१८०६४४०८२९	हाते साइरन, हाते माइक
१४	कृष्णपुर न.पा.	वेलकुण्डि	पल्टा खुना	१८०५७८९३८३	हाते साइरन, हाते माइक
१५	कृष्णपुर न.पा.	सत्यालफाटा	सावित्रि धामी	१८१४९३६११०	हाते साइरन, हाते माइक
१६	भीमदत्त न.पा. १०	श्रीलंका	रति सार्कि	१८१०७२१४४४	हाते साइरन, हाते माइक
१७	भीमदत्त न.पा. ९	खल्ला	प्रेमा सार्कि		हाते साइरन, हाते माइक
१८	भीमदत्त न.पा. ९	टुडीखेल	विसन सिंह खत्री		हाते साइरन, हाते माइक
१९	भीमदत्त न.पा. ९	मुसेटी	महेश भारती		हाते साइरन, हाते माइक
२०	माहाकाली न.पा. १	स्याउले बजार	खेम राज पैतोला	१८०६४१२७३	हाते साइरन, हाते माइक
२१	माहाकाली न.पा. ४	मालिका टोल	पारस सिंह	१८१०७७७३१५	हाते साइरन, हाते माइक
२२	माहाकाली न.पा. ६	शान्ति टोल	विनोद चौधरी	१८१२७७६३०९	हाते साइरन, हाते माइक

क्र.स	न.पा./गा.पा	समुदाय	संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर	उपलब्ध सामग्रीहरू
२३	माहाकाली न.पा.९	ढकनाघाट	शान्ता देवि सुनार	९८१०६८९९९६	हाते साइरन, हाते माइक
२४	माहाकाली न.पा.१०	बैधीफाटा	गंगा शाही		हाते साइरन, हाते माइक
२५	माहाकाली न.पा.१०	कुतियाकवर	श्याम सुनार	९८०३३४५८३३	हाते साइरन, हाते माइक
२६	शुक्लाफाँटा न.पा.२	लक्ष्मीपुर	सविता चौधरी	९८११६९२४९०	हाते साइरन, हाते माइक
२७	लालभाडी गापा ३	नन्दगाउ	अमर सिंह राना	९८००६४१३५४	हाते साइरन, हाते माइक
२८	लालभाडी गापा २	कञ्ज	हरी किसान राना	९८०६४३७७२७	हाते साइरन, हाते माइक
२९	लालभाडी गापा ४	चन्दपुर	राम चन्द्र राना	९८०५७६६०६७	हाते साइरन, हाते माइक
३०	लालभाडी गापा ४	खल्लाजाई	जित व. राना	९८०५७९३१४१	हाते साइरन, हाते माइक
३१	कृष्णपुर न.पा.३	बडवैकाटोल	करिस्मा राना	९८०४६५१४९५	हाते साइरन, हाते माइक
३२	शुक्लाफाँटा.११	कलुवापुर	शान्ति शार्कि	९८४८८८११०२६	हाते साइरन, हाते माइक
३३	बेलौरी	शोभाताल	सपना चौधरी	९८१८२५६२००	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
३४	बेलौरी	महोलिया	ईश्वरी चौधरी	९८०५७५४९१६	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
३५	बेलौरी	रामनगर	दिपा चौधरी	९८११६७७९९७	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
३६	बेलौरी	उदयपुर	पार्वती राना	९८१२७२४९६८५	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
३७	बेलौरी	सुदूरशनपुर	रामेश्वर चौधरी	९८१२७९७२००	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
३८	बेलौरी	भकुण्डा	कनैया राना	९८०६४६३१९३	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
३९	बेलौरी	अनाम नगर	कलावती विष्ट	९८४८८१५६५०	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
४०	बेलौरी	मोतिपुर	टंक प्रसाद चौधरी	९८११६४५१०६	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
४१	बेलौरी	खप्टड	नर वहादुर सुनार	९८१०६३५४९६	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
४२	बेलौरी	प्रगतीटोल	महादेव भट्ट	९८१०६६९८८	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
४३	बेलौरी	कर्णाली टोल	अनिता वानिया	९८०९४९४४४९	नभएको
४४	बेलौरी	पडाव	जय राम चौधरी	९८१०६१८१८६	हेण्ड माइक,सिटी,झण्डा
४५	बेलौरी	बच्छाताल	पदमा कार्की	९८४८८२०६२	नभएको
४६	बेलौरी	खिरिया	दया राम राना	९८०६४००७२	नभएको

कञ्चनपुर जिल्ला बाढी पूर्व सूचना प्रणाली (सूचना संयन्त्र)

सूचना संकलन केन्द्रः

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग महाकाली वेसिन फिल्ड
कार्यालय अत्तरिया
नं. ०९९५५०६२२, मो. ९८५२०३४७४१

जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रः

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुर
सम्पर्क नं. ०९९५२५२४५

नदि सतह मापनकर्ता हरुको सम्पर्क नम्बरहरु

सि.नं.	नदि/खोला	स्थान	नाम थर	रिचार्ज गर्नु पर्ने नं.	बैकल्पिक नम्बर
१	महाकाली	दार्चुला (दत्तु)	कृष्ण सिह नगारी	९८९५२४८५१	
२		डडेल्धुरा (परिगाँठ)	तारा दत्त जोशी	९८४७६१९७५२	९८४१२८२९२८
३	मछेली (दोदा)	सोत्यास (कोल्मोडा)	उदय बडेला	९८६८७९३४४५६	९८११६०४८५८
४		बेलकुण्डी	पल्टा खुना	९८६५८४३०५४	९८०५७८९३८३
५		मछेली पुल	शकर दत्त जोशी	९८४८८२७९७७४	९८०५७५९४६९
६		तिल्की	जय बहादुर राना	९८०१३७८४७२	९८०५७५७८७
७		कञ्ज	हरी किशन राना	९८०६४३७७२७	९८६५९४५२०९
८		पुनर्वास	लाल पशाद शर्मा	९८०५७७०३५१	९८४०९०९८५२५
९		रातो ताल	लाल बहादुर बोगटी	९८१०६७६४१८	
१०		कटान	धनु देवि चौधरी	९८५६९७४८२	९८०६४८११८
११	सुनबर नदि	झलारी पुल	आशिका सिंह	९८६८७२८४१२	-
१२		आन्द्रजाला	राम प्रसाद राना	९८१०६७६९६५	
१३	स्यालि नदि	स्याली पुल (अर्जुनी)	गायत्री मिश्रा	९८६२४७२२६७	-
१४		दैजी	लोकेन्द्र बोहरा	९८४८७०५०२२	९८०६४८९७१
१५		बागफाँटा	दशरथ चौधरी	९८०९४८६८२६	-
१६		बेल्डाडी	चन्द्रा शाहु	९८०९४२३१८९	९८१२७२०२३७

वर्षा मापनकर्ता हरुको सम्पर्क नम्बरहरु

सि.नं.	स्थान	सम्बन्धित नदि	नाम थर	रिचार्ज गर्नु पर्ने नं.	बैकल्पिक नम्बर
१	सहजपुर (कुमैना)	मछेली नदि	तिलक भण्डारी	९८४८८६९६९७४	९८४८६४७४१८
२	बेलकुण्डी		कनैया चौधरी	९८१२७५१५८	-
३	तिल्की		मंगल प्रसाद चौधरी	९८०६४९९८५५	९८१२७७८९०९
४	शंकरपुर (पर्सिया)		मन्दोदरी राना	९८१०६५४३७९	९८६५९९६५२१
५	सिमरी		सुनिता राना	९८१२७५७०२८	९८१२७९२२९९
६	खल्लागोठ		प्रेम बहादुर महता	९८४८७६४३२३	९८६०८५६३३
७	बेलौरी (शान्तिपुर)	-	लिला अधिकारी	९८१२७९७०९	९८६८८८५८६०
८	बनहरा	बनारा नदि	कृष्ण राना	९८०६४४०८२९	९८४८८२८२४९
९	कटान		सिताराम चौधरी	९८०६४६०७७१	०
१०	झलारी	सुनबर नदि	जय बहादुर बिष्ट	९८४८७५६६८	९८६५६५९७४४
११	दैजी (बगुन)	चौधरी नदि	संजय सारु	९८०६४८६१२६	९८०५७५५६३७
१२	कृष्णपुर (रैकवार)	-	टेक बहादुर बिष्ट	९८४९००७५२२	९८६८४०३७७
१३	दोधारा	-	बिशन बहादुर मानन्धर	९८०६४४७४७१	९८१०७१३४२
१४	लालपुर	-	तिर्थ डगाँरा	९८४८७६३२४४	९८०५७५८५०९
१५	दयाअमरपुर	मोहना नदि	कृष्णलाल डगाँरा	९८४८०७८९२३	९८१२६३३८५१

सुचना प्रवाह एवं सम्प्रेषणका लागि मुख्य निकाय

१६	जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र DEOC	प्रहरी हवलदार	खेम प्रसाद भण्डारी	९८४८४८९५०९	०९९-५२५२४५
१७	माहाकाली वेसिन फिल्ड कार्यालय अत्तरिया, DHM	कार्यालय प्रमुख	गोविन्द भाँ	९८५२०३४७४१	०९९-५५०६२२

अनुसूची २

गा.पा./न.पा.स्तरीय सम्भावित जोखिम क्षेत्रहरू र पहिचान गरिएका आश्रयस्थलहरू

गा.पा./न.पा.	वडा	सम्भावित जोखिम क्षेत्रहरू	जोखिममा परेकाहरूको लागि सुरक्षित स्थानहरू (आश्रयस्थल)
१. माहाकाली न.पा.	७	कञ्जभोज, बावाथान र मुसिकोटे टापु	राष्ट्रिय नि.मा.वि, कञ्जभोज, लक्ष्मी उ.मा.वि, बावाथान
	६	पत्थरनाला, जनकल्याण सामुदायिक बन	लक्ष्मी उ.मा.वि, बावाथान र भानु क्याम्पस
	६	गुरुङ टोल, बादी टोल	कमलशा प्रा.वि. नयां गाउं र भानु क्याम्पस
	७	जंगलाठ, संसारीमाई सामुदायिक बन	पूर्णांगिरी प्रा.वि., जंगलाठ
	८	जर्धा टोल, धामी टोल, गौरी टोल, सुन्दरनगर, टिपीन टोल (बासधाडी)	जनज्योती नि.मा.वि., देउरालीघाट, भैरव प्रा.वि. सुन्दरनगर
	९	सिर्जना प्रा.वि. क्षेत्र (ढकनाघाट) र दानु टोल	सिर्जना प्रा.वि., ढकनाघाट
	९	महाकाली किनार (ढकनाघाट), माता टोल	अम्बिका मा.वि. आम्भोज र नवयुग प्रा.वि. ढकनाघाट
	१०	शान्ति टोल, गिरी टोल, १८ नं. पिल्लर निशानी टोल, द्रवालट्वाले टोल	अम्बिका मा.वि. आम्भोज र नवयुग प्रा.वि. ढकनाघाट
	१०	कुतियाकवर, वैतिफांट, सुखेंती टोल (महाकाली र जोगावुढा नदी दोभान), महाकाली टोल (प्रधान टोल)	ओमकार प्रा.वि. आम्भोज (वैतीफांट नजिक) र अम्बिका मा.वि. आम्भोज
	३	पूर्णांगिरी, नयांबस्ती, बडवाल टोल, भैरव टोल	पूर्णांगिरी मन्दिर नजिक, श्री गणेश प्रावि भवन नजिक
	२	पटराघाडी, जामुनघाडी	जमुना प्रावि भवन, शंकर निमावि भवन
	२	मायापुरी	मायापुरी सा.ब.उ.स.कार्यालय
	१	स्याउले बजार	पशुपति प्रावि भवन
	४	झोलुगे पुल	मालिका प्रावि भवन
	५	ईन्द्रवन नजिक	महामाया प्रावि नजिक
२. पुनर्बास	१	दशरथ बस्ती सिन्डी ११६ परिवार जोखिममा	अरनी प्रावि
	२	दशरथ बस्ती १७२ परिवार	अरनी प्रावि
	६	अंशुवर्मा बस्ती १५४ परिवार	मलिका प्रावि
	७	अमरेया र पुरेना २१८	एशवर्य प्रावि
	८	पुरेना र शिवबस्ती २०७	रामवुद्ध मा.वि.
	९	गणेश बस्ती २५७	सरस्वती प्रावि ढक्का
३. बेलडाडी	१-३	बेलडाडी गा.पा.को वडा नं. १ देखि ३ सम्म चौधर नदीको बाढीघाट क्षति हुन	बेलडाडी गा.पा. वडा नं. २, ३ र ४ को विचमा पर्ने करीब ७२ विगाहमा

गा.पा./न.पा.	वडा	सम्भावित जोखिम क्षेत्रहरू	जोखिममा परेकाहरूको लागि सुरक्षित स्थानहरू (आश्रयस्थल)
		बैबाहा, खेरीघाट, चौवन्नी, रतनपुर ढकनीया	फैलिएको ग्रिनबेल्ट सुरक्षित स्थल रहेको ।
		वडा नं. ५ भरनाखोलाले तीव्र रुपमा जमीन कटान गरी रहने (कटानको समस्या भएकोले बाधको निर्माण गर्नुपर्ने)	अव्यवस्थित शाखा नहर र ढल निकासको अभावले गर्दा बस्तीहरू डुबानमा पर्ने गरेको (चौधर नदीलाई पुरानै ठाउँमा फर्काउने)
		अव्यवस्थित शाखा नहर र ढल निकासको अभावले गर्दा बस्तीहरू डुबानमा पर्ने गरेको (चौधर नदीलाई पुरानै ठाउँमा फर्काउने)	नहरको किनारा स्वास्थ्य चौकी
४.शुक्लाफाँटा न.पा.	३-५	इमलीया, फिलमिला, राधापुर का वासिन्दा डुबानमा पर्ने भएको	बेलडाडी गा.पा.को कालीकिच क्षेत्रमा नहर डील, चौवन्नी बजार
	२	वर्षातको पानीले डुबान हुने गरेको	निकासको व्यवस्था हुनु पर्ने
५.कृष्णपुर न.पा.	६-१०	सिमलफाटा, कसरौल, जुडा, जेल, शान्तिपुर, टोटी, फुलेली, सिसैया, अमरपुर, पारीफाटा, कलुवापुर, लालबनिया, भलारी बजार	बैजनाथ मा.वि., कसरोल ३ कोठा भवानी प्रा.वि., जुडा २ कोठा कृष्ण नि.मा.वि., सिमलफाटा ३ कोठा धर्म जनता मा.वि., स्टेसनपुर ३ कोठा असीग्राम मा.वि., सिसैया ३ कोठा कृष्ण उच्च मा.वि., भलारी ४ कोठा त्रिमुर्ति प्रा.वि., टोटी २ कोठा जनभावना प्रा.वि., नौखरी ३ कोठा सरस्वती मा.वि., अमरपुर ३ कोठा भीम आदर्श प्रा.वि., कलुवापुर ३ कोठा
६. शुक्लाफाँटा न.पा.		वडा नं. ३: सिकलपट्टी, पर्सीया, चाददेउ, तिलकपट्टी, दुबाहा, कालागौडी, वसन्तपुर, भुली (१७२ विस्थापित परिवार), बड्डैका घाट,	श्री नन्द मा.वि., देखतभुली श्री बैजनाथ नि.मा.वि.,डाडा जाई
७.बेलौरी न.पा.	५	उदयपुर, रामनगर, सुदर्शनपुर र स्यालीकिनार टोल	जननमूना नि. मा. वि. रामनगर
	४	भकुण्डा	बागेश्वरी नि.मा. वि. बन्तरिया
	६	खोप्यापुरा	कृष्ण नि.मा.वि.
	६	स्याली टोल	गणेश नि.मा.वि गणेशपुर
	७	खप्पीकिनार वस्ती, स्याली टोली	
	६	बैसाखा, भुराकोट टोल	दुर्गा प्रा. वि. भुराकोट
	२	टेङुवा वस्ती १२६	जन सेवा प्रा.वि. टेङुवा
	२	बैजु वस्ती ५०	जन सेवा प्रा.वि. टेङुवा
	२	चारघरुवा ५७	वि.पी. स्मृती प्रा.वि.
	२	कटान २८	वि.पी. स्मृती प्रा.वि.
	१	मोतीपुर ५९	गौरीशंकर प्रा.वि.
	१	गोकुलपुर ९०	गा.वि.स. भवन र लक्ष्मी उ.मा.वि. भवन
	१	खैरानी रानीपुर, दिनापुर १४ विघा, देहरादुन १४८	जनप्रिय प्रा.वि. दिनापुर
	२	खोप्यापुर, मोतीपुर ५०	गा.वि.स. भवन
	३	खिरिया ३०	पुष्पलाल स्मृति भवन

गा.पा./न.पा.	वडा	सम्भावित जोखिम क्षेत्रहरू	जोखिममा परेकाहरूको लागि सुरक्षित स्थानहरू (आश्रयस्थल)
८. लालझाडी गा.पा.	२	कञ्ज, कसवा	लालझाडी जंगल किनार
	३	नन्दगाउँ	लालझाडी जंगल किनार
	३-४	दुगा र पर्सिया	जननमूना नि.माबि. र रामनगर, श्रीपुर आसपासको जंगल क्षेत्र
९. बेदकोट		राजमार्गदेखि हजारासम्म कन्कटी नदी किनारा महुलिया टोल सुडा २ हजारादेखि बसन्तपुर वा. नं २ सीमानासम्म कन्कटी नदी किनारा बसन्तपुर, हजारा टोल सुडा ९	घटाल उ.मा.बि. भवन
		हजारादेखि बसन्तपुर वा. नं २ सीमानासम्म कन्कटी नदी किनारा बसन्तपुर, हजारा टोल सुडा १०	घटाल उ.मा.बि. भवन
		सुडा बसन्तपुर सिमानादेखि सुडा, क्षेत्रीय तालिम केन्द्र पश्चिम हुदै भि.न.पा जोडने पक्की पुलदेखि दक्षिण सुडा सीमानासम्म सुडा ७ सुन्दरपुर ३५	उदयदेव मा.बि. भवन
		महेन्द्रराजमार्गदेखि दक्षिण हरपाल हुदै नयाँगाउँ आरक्षसम्म चौधर नदी किनारा हरपाल र नयाँगाउँ टोल सुडाको सीमानासम्म सुडा ७ सुन्दरपुर २३	नवदुर्गा नि.मा.बि. भवन सुडा र साफा गोदाम घर सुडा ६
		महेन्द्रराजमार्गदेखि दक्षिण हरपाल हुदै नयाँगाउँ आरक्षसम्म चौधर नदी किनारा हरपाल र नयाँगाउँ टोल सुडा ४८	जनता नि.मा.बि. भवन
		गाउँजी त्रिसूले मुसेपानी चूनेपालनीदेखि गाउँजी मुसेपानी नदी किनारा क्षेत्र गाउँजी चौखुटी घुर्सुवासम्म सुडा	सिद्धनाथ नि.मा.बि. भवन
		मुसेपानी र घुर्सुवा नदी किनारा क्षेत्र मुसेपानी घुर्सुवा टोल सुडा	बैजनाथ कक.मा.बि. भवन
		गैलनदी किनारा क्षेत्र सुडाँढ गैलनदी टोल १४	बैजनाथ मा.बि. भवन
		सार्कीपार्की बैतोडा, धरमपुर पोलखरि, बगुन, चम्पापुर, बसन्तथला, जडेपानी, रडाह, पिपलथला	नजिक रहेका विद्यालयहरू, घटाल मन्दिर क्षेत्र आदि
१० पुनर्बास	८	खल्लापारी, बउडरी, सालघारी, गौडी र विचफाटा ३९३	राष्ट्रिय मा.बि., विचफाँटा वडा ६ बाट ८ मा भर्ने भिरालो नजिक जंगलमा, जिवन शक्ति प्रा.बि. र सितावस्ती
	७	खल्लापारी, विचफाँटा, धनसिंगा र खड्डा ४२८	राष्ट्रिय मा.बि., विचफाँटा वडा ६ बाट ८ मा भर्ने भिरालो नजिक जंगलमा, जिवन शक्ति प्रा.बि. र सितावस्ती
	२	पराशन १८९	राष्ट्रिय प्रा.बि. पराशन
	५	सितावस्ती २००	राष्ट्रिय प्रा.बि. पराशन
	६	सितावस्ती १५०	राष्ट्रिय प्रा.बि. पराशन
	९	मोतिया, खड्डाकंकड २०५	राष्ट्रिय प्रा.बि. पराशन
	१	बिनापारी १९०	दुर्गा प्रा.बि. विनापारी
	२	विचवा ११०	नवोदय प्रा.बि.
	३	खल्ला विचवा ८७	शारदा नि.मा.बि.
	४	नौरंगा १७२	शारदा नि.मा.बि.
	५	विकास वस्ती १४९	अलंकार प्रा.बि.

गा.पा./न.पा.	वडा	सम्भावित जोखिम क्षेत्रहरू	जोखिममा परेकाहरूको लागि सुरक्षित स्थानहरू (आश्रयस्थल)
	९	अमरबस्ती, रामजानकि टोल र चौकी डांडा १४९	अमर सामुदायिक बन, समिति
११ कृष्णपुर	१	दोमिल्ला ५०० परिवार	राष्ट्रिय उ.मा.वि.
	२	वनरा मुक्त कमैया सिविर, भेटघाट फाँट, गुन्याला फाँट खलफाँटा	उदय मा.वि वंक
	२	खल्लागोठ वाणी मुक्तकमैया शिविर गडविजला १२०० परिवार	सरस्वती मा.वि वाणी
	४	बेलकुण्डी शिविर ४०० परिवार	लालझाडी जंगल
	४	दया अमरपुर मुक्त कमैया शिविर ५००परिवार	श्री कृष्ण उच्च मा.वि.
	८	तुलुतुले टोल मौरीफाँटा ४०० परिवार	सरस्वती मा.वि.मौरीफाँटा
	६	सुकुमवासी खल्ला टोल ३०० परिवार	सयपत्रि नि.मा.वि. पटेला पटी
१२ पुनर्बास	६	सिमरी १६३	चन्द्र बाल प्रावि
	८	रातोताल ३१	गौरीशंकर मा.वि
१३ बेलौरी	१०	बण्डाजाला ७५घरपरिवा	भगवानपुर मा.वि. भुडा
	८	सबै बडा २०० परिवार	बडा न.९ बन समितिको खल्ला चौर
१४ बेलौरी	५	उदयपुर, रामनगर, शुदर्शनपुरी स्याली किनार टोल	जन नमुना निमावि राम नगर
	५	भकुण्डा	बारेश्वरी नि.मा.वि. बनतरिया
	६	खोप्यापुरा	कृष्ण नि.मा.वि. रिछाह
	६	स्याली टोल	गणेश नि.मा.वि. गणेशपुर
	७	खपटी किनारा बस्ती स्याली टोल	गणेश नि.मा.वि. गणेशपुर
	६	बैसाखा भुराकोट टोल	दुर्गा प्रा.वि. भुराकोट
१५ कृष्णपुर	७-९	कटानवाट सम्भावित ८५ परिवार	शान्ति नि.मा.वि., राष्ट्रिय मा.वि., विणा मा.वि
१६ शुक्लाफाँटा न.पा.	१-४	आसापुर, जोनापुर, ढकनीया, बैशाख शिविर	श्री सिद्ध बैजनाथ मा.वि.बन्साहा, श्री कालिका मा.वि.असैना
१७. भिमदत्त नगरपालिका	११-१३	भुजेला, ऐरी, ओदाली, बडैपुर, पिपरैयामा नदी कटान, डुवान ४५० परिवार विस्थापित	<ul style="list-style-type: none"> श्री जनता प्रा.वि.भुजेला श्री पूर्णा उ.मा.वि.ऐरी श्री भागरथी प्रा.वि.ओदाली श्री वि.पि.प्रा.वि. श्री सिद्धनाथ मा.वि.बडैपुर
	८-१०	खल्ला, मछेटी, श्रीलंका, मटैनामा नदी कटान, पटान, डुवान २०० परिवार विस्थापित	<ul style="list-style-type: none"> श्री सिद्धनाथ उ.मा.वि.जिमुवा
	२,१५, १८,१९	उल्टाखाम, निम्बुखेडा, खैरभट्टी, गोवरैया, बागफाँटामा नदी कटान, डुवान	<ul style="list-style-type: none"> श्री सरस्वती उ.मा.वि.उल्टाखाम श्री लक्ष्मी उ.मा.वि.बागफाटा बजारक्षेत्र श्री पञ्चकृत प्रा.वि.बागफाटा श्री लक्ष्मी मा.वि.खैरभट्टी, श्री शिवज्ञानेश्वर नि.मा.वि.भगतपुर श्री सिद्धनाथ बहुमुखि क्याम्पस श्री मदनस्मृति प्रा.वि.सालघारी

जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरु, संघ संस्थाहरुसाग रहेका बन्दोबस्ती/खोज तथा उद्धार सामग्रीको विवरण

क) नेपाल प्रहरी

जि.प्र.का.क.पु. मौजदात रहेका विपद्को प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्धार सामग्रीहरू

सि.नं.	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	गैटीहरु	६ थान	१९	हेक्सा बिलेडहरु	२ थान
२	डोरी मूष्ठाहरु	३ थान	२०	फरूवाहरु	२ थान
३	बेल्चाहरु	६ थान	२१	पानी बुटहरु	२ थान
४	घन सानो	१ थान	२२	हतौडा	४ थान
५	घन ठुलो	१ थान	२३	प्लाष्टिक हेल्मेट	१५ थान
६	स्टेचरहरु	३ थान	२४	हावा भर्ने पम्पहरु	१ थान
७	टेन्टहरु ठूलो, सानो	१/१ थान	२५	बन्चरो	१५ थान
८	हसियाहरु	५ थान	२६	हेमर	२ थान
९	आराहरु सानो	३ थान	२७	जिप टर्च	२ थान
१०	त्रिपालहरु	२थान	२८	कपडाको टेन्ट	१ थान
११	ट्युवहरु	५ थान	२९	रेन्च	२ थान
१२	फायर स्टिडसन	१ थान	३०	छेनि	१ थान
१३	लाईफ ज्याकेटहरु	२५ थान	३१	कुटो	१ थान
१४	प्रथमिक उपचार बाक्स	२ थान	३२	कैची	२ थान
१५	गलहरु	२ थान	३३	सब्बल	३ थान
१६	बारुण बाल्टीहरु	२ थान	३४	डोरीहरु	११ थान
१७	हेक्सा बिलेडहरु	२ थान	३४	मेघा फोन	९ थान
१८	पानी बुट	५ जोर	३५	लाईफ ज्याकेट	२० थान
			३६	उडक्टर पेट्ल	१ थान

बडा प्रहरी कार्यालय महेन्द्रनगरमा मौजदात विपद्को प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्धार सामग्रीहरू

सि.नं.	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	स्टेचर	१	८	ट्युब	२
२	सब्बल	१	९	बाल्टी	२
३	गैटी	१	१०	लाईफ ज्याकेट	१
४	बेल्चा	१	११	फरूवा	१
५	डोरी	२	१२	हसिया	१
६	हतौडा	२	१३	हेक्सा ब्लेड	१
७	बालुवाका बोरा	२	१४	प्राथमिक उपचार बक्स	१

ईलाका प्रहरी कार्यालय दोधारा चौंदनीमा मौजदात विपदको प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.न	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	गैटीहरू	२ थान	८	टुयुव	टुयुव
२	डोरी मूष्ठाहरू	१ (५० मि)	९	आरा	१ थान
३	बेल्चाहरू	३ थान	१०	प्राथमिक उपचार बाक्स	१ थान
४	फायर स्टेडसन	१ थान	११	आल्मुनिम बाल्टी	२ थान
५	हसिया	१ थान	१२	फरुवा	२ थान
६	लाईफ ज्याकेटहरू	२० थान			
७	सब्बल	१ थान			

ईलाका प्रहरी कार्यालय त्रिभुवनवस्तिमा मौजदात विपदको प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.न	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	गैटी	१ थान	६	आल्मुनिम बाल्टी	२ थान
२	डोरी	१ थान	७	हसिया	३ थान
३	बेल्चा	२ थान	८	लाईफ ज्याकेट	१० थान
४	आरा	२ थान	९	फरुवा	१ थान
५	ट्युव	१ थान			

ईलाका प्रहरी कार्यालय बेलौरीमा मौजदात विपदको प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.न	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	गैटीहरू	२ थान	७	लाईफ ज्याकेटहरू	९ थान
२	बेल्चाहरू	२ थान	८	प्रथमिक उपचार बाक्स	१ थान
३	हसियाहरू	३ थान	९	गल	१ थान
४	बालुवाका बोराहरू	२ पोका	१०	आल्मुनियम बाल्टी	२थान
५	आरा	२ थान	११	मोटो डोरी	१थान
६	कैंची	१ थान	१२	फरुवाहरू	४ थान
५	ट्युव	१ थान			

ईलाका प्रहरी कार्यालय बेलडॉडीमा मौजदात विपदको प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.न	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	वारुण बाल्टी	२ थान	६	लाईफ जाकेट	१५ थान
२	बेल्चा	३ थान	७	ट्युव	१ थान
३	लाईन डोरी	१ थान			
४	सब्बल	२ थान			
५	गैटी	४थान			

ईलाका प्रहरी कार्यालय गुलरीयामा मौजदात विपद्को प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.न	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	गैटी	१ थान	६	मोटो डोरी थान	१ थान
२	बेल्चाहरू	२ थान	७	बाल्टी	२ थान
३	ट्युब	१ थान	८	बन्चरो	१ थान
४	लाईफ ज्याकेट	२ थान	९	फरुवा	१ थान
५	हशिया	१थान	१०	आल्मुनियम बाल्टी	२

ईलाका प्रहरी कार्यालय इलारीमा मौजदात विपद्को प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.न	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	गैटी	१थान	७	फरुवा	१थान
२	बेल्चाहरू	२थान	८	बन्चरो	१थान
३	ट्युबहरू	२थान	९	डोरी	१थान
४	लाईफ ज्याकटहरू	८ थान	१०	बालुका बोरा	१० थान
५	गल	१थान	११	प्रथमिक उपचार बाक्स	१ थान
६	आल्मुनियम बाल्टी	२ थान	१२	हसिया	२ थान

ईलाका प्रहरी कार्यालय गङ्गाचौकीमा मौजदात विपद्को प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.न	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	लाईफ ज्याकेट	३ थान	४	सब्बल	१ थान
२	बेल्चा	२ थान	५	फरुवा	२ थान
३	गैटी	२ थान	६	फायर स्टेडसन	१ थान

ई.प्र.का. रैकवार बिच्छुवामा मौजदात विपद्को प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.न	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	लाईफ ज्याकेटहरू	१ थान	४	ट्युब	२ थान
२	फरुवा	१ थान	५	गैटी	१ थान
३	बन्चरो	१ थान	६	डोरी	१ थान

सि.प्र.चौ.ब्रह्मदेवमा मौजदात विपद्को प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.न	सामानको विवरण	परिमाण	सि.न.	सामानको विवरण	परिमाण
१	लाईफ ज्याकेटहरू	५	५	बेल्चा	२ थान
२	फरुवा	२ थान	६	गैटी	२ थान

ख) सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा मौजदात विपद्को प्रतिकार्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने उद्दार सामग्रीहरू

सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण
१	लाईफ ज्याकेट	१०० थान	१२	थ्रो —ब्याग	७ थान
२	क्यारा विना डोरी	४०० मिटर	१३	स्ट्रेचर	५० थान
३	प्याडल	१० थान	१४	सेप्टी हेलमेट	६ थान
४	फिगर क्याराविना	२ थान	१५	ट्युब	५० थान
५	डाएनामिक रोप	१ थान	१६	बाल्टीन	३ थान
६	स्ट्राइक रोप	१ थान	१७	बेल्चा	५० थान
७	छालाको पन्जा	५० थान	१८	फर्हवा	५ थान
८	कपडाको पञ्चा	२५० थान	१९	आरा	३ थान
९	प्लाष्टिक डोरी	५०० मिटर	२०	पम्म	३ थान
१०	पिक	५० थान	२१	त्रिपाल	१ थान
११	सबेल	५० थान	२२	वुडक्टर पेट्ल	१ थान

ग) नेपाली सेना (श्री सिंह शार्दूल गुलममा भएका विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण)

नेपाली सेनाबाट प्राप्त भएका उद्दार सामग्रीहरूको विवरण

सि.नं.	विवरण	ईकाई	भएको	साबूत	बेसाबूत	कैफियत
१	HAI HAND AXE	गोटा	१	१	-	
२	FIRE PROOF SUIT	सेट	१	१	-	
३	RUBBER TUBE 24" RING WAY	सेट	५	५	-	
४	WATER PROOF LIFE JACKET	गोटा	४	४	-	
५	RETRO RELFECTIVE VEST	गोटा	८	८	-	
६	लाईफ वाटरप्रूफ ज्याकेट	गोटा	२७	२७	-	
७	क्याराविना	गोटा	२४	२४	-	सेतो ९ बैजनी १५
८	बन्चरो	गोटा	४	४	-	
९	हेलिकोप्टर वार	गोटा	१	१	-	
१०	स्ट्रेचर	गोटा	१	१	-	
११	आल्मूनियम ल्याडर	गोटा	१	१	-	
१२	च्याप्लिङ डोरी	मिटर	१८८	१८८	-	
१३	ह्याम्बर	गोटा	२	२	-	
१४	गल	गोटा	२	२	-	
१५	रेस्क्यू स्टोप हर्नेस	गोटा	१	१	-	२ पिस
१६	गाडीको रबर ट्युब	गोटा	३	३	-	
१७	रबर बोट कम्प्लिट सेट	सेट	१	१	-	मोटर बाहेक
	क) हावा भर्ने पम्प	गोटा	१	१	-	
	ख) बहान	गोटा	२	२	-	
	ग) बोट एंकर किङ	गोटा	१	१	-	च्यातिएको काम नदिने
	(घ) सिल्भर प्याक पाता	गोटा	७	७	-	सेतो ५ कालो २
	ड) बोर्ड सिट	गोटा	२	२	-	कालो
	च) फोल्डर बेड डण्डी	गोटा	६	६	-	

घ) जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्पत निङ्गूस नेपालबाट प्राप्त सामग्रीहरूको विवरण

सि.नं.	विवरण	ईकाई	भएको	साबूत	बेसाबूत
१	लाईफ ज्याकेट	गोटा	२०	२०	-
२	नाईलन डोरी	मिटर	३००	३००	-
३	थ्रो व्याग	गोटा	४	४	-
४	प्राथमिक उपचार व्याग	गोटा	२	२	-
५	पिक (गैटी)	गोटा	२	२	-
६	हेल्मेट	गोटा	१०	१०	-
७	स्टेचर	गोटा	१	१	-
८	ट्यूब ठूलो	गोटा	४	४	-
९	ट्यूब सानो	गोटा	४	४	-
१०	हावा भर्ने पम्प	गोटा	२	२	-
११	त्रिपाल	गोटा	२	२	-
१२	फोकस लाइट	गोटा	३	३	-
१३	अग्नि नियन्त्रक	गोटा	१	१	-
१४	प्लाष्टिक ड्रम	गोटा	२	२	-

ड) जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, कञ्चनपुरमा रहेका उदार तथा बन्दोबस्तीका सामानहरू

सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण
१	त्रिपाल सानो	१२	२३	आइरन पिक	३
२	त्रिपाल ठूलो	३	२४	पम्प	२
३	गमबुट	१५	२५	कठा बण्डल	५
४	पञ्जा	४	२६	गैटी	११
५	हेड लाइट	८	२७	ट्यूब	९
६	चार्जेवल लाइट	४	२८	क्याराविनर	३९
७	थ्रो व्याग	८	२९	हाते माइक	१०
८	लाईफ ज्याकेट	५६	३०	स्टेचर	११
९	रेस्क्यु भेष्ट	२५	३१	खन्ती	१०
१०	मेट्रेस	२०	३२	बाल्टीन	१२
११	कम्बल	२	३३	सब्बल	२
१२	रेनकोट	१	३४	हाते साइरन	२
१३	साइड व्याग	८	३५	प्लाष्टिक डोरी रोल	३
१४	तैलिया	३	३६	जुटको डोरी रोल	७
१५	छाता	३	३७	टर्च लाइट	५
१६	खन्ती	१०	३८	आगो निभाउने स्टीक	१०
१७	टर्च लाइट	५	३९	अग्नि नियन्त्रण सिलिंडर	१५
१८	डोरी भर्याड.	२	४०	डुगां	१
१९	प्रा. उपचार भोला	११	४१	बन्चरो	२
२०	स्टेटिक डोरी	६	४२	पेट्रल चैन स	१
२१	वायर कटर	३	४३	अग्नि नियन्त्रण पोशाक	१०
२२	हेल्मेट	२३			

च) आगलागी नियन्त्रण तथा रुख कटानका लागि डिभिजन वन कार्यालयमा उपलब्ध सामग्रीहरू

सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	इकाई	सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	इकाई
1	Fire Proof Jacket	0	No	6	Datee (Rake)	3	Pair
2	Boot + Socks	5	Pair	7	Belcha (Shovel)	3	No
3	Gloves	7	Pair	8	Tomlet	3	No
4	Helmet with Torch	3	Pair	9	First Aid Box	3	No
5	Swatter	3	No	10	Power Chain Saw	2	No

छ) सुदूरपश्चिम प्रदेश विपद् व्यवस्थापन गण, कञ्चनपुरमा रहेका उद्धार तथा बन्दोबस्तीका सामानहरू

सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण
१	लाइफ ज्याकेट	१२	९	घन	३
२	टर्च	४	१०	गैटी	५
३	गमबुट	२	११	डोरी भरयाड.	१
४	पन्जा	५	१२	क्रोवार	२
५	वनचरो	८	१३	कम्मरमा बाधने झोला	२
६	सब्ल	१७	१४	क्यापटोपी	२
७	बेल्चा	१९	१५	माक्ट्रेस	४
८	लाइनडोरी	१	१६	केराबिन	१

ज) NNSWA कञ्चनपुरमा रहेका उद्धार तथा बन्दोबस्तीका सामानहरू

S.No.	Item Description	Unit	Stock in NNSWA- warehouse	Remarks
STOCK ONE				
1	SRBB kit (4P)	kit	12	
2	SRBB kit (6P)	kit	279	2 without Kitchen set.
3	Tent (45M2)	set	1	
4	Tent (72M2)	set	1	4 boxes
9	Hygiene Kit (MSF Donated)	kit	17	
10	PTOOSAW 50H	pce	6	
11	PTOOSHovel 1H	pce	28	
12	Sledge Hammer (1250g)	pce	1	
13	Shelter Kit	pce	7	
14	Hygiene Kit (Bucket)	pce	32	incomplete kits
15	Kitchen Kit	pce	4	
16	Plastic Jerrycan	pce	30	purchased locally
17	Plastic Bucket	pce	41	1 broken,purchased locally
STOCK TWO				
1	Axillary Crutches Large	pairs	7	
2	Axillary Crutches Medium	pairs	15	
3	Axillary Crutches Small	pairs	7	
4	Elbow Crutches Large	pairs	5	
5	Elbow Crutches Medium	pairs	10	
6	Elbow Crutches Small	pairs	5	

S.No.	Item Description	Unit	Stock in NNSWA- warehouse	Remarks
7	Walker(Almunium) Folding	Pce	30	without wheel
8	Walker(Almunium) Folding	Pce	20	with wheel
9	Wheel Chairs Large	Pce	8	
10	Wheel ChairsMedium	Pce	20	
11	Wheel Chairs Small	pce	8	
12	Rolator Walker - Universal Large	pce	2	
13	Rolator Walker - UniversalMedium	pce	4	
14	Rolator Walker - Universal Small	pce	2	
15	Monopad	pce	100	
16	Tripod	pce	60	
17	Quardripod	pce	40	
18	Tarpauline & Rope in Pack	Packs	100	
19	FoamMattress with Alum Foil	Sheets	200	
STOCK THREE				
1	Life Jacket	Pcs	12	
2	HandMike	Pcs	10	
3	Boot	Pair	10	

झ) NNSWA स्थापित सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति बेलौरीमा रहेका सामग्रीहरूको विवरण

Sn	Particular	QTY
1	Handmick	11
2	Helmate	45
3	Emergency light	11
4	Dori	1100meter
5	tube	22
6	Belcha	22
7	jerican	55
8	witchle	45
9	First Aid	11
10	Life jacket	45
11	material store Box	11

ज) NEEDS कञ्चनपुरमा रहेका उद्धार तथा बन्दोबस्तीका सामानहरू

S.N.	Item Description	Unit	Stock in NEEDS-warehouse
1	Hygiene Kits	Pkt	
2	Mobile Toilet Pan	Set	14
3	Water Plastic bucket andMug with soap tray	Nos	200
4	Tarpauline (Tirpal)	Nos	
5	Rope, Savel and life jacket	Pcs	10/10
6	SettingMat	Pcs	50

ट) NRCS कञ्चनपुरमा रहेका उद्धार तथा बन्दोबस्तीका सामानहरू

क्र.सं.	मौज्दात गैर खाद्य सामग्री	कैफियत
१	२०० थान NFRI KIT नेरेसो जिल्ला गोदामको भण्डारण	जिल्ला शाखा द्वारा आगलागीबाट २९ परिवार, बाढीबाट ५ परिवार, असहाय १० परिवार, हाती आतक १ परिवार, हुरीबतास १४४ परिवार, शितलहर १० परिवारहरूलाई राहत सामग्री वितरण गरिएको थियो भने कञ्चनपुर जिल्ला आउको हुरीबतासमा त्रिपाल ६८० थान वितरण गरिएको थियो । साथै जिल्ला कारागारमा कैदीहरूका लागि १० थान त्रिपाल र २५ थान कम्बल वितरण गरिएको थियो । कोभिड-१९ महामारी रोकथाम र नियन्त्रणका लागि २०५ थान कम्बल क्वारेन्टीनमा वितरण ।
२	३००० थान NFRI KIT	क्षेत्रिय गोदामको भण्डारण
३	खोजउद्धार सामग्रिहरू लाइफ जाकेट	लाइफ जाकेट ३० थान, हेलमेट ३० थान, स्टेचर ४ थान, हाते साइरन २ थान, हाते माइक २ थान, गमवुट १० थान, त्रिपाल १०० थान

ठ) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाद्वारा समुदायमा वितरण गएका खोजउद्धार सामग्रीहरूको विवरण

क्र. सं.	शुरुकलफार्टा	न.पा./ गा.पा					
		तिल्की	तार्खणीपुर	कल्तुवापुर	पिपलाई	जोनापुर	ढक्किया
२०	५	५	५	५	७	७	८
०	३	३	०	०	०	०	लाइफ जाकेट
१	१	१	१	१	१	१	Carabinia हाते माइक
२	१	१	१	१	१	१	साइरन
०	४	४	४	०	०	०	हेल्मेट
०	०	०	०	०	०	०	रेस्यू ल्योब
०	१	१	०	०	०	०	स्टेचर
३०VIn.	४ pic	४ pic	०	०	०	०	प्लास्टिक डोरी (रोल)
०	३	३	०	०	०	०	टायब
०	०	०	०	०	०	०	Tarpoulin
०	१	१	०	०	०	०	सचल
०	१	२	०	०	०	०	बन्चरो/हस्तिया
०	०	०	०	०	०	०	सञ्जिकल मास्क (१ याक)
०	०	०	२	०	०	०	ब्लाइडकेट
०	०	०	०	०	०	०	हेल्ड टर्च
०	४	४	०	०	०	०	छाता
०	१	१	१	०	०	०	खुडाले भर्ने पर्प
१	१	१	०	०	०	०	प्राथमिक उपचार सामग्री बाक्स
०	०	०	०	०	०	०	घन
०	१	२	०	०	०	०	फरवा
०	०	०	०	०	०	०	युट्रोट्रो
०	४	५	०	०	०	०	रेनकोट
२	३	४	०	०	०	०	स्प्रिंग
०	१	१	१	१	०	०	हाते आरी
०	०	०	०	०	०	०	श्रो व्याग
०	४	४	०	०	०	०	अन्ती नियन्त्रक पोसाक
०	०	४	०	०	०	०	बुट
०	०	४	०	०	०	०	टर्च लाइट
१	१	१	१	१	१	१	समाग्री राख्ने बाक्स
०	१	१	१	०	०	०	चेत्ना
०	५	५	४	०	०	०	त्रिपाल / कार्पेट
०	१	१	१	०	०	०	रैटी
०	०	०	०	०	०	२	वैसाखी/लैरा

लाल भाड़ी										कुण्ठार							
खल्ता जाइ	सीकलपटी	नन्दगाड़	विचपटी	कन्ज	बल्की	परस्तीया	अगरस्तीपटी	बनरा	सत्यालफांठा	बडेकाटोल	बेलकुन्डी	कटान	दमलपटी	दुवाह			
4	5	5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	17	5	7			
0	0	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1	0	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1	
4	5	4	4	0	4	0	0	0	0	5	4	1	5	0	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	
2 pic	2 pic	0	2 pic	4 pic.	2 pic	2 pic	200Mn.	100Mn.	200Mn.	4 pic	1 pic	2 pic	2 pic	2 pic	2 pic	2 pic	
1	2	3	2	3	4	2	2	2	2	2	3	1	2	2	2	2	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1	0	1	0	1	1	0	1	2	0	1	2	2	1	1	0	0	
1	0	2	0	1	1	0	1	0	0	0	2	2	1	1	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	
0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	
0	0	4	0	4	0	0	0	0	10	0	4	8	12	0	0	0	
1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	1	0	0	3	0	1	2	2	1	4	2	2	1	3			
0	0	3	0	2	0	2	5	2	5	4	5	14	5	0			
1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	2	3	0	4	3	3	3	2	2	4	2	2	3	3			
4	1	0	2	3	2	1	2	1	1	1	0	2	1	3			
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	0	3	0	3	3	0	1	0	0	2	1	1	0	0	1	1	
0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	
0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

	32	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	
	મહાકાલી તગારાલિકા											
જમા	કર્તિયાકવર	વૈદિકાટા	દક્ષનાથાટ	શાન્દિંટ ટોલ	માર્ગિકા ટોલ	સ્થાઉલેવજાર	શ્રીલક્ષ્મા	દુર્દુખેલ	ખલ્લા	મુસેરી	ચાચાપુર	
208	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	7	5
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
37	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
113	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	1
0	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	0	0
22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
0	200Meter	200Meter	200Meter	200Meter	200Meter	200Meter	200Meter	200Meter	200Meter	200Meter	200Meter	2 pic
62	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
36	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
68	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	0
53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	0
28	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
98	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	3
116	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	0
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	6 jodi	2
33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
32	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
63	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	1
142	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	3
27	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ड) पालिकाहरूमा रहेका भौतिक सामग्री सवारी साधन तथा मानवीय संशाधन र वडा सचिवहरूको विवरण

१. भीमदत्त नगरपालिका

सुदूरपश्चिम प्रदेश (तत्कालिन सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा पर्ने महाकाली अञ्चल), कञ्चनपुर जिल्लाको सदरमुकामको रूपमा भीमदत्त नगरपालिका राजधानी काठमाडौँबाट ७५० कि.मि. दूरीमा छ । तत्कालिन महेन्द्रनगर पञ्चायतको रूपमा वि.सं. २०३४ सालमा भूजेला, सिद्धनाथ र आदर्श गाउँपञ्चायतका सम्पूर्ण भाग तथा सुडा र ऐरि गाउँ पञ्चायतको आंशिक भू-भाग मिलाई गठन भएको हो । महेन्द्रनगर नामकरण गर्नुपुर्व यसको बजार क्षेत्रलाई धुसुडी बजार भनिन्थ्यो । वि.सं. २०४६ सालको जनआन्दोलन पश्चात महेन्द्रनगर नगर पञ्चायतबाट नाम परिवर्तन गरी महेन्द्रनगर नगरपालिका बनाइयो र वि.सं. २०६५ साल कार्तिक २० गतेको नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णयानुसार शहिद भीमदत्त पन्तको सम्मानस्वरूप उहाँको नाममा यस नगरपालिकालाई भीमदत्त नगरपालिका नामकरण गरियो ।

सवारी साधनहरूको विवरण

क्र.सं.	सवारी साधनको किसिम	सवारी नम्बर	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१.	दमकल	म १ ग २०	भोजराज पनेरु	९८४८७२२०५१, ०९९५२२३११
२.	टिप्पर	म १ ग १६	जनक राज भट्ट	९८४८७३२००३
३.	टिप्पर	म १ ग २८	हर्क बहादुर डगौरा	९८५५४६७९१०
४.	टिप्पर	म १ ग २९	टेक राज जोशी	९८४८७७९७४६
५.	टिप्पर	म १ ग ३१	मनोज शाह	९८४८८९६६८४
६.	टिप्पर	म १ ग ३२	प्रकाश चन्द	९८६९५०३१३०
७.	टिप्पर	म १ ग ३९	लोक राज जोशी	९८६८७३७४५५
८.	टिप्पर	म १ ग ४२	शान्त बहादुर एडी	९८६३६७०२९९
९.	टिप्पर	म १ ग ४३	नरेश प्रशाद जोशी	९८४८७७८६३२
१०	टिप्पर	म १ ग १७	राम चन्द्र सर्मा	९८२२७००२९७
११	ट्याक्टर	म १ द १५	छाया दत्त शर्मा	९८१२७६९६३८
१२	ट्याक्टर	म १ द १५	चुलुवा खुना	९८०९४४५४४९
१३	जे.सि.बी.	म १ ग १८	हेमन्त प्वाली	९८४८७६१०६६
१४	जे.सि.बी.	म १ ग ३३	धन बहादुर चन्द	९८४८७२७२३४
१५	जे.सि.बी.	म १ ग ३६	कमलेश डगौरा	९८४४६७९७७०

१.१ भीमदत्त नगरपालिकामा रहेका विपद् प्रतिकार्य सामग्रीहरूको विवरण

सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण
१	Half jacket	१२	१५	Crowbar	४
२	Safety Helmets	१२	१६	Rescue Rope	४
३	Raincoat	१२	१७	Hack Saw	२
४	Safety Boots	१२	१८	First aid Kit bag	४
५	Working Gloves	१२	१९	Life jacket	२

सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण
६	Head Lamp	१२	२०	Hazard tape	१२
७	Whistle	१२	२१	Safety vest	३
८	Backpack	१२	२२	Fire extinguisher	२
९	Megaphone	२	२३	safety Goggle	३
१०	Hammer	३	२४	Triangular bandages	१२
११	Wire cutter	३	२५	Rubber tube	५०
१२	Pick	२	२६	Stretcher	६
१३	Shovel	४	२७	Steel Bucket	३
१४	Pry bar	४			

२. शुक्लाफाँटा नगरपालिका

नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेशको कञ्चनपुर जिल्लामा पर्ने यो नगरपालिका नेपाल सरकारको मिति २०७१।०८।१६ गतेको निर्णयानुसार देशभरी गठन भएका ६१ नगरपालिकामध्ये एक हो । यस क्षेत्रमा नगरपालिका हुन पुर्व झलारी, पिपलाडी र देखतभुलीका वडा न ६,४ गरी तिन वटा गा.वि.स. थिए र ती तीन वटै गा.वि.स.का वडाहरू समायोजन भै शुक्लाफाँटा नगरपालिका बनाईएको हो । नेपाल सरकारको मन्त्रीपरिषद्को मिति २०७३।११।०९ गतेको निर्णयबाट स्थानीय तहको शासन सञ्चालन सम्बन्धमा जारी गरेको आदेश २०७३ अनुसार यो शुक्लाफाँटा नगरपालिकामा जम्मा १२ वटा वडा मिलेर बनेको छ । जिल्लाको सदरमुकाम भीमदत्तनगरदेखि २० कि.मि. टाढा रहेको यस नगरपालिकाले आफ्नै खालको धार्मिक, राजनैतिक र सामाजिक महत्व र विशेषता बोकेको छ । यस नगरपालिका क्षेत्रमा सबै जातजाति, धर्म, क्षेत्रका मानिसको मिश्रित बसोबास रहेको छ । कञ्चनपुर जिल्लाको पूर्व पश्चिम राजमार्ग अन्तरगत मध्यविन्दुमा रहेको १६२.५७ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको शुक्लाफाँटा नगरपालिका अन्तरगत ४६,८३४ जनसंख्या रहेको यस नगरपालिकाको भू-आकृति करीब सबैजसो समतल रहेको छ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा कृष्णपुर नगरपालिका, पश्चिममा शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज र वेदकोट नगरपालिका, उत्तरमा डडेलधुराको चुरे पर्वत र दक्षिणमा लालझाडी गा.पा. र शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको छ । यस नगरपालिकाको अधिकतम तापक्रम ३८ डिग्री र न्यूनतम तापक्रम ९ डिग्री रहको पाईन्छ ।

सवारी साधनहरूको विवरण

क्र.सं.	सवारी साधन	सवारी नम्बर	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१.	दमकल	म १ ब २१	दिपक बोहरा	९८५८७५१२३७
२.	एम्बुलेन्स	म १ भ १००	गैरे लुहार	९८४८८८९६१३
३.	एम्बुलेन्स		राजेन्द्र ऐर	९८४८७५११८८
४.	टिप्पर	बा १ ग ३२४७	गोबिन्द बहादुर साउद	९८४८७३८४९९
५.	सानो टिप्पर	से १ ग ७९	मिन्त नरसिंह राणा	९८४३७४४४९८
६.	सानो चार पाड्ये	बा २ भ ३८९०	दिनेश बहादुर ऐर	९८४९६५१८३१
७	सानो चार पाड्ये	म १ भ ९६	चरण राम डगौरा	९८४८४०४५४५
८	सानो चार पाड्ये	सु.प्र. ००१ ०१ भ ०३६६	दिपक ऐर	९८४८८६२६८६
९	व्यक्तिगत	से१ग १०५	राजन चौधरी	९८४८७५१७११

शुक्लाफाँटा नगरपालिका खोज उद्धारका लागि मौज्दात रहेका बन्दोबस्ती तथा अन्य सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या
१.	साईरन	१ थान
२.	स्टेचर	१ थान
३.	लाईभ जाकेट	२ थान
४.	डोरी	१ थान
५.	टयुव	१ थान

३. बेलौरी नगरपालिका

सन् १८९४-१८९५ मा भएको नेपाल अंग्रेज युद्धपछि सन् १८९६ मा गरिएको सुगौली सन्धिबाट काली नदी पश्चिमको सम्पूर्ण भूभागसँगै तराईको कञ्चनपुर पनि ब्रिटिश इण्डियामा गाभियो । पछि सन् १८६० को प्रत्यावर्तन सन्धि भएपछि कञ्चनपुर, कैलाली, बर्दिया र बाँकेसम्मको तराइ खण्ड नयाँ मुलुकका रूपमा नेपालमा गाभिएको हो । कञ्चनपुर नयाँ जिल्लाका रूपमा स्थापित भएपछि सर्वप्रथम यसको जिल्ला सदरमुकाम बेलौरी नगरपालिकाको बेलौरी बजार रहेको र यस नजिकको कंज नामक ग्रामबाट जिल्लाको नाम कञ्चनपुर नामकरण हुन गएको भन्ने केही इतिहासका अध्येताहरूको भनाई छ । सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत, कंचनपुर जिल्लाको दक्षिणी सीमावर्ती भारतसँग जोडिएको, सांस्कृतिक, आर्थिक एवं प्रशासनिक महत्व बोकेको क्षेत्र, बेलौरी राणा काल र पछिल्लो झण्डै डेढ दशक गरी १०३ वर्षसम्म सदरमुकाम रही, २०१९ सालमा जिल्ला सदरमुकाम, घुसुडी बजार (हालको महेन्द्रनगर) सरेपछि ओझेलमा पर्न गयो । ५२ वर्षपछि २०७१ बैशाख २५ मा साविक श्रीपुर, रामपुर विलासीपुर र लक्ष्मीपुर गा.वि.स. समाहित गरी नेपाल सरकारबाट बेलौरी बजारलाई केन्द्र मानी नगरपालिका घोषणा हुँदा स्वच्छ, सफा र समृद्ध बन्दै नमुना बस्ती र शहरको रूपमा बेलौरी नगरपालिका अगाडि बढाउने काम भइरहेको छ । बेलौरी नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १२३.४ व.कि.मि. छ भने कुल जनसंख्या ५३,५४४, जनघनत्व ४३३ जना प्रति कि.मि. छ । हावापानी उष्ण र उपोष्ण छ । पूर्वमा पुनर्वास नगरपालिका, पश्चिममा बेल्डाडी गाउँपालिका, उत्तरमा शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज र लालझाडी गाउँपालिका र दक्षिणमा भारत रहेको छ । वार्षिक बर्षा सरदर १,५७५ मि.मि. र अधिकतम् तापक्रम ४२ डिग्री सेल्सियस, न्यूनतम तापक्रम ६ । ९६ डिग्री सेल्सियस रहेको छ ।

बेलौरी नगरपालिकामा रहेका सवारी साधनहरको विवरण

क्र.सं.	सवारी साधनको विवरण	सवारी नम्बर	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१.	एम्बुलेन्स	म १ भ १०६	अर्जुन चौधरी	९८२३३८८०९
२.	एम्बुलेन्स	म १ भ १०७	तिलक चौधरी	९८२४६८५५२९
३.	एम्बुलेन्स	बा २ भ	शुभाष चौधरी	९८०५७९८९३१
४.	टिप्पर	से १ ग ८५	पुष्प बडायक	९८११६०८२८९
५.	ट्याक्टर	से १ द १७	हरीदास चौधरी	९८०६४५१२८६
६.	जेसिवी	से १ ग ७२	हस्त बहादुर शाही	९८१२७५१२०३
७	रोलर	बा २ग ३०७९	पदम बहादुर डगौरा	९८०५७७७३६२
८	जीप	से१ भ २२८	विरेन्द्र राना	९८४८४५४०३१
९	जीप	बा२ भ ४४४६	महेश राज गिरी	९८४९४३६०९२

बेलौरी नगरपालिकामा रहेका खोज उद्धारका लागि मौज्दात रहेका बन्दोबस्ती तथा अन्य सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या
१.	स्टेचर	२ थान
२.	लाईभ सेभिंग जाकेट	२ थान
३	अम्नी प्रतिरोधक ज्याकेट	२ थान

४. माहाकाली नगरपालिका

नेपालको संविधानबमोजिम नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्वाट मिति २०७३।१०।१८ मा स्वीकृत कार्य बिस्तृतीकरण प्रतिबेदन अनुसार कायम भएको माहाकाली नगरपालिका साविकको दोधारा चाँदनी हो । ५७.३७ वर्ग.कि.मि. (साविक दोधारा २६.५७ र साविक चाँदनी ३०.८०) क्षेत्रफल र २०६८ को जनगणना अनुसार ३९,२५३ जनसंख्या रहेको यस नगरपालिकाको पूर्वमा महाकाली नदी, पश्चिम, उत्तर र दक्षिणमा भारत रहेको छ । विपद्को दृष्टिकोणले अति सम्बेदनसिल पूर्वमा महाकाली नदी, पश्चिम जोगबुढा नदी तथा बीचमा मलेरिया नाला नामको खोलाले बर्षेनी दुख दिइरहेको हुन्छ । यो नगरपालिका जम्मा १० वडामा विभाजित छ । साविकको चाँदनीको भवनमा वडा नं. १, २, ४ र ५ का वडा कार्यालय, साविक दोधारा भवनमा वडा नं. ७, ८, ९ र १० वडाका वडा कार्यालयको रूपमा संचालित छन् भने वडा नं. ३ र ६ का वडा कार्यालयहरु आफ्नै वडामा संचालनमा रहेका छन् ।

माहाकाली नगरपालिकामा रहेका खोज उद्धारका लागि मौज्दात रहेका बन्दोबस्ती तथा अन्य सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या
१.	हेल्मेट	१२ थान
२.	लाईभ सेभिंग जाकेट	२२ थान
३	रेनकोट	१२ थान
४	सेटी बुट १२	१२ थान
५	मेगा फोन	२ थान
६	हेमर	३ थान
७	तार कटर	३ थान

माहाकाली नगरपालिकामा रहेका दमकल तथा एम्बुलेन्सको विवरण

सि.नं.	साधनको नाम	साधनको नम्बर	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	दमकल	म १ क २४६	राम बहादुर डगौरा	९८४८८२६३९
२	एम्बुलेन्स	बा २ भ १७४६	करन भण्डारी	९८०६४८९७७२
३	एम्बुलेन्स	ब १ भ ८४०२	दुर्पाल सिंह राना	९८४८८०९००८
४	एम्बुलेन्स	बा १ भ ९३	मिन बहादुर खडका	९८६८७७२६४४

माहाकाली नगरपालिकामा रहेका ठूला तथा साना सवारी साधनको विवरण

सि.नं.	साधनको नाम	साधनको न.	चालकको नाम	सम्पर्क न.
१	टिप्पर	म १ ग २६	धर्मानन्द पन्त	९८०४८९००६४
२	टिप्पर	म १ ग २५	प्रेम बहादुर चन्द	९८१२७८५९९७
३	व्याकहो लोडर	म १ ग २७	नेत्र बहादुर राना	९८१२७०२०५२
४	स्कारपियो जिब	म १ भ ९४	खडक बहादुर रावत	९८१२७७००९२
५	टाटा पिकप	बा १ भ ९४९६	आकाश पाण्डे	९८१०७८२५२९
६	टेक्टर	म १ द १९	उत्तम राज विष्ट	९८१०६३१५८६

५. पुनर्वास नगरपालिका

कञ्चनपुर जिल्लाको दक्षिण-पूर्वी भेगमा अवस्थित पुनर्वास नगरपालिका साविकका परासन, त्रिभुवनवस्ती र कालिका गरी तीनवटा गा.वि.स गाभिएर बनेको छ । नेपाल सरकारको २०७१।०१।२५ को निर्णयबाट यो नगरपालिकाको गठन भएको हो । जिल्ला सदरमुकामदेखि २२ कोष टाढा सुदूर दक्षिणमा रहेको नगरपालिकाले आफ्नो ऐतिहासिक भौगोलिक, राजनैतिक, सामाजिक र धार्मिक महत्व बोकेको छ । वि.सं. २०२८ सालमा तत्कालिन नेपाल पुनर्वास कम्पनीद्वारा व्यवस्थित रूपले बसोबास गराएको हुँदा सोही समयदेखि नै यस क्षेत्रलाई पुनर्वास क्षेत्र भनिएको हो । यसको पूर्वमा भारतको दुधवा नेशनल पार्क, पश्चिममा बेलौरी नगरपालिका, उत्तरमा लालझाडी गाउँपालिका दक्षिणमा भारतको दुधवा नेशनल पार्क रहेको छ । २८ डिसेम्बर ३६ मिनेट उत्तरदेखि २८ डिसेम्बर ४३ मिनेट उत्तरी अक्षांश ८० डिसेम्बर २२ मिनेटदेखि ८० डिसेम्बर ३० मिनेट पूर्व देशान्तर रहेको छ । यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १०३.७१ वर्ग कि.मि. रहेको छ ।

पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका एम्बुलेन्स लगायत ठूला तथा सवारी साधनहरूको विवरण

क्र.सं.	सवारी साधन	सवारी नम्बर	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१.	दमकल	म १ ब २१	तुल्सीराम तिमल्सेना	९८१२७२५९२१
२.	एम्बुलेन्स	परासन स्वास्थ्य चौकी	राम बहादुर थापा	9806470299
३.	एम्बुलेन्स	पुनर्वास रेडक्रस एम्बुलेन्स	खडक बहादुर खडका	9810747487
४.	एम्बुलेन्स	पुनर्वास पोलिक्लिनिक एम्बुलेन्स		9806434461
५.	एम्बुलेन्स	रेडक्रस वडा नं १०	राजेन्द्र तामाङ	9812750320

६	एम्बुलेन्स	परासन स्वास्थ्य चौकी	राम बहादुर थापा	9810747487
७	जेसिवी	पुनर्बास न.पा.	दल बहादुर गुरुगं	9818492751
८	टिप्पर	पुनर्बास न.पा.	महेस कुमार चौधरी र दल बहादुर गुरुगं	9806477650, 9848618450
९	टेक्टर	पुनर्बास न.पा.	महेस कुमार चौधरी	9806477650

पुनर्बास नगरपालिकामा रहेका खोज उद्धार सामग्रीहरुको विवरण

सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण	सि.नं.	सामानको नाम	परिमाण
१	बेल्चा	१२	९	हेल्मेट	२३
२	गैटी	१२	१०	मेगा फोन	५
३	लाइफ ज्याकेट	१९	११	टर्च लाइट	७
४	स्टेचर	७	१२	ट्रयुव	१४
५	डोरी	७ रोल	१३	सब्ल	७
६	कोदालो	१२	१४	बाल्टी	१४
७	बन्चरो	७	१५	बुट जुता जोर	२३
८	हासिया	१२	१६	रेन कोट जोर	२३

६. कृष्णपुर नगरपालिका

कृष्णपुर गा.वि.स. नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७२/०५/३१ गतेको निर्णय अनुसार नगरपालिका घोषणा भई सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तरगत कञ्चनपुर जिल्लाको पूर्वी सिमानामा अवस्थित छ । साविक कृष्णपुर नगरपालिका, साविक रैकवार विचवा गा.वि.स र साविक देखतभुलि गा.वि.स वार्ड नं. ९ को क्षेत्रफलभित्र पर्ने सम्पूर्ण क्षेत्र कृष्णपुर नगरपालिका हो । वि.सं. २०६८ को जनगणना अनुसार यस नगरपालिकामा १०,०१६ घरधुरी र ५६,१२० जनसंख्या रहेकोमा हाल बृद्धि भएको अवस्था छ । वि.स. २०७४ को स्थानीय तहको निर्वाचनको तथ्याङ्क अनुसार कुल मतदाता २९,४१५ रहेका छन् । पूर्वमा कैलाली जिल्लाको गोदावरी नगरपालिका, पश्चिममा शुक्लाफाँटा नगरपालिका उत्तरमा चुरे पर्वत दक्षिणमा लालझाडी गाउँपालिका रहेको छ । २८ डिसेम्बर ३२ मिनेट उत्तरदेखि २९ डिसेम्बर २८ मिनेट उत्तरी अक्षांश ८० डिसेम्बर ३ मिनेटदेखि ८० डिसेम्बर ३३ मिनेट पूर्वी देशान्तरमा रहेको यो नगरपालिका समुद्री सतहबाट १०० मि. देखि १००० मि. (साविक कृष्णपुर नगरपालिकाको १५६.२० वर्ग कि.मि., साविक रैकवार गा.वि.स.को ८१ वर्ग कि.मि. र साविक देखतभुलि गा.वि.स. वार्ड नं. ९ को १८ वर्ग कि.मि. गरी जम्मा २५५.२० वर्ग कि.मि. रहेको छ ।

कृष्णपुर नगरपालिकामा रहेका ठूला तथा साना सवारी साधनको विवरण

सि.नं.	साधनको नाम	साधनको न.	चालकको नाम	सम्पर्क न.
१	एम्बुलेन्स	म१७ ११५	पुष्कर ताम्रकार	९८६५९४४५०९
२	टिप्पर	से १ ग १४	गोपाल सिह ऐरी	९८६७४६४५६२

३	टिप्पर	म १ ग ४	नन्द बहादुर महता	९८६६१००१२३
४	जीप	से १ भ २४६	विर बहादुर बुढाएर	९८६६५११७०४
५	जीप	बा १ भ ९४९६	जनक भण्डारी	९८४८७३२३०९
६	द्याक्टर	म१ज २२	राम गुलाव राना	९८६५६८९२४४
७	द्याक्टर	म१ज २३	गंगा बहादुर डगौरा	९८६३५०४८०३
८	जेसिवी		सुनिल कुमार डगौरा	९८४०७६५३७०

७. बेदकोट नगरपालिका

नेपालको सुदूर पश्चिम प्रदेश अन्तर्गत कञ्चनपुर जिल्लाको सदरमुकाम महेन्द्रनगरस्थित भिमदत्त नगरपालिकाको पूर्वी सिमानासँग जोडिएको सुडा र दैजी गा.वि.स.को कुल क्षेत्रभित्र पर्ने सम्पूर्ण क्षेत्र प्रस्तावित बेदकोट नगरपालिका हो । कञ्चनपुर जिल्लाको सदरमुकामदेखि ३ देखि १३ कि.मि. पूर्वसम्म रहेको र महेन्द्र राजमार्ग तथा जोगबुढा डेलधुरा सडकसमेत रहेको नगर उन्मुख क्षेत्रको रूपमा विकासशील क्षेत्र हो । यस नगरपालिकाको सिमाना अन्तरगत पूर्वतर्फ शुक्लाफाँटा बन्यजन्तु आरक्ष अर्जुनी पोष्ट (झलारी पिपलाडी न.पा.), पश्चिमतर्फ भिमदत्त नगरपालिका, उत्तरतर्फ चुरे श्रृंखला (डेलधुरा जिल्ला) तथा दक्षिणतर्फ शुक्लाफाँटा आरक्ष रहेको छ भने यसको कुल क्षेत्रफल सुडा गा.वि.स.को ५५.५ वर्ग कि.मि. तथा दैजी गा.वि.स.को १०० वर्ग कि.मि. गरी जम्मा १५८.५ वर्ग कि.मि. रहेको छ । यस नगरपालिका अन्तरगत २८.३२ मिनेट उत्तरदेखि २९.०८ मिनेट उत्तरी अक्षांश र ८०.०३ मिनेट पश्चिमदेखि ८०.३३ मिनेट पश्चिमी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । यस न.पा.भित्र शैक्षिक विकास, खानेपानी, स्वास्थ्य, सञ्चार, कृषि, यातायात तथा विद्युतका साथै चार वटा कृषि सम्बन्धी प्रादेशिक कार्यालय आदिको विकास भईरहेको र औद्योगिक क्षेत्रको समेत पहल भईरहेको छ । यस नगरपालिकाको उत्तरी भेकमा रहेको चुरे श्रृंखलाको मध्यमा रहेको विशाल, स्वच्छ एवं सुन्दर बेदकोट ताल, वण्ड ताल, सिद्ध सरोवर, बैद्यनाथ धाम, बृद्धाश्रम, शिवलिङ्गाकृती भम्केश्वर महादेव स्थान लगायतका सम्पदाहरूलाई धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा व्यवस्थित गरिएमा विकासको मुख्य स्रोत बन्न सक्ने प्रवल सम्भावना रहेको र यस क्षेत्रमा रहेका हराभरा वन जंगलले प्रकृतिक सुन्दरता र वातावरणीय स्वच्छता दिनुका साथै वन पैदावारको सदुपयोगिता भएमा स्रोतको आधार बन्न सक्दछ । विविध धार्मिक, सांस्कृतिक, भेषभुषा रहेको यस न.पा.मा मिश्रित बस्तीहरू रहेको र राजमार्गसहित मुख्य सडकहरूसँगै बजार एवम् घनावस्तीको विकासका सँगसँगै ग्रामीणबाट नगरतर्फ उन्मुख भई व्यवस्थित शहरीकरण गर्न यस क्षेत्रको बृहत्तर हितका लागि नगरपालिका गठन समय सापेक्ष आवश्यक रहेको छ ।

बेदकोट नगरपालिकामा रहेका ठूला तथा साना सवारी साधनको विवरण

सि.न	साधनको नाम	साधनको न.	चालकको नाम	सम्पर्क न.
१	टिप्पर	म १ ग २३	अरुण चन्द	९८०९४३७९६९
२	टिप्पर	म १ ग २४	करन भट्ट	९८४८७०५१४७
३	द्याक्टर	से१ ज २८	छैन	दुई जनाले आलोपालो चलाउने
४	जेसिवी	से१क ६७५	चक्र ब. बंम	९८४८७००७१२

८. लालझडी गाउँपालिका

नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेश अञ्चनपुर जिल्लामा पर्ने लालझडी गाउँपालिका नेपाल सरकारको मिति २०७३।११।२२ गतेको निर्णयानुसार गठन भएका ७५३ स्थानीय तहमध्येको एउटा स्थानीय तह हो । जिल्लाको पूर्वी भेगमा अवस्थित यो गाउँपालिका साविक शंकरपुर गाविसका ९ वटै बडाहरू, बाइसे बिचवा गाविसका ४ वटा बडाहरू र देखतभूली गाविसका बडा ३, ५, ७ र ८

(१-९) बडाहरू, साविक बाइसे बिचवा गा.वि.स.का (१-४) बडाहरू र साविक देखतभूली गा.वि.स.का (१-३, ५-७ र ८) बडाहरू समायोजन भई गठन भएको गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकामा जम्मा ६ वटा बडाहरू रहेका छन् । जिल्लाको सदरमुकाम भीमदत्तनगर देखि ४६ कि.मि टाढा पूर्वतर्फ रहेको यस गाउँपालिकाको आफ्नै खालको धार्मिक, राजनैतिक, सामाजिक महत्व र विशेषता रहेको छ । यस गाउँपालिकामा आदिबासी थारु समुदाय र पहाडबाट बसाइसराइ गरी आएका विविध जातजाति, धर्म र वर्णका मानिसहरूको मिश्रित बसोबास रहेको छ । यो गाउँपालिका र कृष्णपुर नगरपालिकाको बिचमा रहेको लालझडी जंगलको नामबाट यस गाउँपालिकाको नाम रहन गएको हो ।

कञ्चनपुर जिल्लाको पूर्वी भेगमा अवस्थित १५४.६५ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको लालझडी गाउँपालिकाको भू-आकृति स्वरूप करिब सबैजसो समतल सतह रहेको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा कृष्णपुर र पुनर्वास नगरपालिका, पश्चिममा शुक्लाफाँटा र बेलौरी नगरपालिका, उत्तरमा शुक्लाफाँटा र कृष्णपुर नगरपालिका र दक्षिणमा बेलौरी र पुनर्वास नगरपालिका रहेका छन् ।

लालझडी गाउँपालिकामा रहेका ठूला तथा साना सवारी साधनको विवरण

सि.न	साधनको नाम	साधनको न.	चालकको नाम	सम्पर्क न.
१	एम्बुलेन्स	म.१.प ११७	लक्ष्मण राना	९८१२७९९८५
२	व्याक होलोडर	से.१ग.१३७	हरीओम राना	९८०४६५६०६५
३	टेक्टर	से१द २२	राम अवतार राना	९८१२७९९८५९

लालझडी गाउँपालिकामा रहेका खोज, उद्धार तथा बन्दोबस्तीका सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या
१.	हाते साइरन	२
२.	स्टीमबुटर	३
३	स्टेचर	८
४	लाईफ जोट	६
५	हेलमेट	१०

बेलडाँडी गाउँपालिका

नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेश अञ्चलिका कञ्चनपुर जिल्लामा पर्ने बेलडाँडी गाउँपालिका नेपाल सरकारको मिति २०७३। ११। २२ गतेको निर्णयनुसार देशभरी गठन भएका ७५३ स्थानीय तह मध्ये एक स्थानीय तह हो । यो गाउँपालिका यसको उत्तरी अक्षांश २१.४० र पूर्वी देशान्तर ४०.५६ सम्म फैलिएको छ । कञ्चनपुर जिल्लाको दक्षिण भेगमा अवस्थित यो गाउँपालिका साविक बेलडाँडी गा.वि.स.का पुरै (१-९) वडाहरू र साविक रौतेली विचवा गा.वि.स.का (७, ८ र ९) वडाहरू समायोजन भई बेलडाँडी नगरपालिकाको रूपमा गठन भएको र साविक बेलडाँडी नगरपालिकाको ११ वटा वडाहरू समायोजन भई गठन भएको एक गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकामा जम्मा ५ वटा वडाहरू रहेका छन् । जिल्लाको सदरमुकाम भीमदत्तनगरदेखि २७ कि.मि टाढा दक्षिण पूर्वतर्फ रहेको छ । समुन्द्री सतहबाट १५५ मिटरदेखि २८० मिटर उचाईमा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको उत्तरमा शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको छ, दक्षिणमा भारतको उत्तर प्रदेशको पिलिभीत, पूर्वमा वेलौरी नगरपालिका र पश्चिममा शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको छ । यो गाउँपालिका अधिकांश समतल भू-भागले बनेको छ । यस गाउँपालिकाको जनघनत्व ८०५.३६ रहेको छ । यस गाउँपालिकाको आफ्नै खालको धार्मिक, राजनैतिक, सामाजिक महत्व र विशेषता रहेको छ । यस गाउँपालिकामा आदिबासी थारु समुदाय र पहाडबाट बसाइँसराइ गरी आएका विविध जातजाति, धर्म र वर्णका मानिसहरूको मिश्रित बसोबास रहेको छ ।

बेलडाँडी गाउँपालिकामा रहेका ठूला तथा साना सवारी साधनको विवरण

सि.न	साधनको नाम	साधनको न.	चालकको नाम	सम्पर्क न.
१	टिप्पर	म १ ग ३०	बासुदेव भट्ट	९८०९४६४२७०
२	एम्बुलेन्स	से १ भ २४४	उद्धव धामी	९८०६४४७२९३
३	एम्बुलेन्स	म.१ भ १०९	चेतन बुढा	९८१०७५४३२१

बेलडाँडी गाउँपालिकामा रहेका खोज उद्धार तथा बन्दोबस्तीका सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या
१.	लाइफ जाकेट	३
२.	हेल्मेट	५
३	स्टेचर	१२

कञ्चनपुर जिल्लाका स्थानीय तहका निवाचित जनप्रतिनिधिहरूका सम्पर्क नम्बरहरू
भिमदत्त नगरपालिका

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क न.
१	सुरेन्द्र विष्ट	नगर प्रमुख	९८५८७५०२९३
२	शुसिला चन्द सिह	उप प्रमुख	९८६८७९४०६५
३	पुष्कर भट्ट	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४८८७२५९०२
४	प्रेम प्रकाश जैशी	विपद् फोकल पर्सन	९८४८८७२७३७३
५	आसिफ कुवर	बडाध्यक्ष १	९८४८८८१११११
६	डम्मर सिह कार्की	बडाध्यक्ष २	९८४८८७५५१३२
७	राम बहादुर जप्रेल	बडाध्यक्ष ३	९७४९५०४५०२
८	लक्ष्मी दत्त बोहरा	बडाध्यक्ष ४	९८४८८७२०२९२
९	मदन बहादुर चन्द	बडाध्यक्ष ५	९८४८८७२०२२७
१०	हरक सिह धामी	बडाध्यक्ष ६	९८५८७५०५६६
११	शंकर कुवर	बडाध्यक्ष ७	९८४८८७२२४८४
१२	ध्वज बहादुर विष्ट	बडाध्यक्ष ८	९८०५७५९२१७
१३	राम नाथ	बडाध्यक्ष ९	९८४८८७९१८४२
१४	प्रमान्द जोशी	बडाध्यक्ष १०	९८४८८७८३१५९
१५	प्रेम प्रसाद जैशी	बडाध्यक्ष ११	९८४८८७२७३७३
१६	कृण सिह देउपा	बडाध्यक्ष १२	९८५८७५००६६
१७	लाल बहादुर शाही	बडाध्यक्ष १३	९८४८८७६०८४२
१८	उत्तम बहादुर विष्ट	बडाध्यक्ष १४	९८४८८८४९०७१
१९	भिम बहादुर साहु	बडाध्यक्ष १५	९८४८८७३७३२४
२०	सुरेन्द्र विष्ट	बडाध्यक्ष १६	९८४८८८४९०७१
२१	हिमाल बहादुर चन्द	बडाध्यक्ष १७	९८४३३३२३५
२२	राजेन्द्र पाण्डेय	बडाध्यक्ष १८	९८४८८७५०९४८
२३	दामोदर महरा	बडाध्यक्ष १९	९८०९४०५७५३

माहाकाली नगरपालिका

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क न.
१	विर बहादुर सुनार	नगर प्रमुख	९८४८८७२४३५७
२	चिनी गिरी	उप प्रमुख	९८४८८७८४३५३
३	गणेश दत्त मिश्र	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४१३७५९३१

४	अर्जुन भट्ट	वडाध्यक्ष १	९८४८८२८५७७
५	कमलापती भट्ट	वडाध्यक्ष २	९८०९४५८९२४
६	पुष्कर दत्त जोशी	वडाध्यक्ष ३	९८१२७०५३६०
७	भक्त बहादुर सुनार	वडाध्यक्ष ४	९८०६४८४९३७
८	गम्भीर सिह भण्डारी	वडाध्यक्ष ५	९८४८७८२७६०
९	दिल बहादुर सिजाली	वडाध्यक्ष ६	९८४८७२६२६६
१०	ज्ञानेन्द्र सिह बडायक क्षेत्री	वडाध्यक्ष ७	९८०९४७६५८८
११	ओम प्रकाश रोकाया	वडाध्यक्ष ८	९८०९४९८०५९
१२	रिसिराम क्षेत्री	वडाध्यक्ष ९	९८१०६४८६६२
१३	नर बहादुर सुनार	वडाध्यक्ष १०	९८०९४८५८७६

वेदकोट नगरपालिका

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क न.
१	अशोक चन्द	नगर प्रमुख	९८५११७८४४५
२	शुसिला सिह	उप प्रमुख	९८४८७२२७०१
३	धर्मराज जोशी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४८७८१४११
४	हरी गिरी	वडाध्यक्ष १	९८१०६०९४००
५	नरेश बहादुर सिह	वडाध्यक्ष २	९८५८७५०९८०
६	तिलक ठकुल्ला	वडाध्यक्ष ३	९८०६४८७९९५
७	भाष्कर दत्त भट्ट	वडाध्यक्ष ४	९८६८४९९२३८
८	गणेश विक	वडाध्यक्ष ५	९८०९४९३७०३
९	फटेराम राना	वडाध्यक्ष ६	९८४८७०९२५३
१०	विर बहादुर डगौरा	वडाध्यक्ष ७	९८६८८७५३४४
११	दुर्गा सिह भण्डारी	वडाध्यक्ष ८	९८४८७२२४५९
१२	राम सिह भार्मी	वडाध्यक्ष ९	९८४८८२८४६३
१३	केशव रावल	वडाध्यक्ष १०	९८६५९८२९३१

शुक्लाफाँटा नगरपालिका

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क न.
१	दिल बहादुर ऐर	नगर प्रमुख	९८५८७५०९८६
२	तुलसी देवी हमाल	उप प्रमुख	९८५८७५०९९६
३	विसन सिह थापा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४८८१८१५५
४	हरिष विष्ट	वडाध्यक्ष १	९८४८७२१८४८
५	शिवराज पनेरु	वडाध्यक्ष २	९८४८९६८२३८

६	नरेन्द्र प्र. चौधरी डगौरा	वडाध्यक्ष ३	९८१०६२००३०
७	ज्ञानेन्द्र बहादुर विष्ट	वडाध्यक्ष ४	९८४८७२६७९३
८	कमल राज गिरी	वडाध्यक्ष ५	९८४८७२५९२१
९	जगता राना	वडाध्यक्ष ६	९८४८७२१८४८
१०	जगत बहादुर सिंह	वडाध्यक्ष ७	९८४८७३७९२४
११	बहादुर सिंह महरा	वडाध्यक्ष ८	९८०९४५८५३८
१२	रमेश बहादुर ऐर	वडाध्यक्ष ९	९८४८७१६९
१३	लाल बहादुर ऐर	वडाध्यक्ष १०	९८५८७५०४६४
१४	दिल बहादुर बुढा	वडाध्यक्ष ११	९८४८७३४८५८
१५	वाले राना	वडाध्यक्ष १२	९८४८७०५१२७

कृष्णपुर नगरपालिका

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क न.
१	कर्ण बहादुर हमाल	नगर प्रमुख	९८५८७५०६२१
२	रमिता राना बडायक	उप प्रमुख	९८५८७८४५६१
३	शिव सिंह भण्डारी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५८७३२१११
४	मोहन बस्नेत	वडाध्यक्ष १	९८४८६३००८८
५	जयनारायण जोशी	वडाध्यक्ष २	९८१०६७६४४५
६	सुन्दर चौधरी	वडाध्यक्ष ३	९८०६४३०५७८
७	तेज बहादुर रावल	वडाध्यक्ष ४	९८६८४११३१५
८	आशाराम चौधरी	वडाध्यक्ष ५	९८६८४४२६३५
९	नथुराम चौधरी	वडाध्यक्ष ६	९८०९४४०९३४
१०	रिक्त	वडाध्यक्ष ७	
११	अम्मर सिंह बडायक	वडाध्यक्ष ८	९८६८४०५०९३
१२	छत्र बहादुर महरा	वडाध्यक्ष ९	९८१५६२९३२०

पुर्नबास नगरपालिका

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क न.
१	जिवनराज थापा	नगर प्रमुख	९८४८६६४०६६
२	शारदा विष्ट	उप प्रमुख	९८४८७५२५१३
३	पिताम्बर पाण्डे	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५८७२६१११
४	प्रताप चन्द	वडाध्यक्ष १	९८५८७५०५०९
५	शन्ता कुमार चौधरी	वडाध्यक्ष २	९८०४६०१८४६
६	कृष्ण बहादुर तामाङ्ग	वडाध्यक्ष ३	९८१०६२१९२९

७	प्रेम बहादुर बस्नेत	वडाध्यक्ष ४	९८२५६०९९९३
८	विर बहादुर बोगटी	वडाध्यक्ष ५	९८४८७५२५४८
९	मन बहादुर गुरुग	वडाध्यक्ष ६	९८४८७४५५१०
१०	राम दुलारे राना	वडाध्यक्ष ७	९८१२७७१४२१
११	राना श्रवण	वडाध्यक्ष ८	९८०६४८९७६८
१२	नारायण प्रशाद जैशी	वडाध्यक्ष ९	९८४८७९४२९४
१३	शुकदेव राना	वडाध्यक्ष १०	९८०४६२१३७५
१४	तुलसी आर्याल	वडाध्यक्ष ११	९८४८४१७६२४

बेलौरी नगरपालिका

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क न.
१	पोतीलाल चौधरी	नगर प्रमुख	९८०९४५४६७१
२	चित्रा चौधरी	उप प्रमुख	९८०९४३६३३३
३	राम प्रशाद भट्ट	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२२१११२
४	रतन बहादुर शाही	वडाध्यक्ष १	९८०९४७६१९८
५	कलविर चौधरी	वडाध्यक्ष २	९८०५७६०८६९
६	नेत्रराज गिरी	वडाध्यक्ष ३	९८१२७३४५३०
७	अर्जुन ढकाल	वडाध्यक्ष ४	९८५८७५०६२३
८	साइतु कुमार चौधरी	वडाध्यक्ष ५	९८१५६८०२३४
९	राम प्रकाश बडायक	वडाध्यक्ष ६	९८१२७६२५२०
१०	प्रकाश श्रेष्ठ	वडाध्यक्ष ७	९८०६४७९६२२
११	नन्द कुमार राना	वडाध्यक्ष ८	९८०९३८९५५५
१२	समशेर सिह पेला	वडाध्यक्ष ९	९८०६४७०६०८
१३	हरीलाल चौधरी	वडाध्यक्ष १०	९८११६५५२१४

लालभाडी गाउपालिका

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क न.
१	मदन सेन बडायक	अध्यक्ष	९८५८७४५५९८
२	सत्या देवी महरा	उपाध्यक्ष	९८५८७४५५९७
३	शेर बहादुर बुढा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५८७५४१११
४	हेमानन्द राना	वडाध्यक्ष १	९८५८७४५५९९
५	हेम राज राना	वडाध्यक्ष २	९८५८७४५५९२
६	टिकाराम डगौरा	वडाध्यक्ष ३	९८५८७४५५९३
७	बहादुर राना	वडाध्यक्ष ४	९८५८७४५५९४
८	नन्दराज अवस्थी	वडाध्यक्ष ५	९८५८७४५५९५
९	फुलराम चौधरी	वडाध्यक्ष ६	९८५८७४५५९६

वेलडाँडी गाउपालिका

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क नं.
१	धन बहादुर थापा	अध्यक्ष	९८०६४६२९४०
२	कमला कार्की	उपाध्यक्ष	९८०६४६६८१४
३	गणेश दत्त भट्ट	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५८७३११११
४	अमर बहादुर खत्री	वडाध्यक्ष १	९८०६४६४७११
५	प्रेम राज खाती	वडाध्यक्ष २	९८०६४२८८८६
६	दुर्गा चौधरी	वडाध्यक्ष ३	९८०६४८४५४६
७	विरबहादुर खडका	वडाध्यक्ष ४	९८०६४६६५०१
८	कृष्ण बहादुर रोकाया	वडाध्यक्ष ५	९८०६४९९४७३

स्थानीय तहका विपद् सम्पर्क व्यक्ति (फोकल पर्सन) हरूको सम्पर्क

क्र.सं.	गा.पा/न.पा..	नाम, थर	सम्पर्क नं.
१	भिमदत्त नगरपालिका	श्री प्रेम प्रसाद जैशी	९८४८७२७३७३
२	वेलौरी नगरपालिका	श्री सुशिला लेखक	९८४९१२९९३४
३	पुनर्वास नगरपालिका	श्री ओमनाथ ठकाल	९८४८७४५५७६७
४	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	श्री कृष्ण बहादुर कार्की	९८४८७३१८९३
५	माहाकाली नगरपालिका .	श्री रघुनाथ भट्ट	९८४८८७८४९७
६	कृष्णपुर नगरपालिका	श्री प्रेम बोगटी	९८५८८५०६८५
७	वेदकोट नगरपालिका .	श्री सतीस बहादुर शाही	९८४९३५३६४८
८	वेलडाँडी गाउँपालिका.	श्री माधवान्द भट्ट	९८४८७९४०७२
९	लालझाडी गाउँपालिका.	श्री दुर्गा प्रशाद दुगाना	९८४३४९९५१६

कञ्चनपुर जिल्लाका स्थानीय तहका वडा सचिवहरूको सम्पर्क नम्बर

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क नं.	वडा नं.	कार्यालय
१	काली प्रसाद तिवारी	वडा सचिव	९८४८३१७५१८	१	पुनर्वास नगरपालिका
२	रुपा विष्ट	वडा सचिव	९८४८४४१९१४	२	पुनर्वास नगरपालीका
३	राम राज जोशी	वडा सचिव	९८६८८८१८२६	३	पुनर्वास नगरपालीका
४	रेखा अवस्थी	वडा सचिव	९८६८८२६०६१	४	पुनर्वास नगरपालीका
५	राम विलास राना	वडा सचिव	९८४८४९४२३५	५, ६	पुनर्वास नगरपालीका
६	लक्ष्मीदत्त जोशी	वडा सचिव	९८७८७५१६९४	७	पुनर्वास नगरपालीका
७	भिमसिंह घटाल	वडा सचिव	९८४८७५६११७	८	पुनर्वास नगरपालीका
८	करन कुमार धामी	वडा सचिव	९८६७७५८९४	९	पुनर्वास नगरपालीका
९	निशा चन्द	वडा सचिव	९८४९१६०३५०	१०	पुनर्वास नगरपालीका
१०	निर्मला कुमारी जोशी	वडा सचिव	९८४८६४७१२४	११	पुनर्वास नगरपालीका

११	संजिव चौधरी	वडा सचिव	९८६५८५१४३९	१	बेलौरी नगरपालिका
१२	श्याम कुमार राना	वडा सचिव	९७५१००१७०९	२	बेलौरी नगरपालिका
१३	लक्ष्मी चौधरी	वडा सचिव	९८६८४५६८६७	३	बेलौरी नगरपालिका
१४	लेखक राम चौधरी	वडा सचिव	९८४८७७८३९६	४,५	बेलौरी नगरपालिका
१५	नर ब. बिष्ट	वडा सचिव	९८४८७५०६३३	६	बेलौरी नगरपालिका
१६	बसन्ती भट्ट	वडा सचिव	९८४८८७९४३३	७	बेलौरी नगरपालिका
१७	नारायण राना	वडा सचिव	९८०१३८५६७०	८	बेलौरी नगरपालिका
१८	चेत राज जोशी	वडा सचिव	९८४८७५७६२३	९	बेलौरी नगरपालिका
१९	वागेश्वरी थापा	वडा सचिव	९८४८८१६७७३	१०	बेलौरी नगरपालिका
२०	प्रेम बहादुर थापा	वडा सचिव	९८०५७७९५२९	१	बेलडाँडी गाउँपालिका
२१	कमला बडाल	वडा सचिव	९८१२७७१२५८	२	बेलडाँडी गाउँपालिका
२२	पुजा जोशी	वडा सचिव	९८४८७७९५१२	३	बेलडाँडी गाउँपालिका
२३	ठरगु चौधरी	वडा सचिव	९८१०६८१३१६	४	बेलडाँडी गाउँपालिका
२४	दिपक राज पाण्डे	वडा सचिव	९८४९१०४३६७	५	बेलडाँडी गाउँपालिका
२५	पुरन बहादुर पुनमगर	वडा सचिव	९८४८७०१५३०	१, २, ५	महाकाली नगरपालिका
२६	मोहन प्रशाद भट्ट	वडा सचिव	९८४८८५०२७०	३	महाकाली नगरपालिका
२७	नरेन्द्र सिंह साउँद	वडा सचिव	९८४९५२०१५१	४	महाकाली नगरपालिका
२८	मोहन सिंह सुनार	वडा सचिव	९८०६४०८५२७	६	महाकाली नगरपालिका
२९	ललित कुमार बिष्ट	वडा सचिव	९८६५९२००९५	७, ९	महाकाली नगरपालिका
३०	चन्द्र बहादुर चौधरी	वडा सचिव	९८४८७२६२३८	८	महाकाली नगरपालिका
३१	हेमन्त टमटा	वडा सचिव	९८४८७३७२९६	१०	महाकाली नगरपालिका
३२	विर सिंह राना	वडा सचिव	९८६५८९५१५	१	लालझाडी गाउँपालिका
३३	झुस राम सार्की	वडा सचिव	९८४८८८५६६९	२	लालझाडी गाउँपालिका
३४	कृष्ण प्रसाद जोशी	वडा सचिव	९८४८८९२९३	३	लालझाडी गाउँपालिका
३५	दिलेन्द्र प्रशाद पन्त	वडा सचिव	९८४८७१४३९५	४	लालझाडी गाउँपालिका
३६	भागीराम चौधरी	वडा सचिव	९८६५९४५९०२	५	लालझाडी गाउँपालिका
३७	राम सिंह धामी	वडा सचिव	९८४८७२३६१६	६	लालझाडी गाउँपालिका
३८	प्रेम बहादुर बिष्ट	वडा सचिव	९७४९५०६५४०	१	भिमदत्त नगरपालिका
३९	नर बहादुर शाह	वडा सचिव	९८०६४१७८६०	२	भिमदत्त नगरपालिका
४०	हरि प्रसाद मिश्र	वडा सचिव	९८४८७२३९३८	३	भिमदत्त नगरपालिका
४१	गुरुदेव बिक	वडा सचिव	९८१२७३३७९०	४	भिमदत्त नगरपालिका
४२	हिरा सिंह ठकुराठी	वडा सचिव	९८४८७४४६९९	५	भिमदत्त नगरपालिका
४३	राज बहादुर थापा	वडा सचिव	९८४८७२२०७७	६	भिमदत्त नगरपालिका

४४	पदम बहादुर अधिकारी	वडा सचिव	९८४८७२५१४०	७	भिमदत्त नगरपालिका
४५	हर्क बहादुर अधिकारी	वडा सचिव	९८४८७२२२९८	८	भिमदत्त नगरपालिका
४६	गगन नाथ	वडा सचिव	९८४८८१२३४५	९	भिमदत्त नगरपालिका
४७	दिर्घ राज जोशी	वडा सचिव	९८४८७६२३४३	१०	भिमदत्त नगरपालिका
४८	उर्मिला भट्ट	वडा सचिव	९८४८७२३१९९	११	भिमदत्त नगरपालिका
४९	चन्द्र कान्त जोशी	वडा सचिव	९८४८७२३२६२	१२	भिमदत्त नगरपालिका
५०	शेर सिंह बिष्ट	वडा सचिव	९८४८७६३५८५	१३	भिमदत्त नगरपालिका
५१	राज्य लक्ष्मी शाह	वडा सचिव	९८५१२४५५६३	१४	भिमदत्त नगरपालिका
५२	भोज राज जोशी	वडा सचिव	९८६७८६७४६९	१५	भिमदत्त नगरपालिका
५३	मीन बहादुर बिष्ट	वडा सचिव	९८४८७२०९५७	१६	भिमदत्त नगरपालिका
५४	चेतराज पनेरु	वडा सचिव	९८४८७५०६७१	१७	भिमदत्त नगरपालिका
५५	दिपेन्द्र सिंह ठाकुर	वडा सचिव	९८६५७९११४६	१८	भिमदत्त नगरपालिका
५६	निरा भट्ट	वडा सचिव	९८६८२५६७३६	१९	भिमदत्त नगरपालिका
५७	दुर्गा सिंह धामी	वडा सचिव	९८६५८२९१४७	१	कृष्णपुर नगरपालिका
५८	जित बहादुर ऐरी	वडा सचिव	९८५४८२२५७५	२	कृष्णपुर नगरपालिका
५९	राम प्रसाद बोहरा	वडा सचिव	९८४८७३१८०	३	कृष्णपुर नगरपालिका
६०	पदम सिंह ठगुन्ना	वडा सचिव	९८४१५१९९१९४	४	कृष्णपुर नगरपालिका
६१	प्रकाश पलौनी	वडा सचिव	९८४८७५३५७३	५	कृष्णपुर नगरपालिका
६२	मनिराम चौधरी	वडा सचिव	९८४८६२२६८७	६	कृष्णपुर नगरपालिका
६३	पुरन चौधरी	वडा सचिव	९८५१७५१०३९	७	कृष्णपुर नगरपालिका
६४	कृष्णानन्द भट्ट	वडा सचिव	९८६५६५१८६६	८, ९	कृष्णपुर नगरपालिका
६५	केशव राज अवस्थी	वडा सचिव	९८६८८०७५००	१	वेदकोट नगरपालिका
६६	शान्ती अवस्थी	वडा सचिव	९८१०६०१४०८	२	वेदकोट नगरपालिका
६७	करन बहादुर कामी	वडा सचिव	९८४८८८९०९२	३	वेदकोट नगरपालिका
६८	शेर सिंह बिष्ट	वडा सचिव	९८६५६७११५९	४	वेदकोट नगरपालिका
६९	हिमाल डंगेरा	वडा सचिव	९८६८७२९०६१	५	वेदकोट नगरपालिका
७०	यजराज भट्ट	वडा सचिव	९८०९४६६८७५	६	वेदकोट नगरपालिका
७१	सुन्दर सिंह बोहरा	वडा सचिव	९८६५९८२९१०	७	वेदकोट नगरपालिका
७२	कृष्ण दत्त पाण्डेय	वडा सचिव	९७४९५२००५३	८	वेदकोट नगरपालिका
७३	हरिस प्रसाद भट्ट	वडा सचिव	९८४८५१३९४	९	वेदकोट नगरपालिका
७४	गौरी दत्त जोशी	वडा सचिव	९८४८७२५३९५	१०	वेदकोट नगरपालिका
७५	लाल बहादुर कठायत	वडा सचिव	९८४४४८८२०	१	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
७६	प्रेम प्रकाश जोशी	वडा सचिव	९८४८७८२५१८	२	शुक्लाफाँटा नगरपालिका

७७	श्याम लाल चौधरी	वडा सचिव	९८४८७५३१७९	३	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
७८	मोतीराम भट्ट	वडा सचिव	९८०५७४५३०२	४	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
७९	टेक राज पाण्डेय	वडा सचिव	९८४८७३६०३१	५	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
८०	हरिलाल चौधरी	वडा सचिव	९७४९५०९७०४	६	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
८१	महेश भट्ट	वडा सचिव	९८६५९५८१९०	७	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
८२	चन्द्र चौधरी	वडा सचिव	९८४८७२९५६	८	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
८३	महेश राज पाण्डेय	वडा सचिव	९८४८७२६३११	९	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
८४	देव राज पन्त	वडा सचिव	९८०९४३६२०३	१०	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
८५	मोहन राज फुलारा	वडा सचिव	९८४९९६३९८५	११	शुक्लाफाँटा नगरपालिका
८६	टिकाराम चौधरी	वडा सचिव	९८४८७३८८५८	१२	शुक्लाफाँटा नगरपालिका

सि.नं.	कार्यालय/संघ संस्थाको नाम	आपतकालीन अवस्थामा उपलब्ध हुने					कैफियत
		सवारी साधन	संख्या	मानव संशोधन (संख्या)	अन्य सामग्रीहरू	परिमाण	
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय				बन्दोबस्तीका सामानहरू		DEOC मा रहेका
२	जिल्ला समन्वय समिति	जिप	१				
३	भीमदत्त नगरपालिका	ट्रेक्टर डम्पट्रक जे.सी.बि. दमकल जिप मोटरसाइकल रोलर ईरिक्सा	२ १० ३ १ ३ ४० १ ५		खाली कटा बोरा १०००		
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	पिकअप गाडी वानटन	६ १		बन्दोबस्तीका सामानहरू मार्थि उल्लेख भएअनुसार		
५	श्री सिंह शार्दुल गुल्म	ट्रक वालेरो जिप २.५ ट्रक	१ १ १	७५ देखि १००	बन्दोबस्तीका सामानहरू मार्थि		१ ट्रक र १ पिअप आवश्यकतानुसार थप उपलब्ध हुने
६	शासस्त्र प्रहरी बलशैलेश्वरी गण, झलारी	हेमी ट्रक टुटन वानटन टाटा सुमो एमबुलेन्स टाटा टेल्को	२ १ १ १ १ १		बन्दोबस्तीका सामानहरू मार्थि उल्लेख भएअनुसार		
७	श.प्र.व. सीमा मझगाउँ	हेमी ट्रक टुटन वानटन	१ १ १		बन्दोबस्तीका सामानहरू मार्थि		
८	श.प्र.व.रा. तथा भ.सु.गुल्म गढ्डाचौकी	टुटन टाटा टेल्को	१ १		बन्दोबस्तीका सामानहरू मार्थि उल्लेख भएअनुसार		
९	श.प्र.व.वि.ओ.पि. दोधारा	टाटा टेल्को	१		बन्दोबस्तीका सामानहरू मार्थि उल्लेख भएअनुसार		
१०	जनताको तटबन्ध कार्यालय फिल्ड नं. ७	पिकअप जिप	१ १		दुंगा दुंगा खाली बोरा तार जाली	७०० घ.मी. २,००० घ.मी. ३०,००० थान १,००० थान	महाकाली वारि महाकाली पारि कार्यालयमा मौज्दात Emergency का लागि थप गर्न सकिन्छ।
११	स्वास्थ्य कार्यालय	मोटरसाइकल	५	१० जना	URS Paracetamol Albendazole Metro Zinc Betadin 500ML	2000 Pkt 3000 Tab 10000 Tab 10000 Tab 5000 Tab	स्ल औषधीहरू स्टोरमा नभएको र आपूर्ति भएपछि उपलब्ध गराउने

सि.नं.	कार्यालय/संघ संस्थाको नाम	आपतकालीन अवस्थामा उपलब्ध हुने					कैफियत
		सवारी साधन	संख्या	मानव संशोधन (संख्या)	अन्य सामग्रीहरू	परिमाण	
					Amoxcilin 500Mg	20 Bottle 10000 Tab	
१२	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जिप मोटरसाइकल	१ २				
१३	खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	पिकअप मोटरसाइकल	१ २	७जना	एक्वाट्राव बाल्टिन मग वाटर टेष्ट किट	३२०० ट्राव १०० सेट १ थान	एक्वाट्राव र पियुष माग गरेको
१४	महाकाली उपप्रावेशिक अस्पताल						
१५	सडक डिभिजन कार्यालय	पिकअप जिप	२ १				
१६	डिभिजन वन कार्यालय	जिप	३				
१७	कृषि ज्ञान केन्द्र	पिकअप मोटरसाइकल	१ २	१० जना			NEEDS वाट रु २५००० सम्मको खाद्यान्न तथा NNSWA ले तत्काल का लागि २० देखि २५ परिवारलाई खाद्यान्न दिन सक्ने ।
१८	पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	पिकअप मोटरसाइकल	१ २	६ जना RRT			
१९	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	पिकअप	३		तार सिमेण्ट पोल	२५० कि.मि. १३०० थान	
२०	महाकाली सिचाई व्यवस्थापन कार्यालय	पिकअप जिप	१ २				
२१	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन						
२२	महाकाली सिचाई आयोजना तेश्रो चरण						
२३	नेपाल टेलिकम	पिकअप	५		पोल केवुल	५० २ इम	थप सामान माग
२४	उद्योग बाणिज्य संघ	एमबुलेन्स	१		राशन	५ क्वि.	
२५	नेपाल परिवार नियोजन संघ	एमबुलेन्स	१				
२६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	मोटरसाइकल एमबुलेन्स (अक्सिजन सहित)	४ २	६ जना	बन्दोबस्तीका सामानहरू मार्थि उल्लेख भएअनुसार १०० थान गैर खाद्य सामग्री (जिल्ला गोदाम) ४००० थान गैर खाद्य सामग्री (क्षेत्रिय गोदाम)	आवश्यकतानुसार निम्न तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन हुने: प्राथमिक उपचार प्रशिक्षक -९ जना CADRE प्रशिक्षक ९ जना CADRE स्वयंसेवकहरू - १२० जना NDRT - १० जना DDRT स्वयंसेवकहरू - ९६ जना विपद् व्यवस्थापन समिति -९ जना रक्तसञ्चार सेवा समिति -९ जना	

सि.नं.	कार्यालय/संघ संस्थाको नाम	आपतकालीन अवस्थामा उपलब्ध हुने					कैफियत
		सवारी साधन	संख्या	मानव संशाधन (संख्या)	अन्य सामग्रीहरू	परिमाण	
							एम्बुलेन्स सेवा समिति -६ जना
२७	NEEDS Nepal	रेडक्रस उपाशाखाहरू अन्तर्गत	एम्बुलेन्स (अक्सिजन सहित)	८	७		
		मोटरसाइकल	१५	६० जना	बन्दोबस्तीका सामानहरू मार्थि उल्लेख भएअनुसार		
		गाडी	१		विपद्. व्य. कोष	रु १ लाख	विपद्को परिस्थिति अनुरूप दातृ निकाय तथा सहयोगीबाट राहत सामानको व्यवस्था गरिनेछ,
२८	NNSWA	मोटरसाइकल	४	१० जना	बन्दोबस्तीका सामानहरू मार्थि उल्लेख भएअनुसार		तालिम, सूचना संकलन तथा राहत वितरणमा सहयोग गर्ने जनशक्ति आवश्यकतानुसार थप गर्न सकिने ।
					थप NFI का लागि आपतकालीन अवस्थामा DDMC तथा अन्य निकायसँग समन्वय गरी उपलब्ध गराउन संस्थाको भण्डारमा राखिएको ।		अन्य दातृ निकायसँग आवश्यक राहत सामग्रीको सहयोगका लागि पहल गरी WASH सँग सम्बन्धित अत्यावश्यक तालिमका लागि संस्थाका दक्ष जनशक्ति उपलब्ध गराउने । DLSA को जिम्मेवारी अनुरूप विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गरी आवश्यकतानुसारका राहत सामग्रीको उपलब्धका लागि पहल गर्नुका साथै संस्थाको तर्फबाट उपलब्ध गर्न सकिने FI, NFI, जनशक्ति, साधन तथा स्रोतका लागि तयारी अवस्थामा रहने । NNSWA बाट समुदायस्तरमा गठित CDMC हरूमा भएका सामानहरूका लागि समन्वय गर्ने
२९	आदर्श नेपाल			५ जना	राशन	१० किव.	
३०	नेपाल खाद्य संस्थान				चामल	२००० किव.	विक्रीका लागि
३१	साल्ट ट्रेडिङ कंपोरेशन			२ जना			

अनुसूची ४

सूचना संकलन फारामका नमूनाहरू

क) दैनिक साप्ताहिक प्रतिवेदन फाराम

१. तयार गर्ने जिल्ला:	अवस्था प्रतिवेदन नं.	दस्तखत
२. प्रतिवेदन तयार गरेको मिति:		
३. लाईः (प्रजिअ, जि.स.स., जिविव्यस, गृह मन्त्रालय आदि)		
४. वाटः (प्रजिअ, जि.स.स., जिविव्यस, रेडक्रस आदि)		
५. वोधार्थः (प्रजिअ, जि.स.स., जिविव्यस, रेडक्रस आदि)		
६. प्रतिवेदन अवधि (देखी ..... सम्म)		
७. प्रतिवेदनले समेट्ने क्षेत्र (जिल्ला, नपा/गा.पा.)		
८. सामान्य अवस्था (प्रभावित गा.पा., लाभान्वित जनसंख्या, क्षति भएको घर आदि)		
९. राहत उद्धारको विवरण (सरकारी, गैर सरकारी, रेडक्रस र राष्ट्र संघीय निकायहरूबाट भएको राहत उद्धार		
१०. राहत उद्धारको योजना (सरकारी, रेडक्रस, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने राहत उद्धारको योजना		
११. राहत उद्धारमा हुनसक्ने कमी वा कठिनाई		
१२. समस्या समाधानका उपाय वा आवश्यक सहयोगको अपेक्षा		

ख) विपद् प्रारम्भिक दूत सर्वेक्षण फाराम

विपद् प्रभावित जिल्लाको नाम: कञ्चनपुर

प्रभावित गा.पा.न.पा.:-

जनसंख्याको

विवरण:

क्र.सं.	गा.पा./न.पा.को नाम	मृत्यु	घाईते	हराएको	प्रभावित समुदाय/क्षेत्रको नाम (वडा नं., गाउँ/टोल)	अनुमानित जनसंख्या			कैफियत
						पुरुष	महिला	जम्मा	

पद:

दस्तखत:

मिति:

ग) समुदाय तथा व्यक्तिगत सम्पत्तिको क्षतिको विवरण

क्र.सं.	क्षतिको विवरण	संख्या	जम्मा अनुमानित क्षति (मूल्यमा)	सूचना संकलनको लागि गरिएको प्रक्रिया	कैफियत
१	पूर्ण रूपमा क्षति भएको घर				
२	आंशिक रूपमा क्षति भएको घर				
३	विद्यालय भवन				
४	पुल तथा सडक				
५	हेल्पोपोर्ट / स्वास्थ्य चौकी				
६	पुस्तकालय				
७	गा.पा. भवन				
८	गाउँघर क्लिनिक				
९	बाल विकास केन्द्र				
१०	स्वास्थ्य तथा खानेपानी क्षेत्र				
११	मठ मन्दिर, मस्जिद, चर्च, पाटी पौवा				
१२	औषधि / उपकरण				
१३	सामुदायिक स्रोत केन्द्र (सुरक्षित वासस्थान)				
१४	क) बाली (विधा/रोपनि) ख) अन्य (विधा/रोपनि)				
१५	खेतीयोग्य जमिन (विधा/रोपनि)				
१६	खानेपानीको स्रोत				
१७	जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरूको क्षति				
	क) घर पालुवा पशु				
	ख) साना पसल				
	ग) माछा पोखरी				
१८	अन्य				
	१.				
	२.				

पद:

दस्तखत:

घ) उद्धार तथा राहत कार्य र आगामी दिनको आवश्यकता:

क्र.सं.	सहयोग गरिएको राहतको प्रकार	एकाई	जम्मा अनुमानित आवश्यकता (परिमाण)	सहयोग पुऱ्याएको परिवार (ने.रे.सो. बाट मात्र)	अन्य संस्थाबाट भएको सहयोग	थप सहयोगका लागि आवश्यक परिमाण	सम्भावित सहयोग निकाय	कैफियत
१	सुख्खा तयारी खाना	के.जी.						
२	नियमित खाना (चामल, दाल, तेल, नुन)							
३	गैर खाद्य सामग्री	के.जी.						
४	थप त्रिपाल	वटा						
५	प्राथमिक उपचार सेवा	वटा						
६	पानी शुद्धिकरण औषधी	वटा						
७	सुरक्षित स्थानमा सार्ने तथा ओसार्ने कार्य	पटक/जना						
८	शिविर व्यवस्थापन	वटा						
९	सरसफाई सम्बन्धित जनचेतना अभिवृद्धि	वटा						
१०	घुम्त स्वास्थ्य शिविर	पटक						
११	एम्बुलेन्स सेवा	जना						
१२	ट्रेसिं सेवा	जना						
१३	विशेष आवश्यकता प्रकार	जना						
१४	मनोविमर्श सेवा	जना						

प्रतिवेदन

- पहुँच (प्रभावितहरूसम्म राहत लिएर कसरी पुग्न सकिन्छ, देखिएको सुरक्षाको अवस्था, राहत व्यवस्थापनमा जनमानसको प्रतिक्रिया)
- तत्काल आवश्यकता र प्रत्युपलब्धी (Recovery) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सिफारिसः
- आइपरेका समस्या तथा आइ पर्न सक्ने बाधाहरू
- सारांश

टोली नेता:

हस्ताक्षर:

टोली सदस्यः

हस्ताक्षर

३) विपद् व्यवस्थापनका लागि घरधुरी सर्वेक्षण फाराम

प्रकोपको किसिम ..... प्रकोप परेको मिति:.....

जिल्ला: कञ्चनपुर गा.पा./न.पा.:..... वडा नं.:.....

गाउँ/टोल:.....

१) घरमूलीको नाम ..... गाउँमा बोलाउने नाम .....

२) पारिवारिक विवरण:

०-५ वर्षसम्मका वालवालिका			६-१६ वर्षसम्मका वालवालिका			१७-६० वर्षसम्मका			६१ वर्ष भन्दा माथि		
केटा	केटी	जम्मा	केटा	केटी	जम्मा	महिला	पूरुष	जम्मा	महिला	पूरुष	जम्मा

३) सुरक्षा दिनुपर्ने व्यक्तिहरू

गर्भवती महिला	अपांगता भएका व्यक्तिहरू	दुध खुवाउने आमाको संख्या	हराएका	घाइते	बिरामी	एकल महिला	जम्मा
म	पु		म	पु	म	पु	महिला

४) मानवीय क्षति

मृतक/बेपत्ता			मृत्यु/बेपत्ता भएको कारण
म.	पु.	जम्मा	

५) विद्यालय जाने जम्मा संख्या:

बालवालिकाहरूको कक्षागत संख्या:

कक्षा	छात्र	छात्रा	विद्यालयको नाम

६) घरको अवस्था (**✓** चिन्ह प्रयोग गर्नुहोस्)

- ( ) बस्न नहुने गरी भत्केको ( ) केही मर्मत गरी बस्न योग्य ( ) भित्ता मात्र भत्केको ( ) छाना मात्र भत्केका
 ( ) भा“डावर्तन नष्ट भएको ( ) लुगाफाटा नष्ट भएको ( ) धारा क्षतिग्रस्त ( ) खाद्यन्त पुरै/आशिंक नष्ट
 ( ) शौचालय क्षतिग्रस्त

७) जग्गा जमिन ..... विधा रोपनी मध्ये ..... विधा रोपनी बगाएको ..... विधा रोपनी खेती वाली मात्र काम नलाग्ने गरी पुरेको।

८) पशुधन क्षति

गाई/गोरु	रांगा/भैसी	भेडा/बाखा	कुखुरा/ हाँस	माछा	अन्य

९) पेशा (**✓** चिन्ह प्रयोग गर्नुहोस्)

- ( ) खेतीवारी ( ) मजदुरी ( ) पशुपालन ( ) दुग्ध व्यवसाय
 ( ) सिलाई कटाई ( ) माछापालन ( ) नोकरी ( ) अन्य।

१०) आवश्यकताको पहिचान

- क) अस्थायी आवासको व्यवस्था ख) स्थायी घर बनाउनु पर्ने ग) धारा बनाउनु पर्ने घ) शैक्षिक सहयोग दिनुपर्ने
 ड) शौचालय बनाउनु पर्ने च) मनोविमर्श सेवा छ) छोटो अवधिको लागि खाद्यन्त ज) लामो अवधिको लागि खाद्यन्त
 झ) अन्य सेवा

सर्वेक्षणकर्ताको नाम:

घरमूलीको नाम:

प्रमाणित गर्नेको नाम:

पद:

दस्तखत

नाम:

संस्था

संस्था:

दस्तखत:

दस्तखत:

मिति:

मिति:

मिति:

